

Załącznik
do uchwały Nr XXXII/226/2017
Rady Miejskiej w Piastowie
z dnia 24 kwietnia 2017 roku

PROGRAM REWITALIZACJI MIASTA PIASTOWA 2016+

Piastów, styczeń 2017

SPIS TREŚCI:

I. Wstęp	4
II. Syntetyczna diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa na tle otoczenia	7
II.1. Sytuacja demograficzna	7
II.2. Sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej	22
II.3. Sytuacja w zakresie bazy ekonomicznej i rynku pracy	35
III. Podsumowanie diagnozy – podstawowe problemy rozwoju miasta.....	45
III.1. Bariery rozwoju i potrzeby rewitalizacji w opinii mieszkańców – omówienie wyników ankiety	45
III.2. Główne problemy Piastowa jako przedmiot rewitalizacji – ujęcie eksperckie	59
IV. Szczegółowa diagnoza wybranych problemów społeczno-gospodarczych Miasta Piastowa według stref funkcjonalno-przestrzennych	62
IV.1. Wstępna analiza przestrzennych aspektów problemów społecznych	62
IV.2. Zasadnicza diagnoza zróżnicowań przestrzennych wybranych problemów społecznych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych Miasta Piastowa w podziale na pięć obszarów	66
IV.3. Uzupełniająca diagnoza zróżnicowań przestrzennych wybranych problemów społecznych i funkcjonalno-przestrzennych Miasta Piastowa	94
V. Identyfikacja głównych zjawisk kryzysowych – wyznaczenie zasięgu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji.....	101
VI. Wizja i cele działań mające doprowadzić do eliminacji lub ograniczenia negatywnych zjawisk	113
VII. Projekty rewitalizacyjne	117
VII.1. Wykaz głównych projektów rewitalizacyjnych	118
VII.2. Wykaz uzupełniających projektów rewitalizacyjnych	133
VII.3. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z realizacją szczegółowych celów rewitalizacji w sferach: gospodarczej, społecznej oraz infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego	138
VII.4. Wyniki ankiety dotyczącej przedsięwzięć rewitalizacyjnych skierowanej do mieszkańców Miasta Piastowa	143

VIII. Opis powiązań programu z dokumentami strategicznymi i planistycznymi miasta oraz Komplementarność i Synergia projektów rewitalizacji.....	145
IX. Komplementarność i Synergia projektów rewitalizacji.....	154
X. Partycypacja społeczna – mechanizmy włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji...	162
XI. System wdrażania programu rewitalizacji.....	167
XII. System okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”	170
Aneks 1 Rozszerzona diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa na tle otoczenia.....	177
A.1. Sytuacja demograficzna.....	177
A.2. Sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej	199
A.3. Sytuacja w zakresie bazy ekonomicznej i rynku pracy	219
Aneks 2	244
Aneks 3	253

I. WSTĘP

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych. Proces ten ma być prowadzony w sposób: kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie. Działania podejmowane w ramach rewitalizacji powinny być prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie programu rewitalizacji.

Prace nad programem rewitalizacji przebiegają wieloetapowo:

- w etapie pierwszym wyznacza się obszar zdegradowany, czyli taki obszar gminy, który znajduje się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych oraz występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych i technicznych.
- w drugim etapie wyznacza się obszar rewitalizacji, czyli obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, gmina zamierza prowadzić rewitalizację.

Zgodnie z obowiązującymi regulacjami (*Ustawa o rewitalizacji z dnia 3 listopada 2015 r.*) obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. (art. 10 *Ustawy*).

Niniejszy „Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” powstawał zgodnie z Wytycznymi Ministra Infrastruktury i Budownictwa w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych stosowanymi od dnia 3 lipca 2015 r. Ponadto przy opracowaniu dokumentu uwzględniono:

- Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020,
- Ustawę z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji,
- Ustawę z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- Instrukcję dotyczącą przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencje dla projektów mających na celu przywrócenia ładu przestrzennego,
- treści (przekazane w formie prezentacji) ze szkoleń nt. rewitalizacji, organizowanych przez Mazowiecką Jednostkę Wdrażania Programów Unijnych.

Zgodnie z wymogami prawa (*Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*) na etapie projektu „Program Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” przeprowadzono rozeznanie w sprawie konieczności opracowania

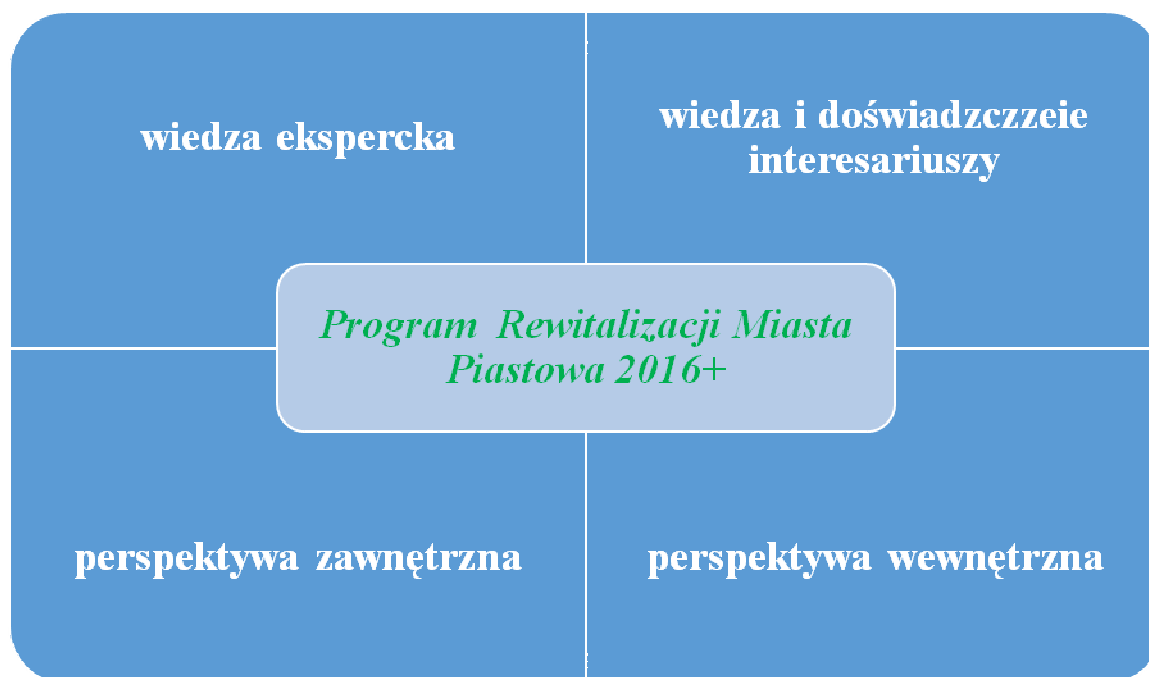
strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Powołując się na ustalenia Programu wskazano, iż nie dotyczy on przedsięwzięć, które mogą w sposób znaczący oddziaływać na środowisko jako całość, bądź jego elementy. Urząd Miejski w Piastowie skierował pisma w tej sprawie do: Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie oraz do Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Odpowiedzi, które wpłynęły do Urzędu Miejskiego jednoznacznie stwierdzają, iż dla Programu nie jest wymagane przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (komplet dokumentów, tj.: pisma z Urzędu Miejskiego i odpowiedzi na nie, zestawiono w Aneksie 3).

Celem opracowania, a następnie wdrożenia programu rewitalizacji Miasta Piastowa, jest: pobudzenie aktywności środowisk lokalnych, stymulowanie współpracy wszystkich zainteresowanych (interesariuszy¹) na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego oraz przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego, szczególnie na obszarach koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Przygotowany zgodnie z założeniami możliwie szerokiej partycypacji *Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+*, powstał z wykorzystaniem wiedzy eksperckiej oraz wiedzy interesariuszy procesu rewitalizacji – dzięki czemu łączy w sobie perspektywę zewnętrznego i wewnętrznego spojrzenia na problemy rozwoju lokalnego (głównie bariery społeczne) i potrzeby rewitalizacji Miasta Piastowa (Rys 1.)

Rysunek 1. Model opracowania Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+

¹ Interesariusze - to osoby lub organizacje, które uczestniczą w tworzeniu dokumentu/projektu, biorą czynny udział w jego realizacji lub są bezpośrednio zainteresowane wynikami jego wdrożenia. Interesariuszy to Ci wszyscy, którzy mogą wywierać wpływ na daną organizację (np. gminę). Interesariusze procesu rewitalizacji w gminie to: mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego; inni mieszkańcy gminy; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym NGO; JST i ich jednostki organizacyjne; organy władzy publicznej; podmioty realizujące uprawnienia Skarbu Państwa.

Źródło: opracowanie własne.

II. SYNTETYCZNA DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA PIASTOWA NA TLE OTOCZENIA

II.1. Sytuacja demograficzna

Przedstawiona w niniejszej części sytuacja demograficzna Miasta Piastowa, w szczególności jej stan współczesny, dynamika i trendy zmian obserwowane w dłuższym okresie na tle ogólnokrajowego oraz regionalnego i subregionalnego otoczenia są bez wątpienia „problemem rewitalizacyjnym” Miasta.

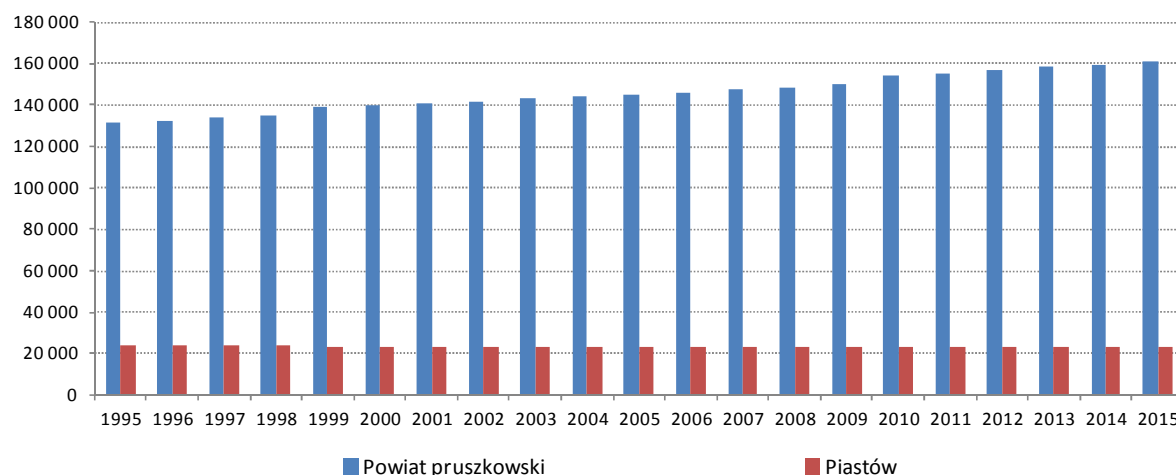
Gęstość zaludnienia

W latach 2002-2015 w Polsce poziom gęstości zaludnienia zwiększył się z 122 do 123 osób na km² (o 1%), w województwie mazowieckim wzrosła ona ze 144 do 150 (o 4,5%), w powiecie przyskowskim ze 577 do 653 (o 13,1%), a w mieście Piastów zmalała z 4028 do 3980 (o 1,2%) – porównaj Tabela 1 (jak również Tabela 1a w Aneksie 1). Tak więc Miasto Piastów pod względem ludnościowym wykazywało inny kierunek zmian niż średnio biorąc obszary przywoływane tu jako skala odniesienia.

Zmiany liczby ludności ogółem w latach 1995-2015

W latach 1995-2015 w Polsce liczba ludności zmniejszyła się o 0,4%, w województwie mazowieckim wzrosła o ok. 6%, a w powiecie przyskowskim o 22%, natomiast w Mieście Piastowie zmalała o 3,3% - porównaj Tabela 2 (i Tabela 2a w Aneksie 1). Wielkości te potwierdzają wcześniejsze spostrzeżenie dokonane przy analizie zmian gęstości zaludnienia, iż miasto Piastów rozwija się pod względem demograficznym wolniej niż średnio obszary powiatu przyskowskiego, województwa mazowieckiego oraz Polski – porównaj Tabela 2 oraz Rysunek 2.

Rysunek 2. Zmiany liczby ludności ogółem w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle powiatu przyskowskiego

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 1. Gęstość zaludnienia w latach 2002-2015 – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność na 1 km ²														
Polska	122	122	122	122	122	122	122	122	123	123	123	123	123	123
Woj. Mazowieckie	144	144	145	145	145	146	146	147	148	149	149	150	150	150
Powiat pruszkowski	577	581	584	590	594	599	603	610	625	631	637	642	648	653
Piastów	4 028	4 013	4 002	4 002	4 043	4 028	4 007	3 996	3 988	3 982	3 978	3 963	3 970	3 980

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 2. Zmiany liczby ludności ogółem w latach 1995-2015 – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem																					
Polska	38 609 399	38 639 341	38 659 979	38 666 983	38 263 303	38 253 955	38 242 197	38 218 531	38 190 608	38 173 835	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 167 329	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239
Woj. Mazowieckie	5 060 091	5 061 049	5 064 950	5 066 598	5 112 652	5 115 010	5 121 681	5 128 623	5 135 732	5 145 997	5 157 729	5 171 702	5 188 488	5 204 495	5 222 167	5 267 072	5 285 604	5 301 760	5 316 840	5 334 511	5 349 114
Powiat pruszkowski	131 811	132 629	133 888	134 809	139 179	140 321	141 177	142 018	143 036	143 934	145 319	146 207	147 414	148 619	150 270	153 930	155 495	156 807	158 183	159 515	160 776
Piastów	23 713	23 638	23 719	23 767	23 326	23 475	23 530	23 484	23 394	23 332	23 331	23 290	23 199	23 082	23 018	22 972	22 936	22 914	22 826	22 870	22 927

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Poziom feminizacji

W latach 1995-2015 liczba mężczyzn w Polsce zmalała o 1%, a liczba kobiet nieznacznie wzrosła – o 0,1%. Udział mężczyzn w ogólnej liczbie ludności kraju zmniejszył się z 48,7% do 48, 4%, a kobiet zwiększył się z 51,3% do 51,6%. W województwie mazowieckim liczba mężczyzn wzrosła o 5%, a liczba kobiet o 6%, natomiast udział mężczyzn zmniejszył się z 48,2% do 47,8%, a kobiet wzrósł z 51,8% do 52,2%. Na obszarze powiatu pruszkowskiego liczba mężczyzn wzrosła o 22,3%, a kobiet o 21,7%. Udział mężczyzn wzrósł tutaj z 47,4% do 47,6%, a kobiet zmniejszył z 52,6% do 52,4%. W mieście Piastów liczba mężczyzn zmalała o 4,3%, a liczba kobiet o 2,4%. Udział mężczyzn zmalął z 47,8% do 47,3%, a kobiet wzrósł z 52,2% do 52,7%. Tak więc, w Piastowie liczba mężczyzn w okresie 1995-2015 zmniejszyła się bardziej niż przeciętnie biorąc w kraju, a w powiecie pruszkowskim i w województwie mazowieckim liczba ta wręcz wzrosła. Podobnie sytuacja dotyczyła udziału mężczyzn w ogólnej liczbie ludności Piastowa rozpatrywana na tle kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego – porównaj Tabela 3a i 4a w Aneksie 1.

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)

W latach 1995-2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) zmniejszyła się o 35,2%, a jej udział zmalął z 27,6% do 18%. W województwie mazowieckim liczba takiej ludności zmalała o 23,9%, a jej udział zmniejszył się z 25,8% do 18,6%. W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 2,5%, a jej udział w ogólnej liczbie ludności zmalął z 24,1% do 19,2%. W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej zmalała o prawie 30%, także jej udział zmalął z 24,2% do 17,5% ogółu mieszkańców – porównaj Tabela 5a w Aneksie 1.

Piastów wykazuje poziom udziału dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności wyższy niż średnio w kraju, nieco niższy niż w województwie mazowieckim i znacząco niższy niż w powiecie pruszkowskim.

Ludność w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat)

W roku 2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat) w porównaniu z rokiem 1995 była wyższa o 6%, a jej udział w roku 2015 (62,4%) był wyższy niż w roku 1995 (58,7%). W województwie mazowieckim liczba takiej ludności w roku 2015 była o 11% wyższa niż w roku 1995, a jej udział w roku 2015 (61,4%) był ciągle wyższy niż w roku 1995 (58,4%). W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku produkcyjnym w roku 2015 była wyższa o 20,8% niż w roku 1995, ale jej udział w ogólnej liczbie ludności w roku 2015 (60,8%) był niższy niż w roku 1995 (61,4%). W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej w 2015 r. była o 8,3% niższa niż w roku 1995, a udział takiej ludności w roku 2015 był niższy (59,5%) niż w roku 1995 (62,8%) ogółu mieszkańców – porównaj Tabela 6.

W omawianym okresie 1995-2015 odmiennie niż w przypadku ludności w wieku przedprodukcyjnym, liczebność i udział ludności w wieku produkcyjnym nie wykazywała

jednolitego kierunku zmian (wzrost/spadek). Na przełomie pierwszej i drugiej dekady XXI wieku zaznacza się niemal na wszystkich omawianych tu obszarach (Polska ogółem, województwo mazowieckie ogółem, powiat pruszkowski, miasto Piastów), zaczyna być widoczny proces powolnego zmniejszania się liczebności i udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców.

Niezwykłe symptomatycznym jest fakt, iż udział ludności w wieku produkcyjnym w roku 1995 był w mieście Piastów wyższy niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim i otaczającym powiecie. W 2015 r. sytuacja zmieniła się diametralnie. Miasto Piastów wykazywało niższy odsetek takiej ludności niż Polska ogółem, województwo mazowieckie i powiat pruszkowski – porównaj Tabela 3 (i Tabela 6a w Aneksie 1).

Ludność w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat)

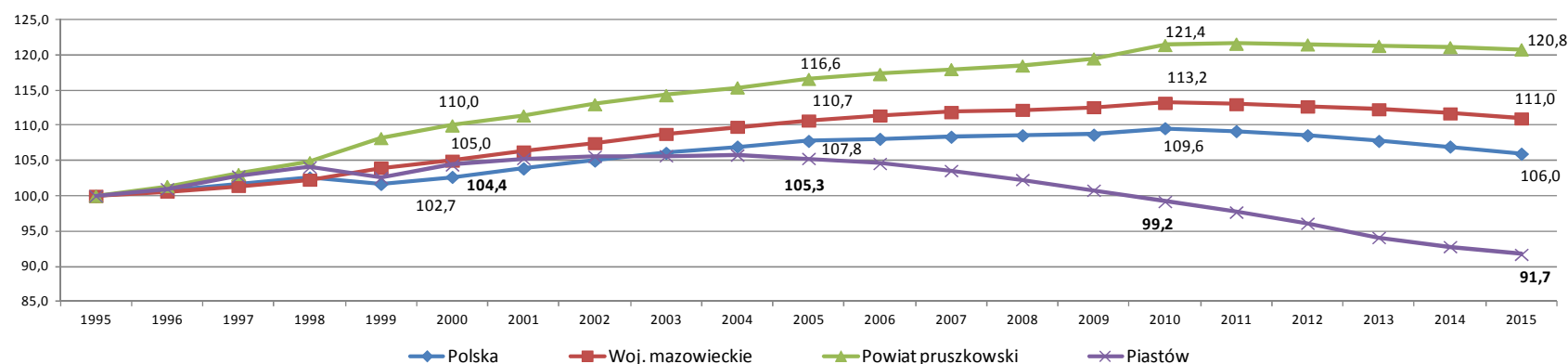
W latach 1995-2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat) zwiększyła się o 42%, a jej udział zwiększył się z 13,8% do 19,6%. W województwie mazowieckim liczba takiej ludności wzrosła o 35%, a jej udział zwiększył się z 15,7% do 20,0%. W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 67,3%, a jej udział w ogólnej liczbie ludności wzrósł z 14,6% do 20%. W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej wzrosła o ponad 69,8%, a jej udział wzrósł z 13,1% do 22,9% ogółu mieszkańców – porównaj Tabela 4 (i Tabela 7a w Aneksie 1). W latach 1995-2015 na wszystkich badanych obszarach sukcesywnie postępował proces starzenia się ludności wyrażony wzrostem udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

W roku 1995 w mieście Piastów występował najniższy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównując go z badanymi obszarami). Natomiast w roku 2015 miasto to miało najwyższy udział tej grupy wiekowej w porównaniu z Polską ogółem, województwem mazowieckim i powiatem pruszkowskim.

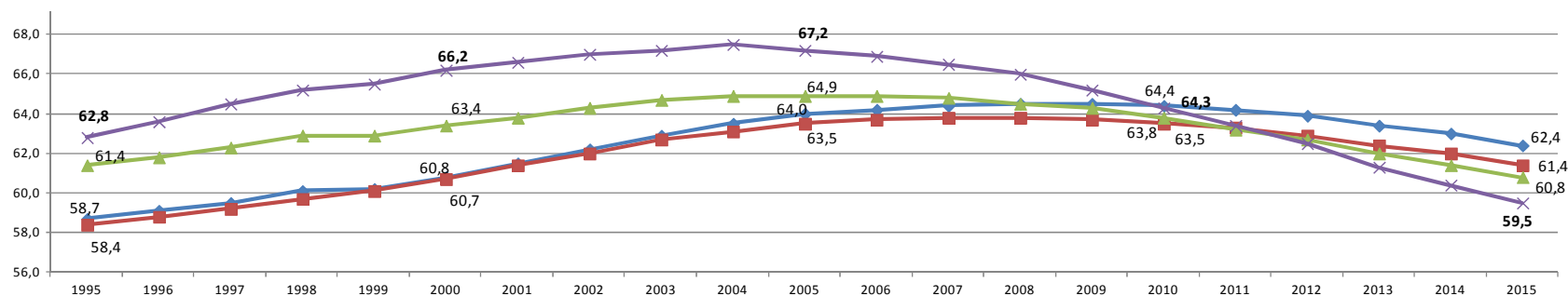
Tabela 3. Zmiany liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat) w latach 1995-2015 – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku produkcyjnym																					
Polska	22 647 417	22 819 984	23 013 973	23 226 339	23 041 088	23 261 003	23 526 497	23 789 807	24 038 777	24 239 587	24 405 034	24 481 670	24 545 254	24 590 475	24 624 443	24 831 001	24 738 527	24 605 558	24 422 146	24 230 162	24 002 168
Woj. Mazowieckie	2 957 528	2 975 086	2 999 154	3 024 661	3 074 993	3 105 393	3 142 992	3 180 613	3 217 872	3 248 829	3 274 648	3 293 676	3 309 405	3 319 515	3 329 007	3 346 992	3 343 429	3 333 922	3 319 937	3 304 741	3 282 698
Powiat pruszkowski	80 894	82 020	83 403	84 754	87 504	88 951	90 139	91 381	92 487	93 383	94 354	94 922	95 464	95 864	96 640	98 235	98 330	98 288	98 131	97 936	97 720
Piastów	14 888	15 037	15 300	15 496	15 272	15 541	15 674	15 729	15 732	15 749	15 675	15 571	15 428	15 230	15 004	14 769	14 541	14 311	14 003	13 820	13 650

Zmiany:
1995=100%

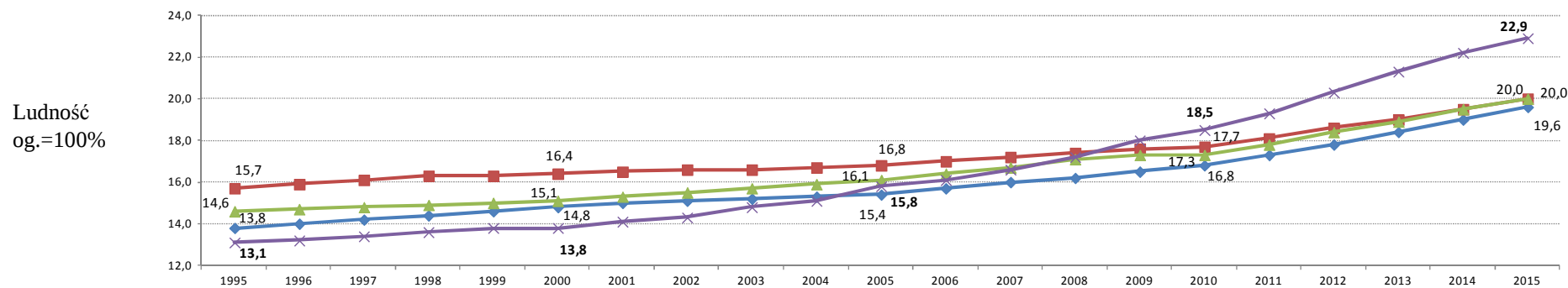
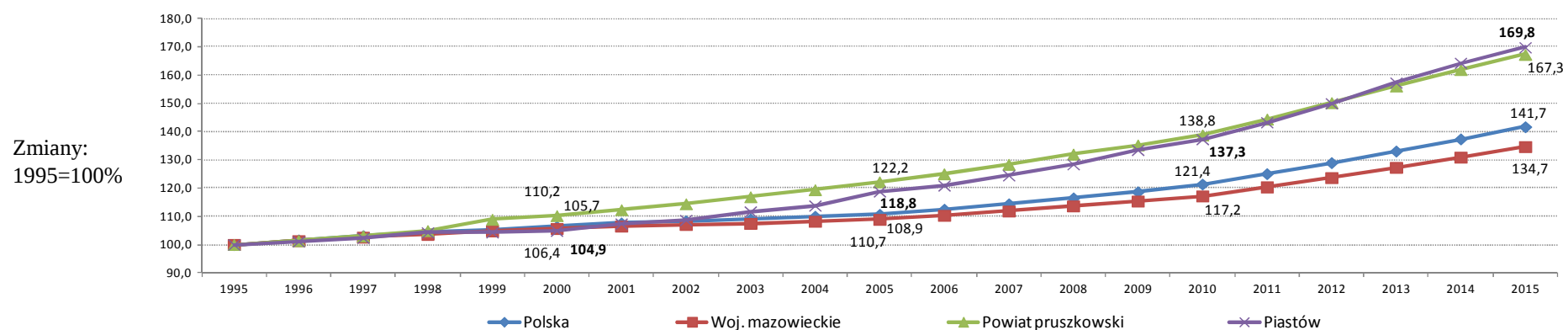
Ludność
og.=100%

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 4. Zmiany liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat) w latach 1995-2015 – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku poprodukcyjnym																					
Polska	5 317 179	5 401 840	5 480 468	5 552 008	5 592 162	5 660 047	5 719 545	5 765 039	5 802 023	5 847 181	5 888 222	5 983 242	6 082 457	6 195 732	6 311 615	6 455 626	6 653 369	6 860 973	7 078 151	7 305 444	7 533 276
Woj. Mazowieckie	795 703	806 826	816 107	824 708	834 206	841 139	847 202	852 049	855 080	860 825	866 385	877 736	890 240	904 435	917 882	932 694	957 638	984 116	1 012 826	1 041 759	1 072 014
Powiat pruszkowski	19 201	19 470	19 774	20 133	20 914	21 162	21 572	21 965	22 448	22 924	23 459	23 997	24 656	25 342	25 965	26 654	27 732	28 835	29 973	31 085	32 119
Piastów	3 096	3 129	3 169	3 228	3 230	3 247	3 326	3 364	3 458	3 523	3 678	3 743	3 856	3 974	4 134	4 250	4 437	4 645	4 869	5 088	5 258

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Zmiany liczby ludności wg funkcjonalnych grup wieku

Z punktu widzenia funkcjonowania podstawowej infrastruktury społecznej, zwłaszcza z zakresu ochrony zdrowia oraz oświaty i wychowania istotne jest określenie zmian liczebności grup wieku ludności wg tzw. Grup funkcjonalnych. W szczególności dotyczy to dzieci mogących korzystać z opieki w żłobkach (0-2 lata) i przedszkolach (3-6 lat) oraz objętych obowiązkiem szkolnym w szkołach podstawowych (7-12 lat), gimnazjalnych (13-15), a także ponadgimnazjalnych (16-19). Istotnym problemem jest „falowanie” liczebności ww. grup wiekowych:

- w grupie wiekowej 0-2 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci wzrosła w latach 2003-2015 z 624 do 701;
- w grupie wiekowej 3-6 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci wzrosła w latach 2003-2015 z 844 do 1050 osób;
- w grupie wiekowej 7-12 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci zmalała z 1332 do 1302 w latach 2003-2015;
- w grupie wiekowej 13-15 lat, w mieście Piastów liczebność młodzieży zmniejszała się w latach 2003-2015 z 774 do 585;
- w grupie wiekowej 16-19 lat, w mieście Piastów liczebność młodzieży zmniejszała się w latach 2003-2015 z 1326 do 802; – porównaj Tabela 8a w Aneksie 1.

Oдноśne zmiany w latach 2003-2015, w ujęciu względnym, przedstawiały odpowiednio: w Polsce ogółem, w województwie mazowieckim, w powiecie przyskowskim oraz w Piastowie następująco (porównaj Tabela 8a w Aneksie 1):

- w grupie wiekowej 0-2 lat: 4,0%; 19,2%, 36,7% i 12,3%,;
- w grupie wiekowej 3-6 lat: 4,9%, 19,8%, 38,3% i 24,4%;
- w grupie wiekowej 7-12 lat: (- 19,6%), (-8,8%), 9,4% i (-2,3%);
- w grupie wiekowej 13-15 lat: (-34,5%), (-27,9%), (-15,4%) i (-24,4%);
- w grupie wiekowej 16-19 lat; (-36,8%), (-33,4%), (-25,9%) i (-39,5%).

Podobne do przedstawionych tu zmiany liczebności podstawowych grup funkcjonalnych ludności są zjawiskiem powszechnym na terenie całego kraju, będąc niejako rezultatem wyżów i niżów demograficznych. Jednak zwłaszcza w przypadku stosunkowo niewielkich gmin, zauważalna jest kumulacja różnokierunkowych i przeciwstawnych zmian liczebności omawianych tu grup wiekowych dzieci i młodzieży. Skutkuje to gwałtownymi i niejednokrotnie dramatycznymi zmianami popytu na lokalne usługi w zakresie ochrony zdrowia, a zwłaszcza oświaty i wychowania. Wywołuje to istotne perturbacje w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy, powodując konieczność albo utrzymywania rezerw w zakresie podstawowych usług ochrony zdrowia, a zwłaszcza oświaty i wychowania, bądź też doraźnego „zakupu” ww. usług u innych podmiotów.

Wskaźniki obciążenia demograficznego

Względnie najlepszym podsumowaniem przekształceń struktury demograficznej ludności w określonych jednostkach terytorialnych są tzw. Wskaźniki obciążenia

demograficznego. W praktyce wskaźniki te przyjmują postać wyrażonych w procentach trzech relacji grup ludności:

- grupy w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym łącznie) do ludności w wieku produkcyjnym;
- grupy ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- grupy ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym.

W roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszą, bo niższą, relację ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym od Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego. W roku 2015 sytuacja się zmieniła: miasto Piastów posiadało już więcej ludności w wieku nieprodukcyjnym w zestawieniu ze średnią krajową, województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego – porównaj Tabela 5.

Zmiany poziomu omawianego miernika wskazują na szybciej rosnące „obciążenie pracujących niepracującymi” w mieście Piastów, niż w Polsce, województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Wymowa tego miernika nie jest jednoznaczna, bowiem w grupie nieprodukcyjnej teoretycznie mogłaby zwiększać swój udział ludność w wieku przedprodukcyjnym, co byłoby korzystne w dłuższej perspektywie. Z przeprowadzonych wcześniej tu analiz wynika jednak, że nie mamy tutaj do czynienia z takim zjawiskiem.

Porównując liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym z liczebnością ludności w wieku przedprodukcyjnym, stwierdza się, iż w roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszy, bo niższy, poziom tego miernika od średnich: ogólnopolskiej, województwa mazowieckiego a taki sam jak w powiecie pruszkowskim.

W roku 2015 poziom omawianego zjawiska był w mieście Piastów gorszy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Jest to kolejny dowód na pogarszanie się relacji demograficznych w mieście Piastów, w porównaniu z obszarami otaczającego powiatu pruszkowskiego.

Porównując liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym z liczbą ludności w wieku produkcyjnym, stwierdza się, iż w roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszy, bo niższy, poziom tego miernika w zestawieniu ze średnimi: ogólnopolską, dla województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego. W roku 2015 nastąpiła tu również zasadnicza zmiana: miasto Piastów wykazywało wyższy poziom tego miernika niż wszystkie przywoływane tu do porównań obszary (Polska, województwo mazowieckie, powiat pruszkowski).

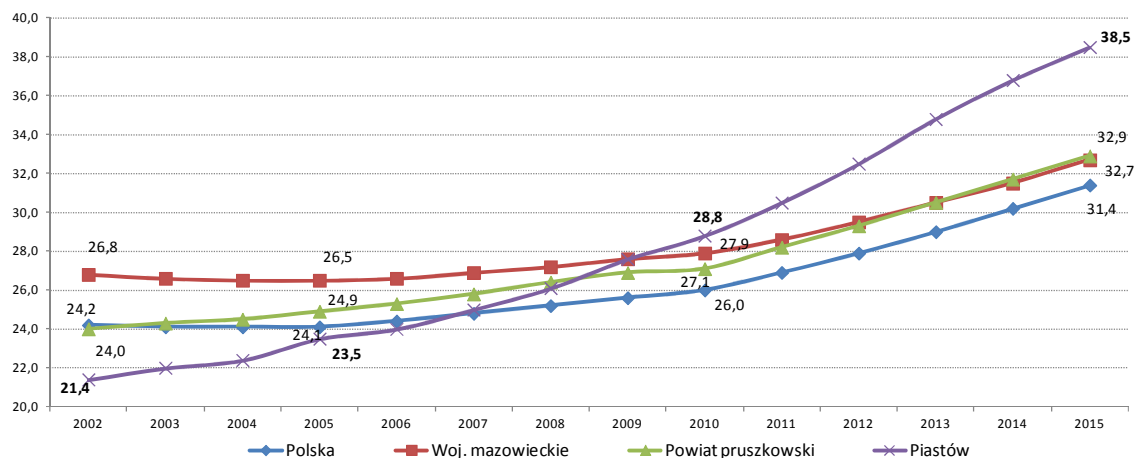
Zmiany poziomu omawianych tu trzech wskaźników obciążenia demograficznego wskazują jednoznacznie na bezwzględne i względne postępujące pogarszanie się struktury wieku ludności Piastowa – porównaj Tabela 5 oraz Rysunek 3.

Tabela 5. Wskaźniki obciążenia demograficznego – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Nazwa	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym														
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1
Woj. Mazowieckie	61,2	59,6	58,4	57,5	57,0	56,8	56,8	56,9	57,4	58,1	59,0	60,1	61,4	62,9
Powiat pruszkowski	55,4	54,7	54,1	54,0	54,0	54,4	55,0	55,5	56,7	58,1	59,5	61,2	62,9	64,5
Piastów	49,3	48,7	48,1	48,8	49,6	50,4	51,6	53,4	55,5	57,7	60,1	63,0	65,5	68,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym														
Polska	66,5	69,5	72,3	74,9	78,1	81,2	84,3	87,3	89,1	93,1	97,1	101,2	105,2	109,1
Woj. Mazowieckie	77,7	80,5	83,1	85,2	87,7	90,0	92,2	94,1	94,5	97,3	100,0	102,9	105,4	107,8
Powiat pruszkowski	76,6	79,9	83,0	85,3	87,9	90,3	92,4	93,9	91,8	94,2	97,1	99,6	101,9	103,8
Piastów	76,6	82,3	86,8	92,5	94,1	98,5	102,5	106,5	107,5	112,1	117,4	123,1	128,4	130,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym														
Polska	24,2	24,1	24,1	24,1	24,4	24,8	25,2	25,6	26,0	26,9	27,9	29,0	30,2	31,4
Woj. Mazowieckie	26,8	26,6	26,5	26,5	26,6	26,9	27,2	27,6	27,9	28,6	29,5	30,5	31,5	32,7
Powiat pruszkowski	24,0	24,3	24,5	24,9	25,3	25,8	26,4	26,9	27,1	28,2	29,3	30,5	31,7	32,9
Piastów	21,4	22,0	22,4	23,5	24,0	25,0	26,1	27,6	28,8	30,5	32,5	34,8	36,8	38,5

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 3. Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Ruch naturalny ludności

Urodzenia żywe

W 1995 r. w mieście Piastów liczba urodzeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców była niższa, niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. W 2015 r. sytuacja zmieniła się. Miasto Piastów osiągnęło wyższy poziom tego miernika w porównaniu ze średnią dla Polski i zbliżony do średniej województwa mazowieckiego, jedynie w powiecie pruszkowskim poziom miernika był wyższy – porównaj Tabela 10a w Aneksie 1.

Zgony ogółem

Pod względem nasilenia liczby zgonów ogółem także dają się zauważyć wyraźne różnice w zmianie nasilenia tego zjawiska między miastem Piastów a resztą porównywanych obszarów. W 1995 r. w mieście Piastów liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców była niższa, niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. W 2015 r. sytuacja ta zmieniła się. Miasto Piastów miało wyższy poziom tego miernika w porównaniu z powiatem pruszkowskim, jednak w porównaniu z odpowiednimi średnimi krajowymi i województwa mazowieckiego był on niższy – porównaj Tabela 11a w Aneksie 1. Opisana sytuacja wydaje się wprost odnosić do stwierdzonych tu wcześniej procesów starzenia się ludności Piastowa.

Przyrost/ubytek naturalny ludności

Przyrost/ubytek naturalny ludności z oczywistych względów jest wypadkową liczby urodzeń oraz liczby zgonów na określony obszarze. Zjawiska te są z jednej strony pochodną struktury wiekowej ludności, z drugiej zaś są warunkowane w znacznym stopniu modelem socjokulturowym rodziny, w tym dzietności kobiet. W latach 1995-2015 w Mieście Piastowie występował generalnie niewielki przyrost naturalny ludności (ubytek naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców występował tam sporadycznie do 2000 r. oraz w latach 2002 i 2004),

wyższy niż w Polsce ogółem i w województwie mazowieckim, jednak niższy niż w powiecie pruszkowskim – porównaj Tabela 6 oraz Rysunek 4. Zjawisko to świadczy pośrednio o ciągłym utrzymywaniu się atrakcyjności osadniczej omawianego miasta i relatywnej „młodości” jej populacji, ale tylko w zestawieniu z sytuacją w kraju i woj. mazowieckim.

Ruch wędrowniczy ludności

Zameldowania na pobyt stały

Analizując rozmiary zameldowań na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, stwierdza się, iż w roku 1995 na terenie Piastowa, poziom omawianego miernika był wyższy niż w Polsce ogółem i w województwie mazowieckim, ale niższy niż w powiecie pruszkowskim. W miarę upływu czasu, stopniowo obniżała się atrakcyjność osiedleńcza Piastowa. W 2015 r. nasilenie zameldowań było tu wciąż niższe niż średnio w powiecie pruszkowskim, jednak nadal wyższe niż w kraju ogółem i w województwie mazowieckim. – porównaj Tabela 14a w Aneksie 1.

Wymeldowania z pobytu stałego

Analizując poziom wymeldowań z pobytu stałego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, stwierdza się, iż w roku 1995 na terenie Piastowa, wartość omawianego miernika był na poziomie zbliżonym do średniej powiatu pruszkowskiego, ale wyższym niż średnie: ogólnopolska i województwa mazowieckiego. W horyzoncie roku 2015 nasilenie wymeldowań z Piastowa wzrosło znacznie i przewyższało już analogiczne średnie dla Polski, województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego (które pozostały na niemal nie zmienionym poziomie) – porównaj Tabela 15a w Aneksie 1.

Ogólne saldo migracji

Najlepszym, syntetycznym podsumowaniem atrakcyjności każdego obszaru jest obserwacja w dłuższym okresie salda rejestrowanych migracji na pobyt stały (zameldowań i wymeldowań). Z przyczyn oczywistych nie można tutaj porównywać nasilenia tego zjawiska z poziomem ogólnokrajowym, ponieważ w skali ogólnopolskiej zameldowania i wymeldowania wewnętrzne bilansują się wzajemnie. W okresie 1995-2014 można natomiast porównać nasilenie salda migracji Piastowa z analogicznym miernikiem dla powiatu pruszkowskiego. Nasilenie salda migracji w przypadku Piastowa w latach 1995-2007 było wyraźnie niższe niż w powiecie pruszkowskim. W całym okresie 1995-2014, poziom tego miernika malał w przypadku Piastowa (z 0,3 do (-1,4) osób na 1000 mieszkańców).

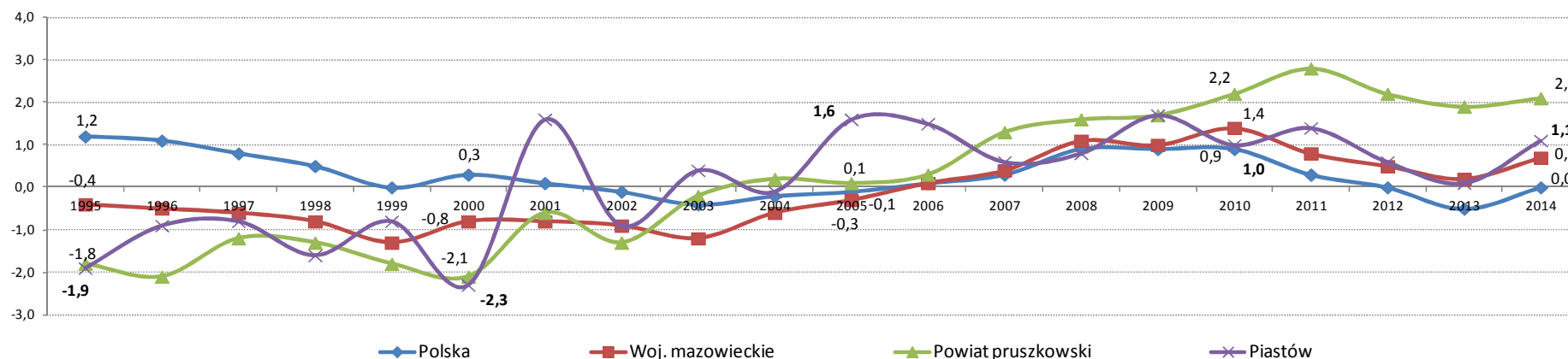
Trudno o lepszą ilustrację zmian roli Miasta Piastowa w absorpcji presji urbanizacyjnej, osadniczej, demograficznej, generowanych na obszarze aglomeracji warszawskiej i szerzej – na obszarze metropolitalnym Warszawy. Z punktu widzenia potrzeby podjęcia działań w zakresie rewitalizacji stwierdzenia powyższe mają podstawowe znaczenie: z jednej strony zapoczątkowane i już wyraźnie widoczne niekorzystne zmiany demograficzne na obszarze Piastowa świadczą o pilnej potrzebie odnowy społeczno-funkcjonalno-przestrzennych struktur tej jednostki, z drugiej zaś kumulacja negatywnych zjawisk na terenie miasta niewielkiego powierzchniowo i objętego licznymi ograniczeniami funkcjonalno-środowiskowymi – porównaj Tabela 7 oraz Rysunek 5.

Tabela 6. Ruch naturalny ludności – przyrost/ubytok naturalny – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Przyrost naturalny																				
Polska	47 025	42 707	32 434	20 265	587	10 320	4 985	-5 721	-14 158	-7 391	-3 902	4 558	10 647	35 100	32 649	34 822	12 915	1 469	-17 736	-1 307	
Woj. Mazowieckie	-1 854	-2 322	-2 884	-4 206	-6 612	-3 911	-4 225	-4 670	-5 933	-2 941	-1 761	695	2 300	5 466	5 211	7 367	4 178	2 827	1 140	3 645	
Powiat pruszkowski	-241	-283	-159	-178	-252	-292	-89	-182	-25	22	17	45	191	235	254	341	438	339	301	333	
Piastów	-46	-22	-20	-39	-19	-53	38	-20	10	-2	38	34	15	19	39	23	33	14	3	26	

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 4. Przyrost/ubytok naturalny na 1000 ludności – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

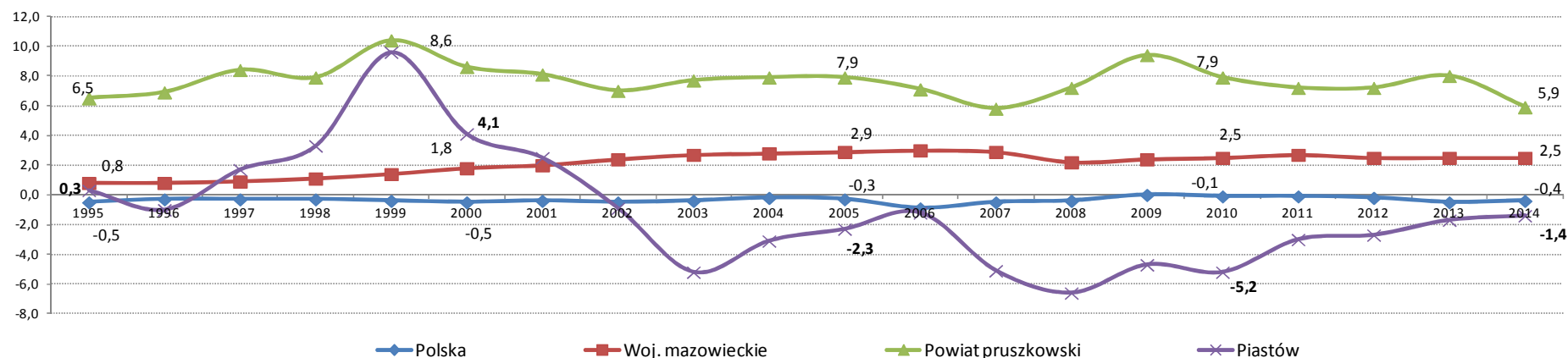
Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 7. Ruch wędrowkowy ludności – saldo migracji – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	saldo migracji ogółem																			
Polska	-18 223	-13 111	-11 796	-13 261	-14 011	-19 668	-16 743	-17 945	-13 765	-9 382	-12 878	-36 134	-20 485	-14 865	-1 196	-2 114	-4 334	-6 617	-19 904	-15 750
Woj. Mazowieckie	3 800	3 934	4 670	5 549	7 040	9 122	10 170	12 441	13 785	14 158	15 085	15 445	14 834	11 445	12 288	13 377	14 354	13 287	13 353	13 108
Powiat pruszkowski	854	916	1 127	1 062	1 446	1 210	1 147	1 001	1 101	1 142	1 142	1 038	852	1 069	1 408	1 221	1 127	1 132	1 270	949
Piastów	6	-23	40	79	223	96	60	-20	-122	-73	-53	-29	-119	-152	-109	-119	-69	-62	-38	-33

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 5. Saldo migracji na 1000 ludności – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Unia Europejska
Fundusz Spójności

II.2. Sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej

Z przeprowadzonej analizy funkcjonowania infrastruktury społecznej, (a w niektórych aspektach także infrastruktury technicznej) wynika, iż problemem Miasta Piastowa jest nie tyle „ilościowy” co „jakościowy” aspekt obiektów i urządzeń ww. infrastruktury. W szczególności dotyczy to bazy kultury, rekreacji i wypoczynku, a częściowo również oświaty i wychowania.

Infrastruktura społeczna

Mieszkalnictwo

Funkcja mieszkaniowa, realizowana we wszystkich formach mieszkalnictwa, jest jedną z funkcji wiodących Miasta Piastowa. W wielu przypadkach wykazuje ona ścisłe powiązanie z uzupełniającą funkcją usług w postaci działalności gospodarczej prowadzonej w połączeniu z zabudową mieszkaniową. W ujęciu ilościowym funkcja mieszkaniowa nieproporcjonalnie przeważa nad innymi funkcjami. W północno-zachodniej części miasta trudno wyodrębnić wyraźne strefowanie funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Jednocześnie warto podkreślić brak wyraźnie wykształconego centrum miasta, jak też brak powiązań funkcjonalnych pomiędzy północną a południową częścią miasta, gdzie jedynymi z nielicznych elementami wiążącymi są stacja PKP i Urząd Miasta.

Analizując sytuację mieszkaniową należy zwrócić uwagę na charakterystyczne uwarunkowania społeczno-gospodarcze Piastowa, takie jak wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia (ok. 4000 mieszkańców/km²), nierównomierność procesów urbanizacji w okresie lat 70-tych XX w. i wprowadzenie w tym czasie do miasta dużej grupy nowych mieszkańców pracujących w Zakładach Ursus do czasu jego upadłości, jak też tendencję do samodzielnego prowadzenia przez mieszkańców niewielkiej działalności gospodarczej w postaci usług, przede wszystkim na terenach, na których znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Dodać do tego należy również perturbacje transformacyjne wielu, głównie średnich i mniejszych, zakładów produkcyjnych zlokalizowanych w Piastowie, w tym na terenie strefy przemysłowej przy linii kolejowej.

W okresie 2002-2014 zasoby mieszkaniowe ogółem na terenie Miasta Piastowa zwiększały się, zarówno pod względem liczby mieszkań, jak też powierzchni użytkowej. Przyrost zasobów mieszkaniowych w Piastowie następował jednak w powolnym tempie, szczególnie jak na warunki miasta graniczącego bezpośrednio z Warszawą. W okresie 2002-2014 oddawano tu do użytku po 20-40 mieszkań rocznie i to w formie budownictwa indywidualnego, jedynie w 2003 r. oddano do użytku 124 mieszkań, a w 2010 r. 304 mieszkania – głównie za sprawą budownictwa spółdzielni mieszkaniowych. Wśród przyczyn należy niewątpliwie wskazać ograniczone możliwości zwiększania podaży terenów budowlanych, co wynika z charakteru miasta (położenie w granicach Obszaru Metropolitalnego Warszawy, w strefie najwcześniej i najsilniej zurbanizowanej). Proporcjonalnie do zmian liczby mieszkań zwiększała się także ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie miasta. Szczegółowy zakres danych przedstawiono w Tabeli 17a w Aneksie 1.

W Tabeli 8 i Tabeli 9 przedstawiono uszczegółowione dane dotyczące zasobów mieszkaniowych na terenie miasta w podziale na grupy w zależności od wieku mieszkań, na tle sytuacji w powiecie pruszkowskim, woj. Mazowieckim i w Polsce. Analiza powyższych danych pozwala stwierdzić, że Piastów posiada bardzo zróżnicowane zasoby pod względem ich jakości. Na owo zróżnicowanie składają się m.in. wiek mieszkań: 12,4% zasobów pochodzi sprzed II wojny światowej, 24,4% z lat 1945-70, a najliczniejszą grupę stanowią mieszkania wybudowane w latach 1971-2002, których udział wynosi 49,8%. Taka struktura wieku świadczy o występowaniu w mieście problemów ze starymi budynkami (sprzed 1970 r.) oraz z zasobami z lat 70 i 80 ubiegłego wieku (zdegradowane osiedla mieszkaniowe).

Należy jednocześnie stwierdzić, że jakość zasobów mieszkaniowych Piastowa ściśle powiązana jest z historią rozwoju miasta. Występuje tu znacząca ilościowa grupa zasobów starych (sprzed 1945) i względnie starych (1945-70) charakteryzujących się niskim standardem w zakresie wielkości i wyposażenia. Można przewidywać, iż w najbliższej przyszłości będzie narastał także problem z najliczniejszą grupą zasobów tj. tymi pochodzącymi z okresu 1971-2002.

Zmiany ilościowe zasobów mieszkaniowych po roku 2003, mierzone wskaźnikiem ruchu budowlanego na 1000 ludności, były wyraźnie mniejsze na terenie Piastowa w porównaniu do otoczenia. Jedynie w 2003 r. wartość ww. wskaźnika wyznaczonego dla Piastowa była zbliżona do wartości dla woj. Mazowieckiego i przekraczała wartość dla Polski. W kolejnych latach badanego okresu względny przyrost zasobów mieszkaniowych wykazywał tempo zdecydowanie niższe (w niektórych latach nawet 4-krotnie niższe) w porównaniu z powiatem pruszkowskim oraz 7-krotnie niższe niż ogółem woj. Mazowieckim – porównaj Tabela 20a w Aneksie 1.

W okresie 2002-2014 wartości wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę ulegały corocznie niewielkiemu wzrostowi, zarówno w Piastowie, jak też w średnio miastach w jego otoczeniu. W 2014 r. średnio w miastach w Polsce przeciętnie na 1 osobę przypadało 26,7 m² powierzchni użytkowej mieszkania, w województwie mazowieckim – 29,1 m², podczas gdy w powiecie pruszkowskim wskaźnik ten wyniósł 33,0 m², a w Piastowie 27,5 m². Warto zauważyć, że pomiędzy rokiem 2002 a rokiem 2014 przyrost powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę na terenie Piastowa wyniósł 18,5% i na tle wartości średnich dla miast w otoczeniu kształtował się na wyraźnie niższym poziomie, szczególnie względem średniej dla miast woj. Mazowieckiego. Jest to efekt niskiego nasilenia budownictwa mieszkaniowego w tym mieście – porównaj Tabela 21a w Aneksie 1.

Tabela 8. Zasoby mieszkaniowe w Piastowie w podziale na grupy wg wieku mieszkań – na tle Polski ogółem, woj. Mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

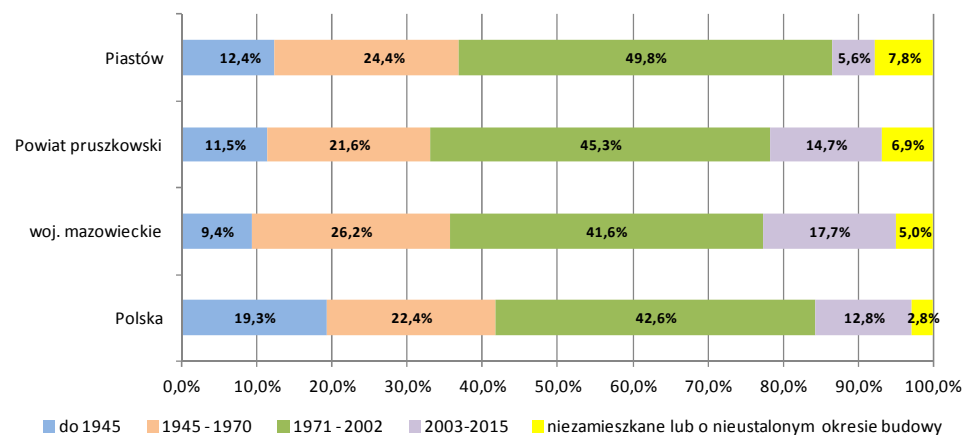
	do 1945		1945 – 1970		1971 – 2002		2003-2015		niezamieszkane lub o nieustalonym okresie budowy	
	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)
Polska	2 731 469	173 626 950	3 165 544	188 946 516	6 017 627	462 658 198	1 814 817	189 880 754	401 293	25 358 508
woj. Mazowieckie	206 158	11 003 773	576 210	31 499 269	914 324	71 670 281	389 776	37 956 839	109 598	5 892 738
powiat pruszkowski	7 032	389 358	13 212	825 063	27 727	2 567 655	9 013	1 447 200	4 249	110 620
Piastów	1 115	62 987	2 197	132 036	4 481	330 887	503	79 937	703	27 814

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Tabela 9. Struktura % zasobów mieszkaniowych w Piastowie w podziale na grupy wg wieku mieszkań – na tle Polski ogółem, woj. Mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	do 1945	1945 – 1970	1971 – 2002	2003-2015	niezamieszkane lub o nieustalonym okresie budowy
Polska	19,3%	22,4%	42,6%	12,8%	2,8%
woj. Mazowieckie	9,4%	26,2%	41,6%	17,7%	5,0%
Powiat pruszkowski	11,5%	21,6%	45,3%	14,7%	6,9%
Piastów	12,4%	24,4%	49,8%	5,6%	7,8%

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Obszar Miasta Piastowa charakteryzował się w latach 2003-2014 pod względem wskaźników wyposażenia mieszkań w instalację wodociągową wartościami nieco niższymi do średniej dla obszarów miejskich w Polsce i w woj. mazowieckim, choć należy zauważyć, że różnica ta w kolejnych latach ulegała zmniejszeniu. Na tle powiatu pruszkowskiego wartości wskaźnika w całym badanym okresie były wyższe o ok. 0,5 pkt procentowego, co wskazuje na wyróżniającą się pozycję obszaru Miasta Piastowa w zakresie warunków mieszkaniowych. W 2014 r. w Piastowie 97,1% mieszkań było wyposażonych w instalację wodociągową.

Pod względem wyposażenia mieszkań w łazienkę, w początkowych latach analizy Piastów znajdował się w sytuacji zbliżonej do średniej wartości dla obszarów miejskich w kraju, jednak w kolejnych okresach poprawa warunków mieszkaniowych w tym zakresie następowała w mieście wyraźnie wolniej niż średnio w całym kraju. Nieco szybsze tempo wzrostu wskaźnika niż w Piastowie miało miejsce również na obszarach miejskich powiatu pruszkowskiego. W roku 2014 w Piastowie 93,8% mieszkań było wyposażonych w łazienkę.

Tabela 10. Mieszkania wyposażone w instalacje – w % ogółu mieszkań w Piastowie na tle średnich wartości dla miast w Polsce, woj. mazowieckim i powiecie pruszkowskim w latach 2003-2014

	wodociąg				łazienka				centralne ogrzewanie			
	Polska	mazowiecki e	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowiecki e	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowiecki e	Powiat pruszkowski	Piastów
2003	98,4	97,6	94,9	95,6	91,8	93,2	88,9	91,0	83,9	89,6	84,0	84,3
2004	98,4	97,7	94,9	95,6	91,9	93,3	88,9	91,0	84,0	89,7	84,1	84,4
2005	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	98,5	97,8	95,0	95,6	92,0	93,6	89,1	91,1	84,3	89,9	84,3	84,4
2007	98,5	97,8	95,2	96,2	92,1	93,7	89,4	91,6	84,5	90,1	84,4	84,4
2008	98,5	97,9	95,3	96,2	92,2	93,9	89,4	91,6	84,7	90,3	84,5	84,5
2009	98,6	98,0	95,4	96,3	92,4	94,1	89,5	91,7	84,9	90,6	84,6	84,5
2010	99,0	98,6	96,4	96,9	95,2	96,1	92,9	93,8	86,4	91,9	86,9	85,7
2011	99,0	98,6	96,4	96,9	95,2	96,2	92,9	93,8	86,5	92,0	87,0	85,8
2012	99,0	98,6	96,5	96,9	95,3	96,2	92,9	93,8	86,6	92,1	87,0	85,8
2013	99,0	98,7	96,5	97,1	95,3	96,3	93,0	93,8	86,8	92,3	87,1	85,8
2014	99,0	98,7	96,5	97,1	95,4	96,3	93,0	93,8	86,9	92,4	87,1	85,9

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Wyposażenie mieszkań w centralne ogrzewanie na terenie Piastowa ulegało, co prawda, poprawie w latach 2003-2014, jednak należy zauważyć, że wskaźnik udziału mieszkań charakteryzujących się ww. wyposażeniem w liczbie mieszkań ogółem od roku 2008 przyjmował w mieście wartości niższe od średnich dla miast: Polski, woj. Mazowieckiego oraz dla powiatu pruszkowskiego. Taka tendencja utrzymywała się do 2014 r., co wskazuje na zdecydowanie wolniejsze tempo wzrostu standardu zasobów mieszkaniowych w Piastowie w stosunku do otoczenia. W przypadku instalacji centralnego

ogrzewania, badany wskaźnik wyposażenia mieszkań na obszarze Piastowa osiągnął poziom 85,9% w roku 2014 (porównaj Tabela 10).

Na terenie Miasta Piastowa funkcjonuje 5 spółdzielni mieszkaniowych, tj.:

- „Piastowia”, ul. Skorupki 14
- Spółdzielnia Mieszkaniowa W Piastowie, ul. Skorupki 2
- Spółdzielnia Mieszkaniowo-Budowlana Żbikowska, ul. Żbikowska 30
- „Ursus” Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa, Administracja Osiedla „Sobieskiego”, ul. Piłsudskiego 56
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Emilka”, ul. Emilii Plater 8a/21.

W 2016 r. władze samorządowe Piastowa podjęły decyzję o likwidacji Zarządu Budynków Komunalnych, zlokalizowanego przy Al. Tysiąclecia 3 i przekształceniu go w Piastowskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o.

Zarząd Budynków Komunalnych w formie zakładu budżetowego działał na obszarze administracyjnym Miasta Piastowa w zakresie usług związanych z administrowaniem zasobami komunalnymi i wspólnotami mieszkaniowymi, kompleksową obsługą mieszkańców mieszkań komunalnych i wspólnot mieszkaniowych w zakresie prac remontowych, konserwacyjnych i porządkowych oraz prowadzeniem księgowości dla w/w grupy mieszkańców. Według stanu na 2014 r. w zasobach ZBK znajdowało się 44 budynków, w tym: własność mieszana (wspólnoty mieszkaniowe) – 12 budynków, własność gminy – 13 budynków, własność prywatna w zarządzie gminy – 19 budynków oraz budynek biurowy (siedziba ZBK, MOPS).

Edukacja

W Piastowie jest dobrze rozwinięta ilościowo baza placówek oświatowo-wychowawczych, niestety stan techniczny niemal wszystkich obiektów jest niezadawalający z punktu widzenia współczesnych standardów. W szczególności występują braki w zakresie sal gimnastycznych. W 1996 roku, wraz z przejściem szkolnictwa podstawowego przez gminy, powołano Zespół Obsługi Placówek Oświatowych, który obsługuje sprawy finansowo-kadrowe wszystkich jednostek oświatowych Miasta Piastowa. W mieście funkcjonują 4 przedszkola publiczne (oraz filia) i 2 przedszkola niepubliczne:

- Przedszkole Miejskie Nr 1 – ul. Moniuszki 11,
- Przedszkole Miejskie Nr 2 – ul. Lelewela 16/18,
- Przedszkole Miejskie Nr 3 – ul. Godebskiego 21,
- Filia Przedszkola Miejskiego nr 3, ul. Grunwaldzka 34/34a,
- Przedszkole Miejskie Nr 4 – ul. Żbikowska 5,
- Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi – ul. Piotra Skargi 20,
- Przedszkole Niepubliczne Mini Madagaskar, Al. Krakowska 28.

Dane w Tabeli 11 wskazują, że sytuacja pod względem dostępności edukacji przedszkolnej w Piastowie, po okresie charakteryzującym się spadkową tendencją w latach 2003-2005, stopniowo ulegała poprawie w okresie 2006-2014. Wskaźnik określający liczbę dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat utrzymywał się na poziomie wyraźnie wyższym od średniej dla woj. Mazowieckiego oraz dla

Polski. Tempo pozytywnych zmian było zbliżone do wartości średnich dla całego powiatu pruszkowskiego, a od roku 2010 wartości wskaźnika dla Miasta Piastowa przewyższały wartości średnie dla powiatu. W roku 2014 wartość ww. wskaźnika wyniosła średnio w powiecie pruszkowskim 895 osób, podczas gdy w Piastowie było to 988 osób. Podobnie pozytywnej tendencji podlegał wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W roku 2014 przyjął on wartość 1,02 dla Miasta Piastowa, co stanowiło wartość nieznacznie wyższą, a zatem oznaczającą relatywnie gorszą sytuację, niż średnio dla powiatu pruszkowskiego (0,90), ale wyraźnie korzystniejszą, niż wskazywałyby ocena według średniej dla woj. Mazowieckiego (1,11) oraz dla Polski (1,17).

Tabela 11. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w Piastowie na tle średnich wartości dla Polski, woj. Mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego w latach 2003-2014

	dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat				dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego			
	Polska	woj. Mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	woj. Mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2003	362	394	537	578	1,68	1,70	1,35	1,26
2004	382	421	554	549	1,64	1,65	1,35	1,34
2005	409	448	589	550	1,59	1,59	1,28	1,24
2006	446	494	642	577	1,52	1,50	1,19	1,23
2007	473	531	720	640	1,50	1,44	1,09	1,13
2008	527	578	725	662	1,44	1,40	1,10	1,19
2009	597	655	773	694	1,36	1,33	1,06	1,15
2010	626	683	797	831	1,35	1,30	1,00	1,14
2011	692	761	825	871	1,34	1,26	0,99	1,16
2012	697	756	811	835	1,31	1,24	0,97	1,19
2013	741	802	847	913	1,24	1,17	0,97	1,11
2014	794	845	895	988	1,17	1,11	0,90	1,02

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Od roku 2014 na terenie Piastowa funkcjonuje 5 szkół podstawowych, obejmujących w 2014 r. 75 oddziałów, w których uczyło się łącznie 1502 uczniów (według danych BDL GUS). W południowo-zachodniej części miasta (za torami kolejowymi) brak szkoły podstawowej. W przypadku szkół podstawowych funkcjonują 3 placówki publiczne oraz 2 niepubliczne. Są to:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Staszica – ul. Józefa Brandta 22,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie – al. Krakowska 20,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Bohaterów spod Darnicy – ul. Żbikowska 25,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 85 w Piastowie Piastowskiego Towarzystwa Oświatowego – ul. Bohaterów Wolności 43,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji ADYS, ul. Namysłowskiego 11.

Wartości wskaźnika liczby uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach podstawowych w Piastowie zmniejszały się w latach 2010-2014 z poziomu 22 osób do 20 osób, utrzymując się na poziomie takim, jak średnio dla powiatu pruszkowskiego, a nieco

wyższym (oznaczającym relatywnie gorszą sytuację) niż średnie wartości dla woj. mazowieckiego oraz dla Polski (gdzie w obydwu przypadkach utrzymywała się wartość wskaźnika na poziomie 18 osób).

Na poziomie edukacji ponadpodstawowej w Piastowie działały 4 gimnazja, dysponujące według danych na 2014 r. łącznie 34 oddziałami, w których uczyło się 693 uczniów. W gestii władz miasta pozostają 2 gimnazja publiczne, natomiast 2 kolejne to gimnazja niepubliczne:

- Gimnazjum Nr 1 im. Zbigniewa Gęsickiego „Juno” – ul. Pułaskiego 6/8,
- Gimnazjum Nr 2 im. Bohaterów Powstania Warszawskiego – al. Tysiąclecia 5,
- AZYL Niepubliczne Gimnazjum, ul. Bohaterów Wolności 43,
- Gimnazjum Niepubliczne Fundacji ADYS, ul. Namysłowskiego 11.

Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, na podstawie danych BDL GUS odnotowano zmniejszanie się wartości wskaźnika liczby uczniów przypadających na 1 oddział w gimnazjach w Piastowie w latach 2010-2014 z poziomu 22 osób do 20 osób, podczas gdy średnio dla powiatu pruszkowskiego, jak też średnio dla woj. mazowieckiego oraz dla Polski w badanym okresie wskaźnik zmniejszył się do poziomu 21 osób. Jak wspomniano wcześniej, interpretacja ww. wskaźnika wskazuje na relatywnie lepszą sytuację Miasta Piastowa na tle otoczenia.

Na terenie Miasta Piastowa zlokalizowane są ponadto 2 szkoły na poziomie ponadgimnazjalnym, tj.: Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza (ul. 11 Listopada 2a) oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Fridtjofa Nansena (ul. Namysłowskiego 11).

Można ocenić, że zakres ilościowy infrastruktury społecznej w zakresie edukacji spełnia wymagania społeczne miasta jako jednostki zaspokajającej potrzeby mieszkańców. Wysokie w stosunku do zasobów infrastrukturalnych jest zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolach. Lokalizacja poszczególnych funkcji umożliwia w miarę równomierną dostępność wszystkim mieszkańcom. Niestety, ww. placówki charakteryzują się bardzo zróżnicowaną sytuacją pod względem bazy materialnej i w większości przypadków wymagają modernizacji i rozbudowy, aby mogły pełnić w swoim otoczeniu społecznym bardziej aktywną rolę – stosownie do wymogów jakże złożonej współcześnie sytuacji społecznej, zwłaszcza na obszarach metropolitalnych.

Piastów dysponuje licznymi ośrodkami świadczącymi usługi społeczne. Niestety niemal wszystkie placówki publiczne tego typu nie dysponują odpowiednią bazą lokalową:

- Biblioteka Publiczna nie ma własnej siedziby – zajmuje ok. 80 m² siedziby Miejskiego Ośrodka Kultury,
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej – siedziba główna w prowizorycznym baraku zajmuje ok. 100 m² oraz 80 m² w pomieszczeniach po dawnym sklepie,
- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji nie dysponuje (podobnie jak i całe miasto) żadną ogólnie dostępną halą sportową,
- Świetlica Środowiskowo-Integracyjna „Dom Jana Pawła II” zajmuje pomieszczenie w budynku komunalnym o powierzchni ok. 100 m² (nie ma części administracyjnej, sali do zajęć terapeutyczno-rehabilitacyjnych, stołówki, itp.),

- Miejski Ośrodek Kultury mieści się w częściowo wyremontowanym budynku – dysponuje ok. 800 m² powierzchni użytkowej, co uniemożliwia rozszerzenie prowadzonej działalności.

Kultura, sport i rekreacja

Wiodącą instytucją w zakresie organizacji życia kulturalnego na terenie miasta jest Miejski Ośrodek Kultury w Piastowie z siedzibą w obiekcie z lat 30-tych XX w., w którym obok Ochotniczej Straży Pożarnej już przed II Wojną Światową mieścił się „Dom Ludowy”. Budynek zaliczany jest do ciekawych przykładów architektury, niestety nie odpowiada współczesnym wymogom.

Głównym celem działalności Ośrodka jest organizacja czasu wolnego i edukacja kulturalna dzieci, młodzieży i dorosłych, co realizowane jest poprzez animację społeczno-kulturalną, edukację kulturalną oraz promocję zjawisk artystycznych i kulturowych. Do stałych form działalności należą zajęcia prowadzone przez profesjonalnych instruktorów w różnych sekcjach zainteresowań, takich jak: sztuki plastyczne, taniec nowoczesny i klasyczny, gra na instrumentach muzycznych, umiejętności wokalne, języki obce itd. Oprócz stałych propozycji przedmiotowa oferta jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb kulturalnych mieszkańców Piastowa i okolic.

W Miejskim Ośrodku Kultury funkcjonuje Piastowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, realizujący najpopularniejszą w ostatnich latach formę edukacji ludzi starszych, istotną i niezwykle potrzebną z uwagi na zachodzące w świecie zmiany demograficzne i ich konsekwencje. Piastowski Uniwersytet Trzeciego Wieku (PUTW) prowadzi działalność w formie wykładów oraz zajęć dodatkowych obejmujących język angielski, gimnastykę, artystyczne „Darcie pierza”, trening pamięci, kursy komputerowe itp.

Ważną częścią działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest funkcjonujące od lat 50 XX w. kino „Baśń”. W 2014 r. kino przeszło częściową modernizację i spełnia również funkcję Sali widowiskowej z własną sceną, gdzie organizowane są imprezy filmowe – seanse weekendowe, najczęściej z filmami polskiej produkcji oraz filmami dla najmłodszych, edukacyjne projekcje dla szkół, cykliczne maratony filmowe, a także wokalne występy sceniczne, w tym imprezy skierowane do osób niepełnosprawnych, wykłady PUTW, imprezy kabaretowe i debaty społeczne.

Miejski Ośrodek Kultury jest również instytucją wspierającą lokalną aktywność kulturalną mieszkańców Piastowa m.in. poprzez organizację wieczorów literackich, koncertów, spektakli żywego słowa, a także wystaw sztuki współczesnej oraz utrzymującą bieżącą współpracę z innymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami, fundacją, klubami, spółdzielni mieszkaniowej, świetlicą środowiskowo-integracyjną, parafiami oraz przedszkolami i szkołami.

Biblioteka Publiczna (osiedlowa) powstała w 1934 roku. Aby sprostać zapotrzebowaniu mieszkańców i umożliwić dostęp do lektury, ówcześni pracownicy biblioteki zorganizowali sieć biblioteczną: filie oraz punkty biblioteczne. Od początku lat 50. XX wieku zajmowała części budynku należącego do Miejskiego Ośrodka Kultury przy ul. Warszawskiej 24, gdzie mieści się do chwili obecnej. Baza lokalowa w sposób zasadniczy ogranicza możliwości działania tej placówki.

W Czytelni jest możliwość czytania on-line zasobów Biblioteki Narodowej, tzw. Cyfrowej Wypożyczalni Międzybibliotecznej Publikacji Naukowych ACADEMICA. Służy temu dedykowany terminal z odpowiednim oprogramowaniem, dzięki któremu można przeglądać on-line kilkaset tysięcy pełnotekstowych publikacji naukowych – monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism. Wśród istotnych form aktywności należy wymienić lekcje biblioteczne, Dyskusyjny Klub Książki, Klub Gier Planszowych, wymienianie książek i półkę bookcrossingową.

Poza podstawową lokalizacją, tj. Biblioteką Główną przy ul. Warszawskiej 24, działają również filie:

- Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 3 dla Dzieci i Młodzieży – ul. Pułaskiego 6/8,
- Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 1 i 2 – al. Tysiąclecia 5.

Ponadto na terenie miasta działają kluby osiedlowe i sportowe, takie jak:

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji MOSiR, Al. Tysiąclecia 1,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Novus” – ul. I. Skorupki 2,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Relax” – ul. Harcerska 18,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Tęcza” – ul. M. Ogińskiego 14,
- Klub Sportowy MKS PIAST – al. Tysiąclecia 1,
- Parafialny Klub Sportowy Piastovia Piastów, ul. Popiełuszki 13/13,
- Piastowskie Towarzystwo Rowerowe, Siedziba PTR: Zespół Szkół ogólnokształcących – ul. Namysłowskiego 11,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tie-break, Al. Tysiąclecia 1,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy „Pivot” – ul. Pułaskiego 6/8 (Gimnazjum Nr 1),
- UKS HYOSAI, Gimnazjum Nr 1, ul. Pułaskiego 6/8,
- Piastowskie Towarzystwo Tenisa i Bocce, ul. 11 Listopada 3.

Tereny sportowo-rekreacyjne w niedostatecznej liczbie i przeważnie niedostatecznym wyposażeniu technicznym, znajdują się w północnej części miasta, przy ul. Sowińskiego i przy ul. Namysłowskiego oraz w południowej części miasta przy Al. Tysiąclecia i przy ul. 11 Listopada.

Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej PIASTUN, jako jednostka publicznej ochrony zdrowia świadczy usługi medyczne w dwóch placówkach, położonych w południowej i północnej części Piastowa (przy ul. Reja 1 i przy ul. Wysockiego 1). Lokalizacja umożliwia w miarę równomierną przestrzennie dostępność usług dla wszystkich mieszkańców. Pacjenci mogą skorzystać z pomocy lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz z Poradni Specjalistycznych. Dzieciom pomocy udziela zespół doświadczonych Pediatrów. SP ZOZ PIASTUN dysponuje ponadto rozbudowanym zapleczem diagnostyczno-zabiegowym, gdzie dostępne są badania laboratoryjne i główne badania specjalistyczne, m.in. badania RTG, USG i EKG.

Po godzinie 18.00 do 8.00 rano dnia następnego (całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy) w przychodni przy ul. Reja pacjenci mogą skorzystać z opieki lekarskiej i pielęgniarskiej w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. SP ZOZ PIASTUN realizuje ponadto usługi transportu sanitarnego.

Ponadto na terenie miasta działa również inne przychodnie świadczące usługi z zakresu opieki zdrowotnej. Zakres oferty opieki zdrowotnej uzupełnia 7 aptek zlokalizowanych na terenie Miasta Piastowa.

Pomoc społeczna

Jednostką organizacyjną Miasta odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w Piastowie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy Al. Tysiąclecia 3.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej własne i zlecone. Zadania własne to wypłata zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, opłat za dożywianie oraz dodatków mieszkaniowych.

Zadania zlecone to wypłaty świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, zasiłków opiekuńczych, składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia pielęgnacyjne. Od 1 czerwca 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie realizuje zapisy ustawy o karcie Dużej Rodziny. W ramach tej ustawy przyznawane są Karty Dużej Rodziny rodzinom posiadającym co najmniej trójkę dzieci. Uprawnienia wynikające z posiadania w/w Karty są realizowane przez wiele podmiotów gospodarczych. Z informacji posiadanych przez MOPS, wynika iż w Piastowie jest około 300-tu rodzin kwalifikujących się do korzystania z uprawnień Karty Dużej Rodziny.

Przy Ośrodku działa Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się tematyką przemocy w rodzinie. W skład powołanego przez Burmistrza Miasta Piastowa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie, Komisariatu Policji w Piastowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodni Rejonowej, a także kuratorzy z Sądu Rejonowego w Pruszkowie, pedagodzy szkolni, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Kierownik Świetlicy Środowiskowo-Integracyjnej.

Zespół zajmuje się przede wszystkim diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie oraz podejmowaniem działań w środowisku, w którym występuje przemoc domowa. Za tworzenie i realizację indywidualnych planów pomocy odpowiadają powołane przez Zespół grupy robocze.

Istotną funkcję pełni Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie ul. Ks. J. Popiełuszki 24, który swoją działalność rozpoczął w 2006 r. Jest Ośrodkiem zapewniającym różne nieodpłatne formy wsparcia oraz specjalistyczną pomoc. Podejmowane działania koncentrują się na zapewnieniu schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie lub znajdującym się w trudnej sytuacji kryzysowej, a także pomocy dla mieszkańców powiatu pruszkowskiego. Do Ośrodka przyjmowane są osoby bez skierowania i bez względu na dochód. W skład Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie wchodzi:

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, obejmujący swoim działaniem teren całego woj. mazowieckiego oraz we współpracy z innymi

tego typu placówkami przyjmujący również osoby dotknięte przemocą i jej skutkami z terenu całego kraju. W ramach działania Ośrodka prowadzony jest hostel zapewniający schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej obejmujący swoim działaniem teren Powiatu Pruszkowskiego. We współpracy z innymi tego typu ośrodkami w Polsce, pomoc udzielana jest także osobom w trudnej sytuacji życiowej spoza wyznaczonego terenu.

W związku z realizacją zadań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2017 w Zespole Ośrodków Wsparcia w Piastowie organizowany jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W trakcie działania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego można uzyskać specjalistyczne informacje oraz skorzystać z konsultacji psychologicznej i prawnej.

W ramach szeroko pojętej profilaktyki uzależnień w Piastowie działa świetlica środowiskowo-integracyjna. Świetlica Środowiskowo-Integracyjna, usytuowana w Piastowie przy ul. 11 Listopada 8, jest placówką opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego. Świetlica przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz ich niepełnosprawnych rówieśników. Do świetlicy przyjmowane są dzieci w wieku 7-16 lat; ograniczenia wiekowe nie dotyczą dzieci niepełnosprawnych. Osoby, które ukończyły gimnazjum, a wcześniej korzystały z zajęć w świetlicy, również mają do tego prawo. W zajęciach organizowanych przez Świetlicę Środowiskowo-Integracyjną uczestniczy ok. 40-50 dzieci. Dla osób niepełnosprawnych przewiduje się organizację zajęć integracyjnych. Podstawowym celem świetlicy jest poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Miasta Piastowa funkcjonuje Komisariat Policji (przy ul. Popiełuszki 24) i Ochotnicza Straż Pożarna (przy ul. Warszawskiej). Pozamilitarne przygotowanie obronne oraz zarządzanie kryzysowe zaliczone jest do zakresu działania Urzędu Miejskiego w Piastowie.

Jednostka OSP w Piastowie należy do grupy wyróżniających się pod względem wyposażenia i gotowości bojowej jednostek na terenie powiatu pruszkowskiego, obok OSP Raszyn, OSP Brwinów, OSP Nadarzyn.

Tereny zielone

Roślinność naturalna Miasta Piastowa uległa znacznym zmianom, głównie pod wpływem działalności ludzkiej. W otoczeniu miasta nie występują większe kompleksy leśne, co jest spowodowane silną urbanizacją Piastowa. Na terenie miasta można wyróżnić kilka rodzajów obszarów zieleni miejskiej zorganizowanej obejmujących:

- zielen ogólnomiejską – istnieją 2 parki miejskie: pierwszy pomiędzy Al. Tysiąclecia, Dworcową 11-tego Listopada (o powierzchni 2,8 ha) i drugi pomiędzy ul. Hallera, ST. Kostki i Al. Krakowską (o powierzchni 1 ha), poza tym pomiędzy ul. Spacerową i Styki znajduje się pas zieleni miejskiej, 2 skwery: przy Pl. Zgody i przy Pl. Słonecznym oraz pomiędzy ul. Różaną, Klonową

i Jaśminową. Ponadto u zbiegu ul. Warszawskiej i Bohaterów Wolności są tereny zieleni nieurządzonej.

- zielen osiedlową – w formie skwerów i nasadzeń prowadzonych przez mieszkańców, (stanowi ona 1,2 ha;
- zielen działkową – na terenie ogródków działkowych „Kolejarz” i ogródków przy ul. Ogińskiego;
- zielen uliczną – aleje, nasadzenia uliczne, która zajmuje 9,4 ha. Na niektórych ulicach występują cenne zadrzewienia i są one cały czas kontynuowane.
- zielen na posesjach prywatnych

Oprócz tego na terenie miasta znajdują się zieleńce, które w 2002 zajmowały 8,2 ha. Zielen niezorganizowana to spontanicznie rosnąca roślinność na terenach, na których nie ma inwestycji i niewykorzystywanych rolniczo.

W Piastowie występuje jeden pomnik przyrody – dąb szypułkowy „Bartuś”, który znajduje się przy ul. Bema na posesji numer 9. Został on uznany za drzewo pomnikowe przez Wojewódzkiego konserwatora Przyrody z dnia 14 czerwca 1984 r. Drzewo posiada 277 cm obwodu oraz ok. 22 m wysokości.

Ze względu na zbyt bliskie usytuowanie do dróg o dużym natężeniu ruchu, należy uznać za nieprawidłową lokalizację ogrodów działkowych w południowej części Piastowa. Z kolei w zachodniej części miasta, chociaż mało jest zieleni publicznej, dużo jest ogródków przydomowych (jest to część miasta o przewadze zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej).

Warto zauważyć fakt, że ilość terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w Piastowie jest mała w porównaniu do całej powierzchni miasta. Według danych BDL GUS w 2014 r. obszar parków spacerowo-wypoczynkowych zajmował 2,09 ha, co stanowiło 0,36% obszaru Piastowa.

Infrastruktura techniczna

Układ drogowy

Podstawowy układ drogowo-uliczny miasta, umożliwiający obsługę terenów i połączenie z sąsiednimi gminami tworzą:

- drogi powiatowe, których łączna długość na terenie miasta wynosi ponad 9 km, obejmujące ul. Warszawską (Pruszków – Piastów – Warszawa), ciąg ulic: Al. Tysiąclecia, Bohaterów Wolności, J. Piłsudskiego, L. Lisa Kuli (droga wojewódzka nr 719 – Piastów – droga krajowa S2) oraz ciąg ulic: J. Tuwima, Dworcowa (Pruszków – Reguły),
- drogi gminne tworzące system ulic długości ok. 58,5 km.

Układ komunikacji zbiorowej

Przewozy pasażerskie na terenie miasta i w powiązaniach zewnętrznych odbywają się przez kolej i autobusy. Istniejący układ komunikacyjny miasta w dostatecznym stopniu zapewnia obsługę istniejącego zagospodarowania.

Przez miasto przebiega linia kolejowa relacji Warszawa – Grodzisk Mazowiecki. Pociągi SKM S1 kursują na trasie Pruszków – Otwock – Pruszków, zapewniając możliwości

podróży w granicach aglomeracji warszawskiej pociągami poruszającymi się po istniejących liniach kolejowych. Mieszkańcy południowej części Piastowa korzystają z linii WKD, przebiegającej po terenach gminy Michałowice, z przystanku Malichy.

Komunikacja autobusowa to:

- P1 – piastowska linia wewnętrzna. Autobusy kursują w dni powszednie – od poniedziałku do piątku z wyjątkiem świąt,
- L3 – Linia Pruszków-Piastów-Pruszków. Linia autobusowa uruchomiana na zlecenie Miasta Pruszkowa,
- dwie linie podmiejskie ZTM oraz linia nocna ZTM N85 zapewniające komunikację z Warszawą,
- prywatne linie autobusowe, kursujące Al. Jerozolimskimi, łączące centrum Warszawy z Pruszkowem.

Stan nawierzchni ulic

Jezdnie ulic podstawowego układu ulicznego Piastowa są utwardzone. Natomiast część ulic podrzędnych nie ma trwałej nawierzchni lub są utwardzone prowizorycznie płytami betonowymi. Braki trwałych nawierzchni są stopniowo uzupełniane, w powiązaniu z procesami regulacji własnościowych i geodezyjnych, a także z podłączeniami istniejących budynków do sieci kanalizacyjnej.

Gospodarka wodno-ściekowa

Na obszarze Miasta Piastowa eksploatacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie Spółka Akcyjna. Eksploatowane elementy systemu w zakresie sieci wodociągowej to magistrala wodociągowa D 400 mm, przebiegająca w ulicach: Lelewela, Toruńskiej, Sowińskiego, Ogińskiego, Bohaterów Wolności i Al. Tysiąclecia oraz sieć wodociągowa z przyłączami.

W okresie 2003-2015 następował wzrost w zakresie długości czynnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Długość sieci wodociągowej ogółem w Piastowie zwiększyła się z 34,8 km w roku 2003 do 55,7 km w roku 2015. Należy zauważyć, że w porównywalnym okresie na obszarze powiatu pruszkowskiego miał miejsce dość dynamiczny wzrost długości sieci wodociągowej, który wyniósł niemal 53%. Zmiany długości czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta były również widoczne i w roku 2003 funkcjonowało 36,4 km sieci, natomiast w 2015 było to już 48,6 km. W porównywalnym czasie na obszarze powiatu pruszkowskiego – podobnie jak w przypadku wodociągu – odnotowano wysokie tempo wzrostu długości czynnej sieci kanalizacyjnej na poziomie niemal 165%. Trzeba jednak podkreślić, że zmiany w zakresie długości sieci rozdzielczej miały pozytywny wpływ na zwiększenie dostępności do infrastruktury sieciowej na terenie Miasta Piastowa – porównaj Tabela 24a w Aneksie 1.

W okresie 2002-2014 nieznacznie wzrastał odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w Piastowie. Pomiędzy rokiem 2002 a rokiem 2014 wzrost ten wyniósł 5,8 punktu procentowego. Należy także zauważyć, że w całym badanym okresie wartość tego wskaźnika dla Piastowa utrzymywała się znacznie poniżej wartości średniej dla obszarów miejskich w powiecie pruszkowskim, jak również średnich wartości dla obszarów miejskich

w woj. mazowieckim i w Polsce. W roku 2014 wartość wskaźnika w Piastowie wyniosła 70,9% i była o ponad 1/4 niższa od wartości tego wskaźnika średnio w miastach Polsce (96,4%) i o niemal o podobną wartość niższa niż średnio w woj. mazowieckim (93,1%). W porównaniu do obszarów miejskich powiatu pruszkowskiego (85,5%), wspomniana różnica była nieco mniejsza, jednak nadal odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w Piastowie był na poziomie wyraźnie niższym niż otoczenie – porównaj Tabela 25a w Aneksie 1.

Zdecydowanie lepsza sytuacja miała miejsce w przypadku wskaźnika określającego odsetek osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej. W roku 2002 na terenie Miasta Piastowa z sieci kanalizacyjnej korzystało 80,0% mieszkańców, a w ciągu badanego okresu odsetek ten dodatkowo wzrósł do poziomu 89,1%, który odnotowano w roku 2014. Pod tym względem miasto sytuowało się na bardzo zbliżonej pozycji na tle obszarów miejskich otoczenia, gdzie w roku 2014 wartość wskaźnika wyniosła w powiecie pruszkowskim 85,9%, w woj. Mazowieckim 93,1%, a średnio w Polsce 96,4%.

Część budynków nie została wciąż podłączona do sieci kanalizacyjnej, mimo potencjalnej dostępności i ścieki z tych budynków są nadal odprowadzane do zbiorników bezodpływowych. Zakłady akumulatorowe mają własną oczyszczalnię ścieków (mechaniczno-chemiczną).

Jeszcze korzystniejsza sytuacja występowała w zakresie korzystania z instalacji gazowej. Ogółem na terenie Miasta Piastowa odsetek osób korzystających z gazu ziemnego przekraczał 85%, ulegając niewielkim wahaniom za wyjątkiem znaczących zmian, które odnotowano w statystykach w roku 2004 (spadek) i 2008 (wzrost), przy ogólnej tendencji wzrostowej w okresie 2002-2014. Wartość wskaźnika w roku 2014 wyniosła 96,2%. Były to w całym badanym okresie wartości wyraźnie przewyższające wartość średnią dla powiatu pruszkowskiego, jak też dla woj. mazowieckiego i dla Polski.

II.3. Sytuacja w zakresie bazy ekonomicznej i rynku pracy

Jednym z najistotniejszych elementów diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy przygotowywanej na potrzeby programu rewitalizacji jest ocena poziomu rozwoju gospodarczego przedmiotowej jednostki. To gospodarka, rozumiana jako całokształt procesów produkcji i wymiany dóbr i usług dokonujących się na określonym terytorium (a także w jego bezpośrednim otoczeniu), stanowi materialną podstawę wszelkich działań związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym. Niestety, informacje o ww. procesach obserwowanych w skali lokalnej są najsłabszym ogniwem całego systemu statystyki publicznej w Polsce. W tym zakresie dysponujemy bowiem głównie danymi ilościowymi, i to na bardzo ogólnym poziomie, a brak jest uszczegółowień o charakterze jakościowym. Tak więc, znaczenie problematyki rozwoju gospodarczego w skali lokalnej, jest niejako odwrotnie proporcjonalne do możliwości usystematyzowanego rozpoznania sytuacji w tej sferze.

Aby, choć w podstawowym zakresie dokonać rozpoznania rozwoju gospodarczego określonej jednostki na poziomie lokalnym, konieczne jest korzystanie z pośrednich źródeł informacji, w tym także z unikatowych, ale już nieco zdezaktualizowanych badań jednostkowych, jak np.: Narodowy Spis Powszechny, Powszechny Spis Rolny, badania aktywności ekonomicznej ludności, badania dojazdów do pracy itp. Tym samym analiza

sytuacji społeczno-gospodarczej na poziomie gmin wyraźnie różni się od podobnych badań dotyczących demografii, czy też infrastruktury.

Poziom aktywności gospodarczej w Piastowie, na podstawie rejestru podmiotów gospodarczych REGON

W mieście Piastów w latach 2002-2015 liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON, zwiększyła się z 2798 do 3519, tj. o 25,8%. Dynamika wzrostu była tu niższa niż w powiecie pruszkowskim (46,9%) i w województwie mazowieckim (38,2%), ale wyższa niż w Polsce ogółem (20,7%).

W całym omawianym okresie, wśród ww. podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Piastowie zdecydowanie dominowały jednostki o liczbie pracujących 0-9 osób. W 2015 r. w Piastowie stanowiły one 97,2% i było to więcej niż w Polsce (95,7%), województwie mazowieckim (95,9%) i powiecie pruszkowskim (96,0%).

Na drugim miejscu pod względem ilościowym były jednostki zatrudniające 10-49 osób. W Piastowie w latach 2002-2015 takich jednostek było od 59 do 85 (w 2015 roku 85, co oznaczało 2,4% ogółu). Podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 10-49 osób w 2015 r. stanowiły w Polsce 3,5%, w województwie mazowieckim 3,3%, a w powiecie pruszkowskim 3,1%. Mniej liczne były podmioty gospodarcze, w których pracowało od 50 do 249 osób. W mieście Piastów liczba takich podmiotów zwiększyła się w latach 2002-2015 z 11 do 13 tj. o 18,2%. W kraju ogółem liczba takich firm wzrosła z 28,9 tys. do 29,2 tys. tj. o 1,2%, w województwie mazowieckim z 4,5 tys. do 5,0 tys. tj. o 12,2%, zaś w powiecie pruszkowskim z 119 do 141, tj. 18,5% - czyli w większym stopniu niż w Piastowie.

Prawie nie występowały tu (w omawianym okresie) podmioty gospodarcze, w których pracowało od 250 do 999 osób. W roku 2015 w Piastowie nie był zarejestrowany żaden podmiot tej wielkości (w latach 2002-2006 był jeden). Takie podmioty w Polsce ogółem, podobnie jak w województwie mazowieckim oraz w powiecie pruszkowskim stanowiły 0,1% ogółu. W omawianym okresie 2002-2015 podmioty, w których pracowało ponad 1000 osób, w mieście Piastów nie występowały – por. Tabela 12.

Tabela 12. Podmioty gospodarki narodowej (bez indywidualnych gospodarstw rolnych) wpisane do rejestru REGON wg liczby pracujących – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015.

Rok	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Ogółem								
2002	3 468 218	554 112	18 461	2 798	100,0	100,0	100,0	100,0
2004	3 576 830	585 529	20 456	3 060	100,0	100,0	100,0	100,0
2006	3 636 039	609 601	21 591	3 147	100,0	100,0	100,0	100,0
2008	3 757 093	649 354	23 275	3 308	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	3 909 802	681 012	25 226	3 517	100,0	100,0	100,0	100,0
2012	3 975 334	699 212	25 593	3 483	100,0	100,0	100,0	100,0
2014	4 119 671	742 172	26 627	3 525	100,0	100,0	100,0	100,0
2015	4 184 409	766 030	27 125	3 519	100,0	100,0	100,0	100,0
2002-2015	20,7	38,2	46,9	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0
0 – 9								
2002	3 302 411	527 592	17 691	2 727	95,2	95,2	95,8	97,5

2004	3 402 150	557 490	19 642	2 982	95,1	95,2	96,0	97,5
2006	3 455 565	580 684	20 723	3 059	95,0	95,3	96,0	97,2
2008	3 568 137	618 833	22 348	3 226	95,0	95,3	96,0	97,5
2010	3 713 677	648 594	24 202	3 422	95,0	95,2	95,9	97,3
2012	3 794 489	668 481	24 582	3 381	95,5	95,6	96,0	97,1
2014	3 938 654	710 823	25 621	3 428	95,6	95,8	96,2	97,2
2015	4 003 599	734 579	26 117	3 421	95,7	95,9	96,3	97,2
2002-2015	21,2	39,2	47,6	25,4	0,5	0,7	0,5	-0,2
10 - 49								
2002	131 480	20 896	632	59	3,8	3,8	3,4	2,1
2004	141 499	22 414	673	67	4,0	3,8	3,3	2,2
2006	147 393	23 191	714	75	4,1	3,8	3,3	2,4
2008	154 833	24 529	769	70	4,1	3,8	3,3	2,1
2010	161 550	26 180	856	82	4,1	3,8	3,4	2,3
2012	146 489	24 618	845	90	3,7	3,5	3,3	2,6
2014	146 926	25 203	846	84	3,6	3,4	3,2	2,4
2015	147 124	25 342	850	85	3,5	3,3	3,1	2,4
2002-2015	11,9	21,3	34,5	44,1	-0,3	-0,5	-0,3	0,3
50 - 249								
2002	28 884	4 495	119	11	0,8	0,8	0,6	0,4
2004	28 309	4 547	120	10	0,8	0,8	0,6	0,3
2006	28 406	4 648	129	12	0,8	0,8	0,6	0,4
2008	29 323	4 879	132	12	0,8	0,8	0,6	0,4
2010	29 731	5 092	146	13	0,8	0,7	0,6	0,4
2012	29 787	5 021	147	12	0,7	0,7	0,6	0,3
2014	29 610	5 069	142	13	0,7	0,7	0,5	0,4
2015	29 243	5 042	141	13	0,7	0,7	0,5	0,4
2002-2015	1,2	12,2	18,5	18,2	-0,1	-0,2	-0,1	0,0
250 - 999								
2002	4 501	873	18	1	0,1	0,2	0,1	0,0
2004	4 009	820	20	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2006	3 863	816	24	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2008	3 996	852	24	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2010	4 033	886	19	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2012	3 779	837	16	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2014	3 706	820	16	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2015	3 675	818	15	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2002-2015	-18,4	-6,3	-16,7	-100,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
1000 i więcej								
2002	942	256	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	863	258	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	812	262	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2008	804	261	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2010	811	260	3	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	790	255	3	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	775	257	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2015	768	249	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2002-2015	-18,5	-2,7	100,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0

Od 2014 r. dopuszczono niepodawanie w formularzu sprawozdawczym m.in. informacji o liczbie pracujących w danym podmiocie gospodarczym, co definitywnie redukuje i tak niezmiernie skąpe informacje o podmiotach gospodarczych.

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Zmiany ogółem i struktura zmian ilościowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Piastowie dobrze oddaje profil bazy ekonomicznej miasta: brak dużych, a nawet średniej wielkości, zakładów pracy, relatywnie wysoki udział mikro-małych i małych podmiotów przy względnie niskiej dynamice ich powstawania. Jak wykazano dalej, sytuacja taka wywołuje określone zjawiska na lokalnym rynku pracy

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON wg form organizacyjno-prawnych

Wśród ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w Piastowie, podobnie jak całym kraju, zdecydowanie dominowały liczebnie zakłady osób fizycznych. W 2015 r. było ich tu 2729 na 3519 podmiotów zarejestrowanych ogółem (77,6% ogółu) – por. Tabela 29a w Aneksie 1. Udział takich zakładów wśród ogółu podmiotów był w Piastowie wyższy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Tym samym w mieście Piastów było 790 podmiotów pozostałych tj. będących osobami prawnymi, bądź jednostkami organizacyjnymi pokrewnymi, niemającymi osobowości prawnej.

Według ww. rejestru, poza ww. zakładami osób fizycznych w Piastowie w 2015 r., najliczniej występowały następujące grupy podmiotów (por. Tabela 29a w Aneksie 1):

- spółki cywilne – 336 (9,5% ogółu), przy czym ich liczba w okresie 2012-2015 zmniejszyła się o 9; udział takich spółek wśród ogółu podmiotów był tu wyraźnie wyższy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim oraz w powiecie pruszkowskim,
- spółki handlowe – 292 (8,3% ogółu), a ich liczba w okresie 2012-2015 zwiększyła się o 52; wśród tego typu spółek było w 2015 r. - 58 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (1,6% ogółu) - ich liczba w okresie 2012-2015 pozostała prawie niezmienna (56-58); udział obu rodzajów ww. spółek wśród ogółu podmiotów był tu wyraźnie mniejszy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim,
- spółdzielnie – 7 (0,2% ogółu), przy czym ich liczba w okresie 2012-2015 zmniejszyła się o 1; udział spółdzielni wśród ogółu podmiotów był w Piastowie niższy niż średnio w kraju i w województwie mazowieckim a podobny jak w powiecie pruszkowskim.

Niezwyczajnie istotne, z punktu widzenia wykazania aktywności gospodarczej na obszarze Piastowa, jest określenie nasycenia ww. formami organizacyjno-prawnymi podmiotów gospodarczych rejestrowanych w systemie REGON w porównaniu do poziomu analogicznych mierników średnio dla kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego - w 2015 wynosiło to odpowiednio (por. Tabela 29a w Aneksie 1):

- wśród podmiotów gospodarczych ogółem 1535 na 10 tys. ludności (wobec 1089 w kraju, 1432 w woj. mazowieckim i 1687 w powiecie pruszkowskim);
- wśród zakładów osób fizycznych 1190 na 10 tys. ludności (wobec 773 w kraju, 940 w woj. mazowieckim i 1235 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółek cywilnych 147 na 10 tys. ludności (wobec 75 w kraju, 106 w woj. mazowieckim i 157 w powiecie pruszkowskim);

- wśród spółek handlowych ogółem 127 na 10 tys. ludności (wobec 119 w kraju, 267 w woj. mazowieckim i 223 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego 25 na 10 tys. ludności (wobec 22 w kraju, 63 w woj. mazowieckim i 67 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółdzielni 3,1 na 10 tys. ludności (wobec 4,6 w kraju, 5,8 w woj. mazowieckim i 3,5 w powiecie pruszkowskim).

Podsumowując należy podkreślić, iż w mieście Piastów zdecydowanie dominowały podmioty małe, tj. o liczbie pracujących 0-9 osób. Miasto to wykazywało wyraźnie wyższy udział małych podmiotów gospodarczych wśród ogółu, niż miało to miejsce średnio w kraju ogółem, w województwie mazowieckim, a także w powiecie pruszkowskim.

Odnosząc liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON do liczby mieszkańców, stwierdza się, iż w latach 2012-2015:

- w Piastowie liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców zwiększyła się nieznacznie z poziomu 1520 do 1534;
- w całym okresie 2012-2015 liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców była w Piastowie wyższa niż średnio w Polsce ogółem, i w grupie podmiotów małych wyższa niż w województwie mazowieckim ogółem, natomiast niższa niż w powiecie pruszkowskim.

Powyższe fakty wydają się wskazywać na relatywną słabość lokalnej bazy ekonomicznej miasta

Analiza dynamiki działalności podmiotów gospodarczych

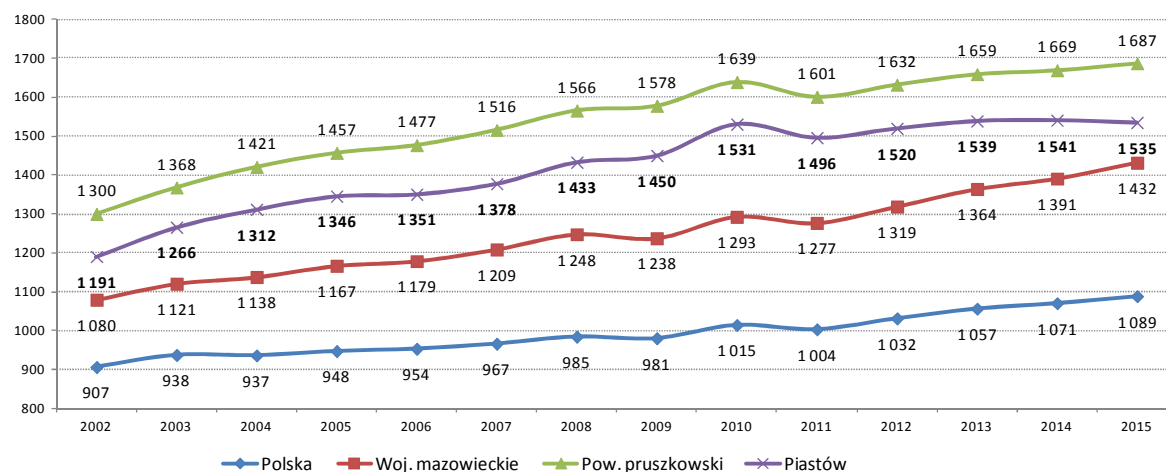
Niejako podsumowaniem ogólnej charakterystyki działalności gospodarczej poza rolnictwem indywidualnym ujmowanym poprzez charakterystykę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, jest analiza przedmiotowej sytuacji, z wykorzystaniem wybranych mierników aktywności podmiotów gospodarczych w Piastowie w długim okresie na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego.

W latach 2012-2015 niezmiennie obszar Miasta Piastowa wykazywał wyższy poziom nasycenia podmiotami gospodarczymi ogółem od średnich dla Polski ogółem i województwa mazowieckiego, natomiast niższy od średnich dla powiatu pruszkowskiego. Trzeba zauważyć, iż w tym okresie nasycenie podmiotami gospodarczymi w Piastowie ciągle utrzymywało się na wysokim poziomie, jednak od roku 2014 zaczęło ono maleć. Tym samym Piastów wykazywał dość wysokie tempo aktywizacji gospodarczej, w porównaniu do średniej krajowej oraz części obszarów województwa mazowieckiego, gdzie o poziomie nasycenia decydowały najaktywniejsze gospodarczo gminy obszaru metropolitalnego Warszawy. Liczbą podmiotów gospodarczych przeliczonych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym, miasto Piastów w całym okresie 2003-2015 przewyższało odpowiednie miary dla Polski ogółem i województwa mazowieckiego – jedynie lepsze wyniki uzyskał powiat pruszkowski - por. Rysunek 6 (i Tabela 31a w Aneksie 1).

W roku 2009 w Piastowie wskaźnik liczby podmiotów nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności wynosił 84 i było to mniej niż poziom osiągany na innych, przywoływanych tu do porównań obszarach. Dopiero od 2010 r. do 2015 r. omawiany wskaźnik był wyższy w Piastowie niż średnio w kraju, jednak niższy niż w województwie mazowieckim i powiecie

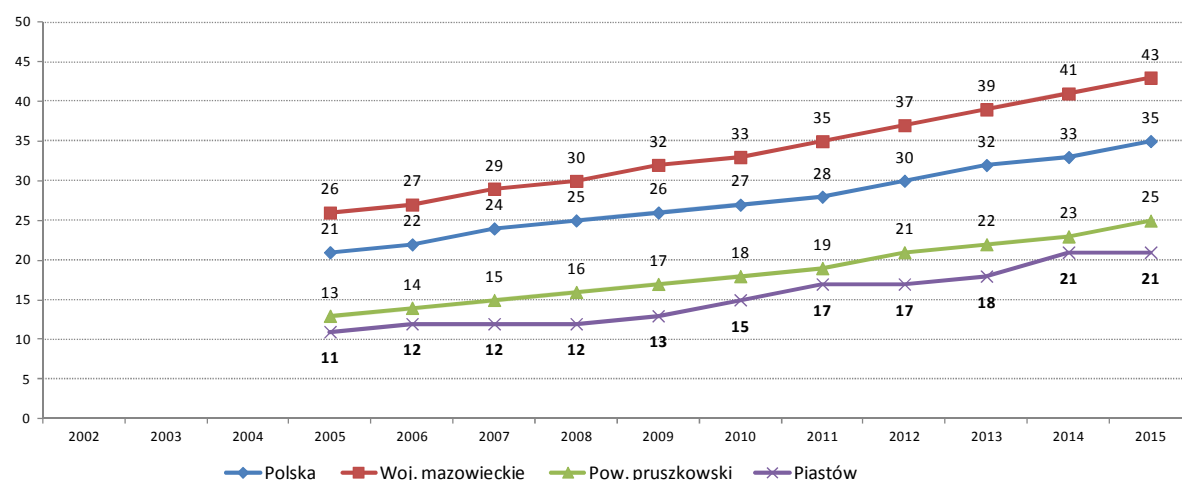
pruszkowskim. Przedstawioną sytuację w zakresie tworzenia nowych podmiotów gospodarczych w okresie od 2009 r. potwierdza liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w odniesieniu do ludności w wieku produkcyjnym (lata 2009-2015). Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców kształtuje się w Piastowie w okresie 2011-2014 z kolei na poziomie wyższym niż ma to miejsce średnio w kraju, a także w województwie mazowieckim. Powiat pruszkowski najczęściej ma wyższy odnośny wskaźnik niż Piastów (z wyjątkiem roku 2013) - por. Tabela 31a w Aneksie 1. Sytuacja ta potwierdza relatywną słabość lokalnej bazy ekonomicznej.

Rysunek 6. Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 7. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

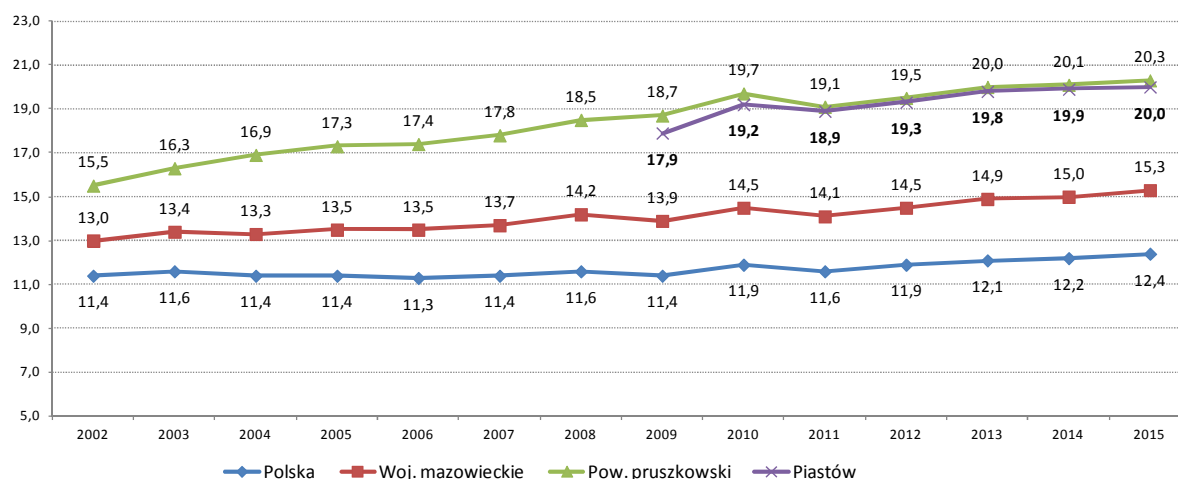

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Według dostępnych danych zawartych w Tabeli 31a w Aneksie 1 oraz zilustrowanych na Rysunku 7, w latach 2005-2014 nasycenie fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców było w mieście Piastów na niższym poziomie niż w Polsce ogółem, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. Fakt ten może wskazywać na niedostatki w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej, a pośrednio świadczyć może o konieczności wzmacniania kapitału społecznego w mieście.

Specyfika gospodarcza Piastowa sprawia, iż w całym badanym okresie (dla którego są dostępne dane zilustrowane na Rysunku 8) wykazuje ona wyższe nasycenie zakładami osób fizycznych w przeliczeniu na tysiąc osób ogółem oraz w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym od średniej dla kraju, województwa mazowieckiego, jedynie w odniesieniu do powiatu pruszkowskiego ta przewaga nie występuje – porównaj też Tabela 31a w Aneksie 1.

Rysunek 8. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Lokalny rynek pracy – podaż i popyt na pracę w Piastowie

W Narodowym Spisie Powszechnym z 2011 r. oszacowano poziom aktywności zawodowej oraz zatrudnienia ludności, lecz niestety informacje te dostępne są tylko na poziomie powiatu, bądź wyższym. Jak powszechnie wiadomo współczynnik aktywności zawodowej określa udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku tzw. zdolności do pracy, czyli dla mężczyzn 15-64 lata, a dla kobiet 15-60 lat, zaś wskaźnik zatrudnienia to udział tylko ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w ww. grupach wieku. Tak liczony wskaźnik zatrudnienia w 2011 r. wynosił na obszarach powiatu pruszkowskiego 54,3%, zaś wskaźnik aktywności zawodowej 58,5% - por. Tabela 13 (oraz Tabela 37a w Aneksie 1).

W roku 2011 w mieście Piastów zamieszkiwało 15189 osób w ww. wieku tzn. zdolności do pracy, a w roku 2015 takich osób było 14212. Przyjmując zatem, iż poziom wskaźnika zatrudnienia oraz aktywności zawodowej w mieście Piastów utrzymałyby się na poziomie z roku 2011, to wówczas spośród ogółu mieszkańców Piastowa pracowałoby

odpowiednio w roku 2011 ok. 8536 osób, a wraz z bezrobotnymi gotowymi do pracy byłoby to ok. 9113 osób. W roku 2015 liczbę mieszkańców pracujących można by tu szacować także na ok. 7987 osób, a wraz z bezrobotnymi gotowymi do pracy byłoby to ok. 8527 osób.

Jak stwierdzono w szczegółowej diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa, zawartej w Aneksie 1, liczbę pracujących osób w gospodarstwach rolnych można by szacować na ok. 160 osób, z tym jednak, iż część ww. pracuje również poza gospodarstwami rolnymi na terenie miasta lub poza nim. W 2014 r. poza rolnictwem indywidualnym w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, pracowało w Piastowie r. 2498 osób (por. Tabela 13) osób, ale było tu zarejestrowanych 3428 podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób. Oczywiście należy uwzględnić fakt, iż wiele spośród ww. małych podmiotów jest prowadzonych przez osoby pracujące w dużych jednostkach. W 2011 r. wyjeżdżało do pracy poza Piastów 3238 osób a przyjeżdżało 725 osób. W sumie więc, można szacować, iż w Piastowie mieszka pracuje ok. 5 tys. jej mieszkańców, a ponad 3 tys. wyjeżdża do pracy poza granice miasta – porównaj Tabela 13 i Tabela 14 oraz Rysunek 9 i Rysunek 10.

Tabela 13. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – powiat pruszkowski na tle Polski ogółem i województwa mazowieckiego na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 r.

	Jednostka	Polska	Woj. Mazowieckie	Powiat pruszkowski
Ogółem	osoba	32 679 614	4 459 909	129 868
Aktywni zawodowo ogółem	osoba	17 100 695	2 464 099	73 819
Aktywni zawodowo pracujący	osoba	15 050 641	2 224 549	68 485
Aktywni zawodowo bezrobotni	osoba	2 050 054	239 550	5 334
Bierni zawodowo	osoba	13 907 468	1 853 449	52 410
Nieustalony status na rynku pracy	osoba	1 671 450	142 361	3 639
Współczynnik aktywności zawodowej	%	55,1	57,1	58,5
Wskaźnik zatrudnienia	%	48,5	51,5	54,3
Stopa bezrobocia	%	12,0	9,7	7,2

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 14. Pracujący w głównym miejscu pracy – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2007-2014.

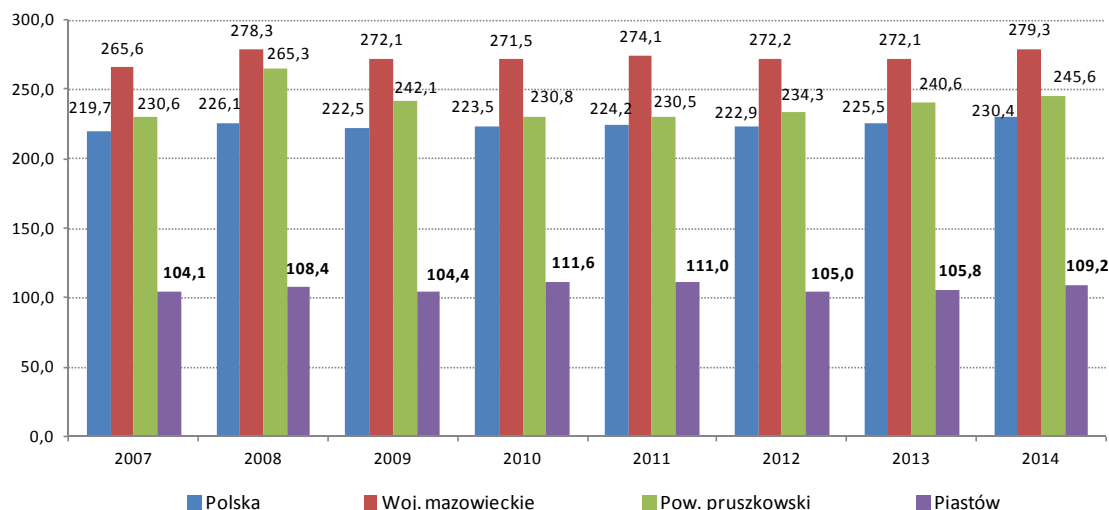
Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
w liczbach bezwzględnych								
Polska	8 372 169	8 624 189	8 492 588	8 611 367	8 640 456	8 589 779	8 681 877	8 864 415
Woj. Mazowieckie	1 378 232	1 448 416	1 421 120	1 430 064	1 449 032	1 443 054	1 446 775	1 489 754
Pow. Pruszkowski	33 992	39 431	36 377	35 527	35 835	36 740	38 059	39 174
Piastów	2 415	2 503	2 404	2 564	2 546	2 405	2 416	2 497

Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części

wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.)

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 9. Pracujący w głównym miejscu pracy – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2007-2014 (na 1000 ludności)

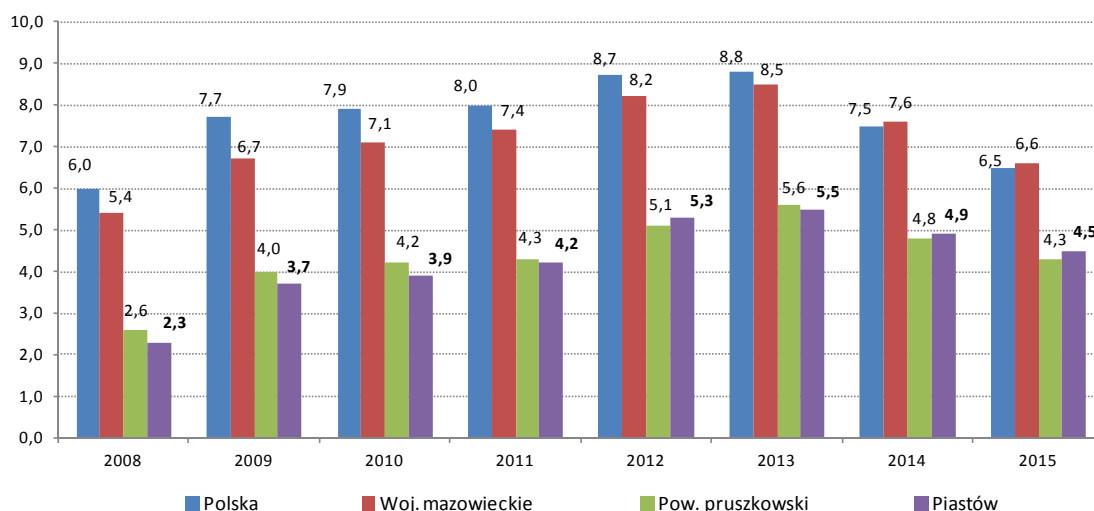
Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 15. Bezrobocie rejestrowane – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2008-2015

Jednostka terytorialna	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w osobach								
Polska	1 473 752	1 892 680	1 954 706	1 982 676	2 136 815	2 157 883	1 825 180	1 563 339
Woj. mazowieckie	178 028	224 480	238 341	246 739	271 927	283 196	249 777	216 527
Pow. pruszkowski	2 528	3 865	4 125	4 275	5 039	5 505	4 701	4 229
Piastów	356	556	579	604	759	770	671	616

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Rysunek 10. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2008-2015

Źródło: opracowanie i układ – własne na podstawie danych BDL GUS

Określenie profilu gospodarczego gminy, jak stwierdzono tu na wstępie, jest zadaniem bardzo trudnym ze względu na zasadniczy brak informacji opisujących wprost struktury gospodarcze jednostek podstawowego poziomu podziału administracyjnego kraju. Niezbędnym zatem okazuje się posługiwanie informacjami pośrednio określającymi istotne składowe profilu gospodarczego badanej jednostki terytorialnej. Dodatkowo, informacje te są niespójne ze względu na bezustanne zmiany metodyki pozyskiwania i opracowywania danych statystycznych, zwłaszcza ze sfery gospodarki. Stąd też każda bardziej szczegółowa analiza profilu gospodarczego gminy ma raczej charakter szacunków niż jednoznacznych stwierdzeń.

W przypadku Miasta Piastowa, najogólniej można stwierdzić, iż dominują tam małe podmioty gospodarcze, w tym zakłady osób fizycznych, a średnie przedsiębiorstwa występują sporadycznie. Jednocześnie, dzięki takiej strukturze wielkości tutejszych podmiotów gospodarczych, mają one charakter głównie usługowy, natomiast dominuje wśród nich działalność z zakresu szeroko rozumianego handlu, budownictwa, przetwórstwa przemysłowego oraz transportu. Pomimo pewnych predyspozycji przestrzenno-środowiskowych, zaskakująco słabo reprezentowana jest wśród tych podmiotów sfera usług z zakresu kultury, rekreacji, sportu, wypoczynku, gastronomii, turystyki czy szeroko rozumianego hotelarstwa. Co więcej, miasto wykazuje słabnącą dynamikę kreowania nowych podmiotów gospodarczych, a ponad 35% ogółu pracujących mieszkańców Piastowa wyjeżdża do pracy poza granice miasta. A wszystko to w warunkach położenia w bezpośredniej bliskości Warszawy i niewykorzystania znacznej części (co prawda ograniczonych powierzchniowo) obszarów „przemysłowych” miasta. Podjęcie programu rewitalizacji społeczno-gospodarczej, jako skoncentrowanej przestrzennie interwencji publicznej, wydaje się tu zatem działaniem niezbędnym.

III. PODSUMOWANIE DIAGNOZY – PODSTAWOWE PROBLEMY ROZWOJU MIASTA

III.1. Bariery rozwoju i potrzeby rewitalizacji w opinii mieszkańców – omówienie wyników ankiety

W ramach opracowania diagnoz służących wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji w mieście Piastów, uruchomiono ankietę skierowaną do mieszkańców tego obszaru. Służyła ona poznaniu opinii mieszkańców na temat barier rozwojowych Miasta Piastowa. Ankieta składała się z 9 pytań (oraz metryczki), w których pytano szczegółowo o bariery (negatywne zjawiska) społeczne, gospodarcze, środowiskowe, przestrzenno-funkcjonalne i techniczne, występujące na terenie Miasta Piastowa. Ankieta była dostępna online w okresie 20 czerwca – 24 lipca 2016 r.

Metryczka. Ankietę wypełniło 200 respondentów (19,49% osób, które wyświetliły ankietę). Większość ankietowanych była w wieku 25-44 lata (65,5% ogółu badanych) i miała wykształcenie wyższe (65,5%). Ankietę wypełniły tylko 2 osoby 65+ (1% ogółu) i tylko 1 o wykształceniu podstawowym (0,5%). Wśród respondentów przeważały kobiety (66,5%). Osoby pracujące stanowiły większość ankietowanych (69%), drugą najliczniejszą grupę stanowili uczniowie/studenci (18%). Przedsiębiorcy stanowili 8,5% ankietowanych. Ankietę wypełniły tylko 3 osoby bezrobotne (1,5% ogółu) i 6 emerytów/rencistów (3%).

Wszystkie prezentowane w niniejszej części Programu Rewitalizacji rysunki i wykresy zostały opracowane na podstawie wyników ankiety.

10. Jaka jest Pani/Pana płeć? *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
kobieta		66,50%	133
mężczyzna		33,50%	67

Wypełnienia: 200

11. W jakim jest Pani/Pan wieku? *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
poniżej 18 lat		5,50%	11
18-24 lata		14,00%	28
25-44 lata		65,50%	131
45-64 lata		14,00%	28
65 i więcej lat		1,00%	2

Wypełnienia: 200

12. Jakie jest Pani/Pana wykształcenie? *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
podstawowe		0,50%	1
gimnazjalne		6,00%	12
zasadnicze zawodowe		1,00%	2
średnie		27,00%	54
wyższe		65,50%	131

Wypełnienia: 200

13. Proszę zaznaczyć Pani/Pana aktywność zawodową: *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
uczeń/student		18,00%	36
osoba pracująca		69,00%	138
osoba bezrobotna		1,50%	3
przedsiębiorca		8,50%	17
emeryt/rencista		3,00%	6

Wypełnienia: 200

Wśród osób pracujących przeważali mieszkańcy i przedstawiciele organizacji pozarządowych (po 17,39% ogółu pracujących), pracownicy firm prywatnych i korporacji (10,14%), zatrudnieni w Urzędzie Miasta i placówkach edukacyjnych (po 7,97%).

14. Typ instytucji, jaką Pani/Pan reprezentuje: *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
Urząd Miasta		7,25%	10
jednostka organizacyjna miasta, jaka?		0,72%	1
organizacja pozarządowa		17,39%	24
placówka edukacyjna		7,97%	11
inny, jaki?		66,67%	92

Wypełnienia: 138

Okres i miejsce zamieszkania. Zdecydowana większość ankietowanych mieszkała w mieście Piastów powyżej 10 lat (72% ogółu badanych). Respondenci zamieszkiwali różne części miasta, najczęściej wskazywali: ul. Żbikowską, ul. Harcerską, ul. Wysockiego i ul. Ks. Skorupki. Szczegółowy wykaz podanych przez mieszkańców odpowiedzi w tym pytaniu w Aneksie 1. Ankietę wypełniło tylko 6 osób spoza Miasta (3% ogółu).

7. Proszę podać jak długo mieszka Pani/Pan w mieście Piastów *

Odpowiedź		%	Liczba odp.
poniżej roku		1,00%	2
1-5 lat		11,00%	22
6-10 lat		13,00%	26
powyżej 10 lat		72,00%	144
nie mieszkam na terenie miasta, ale tu pracuję		3,00%	6

Wypełnienia: 200

Poziom życia. Ankietowani mieszkańcy ocenili poziom życia w mieście Piastów średnio na poziomie 4,87 (w skali 1-10), przy czym najliczniejsze były odpowiedzi na poziomie 6 (22,5% badanych). Więcej respondentów wybrało skrajnie negatywne odpowiedzi (ocenę na poziomie 1 wystawiło 6% badanych) niż skrajnie pozytywne (nikt nie ocenił jakości życia w mieście Piastów na poziomie 10, tylko 1% badanych ocenił na poziomie 9).

6. Jak ocenia Pani/Pan poziom życia w mieście Piastów? *

Barier rozwoju. Identyfikację negatywnych zjawisk (barier rozwoju) występujących w mieście Piastów rozpoczęto od sfery społecznej. Do najważniejszych negatywnych zjawisk **społecznych** ankietowani mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim niski kapitał społeczny, bowiem najczęściej wskazywali problemy takie jak: słaba partycypacja społeczna – niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej (85,5% zsumowanych odpowiedzi „zdecydowanie występuje” i „raczej występuje”), niskie poczucie tożsamości lokalnej – brak identyfikacji z miastem (85% zsumowanych odpowiedzi „występuje”), słaba integracja społeczności lokalnej (84%). Często wskazywanym negatywnym zjawiskiem społecznym było także chuligaństwo i wandalizm (81,5% zsumowanych odpowiedzi „występuje”). Warto podkreślić, że te same bariery były także najczęściej uznawane za zdecydowanie występujące w mieście Piastów, przy czym w tym wypadku najczęściej wskazywano niskie poczucie tożsamości lokalnej – brak identyfikacji z miastem (48,5% odpowiedzi „zdecydowanie występuje”).

Zdaniem mieszkańców do barier społecznych w mieście Piastów nie zalicza się niski poziom edukacji (47% zsumowanych odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” występuje) oraz niskie poczucie bezpieczeństwa (46%).

1. Prosimy o uzupełnienie poniższej tabeli dotyczącej SPOŁECZNYCH barier rozwojowych w mieście Piastów – prosimy o zaznaczenie kolumn, w których występuje stwierdzenie, z którym Państwo się zgadzacie. *

Bariera, to takie procesy i elementy rozwoju, które ten rozwój utrudniają lub uniemożliwiają.

Odpowiedź	% Odpowiedzi				
	zdecydowanie występuje	raczej występuje	raczej nie występuje	zdecydowanie nie występuje	nie wiem
bezrobocie	14,50% (29)	42,50% (85)	24,50% (49)	2,00% (4)	16,50% (33)
ubóstwo	21,00% (42)	46,50% (93)	21,00% (42)	4,00% (8)	7,50% (15)
bezdomność	10,00% (20)	36,50% (73)	32,00% (64)	9,50% (19)	12,00% (24)
przestępczość	16,00% (32)	49,00% (98)	27,00% (54)	1,00% (2)	7,00% (14)
przestępczość młodocianych	24,00% (48)	42,00% (84)	21,50% (43)	0,50% (1)	12,00% (24)
chuligaństwo i wandalizm	43,00% (86)	38,50% (77)	13,00% (26)	1,00% (2)	4,50% (9)
patologie społeczne	31,00% (62)	47,50% (95)	10,50% (21)	2,50% (5)	8,50% (17)
niski poziom edukacji	10,50% (21)	30,00% (60)	37,00% (74)	10,00% (20)	12,50% (25)
emigracja młodych	25,50% (51)	37,00% (74)	21,00% (42)	2,00% (4)	14,50% (29)
slaba partycypacja społeczna – niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społeczności lokalnej	44,00% (88)	41,50% (83)	7,50% (15)	0,50% (1)	6,50% (13)
brak aktywnych organizacji pozarządowych integrujących mieszkańców	41,00% (82)	34,50% (69)	14,00% (28)	3,00% (6)	7,50% (15)
slaba integracja społeczności lokalnej	44,00% (88)	40,00% (80)	10,00% (20)	0,50% (1)	5,50% (11)
niskie poczucie tożsamości lokalnej (brak identyfikacji z miastem)	48,50% (97)	36,50% (73)	12,00% (24)	1,00% (2)	2,00% (4)
niski kapitał społeczny objawiający się brakiem zaufania mieszkańców do władz i organizacji społecznych	39,50% (79)	39,50% (79)	9,50% (19)	1,00% (2)	10,50% (21)
duże rozwarstwienie społeczne	20,50% (41)	38,00% (76)	29,50% (59)	0,50% (1)	11,50% (23)
niekorzystne zmiany w liczbie ludności (nadmierny napływ ludności oraz zbyt duża gęstość zaludnienia)	30,50% (61)	28,50% (57)	24,00% (48)	7,50% (15)	9,50% (19)
pogarszająca się struktura demograficzna – starzenie się ludności	23,00% (46)	36,00% (72)	23,50% (47)	3,50% (7)	14,00% (28)
niskie poczucie bezpieczeństwa	16,00% (32)	31,50% (63)	38,50% (77)	7,50% (15)	6,50% (13)
wysoki odsetek osób objętych pomocą społeczną	10,50% (21)	26,50% (53)	15,00% (30)	4,00% (8)	44,00% (88)
duży odsetek niezameldowanych mieszkańców	18,00% (36)	30,50% (61)	9,50% (19)	2,50% (5)	39,50% (79)

Do najważniejszych negatywnych zjawisk **gospodarczych** ankietowani mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim: niski poziom innowacyjności (85% zsumowanych odpowiedzi „zdecydowanie występuje” i „raczej występuje”), słabość lokalnych rynków wobec dominacji aglomeracji Warszawy (84,5% zsumowanych odpowiedzi „występuje”), brak miejsc pracy w mieście (81,5%) oraz niską jakość marketingu terytorialnego (80%). Słabość lokalnych rynków wobec dominacji aglomeracji Warszawy oraz niska jakość marketingu terytorialnego najczęściej były wskazywane jako zdecydowanie występujące bariery na terenie Miasta Piastowa (odpowiednio 54% i 49,5% odpowiedzi).

Zdaniem mieszkańców do barier gospodarczych w mieście Piastów nie zalicza się niewielka liczba małych i średnich przedsiębiorstw (26% zsumowanych odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” występuje) oraz słaby rozwój handlu i usług (20% zsumowanych odpowiedzi „nie występuje”).

2. Prosimy o uzupełnienie poniższej tabeli dotyczącej GOSPODARCZYCH barier rozwojowych – prosimy o zaznaczenie kolumn, w których występuje stwierdzenie, z którym Państwo się zgadzacie. *

Bariery, to takie procesy i elementy rozwoju, które ten rozwój utrudniają lub uniemożliwiają.

Odpowiedź	% Odpowiedzi				
	zdecydowanie występuje	raczej występuje	raczej nie występuje	zdecydowanie nie występuje	nie wiem
niski poziom przedsiębiorczości	27,00% (54)	44,50% (89)	18,00% (36)	0,00% (0)	10,50% (21)
niski poziom innowacyjności	44,00% (88)	41,00% (82)	8,00% (16)	0,00% (0)	7,00% (14)
słaba kondycja lokalnych przedsiębiorstw	22,50% (45)	47,50% (95)	10,00% (20)	0,50% (1)	19,50% (39)
brak miejsc pracy w mieście	41,50% (83)	40,00% (80)	4,50% (9)	2,00% (4)	12,00% (24)
brak terenów inwestycyjnych	48,00% (96)	27,00% (54)	6,00% (12)	2,50% (5)	16,50% (33)
brak zainteresowania inwestorów miastem	46,00% (92)	28,50% (57)	10,50% (21)	2,00% (4)	13,00% (26)
słaba oferta inwestycyjna	44,00% (88)	31,00% (62)	5,50% (11)	1,00% (2)	18,50% (37)
słabość lokalnych rynków wobec dominacji aglomeracji Warszawy	54,00% (108)	30,50% (61)	5,00% (10)	1,00% (2)	9,50% (19)
trudność w pozyskaniu środków pomocowych UE	39,00% (78)	21,00% (42)	5,50% (11)	1,50% (3)	33,00% (66)
niska jakość marketingu terytorialnego	49,50% (99)	30,50% (61)	3,50% (7)	2,00% (4)	14,50% (29)
brak komplementarności pomiędzy dokumentami z zakresu zarządzania rozwojem miasta	26,00% (52)	21,50% (43)	6,00% (12)	1,00% (2)	45,50% (91)
zmiany dochodów samorządów lokalnych (ich obniżenie i niepewność)	16,00% (32)	23,00% (46)	11,00% (22)	3,50% (7)	46,50% (93)
niewielka liczba małych i średnich przedsiębiorstw	22,00% (44)	34,00% (68)	23,00% (46)	3,00% (6)	18,00% (36)
słaby rozwój handlu i usług	32,00% (64)	40,00% (80)	18,50% (37)	1,50% (3)	8,00% (16)

Do występujących na terenie Miasta Piastowa negatywnych zjawisk **środowiskowych** ankietowani mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim: niedostateczną świadomość i kulturę ekologiczną społeczności (90% odpowiedzi „zdecydowanie” i raczej” występuje), słabą egzekucję przepisów chroniących środowisko, częste naruszanie tych przepisów – np. spalanie odpadów (89% zsumowanych odpowiedzi „występuje”) oraz nadmierne zanieczyszczenie środowiska, w tym powietrza (85,5%). Do „zdecydowanie występujących” barier rozwojowych w obszarze środowisko badani zaliczyli drugą i trzecią z wymienionych najczęściej barier (odpowiednio 60% i 56,5% odpowiedzi).

Zdaniem mieszkańców do barier środowiskowych w mieście Piastów nie można zaliczyć z pewnością występowania obszarów zielonych (ciągów przyrodniczych rzek) ograniczających możliwości rozwoju miasta (82,5% zsumowanych odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” występuje).

3. Prosimy o uzupełnienie poniższej tabeli dotyczącej ŚRODOWISKOWYCH barier rozwojowych – prosimy o zaznaczenie kolumn, w których występuje stwierdzenie, z którym Państwo się zgadzacie. *

Bariera, to takie procesy i elementy rozwoju, które ten rozwój utrudniają lub uniemożliwiają.

Odpowiedź	% Odpowiedzi				
	zdecydowanie występuje	raczej występuje	raczej nie występuje	zdecydowanie nie występuje	nie wiem
nadmierne zanieczyszczenie środowiska, w tym powietrza	56,50% (113)	29,00% (58)	12,50% (25)	1,00% (2)	1,00% (2)
obecność odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska (azbest)	19,00% (38)	29,50% (59)	27,50% (55)	5,00% (10)	19,00% (38)
słabe warunki dla lokalizacji urządzeń wykorzystujących odnawialne źródła energii	35,00% (70)	36,00% (72)	8,00% (16)	3,00% (6)	18,00% (36)
niedostateczna świadomość i kultura ekologiczna społeczności	53,00% (106)	37,00% (74)	6,50% (13)	0,50% (1)	3,00% (6)
słaba egzekucja przepisów chroniących środowisko, częste naruszanie tych przepisów (np. spalanie odpadów)	60,00% (120)	29,00% (58)	5,00% (10)	2,00% (4)	4,00% (8)
niedostateczne finansowanie inwestycji prośrodowiskowych	39,50% (79)	32,00% (64)	4,00% (8)	1,50% (3)	23,00% (46)
zbytne rozdrobnienie działek budowlanych	21,50% (43)	21,50% (43)	19,50% (39)	8,50% (17)	29,00% (58)
nadmierny ruch drogowy, w tym ciężarowy	30,00% (60)	29,00% (58)	31,00% (62)	7,00% (14)	3,00% (6)
dzikie wysypiska	20,50% (41)	26,00% (52)	37,50% (75)	8,50% (17)	7,50% (15)
występowanie obszarów zielonych (ciągów przyrodniczych rzek) ograniczających możliwości rozwoju miasta	5,00% (10)	5,00% (10)	32,00% (64)	50,50% (101)	7,50% (15)

Do najważniejszych, występujących na terenie Miasta Piastowa, negatywnych zjawisk **przestrzenno-funkcjonalnych**, ankietowani mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim: niedobór lub niską jakość terenów publicznych – np. rekreacyjnych i spacerowych terenów zielonych, placów, placów zabaw, ciągów pieszych (97% zsumowanych odpowiedzi „zdecydowanie” i „raczej” występuje, w tym największy odsetek odpowiedzi „zdecydowanie występuje” – 83,5% badanych), niewystarczającą rozwiniętą infrastrukturę techniczną lub jej zły stan – drogi i otoczenie drogowe (95% zsumowanych odpowiedzi „występuje”), niewystarczającą sieć ścieżek rowerowych (92,5%). Ponadto do najważniejszych barier przestrzenno-funkcjonalnych mieszkańcy zaliczyli także niewystarczającą aktywność i ofertę ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych (85% zsumowanych odpowiedzi „występuje”), niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – obiekty kulturalne (80%). Wysoki odsetek odpowiedzi „zdecydowanie występuje” i „raczej występuje” wskazuje, że bariery przestrzenno-funkcjonalne, obok środowiskowych, są najbardziej dostrzegane przez badanych mieszkańców ze wszystkich 5 kategorii barier analizowanych w ankiecie.

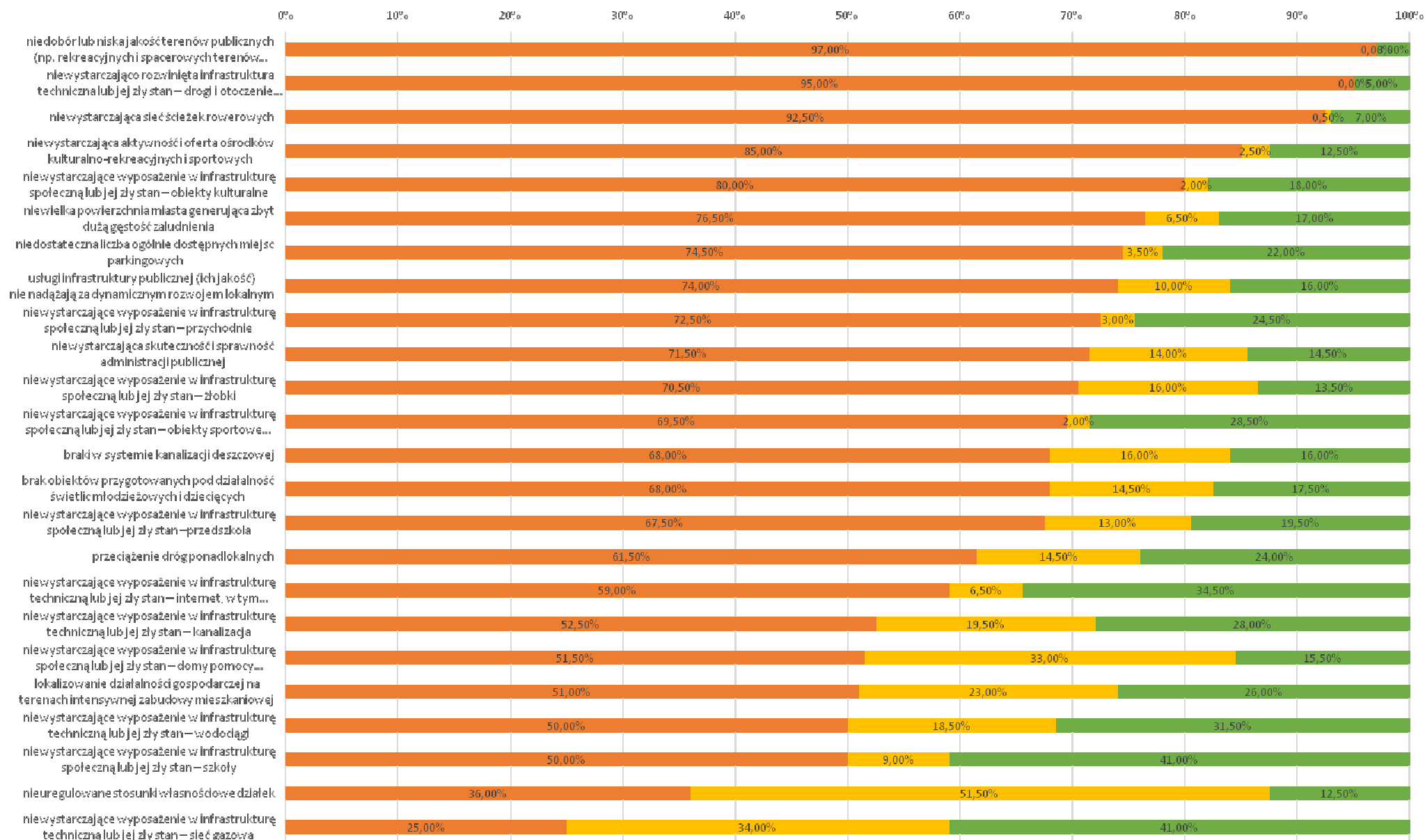
Zdaniem mieszkańców do barier przestrzenno-funkcjonalnych w mieście Piastów nie można zaliczyć z pewnością niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu w odniesieniu do szkół oraz niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę społeczną lub jej złego stanu w odniesieniu do sieci gazowej (po 41% zsumowanych odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” występuje).

4. Prosimy o uzupełnienie poniższej tabeli dotyczącej PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNYCH barier rozwojowych – prosimy o zaznaczenie kolumn, w których występuje stwierdzenie, z którym Państwo się zgadzacie. *

Barierą, to takie procesy i elementy rozwoju, które ten rozwój utrudniają lub uniemożliwiają.

Odpowiedź	% Odpowiedzi				
	zdecydowanie występuje	raczej występuje	raczej nie występuje	zdecydowanie nie występuje	nie wiem
usługi infrastruktury publicznej (ich jakość) nie nadążają za dynamicznym rozwojem lokalnym	38,50% (77)	35,50% (71)	14,00% (28)	2,00% (4)	10,00% (20)
niewielka powierzchnia miasta generująca zbyt dużą gęstość zaludnienia	50,00% (100)	26,50% (53)	13,50% (27)	3,50% (7)	6,50% (13)
niedobór lub niska jakość terenów publicznych (np. rekreacyjnych i spacerowych terenów zielonych, placów, placów zabaw, ciągów pieszych)	83,50% (167)	13,50% (27)	2,00% (4)	1,00% (2)	0,00% (0)
niewystarczająco rozwinięta infrastruktura techniczna lub jej zły stan – drogi i otoczenie drogowe	68,50% (137)	26,50% (53)	5,00% (10)	0,00% (0)	0,00% (0)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan – wodociągi	28,50% (57)	21,50% (43)	26,00% (52)	5,50% (11)	18,50% (37)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan – kanalizacja	27,00% (54)	25,50% (51)	22,50% (45)	5,50% (11)	19,50% (39)
braki w systemie kanalizacji deszczowej	39,00% (78)	29,00% (58)	13,00% (26)	3,00% (6)	16,00% (32)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan – sieć gazowa	10,00% (20)	15,00% (30)	29,50% (59)	11,50% (23)	34,00% (68)

niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę techniczną lub jej zły stan – internet, w tym szerokopasmowy	32,50% (65)	26,50% (53)	25,50% (51)	9,00% (18)	6,50% (13)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – żłobki	49,50% (99)	21,00% (42)	9,50% (19)	4,00% (8)	16,00% (32)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – przedszkola	40,50% (81)	27,00% (54)	15,50% (31)	4,00% (8)	13,00% (26)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – szkoły	26,00% (52)	24,00% (48)	31,50% (63)	9,50% (19)	9,00% (18)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – przychodnie	41,50% (83)	31,00% (62)	19,50% (39)	5,00% (10)	3,00% (6)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – domy pomocy społecznej	34,50% (69)	17,00% (34)	8,50% (17)	7,00% (14)	33,00% (66)
brak obiektów przygotowanych pod działalność świetlic młodzieżowych i dziecięcych	37,00% (74)	31,00% (62)	12,00% (24)	5,50% (11)	14,50% (29)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – obiekty kulturalne	50,00% (100)	30,00% (60)	14,50% (29)	3,50% (7)	2,00% (4)
niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną lub jej zły stan – obiekty sportowe (np. boiska, hale sportowe)	39,50% (79)	30,00% (60)	22,50% (45)	6,00% (12)	2,00% (4)
niedostateczna liczba ogólnie dostępnych miejsc parkingowych	45,50% (91)	29,00% (58)	19,00% (38)	3,00% (6)	3,50% (7)
niewystarczająca sieć ścieżek rowerowych	78,00% (156)	14,50% (29)	4,50% (9)	2,50% (5)	0,50% (1)
niewystarczająca aktywność i oferta ośrodków kulturalno-rekreacyjnych i sportowych	62,00% (124)	23,00% (46)	8,50% (17)	4,00% (8)	2,50% (5)
niewystarczająca skuteczność i sprawność administracji publicznej	46,00% (92)	25,50% (51)	11,50% (23)	3,00% (6)	14,00% (28)
przeciążenie dróg ponadlokalnych	37,00% (74)	24,50% (49)	20,50% (41)	3,50% (7)	14,50% (29)
lokalizowanie działalności gospodarczej na terenach intensywnej zabudowy mieszkaniowej	24,00% (48)	27,00% (54)	20,50% (41)	5,50% (11)	23,00% (46)
nieuregulowane stosunki własnościowe działek	16,00% (32)	20,00% (40)	11,50% (23)	1,00% (2)	51,50% (103)

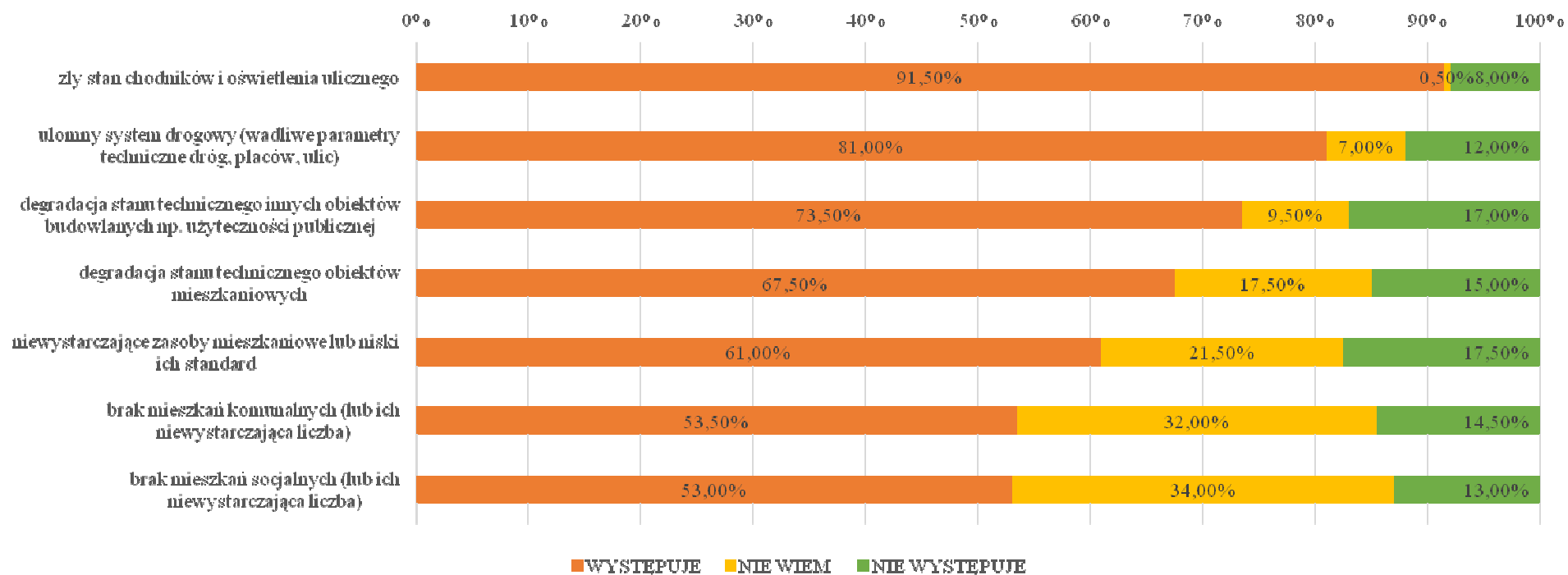
Do najważniejszych negatywnych zjawisk **technicznych** ankietowani mieszkańcy zaliczyli przede wszystkim: zły stan chodników i oświetlenia ulicznego (91,5% zsumowanych odpowiedzi „zdecydowanie występuje” i „raczej występuje”), ułomny system drogowy – wadliwe parametry techniczne dróg, placów, ulic (81% zsumowanych odpowiedzi „występuje”) oraz degradację stanu technicznego innych obiektów budowlanych np. użyteczności publicznej (73,5%). Dwie pierwsze bariery techniczne były także najczęściej uznawane za „zdecydowanie występujące – odpowiednio 57,5% i 48% odpowiedzi.

Zdaniem mieszkańców do barier technicznych w mieście Piastów nie zaliczają się niewystarczające zasoby mieszkaniowe lub niski ich standard (17,5% zsumowanych odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie” występuje).

5. Prosimy o uzupełnienie poniższej tabeli dotyczącej **TECHNICZNYCH** barier rozwojowych – prosimy o zaznaczenie kolumn, w których występuje stwierdzenie, z którym Państwo się zgadzacie. *

Barieri, to takie procesy i elementy rozwoju, które ten rozwój utrudniają lub uniemożliwiają.

Odpowiedź	% Odpowiedzi				
	zdecydowanie występuje	raczej występuje	raczej nie występuje	zdecydowanie nie występuje	nie wiem
degradacja stanu technicznego obiektów mieszkaniowych	28,50% (57)	39,00% (78)	14,00% (28)	1,00% (2)	17,50% (35)
degradacja stanu technicznego innych obiektów budowlanych np. użyteczności publicznej	30,50% (61)	43,00% (86)	15,50% (31)	1,50% (3)	9,50% (19)
ułomny system drogowy (wadliwe parametry techniczne dróg, placów, ulic)	48,00% (96)	33,00% (66)	11,50% (23)	0,50% (1)	7,00% (14)
zły stan chodników i oświetlenia ulicznego	57,50% (115)	34,00% (68)	8,00% (16)	0,00% (0)	0,50% (1)
niewystarczające zasoby mieszkaniowe lub niski ich standard	32,00% (64)	29,00% (58)	13,50% (27)	4,00% (8)	21,50% (43)
brak mieszkań komunalnych (lub ich niewystarczająca liczba)	33,50% (67)	20,00% (40)	6,50% (13)	8,00% (16)	32,00% (64)
brak mieszkań socjalnych (lub ich niewystarczająca liczba)	34,50% (69)	18,50% (37)	5,00% (10)	8,00% (16)	34,00% (68)

III.2 Główne problemy Piastowa jako przedmiot rewitalizacji – ujęcie eksperckie

W toku analiz eksperckich wskazano dwie grupy barier rozwojowych Miasta Piastowa. Grupa pierwsza to problemy określone w lokalnej polityce rozwoju – wpisujące się w dokumenty strategiczne i planistyczne Piastowa (porównaj Tabela 16).

Tabela 16. Bariery (problemy) rozwojowe Piastowa zapisane w lokalnych dokumentach strategicznych

Bariera (problem rozwojowy)	Składowe i/lub charakterystyka bariery
Brak ukształtowanego pod względem funkcjonalno-przestrzennym centrum miasta	problem inkorporacji obszaru Stacji PKP (i linii kolejowej) w strukturę funkcjonalno-przestrzenną centrum miasta
	występowanie, szczególnie w ostatnim 50-leciu, zewnętrznych sił odśrodkowych zakłócających formowanie się centrum miasta (ZM Ursus, masowe dojazdy do Warszawy, procesy współczesnej fazy urbanizacji obszarów metropolitalnych)
	potrzeba scalenia przestrzeni miasta rozdzielonej linią kolejową, wykorzystanie ruchu pasażerskiego PKP do tworzenia centrum miasta (usługi, handel lokalny)
Zdegradowana przestrzeń publiczna miasta	dotyczy to szczególnie obszaru „starej urbanizacji”, w tym obszarów centralnych miasta (place miejskie, parki, skwery, place zabaw, itp.)
Znaczący udział obszarów zwartej substandardowej (z punktu widzenia współczesnych wymagań) zabudowy mieszkaniowej	lokalne niedobory w wyposażeniu w podstawowe instalacje sieciowe, niezagospodarowana lub zdegradowana przestrzeń publiczna, zagrożenie marginalizacją społeczną części ww. obszarów
Braki lub zagrożenie dekapitalizacją w zakresie obiektów infrastruktury, głównie społecznej	problemem dotknięte są głównie obiekty oświaty i wychowania, kultury, wypoczynku i rekreacji, pomocy społecznej
Niedostateczny stan zagospodarowania głównych ciągów ulicznych miasta	dodatkowo problem słabnącej lokalnej bazy ekonomicznej miasta (miejsca pracy), słabość handlu i usług lokalnych

Źródło: zestawienie własne na podstawie dokumentów strategicznych Miasta Piastowa

Analizy prowadzone w ramach diagnozy stanu (sytuacji wyjściowej) Piastowa pozwoliły także na sformułowanie głównych problemów (barier) w poszczególnych sferach rozwoju tj.: funkcjonalno-przestrzennej, społecznej, infrastruktury społecznej i technicznej oraz gospodarczej (porównaj Tabela 17).

Tabela 17. Problemy rozwojowe Piastowa w podziale na sfery rozwoju

Sfera rozwoju	Zdiagnozowane bariery (problemy) na terenie Piastowa
Funkcjonalno-przestrzenna	Brak ukształtowanego centrum Miasta w warunkach dezintegrującego położenia w najsilniej zurbanizowanej strefie Obszaru Metropolitalnego Warszawy wzmocnionego „dwudzielnym” układem funkcjonalno-przestrzennym Miasta przedzielonego siecią infrastruktury kolejowej, w tym linią kolejową
	Zdegradowana część przestrzeni publicznych, w tym placów, ulic i terenów zieleni, w szczególności na terenie „starej urbanizacji” śródmiejskiej części Piastowa
	Występowanie „obiektywnych” trudności wykorzystania potencjału obszarów „przemysłowych” znajdujących się nieopodal centrum Miasta
	Okresowe trudności komunikacyjne wywołane intensywnością ruchu drogowego i kolejowego w najintensywniej zagospodarowanej części Obszaru Metropolitalnego Warszawy
Społeczna	Ogólne zjawisko zmniejszania liczby mieszkańców miasta
	Ujemne saldo migracji – spadek atrakcyjności osadniczej Miasta
	Znacznie silniejsze niż w otoczeniu procesy starzenia się ludności
	Procesy dezintegracji społeczności lokalnej jako rezultat powiązań zawodowych i usługowych mieszkańców Miasta z sąsiednią Warszawą
	Zagrożenie tworzeniem się na obszarze Miasta przestrzennych enklaw marginalizacji i wykluczenia społecznego
Infrastruktury społecznej i technicznej	Lokalne braki w zakresie podstawowej infrastruktury sieciowej, w tym systemu wodociągowo-kanalizacyjnego
	Zły stan ulic i placów miejskich, w tym nawierzchni dróg i ciągów pieszych
	Dekapitalizacja większości użytkowanych obiektów infrastruktury społecznej
	Niedostateczna powierzchnia, kubatura i układ funkcjonalny ważnych obiektów infrastruktury społecznej
	Postępująca degradacja niektórych, nieużytkowanych z przyczyn technicznych, obiektów mogących wypełnić braki w istniejącej infrastrukturze społecznej
	Degradacja części terenów przestrzeni publicznych, w tym terenów zieleni, w tym terenów zieleni zorganizowanej
Gospodarcza	Relatywna słabość lokalnej bazy ekonomicznej: dominacja mikro- i małych przedsiębiorstw zwłaszcza zakładów osób fizycznych, relatywnie bardzo nasilone wyjazdy do pracy
	Znacznie niższe niż w otoczeniu tempo przyrostu nowych podmiotów gospodarczych
	Niewykorzystane w odpowiednim stopniu tereny „poprzemysłowe” w warunkach osłabienia lokalnej bazy ekonomicznej w atrakcyjnych lokalizacjach „podwarszawskich”
	Względna słabość lokalnego rynku zbytu wobec dominacji sąsiedztwa Warszawy i silnie zurbanizowanych stref Obszaru Metropolitalnego Warszawy

Źródło:

Opracowanie

własne

IV. SZCZEGÓŁOWA DIAGNOZA WYBRANYCH PROBLEMÓW SPOŁECZNO-GOSPODARCZYCH MIASTA PIASTOWA WEDŁUG STREF FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNYCH

IV.1. Wstępna analiza przestrzennych aspektów problemów społecznych

Zgodnie z zapisem art. 9.1 *Ustawy o rewitalizacji*, poniżej przedstawiono obszar gminy znajdujący się w **stanie kryzysowym** z powodu koncentracji negatywnych zjawisk **społecznych**, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, niskiego poziomu kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym.

Występują tu również negatywne zjawiska o **charakterze**:

- **środowiskowym** – w szczególności: przekroczenie standardów jakości środowiska (zanieczyszczenie ołowiem wokół strefy składów przy ul. Poniatowskiego);
- **przestrzenno-funkcjonalnym** – w szczególności: zdegradowane przestrzenie publiczne centrum (w tym koncentracja starej zabudowy z komunalnymi zasobami mieszkaniowymi – budynki liczące po 45-110 lat – wraz z ich otoczeniem) i **niewystarczające wyposażenie w infrastrukturę społeczną odpowiadającą współczesnym standardom**.

Z analizy zjawisk kryzysowych w sferze społecznej przeprowadzonej z punktu widzenia MOPS W Piastowie wyłaniają się dwa podstawowe „problemowe” tereny miasta:

„A” - teren Osiedla Dąbrowskiego oraz Osiedle Warszawska.

„B” - teren skupiający się w szeroko rozumianej części środkowej miasta - wzdłuż linii kolejowej, który na potrzeby analizy określić można jako „Stary Piastów”.

Teren zdegradowany „A”, znajdujący się w stanie kryzysowym, to koncentracja przede wszystkim zjawisk patologicznych związanych z problemami używek (w tym narkotyków), alkoholizmu oraz szeroko rozumianej przemocy domowej. Zjawiska tu występujące wyykają się standardowym statystykom. Badania ankietowe prowadzone wśród uczniów okolicznych szkół wskazują na występowanie regularnych kontaktów dużego odsetka młodzieży między innymi z narkotykami i alkoholem. Fakty te oraz obserwacje odnośnych służb, a także sama specyfika życia w „blokowiskach” upoważnia do wskazania tego obszaru jako problemowy pod względem społecznym.

Teren zdegradowany „B”, to teren o **szczególnej koncentracji** negatywnych zjawisk społecznych podobnych do ww. występujących na terenie „A”, w szczególności ze względu na niski poziom kapitału społecznego i niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu społecznym. Ten fakt oraz występowanie negatywnych zjawisk przestrzenno-funkcjonalnych sprawia, że teren ten spełnia ustawowe wymogi dla **pojęcia obszaru wymagającego rewitalizacji**.

Na terenie B występują **dwa podobszary** w naturalny sposób podzielone przez linię kolejową. To podobszary zamieszkałe w większości przez osoby w podeszłym wieku,

obarczone całym wachlarzem problemów: od warunków mieszkaniowych, przez zdrowotne, społeczne, rodzinne, kulturowe z ubóstwem włącznie. „Stary Piastów” zamieszkują również rodziny z małymi dziećmi będące podopiecznymi MOPS. Charakteryzują się one koncentracją rozmaitych problemów, którymi zajmuje się Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej. Oba ww. fragmenty tego terenu B mają swoją specyfikę.

W podobszarze znajdującym się po południowej stronie linii kolejowej znajdują się ulice o największej koncentracji środowisk będących przedmiotem działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej: ul. Mikołaja Reja oraz ul. Ks. Jerzego Popiełuszki. Skupiają się tu odnośne instytucje: na ulicy Popiełuszki znajduje się Komisariat Policji, Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Świetlica Środowiskowo-Integracyjna. Zabudowa ulicy Popiełuszki to zabudowa w znacznej części przedwojenna, w większości przypadków wymagająca rewitalizacji. Niektóre z obiektów tu się znajdujących mogłyby pełnić funkcje edukacyjne i prowadzić w konsekwencji do zwiększenia kapitału społecznego tego obszaru, określanego potocznie jako „Kolejaki”. Obiekty te to przede wszystkim zabytkowa Wieża Ciśnień, jak również stara zabudowa, a w niej min. dawna łaźnia miejska. Dążenie do zmian przestrzenno-funkcjonalnych w nawiązaniu do historycznych kontekstów tego unikatowego w skali województwa zabytkowego osiedla kolejowego w istotny sposób zdaniem MOPS wpłynąć może na panującą tu atmosferę i wyznaczyć nowe standardy w zakresie kapitału ludzkiego. Koncentracja placówek związanych z rozwiązywaniem problemów społecznych w istotny sposób może przyczynić się do zmiany tego obszaru, pod warunkiem stworzenia odpowiedniej oferty przestrzenno-funkcjonalnej. Druga (w tym podobszarze) pod względem ilości podopiecznych będących pod opieką MOPS jest ul. Mikołaja Reja. Pozostałe ulice charakteryzują się podobnym stopniem nasycenia zjawisk problemowych dla instytucji społecznych.

Podobszar znajdujący się po północnej stronie linii kolejowej to ten, na którym koncentrowało się życie Piastowa w okresie przedwojennym i wczesnym okresie powojennym. Tu również (jak w podobszarze omawianym wyżej) koncentrują się problemy związane z niskim poziomem kapitału społecznego. Już jednak fakt funkcjonowania prężnego Domu Kultury stawia ten podobszar w sytuacji korzystniejszej od podobszaru pierwszego. Natężenie problemów patologicznych występuje w mniejszym stopniu niż w podobszarze 1, głównie ze względu na mniejszą ilość rodzin z małymi dziećmi, będących podopiecznymi MOPS Piastów.

Podsumowując, zdaniem MOPS, rewitalizacja ww. obszarów, a w szczególności modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej może znacząco wpłynąć na poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym. Aby mieć realny wpływ na potencjał społeczeństwa lokalnego niezbędne jest stworzenie oferty dla mieszkańców w taki sposób, aby w szczególności wydobyć walory historyczne „osady Utrata” (nawiązanie do tradycji kolei warszawsko-wiedeńskiej) i realnie związać mieszkańców z Piastowem tak, aby to przede wszystkim w Piastowie chcieli spędzać wolny czas. Przyczynić się to może do

zmniejszenia, w dłuższej perspektywie czasowej, negatywnych zjawisk z zakresu, jakim zajmują się służby społeczne².

W nawiązaniu do powyższych obserwacji wstępnych MOPS w Piastowie, teren całego miasta został podzielony na pięć części i każda z nich poddana analizie pod względem występowania „zjawisk kryzysowych” z wykorzystaniem jednolitego zestawu wskaźników dla uzyskania zobiektywizowanego obrazu przestrzennego rozkładu nasienia „zjawisk kryzysowych”.

Rozmiary i struktura świadczeń pomocy społecznej w mieście Piastów – skala ogólnomiejska

W 2014 r. Ilościowe rozmiary świadczeń pomocy społecznej w mieście Piastów przedstawiały się następująco:

Osoby i rodziny, którym udzielono pomocy i wsparcia – 600

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie:

- Liczba osób – 549;
- W tym osoby długotrwale korzystające – 495;
- Liczba rodzin – 432
- Liczba osób w rodzinach – 837;

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie pieniężne

- Liczba osób – 353;
- Liczba rodzin – 345;
- Liczba osób w rodzinach – 682;

Osoby i rodziny, którym przyznano świadczenie niepieniężne

- Liczba osób – 209;
- Liczba rodzin – 137;
- Liczba osób w rodzinach – 390;

Osoby i rodziny, z którymi przeprowadzono wywiad środowiskowy

- Liczba osób – 612;
- Liczba rodzin – 580;
- Liczba osób w rodzinach – 156;

Struktura udzielanych świadczeń ze względu na powody przyznania pomocy społecznej w mieście Piastów w 2014 r. przedstawiała się następująco:

- Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby – 231 rodzinom, w których mieszkało 385 osób;
- Z powodu ubóstwa świadczenia przyznano 193 rodzinom, w których mieszkało 401 osób;
- Z powodu niepełnosprawności – 132 rodzinom, w których mieszkało 214 osób;

² Szczegółowe informacje dotyczące struktury bazy podopiecznych MOPS są zamieszczane corocznie w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej.

- Z powodu bezrobocia – 101 rodzinom, w których mieszkało 258 osób;
- Z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 43 rodzinom, w których mieszkało 127 osób;
- Z powodu alkoholizmu – 32 rodzinom, w których mieszkało 37 osób;
- Z potrzeby ochrony macierzyństwa – 40 rodzinom, w tym z powodu wielodzietności – 24 rodzinom;
- Z powodu bezdomności – 14 rodzinom, w których mieszkało 19 osób;
- Z powodu przemocy w rodzinie – 13 rodzinom, w których mieszkało 28 osób;

Pojedyncze rodziny (w granicach 1-7 rodzin) uzyskały wsparcie z takich powodów jak: narkomania (2), trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (5), zdarzeń losowych (7).

Zasięg społeczny innych form pomocy i świadczeń w 2014 r. w mieście Piastów przedstawiał się następująco:

- Zasiłki rodzinne i dodatki do zasiłków rodzinnych – liczba rodzin: 331;
- W tym jednorazowy dodatek z tytułu urodzenia się dziecka – liczba świadczeń: 49;
- Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – liczba świadczeń: 158;
- Świadczenie pielęgnacyjne – liczba świadczeń: 703;
- Dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego – liczba świadczeń: 704;
- Zasiłek pielęgnacyjny – ogółem – liczba świadczeń: 3754;
w tym
 - o Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka – liczba świadczeń: 1294;
 - o Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności – liczba świadczeń: 1831;
 - o Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, która powstała przed ukończeniem 21 roku życia – liczba świadczeń: 565;
 - o Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat – liczba świadczeń: 64;
- Specjalny zasiłek opiekuńczy – liczba świadczeń: 39;
- Zasiłek dla opiekuna – liczba świadczeń: 216;
- Świadczenie z funduszu alimentacyjnego – liczba osób: 164, liczba rodzin: 108;
- Dodatki mieszkaniowe – liczba gospodarstw domowych: 231;
- Dodatki energetyczne – liczba gospodarstw domowych: 140;
- Opłacenie składki ubezpieczenia zdrowotnego – liczba osób: 73 –
- Opłacenie składki ubezpieczenia społecznego – liczba osób: 73
- Stypendia socjalne dla uczniów i zasiłki szkolne – liczba osób: 229.

Zróżnicowanie rozmieszczenia problemów społecznych wg koncentracji świadczeń pomocy społecznej na obszarze Miasta Piastowa

Największa bezwzględna koncentracja sytuacji problemowych, wyrażona liczbą podejmowanych działań pomocowych, występuje w Piastowie na następujących ulicach: ul. Księdza Jerzego Popiełuszki – 49, ul. Adama Mickiewicza – 43, ul. Reja – 35, ul. Michała Kleofasa Ogińskiego – 34, ul. Józefa Sowińskiego – 27, ul. Księdza Ignacego Skorupki – 26, ul. Józefa Bema – 21, ul. Żbikowska – 21, ul. W. Łukasiewicza – 21, Al. Wojska Polskiego – 20, ul. Dworcowa – 20, ul. Harcerska – 19, ul. Mazurska – 17, ul. Józefa Piłsudskiego – 17, ul. Juliusza Słowackiego – 16, ul. Moniuszki – 16, Al. Tysiąclecia – 16, ul. Lwowska – 12, ul. Elizy Orzeszkowej – 12, ul. Ożarowska – 11, ul. Sienkiewicza – 11, ul. Henryka Siemiradzkiego – 11, ul. Bohaterów Wolności 10. W sumie w całym mieście sytuacji takich występuje ok 740. Stopień koncentracji tych problemów wskazuje określone obszary Piastowa jako szczególnie predystynowane do objęcia interwencją publiczną w ramach przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Podział na obwody wyborcze (podobnie jak i na okręgi wyborcze) w Piastowie, ze względu na ich w większości przypadków bardzo mało zwarty przestrzennie układ nie nadaje się do identyfikacji stref problemowych. Ulice z najwyższą bezwzględną koncentracją udzielanego wsparcia w ramach pomocy społecznej występują we wszystkich obwodach wyborczych mimo, że jak stwierdzono w analizie przygotowanej przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, można z łatwością w mieście zidentyfikować rejon koncentracji tego typu wsparcia. Z tego powodu szczegółową analizę zjawisk kryzysowych w sferze społecznej i funkcjonalno-przestrzennej przeprowadzono dokonując podziału terenu miasta na **pięć specjalnych obszarów**.

IV.2. Zasadnicza diagnoza zróżnicowań przestrzennych wybranych problemów społecznych, funkcjonalno-przestrzennych i technicznych Miasta Piastowa w podziale na pięć obszarów

Przeprowadzona analiza wstępna wybranych problemów społeczno-gospodarczych oraz funkcjonalno-przestrzennych występujących na obszarze Miasta pozwoliła na wyłonienie pięciu obszarów w Piastowie, które **wykazywały się znacznym poziomem homogeniczności** w zakresie zjawisk kryzysowych ze sfery społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej. Tak więc, wyodrębniono w Piastowie **pięć obszarów**, w których zbadano wybrane elementy sytuacji społeczno-gospodarczej, posługując się **jednolitym zestawem mierników**. W konsekwencji pozwoliło to na zidentyfikowanie części miasta, na terenie których w największym nasileniu występowały zjawiska negatywne w szeroko rozumianej sferze społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej. Dzięki temu możliwe stało się uchwycenie występujących w Piastowie „stanów kryzysowych” w sferze społecznej i funkcjonalno-przestrzennej – czyli uzyskano podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta Piastowa.

Zasady wyznaczające podział Miasta Piastowa na pięć stref

Wyznaczenie obszarów I i V podyktowane było koniecznością podziału na fragmenty zbliżonej pod względem funkcjonalno-przestrzennym (w tym morfologiczno-

strukturalnym) części północno-zachodniej Miasta Piastowa. Obie ww. części zamieszkuje w sumie ok. 11 tys. ludności tj. prawie połowa ludności miasta. W części tej dominuje relatywnie intensywna zabudowa wielorodzinna nie mająca jednak znamion zorganizowanego centrum miasta.

Z kolei wyodrębnienie strefy centralnej Miasta Piastowa, tj. obszaru IV, było oparte na analizie strukturalnej i funkcjonalno-przestrzennej istniejącego stanu zagospodarowania tego terenu z podkreśleniem specyfiki jego zabudowy: tj. średniointensywnej starej zabudowy śródmieścia Piastowa.

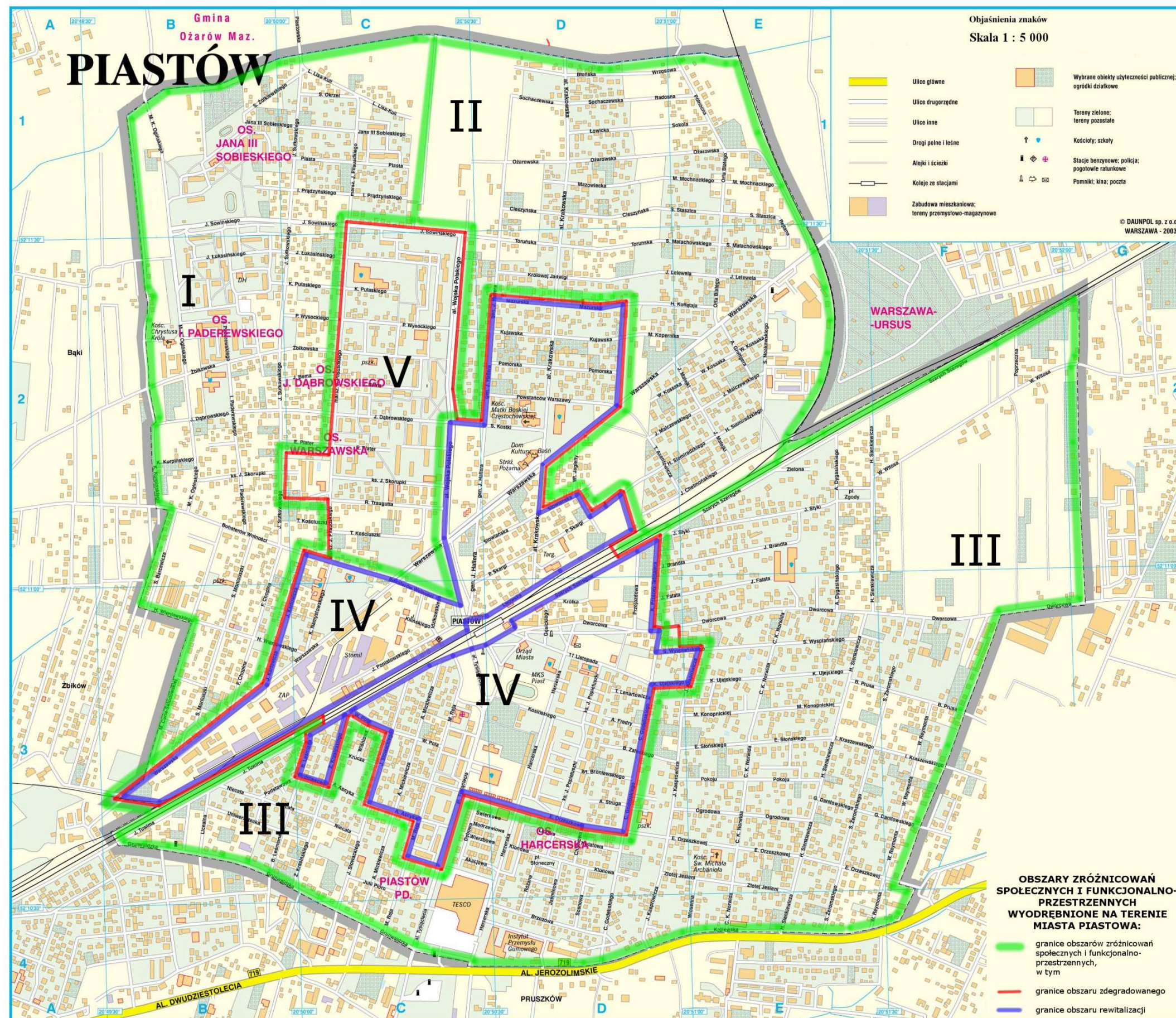
Wyodrębnienie obszarów II i III o dominacji relatywnie mniej intensywnej podobnej zabudowy jedno- i wielorodzinnej było podyktowane koniecznością uwzględnienia faktu rozdzielenia tych obszarów przez linię kolejową – jedyna możliwość przekraczania tej linii kolejowej w ruchu pieszym i kołowym występuje tylko w jednym punkcie tj. poprzez wiadukt znajdujący się w strefie śródmieścia Piastowa (na obszarze IV). Szczegółowy układ przestrzenny wszystkich wyżej wymienionych obszarów przedstawiono na **Kartogramie 1**.

Zasieg ww. poszczególnych obszarów jest następujący:

- **Obszar I – z dominacją zabudowy wielorodzinnej, w tym „blokowej”** – jest wyznaczony granicami miasta od strony zachodniej i północnej (w tym ulicami: M. Curie-Skłodowskiej, H. Wieniawskiego, K. Kurpińskiego), od strony wschodniej ulicami – L. Lisa-Kuli, J. Piłsudskiego, J. Sułkowskiego, J. Karłowicza i Warszawską;
- **Obszar II – z dominacją zabudowy jednorodzinnej i z udziałem terenów relatywnie mniej zurbanizowanych** – wyznaczają ulice: Sochaczewska, Północna wzdłuż wschodnich granic miasta do ulicy J. Chełmońskiego, K. Siemiradzkiego, P. Skargi do Słowiańskiej i dalej do Al. Krakowskiej, wzdłuż ul. Warszawskiej aż do H. Kołłątaja/Mazurskiej, przecinając ulice Pomorską i Kujawską i dalej Mazurską oraz Gen. Hallera do ulicy S. Kostki a następnie na północ do Al. W. Polskiego i do J. Sowińskiego potem od J. Sowińskiego na północ do granicy miasta;
- **Obszar III o dominacji zabudowy jednorodzinnej** – to południowa część Piastowa leżąca poza strefą centralną miasta i obejmująca tereny na południe od linii kolejowej – wyznaczają go: ul. Szarych Szeregów (od **J. Styki**), linia wzdłuż wschodniej granicy miasta przecinająca ulice W. Witosa do Dworcowej i biegnąca wzdłuż południowo-wschodniej granicy miasta do ulicy Królewskiej i dalej na północ wzdłuż Al. Tysiąclecia, E. Orzeszkowej, C. Godebskiego, K. Ujejskiego, J. Kasprowicza ponownie C. Godebskiego do Dworcowej i K. Przerwy-Tetmajera do **J. Styki**;
- **Obszar IV składa się z głównej strefy centralnej miasta o dominacji średniointensywnej i w przeważającej części starej zabudowy** - rozdzielonej linią kolejową, a ograniczonej ulicami;
 - a. w części północnej: **Al. Wojska Polskiego**, Świętego Stanisława Kostki, Gen. J. Hallera, Mazurską, linią graniczną działek biegnącą z północy na południe na wysokości wschodniego końca ulic: Mazurskiej, Kujawskiej i Pomorskiej do Warszawskiej i dalej ulicami: Warszawską, Al. Krakowską, Powstańców Warszawy, Warszawską, Al. Krakowską, Słowiańską, Piotra Skargi, Lwowską i dalej wzdłuż linii

torów kolejowych do Warszawskiej, dalej Warszawską, do Mieczysława Karłowicza, Bohaterów Wolności – do **Al. Wojska Polskiego**;

- b. w części południowej ograniczonej ulicami: **Juliana Tuwima**, Szarych Szeregów, Kazimierza Przerwy Tetmajera, Stanisława Wyspiańskiego, Juliana Kasprowicza, Kazimierza Ujejskiego, Cypriana Godebskiego, Elizy Orzeszkowej, Al. Tysiąclecia, Mikołaja Reja, Adama Asnyka, Juliusza Słowackiego, Wincentego Pola, Zygmunta Krasińskiego, Podstawową, Bolesława Leśmiana – do **Juliana Tuwima**;
- **Obszar V – z dominacją zabudowy wielorodzinnej, wielkoblokowej** – ograniczonej ulicami: **J. Piłsudskiego**, J Sowińskiego, Al. Wojska Polskiego, Bohaterów Wolności do **J. Piłsudskiego**..

Kartogram 1. Podział miasta Piastów na obszary zróżnicowań społecznych i przestrzenno-funkcyjnych

Definicje użytych pojęć i wskaźników

Podstawę prawną formułowania **definicji** pojęć i odpowiadających im wskaźników zawartych w Tabeli 18 oraz sporządzania **diagnozy społecznej** w gminach określa:

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tekst jednolity opracowano na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. Poz. 930, 1583, 1948, 2174.

„...Art. 7.

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: 1) **ubóstwa**; 2) sieroctwa; 3) bezdomności; 4) **bezrobocia**; 5) **niepełnosprawności**; 6) długotrwałej lub ciężkiej choroby; 7) **przemocy w rodzinie**; 7a) potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi; 8) potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności; 9) **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych**; 10) (uchylony) 11) trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach; 12) trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego; 13) **alkoholizmu lub narkomanii**; 14) **zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej**; 15) klęski żywiołowej lub ekologicznej...”

I dalej:

„...Art. 16a.

1. Gmina, powiat i samorząd województwa przygotowują ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu **o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej**.

2. Zasoby, o których mowa w ust. 1, obejmują w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący.

3. Ocena, o której mowa w ust. 1, obejmuje osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy.

4. Organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego przedstawia co roku do dnia 30 kwietnia odpowiednio radzie gminy, radzie powiatu, a do dnia 30 czerwca sejmikowi województwa właściwej jednostki samorządu terytorialnego ocenę, o której mowa w ust. 1. Ocena wraz z rekomendacjami jest podstawą do planowania budżetu na rok następny.

Art. 16b.

1. Gmina i powiat opracowują strategię rozwiązywania problemów społecznych, a samorząd województwa strategię w zakresie polityki społecznej.

2. Strategia, o której mowa w ust. 1, zawiera w szczególności:

1) **diagnozę sytuacji społecznej**;

2) prognozę zmian w zakresie objętym strategią;

3) określenie: a) celów strategicznych projektowanych zmian, b) kierunków niezbędnych działań, c) sposobu realizacji strategii oraz jej ram finansowych, d) **wskaźników realizacji działań...**”

Układ i treść prowadzonych wywiadów i rozpoznania sytuacji społecznej jest sformalizowana – określa ją:

- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 sierpnia 2016 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego; Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa, dnia 6 września 2016 r. Poz. 1406
- Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2016 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa, dnia 19 września 2016 r. Poz. 1505

Poza ww. dokumentami definicje pojęć używanych w diagnozie społecznej gminy wynikają z rozstrzygnięć zawartych w następujących aktach prawnych:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. **o postępowaniu w sprawach nieletnich**; tekst jednolity opracowany na podstawie Dz. U. z 2014 r. Poz. 382, z 2015 r. Poz. 1418, 1707.
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. **o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi**; tekst jednolity opracowany na podstawie: Dz. U. z 2015 r. poz. 1286, 1893, 1916.
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. **o przeciwdziałaniu narkomanii**, tekst jednolity opracowany na podstawie: t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 224, 437.
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. **o Policji**, tekst jednolity opracowany na podstawie: Dz. U. z 2015 r. poz. 355, 529, 1045, 1066, 1217, 1268, 1890, 2023, 2281, z 2016 r. poz. 147, 437, 669, 862, 904, 960, 1250.
- Zarządzenie nr 1619 Komendanta Głównego Policji z dnia 3 listopada 2010 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów **w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich**;
- Zarządzenie nr 18 Komendanta Głównego Policji z dnia 23 maja 2014 r. zmieniające zarządzenie w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów **w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich oraz działań podejmowanych na rzecz małoletnich** (w szczególności dotyczące definicji „demoralizacji” „...demoralizacji – należy przez to rozumieć stan lub proces polegający na przejawianiu przez nieletniego negatywnych zachowań wymienionych w art. 4 § 1 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich”;
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty; Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, 1954, 1985 i 2169 oraz z 2017 r. poz. 60
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; tekst jednolity opracowany na podstawie: Dz. U. z 2015 r. Poz. 332, 1045, 1199, 1830, z 2016 r. Poz. 195.

W analizie szczegółowej wybranych problemów (zjawisk kryzysowych) wykorzystano następujące wskaźniki:

- w sferze społecznej:

1) wskaźnik poziomu ubóstwa³ (wg odnośnej definicji ustawowej),

Poziom ubóstwa : zgodnie z art. 8. ust. 1 ustawy o pomocy społecznej za ubogie uważa się osoby, których dochód nie przekracza kwoty (2016 r.):

- 1) 634 zł w przypadku osoby samotnie gospodarującej
- 2) 514 zł na osobę w przypadku wspólnego gospodarstwa domowego

2) wskaźnik zachowań ryzykownych⁴/agresywnych⁵ w rodzinie,

Zachowania ryzykowne: zachowania ryzykowne to działania człowieka niosące wysokie ryzyko negatywnych konsekwencji dla jego zdrowia psychicznego i fizycznego. Tu skupiono się na zachowaniach dotyczących używek, nadmiernego korzystania z sieci komputerowej, kontaktu ze środowiskami patologicznymi.

Podstawą wyjściową formułowania definicji zachowań ryzykownych jest ustawowe określenie zjawiska „demoralizacji” zawarte w Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich; tekst jednolity opracowany na podstawie Dz. U. z 2014 r. Poz. 382, z 2015 r. Poz. 1418, 1707.

Art. 4. § 1. „... w szczególności naruszanie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierzędu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych...”

Zachowania agresywne: przez agresję rozumie się wszelkie działania agresywne słowne lub fizyczne. Agresja, definiowana jest zatem jako świadome i zamierzone działanie (najczęściej zachowanie), które w konsekwencji doprowadza do wyrządzenia komuś bądź czemuś bólu, szkody czy straty. Przy badaniu poziomu w/w zachowań zastosowano metodę reprezentacyjną oraz szczegółową analizę dokumentacji osób mających styczność z Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej Piastów, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym przeprowadzoną przez ekspertów społecznych⁶ ze szczególnym uwzględnieniem kuratorskiej służby sądowej

³ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” zasilana danymi m.in z ww. wywiadów środowiskowych

⁴ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” zasilana danymi m.in z ww. wywiadów środowiskowych

⁵ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST”, kartoteki Kuratorów Sądowych, baza danych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołu Interdyscyplinarnego,

⁶ Ekspert społeczny – to liderzy lokalni, aktywiści lokalni, radni w tym w szczególności długoletni oraz długoletni pracownicy instytucji publicznych, aktywiści wspólnot wyznaniowych, w tym w szczególności parafii Kościoła RzymskoKatolickiego.

3) wskaźnik niskiego poziomu wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych⁷,

Poziom wiedzy ogólnej: ogół wiarygodnych informacji o rzeczywistości wraz z umiejętnościami ich wykorzystywania. Poziom ten oceniano na podstawie analizy dokumentacji MOPS Piastów przeprowadzoną przez ekspertów społecznych.

W tym przypadku ocena „wiedzy ogólnej” w szczególności dotyczy podstawowych umiejętności **korzystania z zasobów, możliwości, uprawnień związanych z:**

- potrzebą nabycia umiejętności załatwiania spraw urzędowych;
- potrzebą poznania przepisów prawa w zakresie uprawnień;
- potrzebą nabycia umiejętności korzystania z zasobów środowiska lokalnego;
- potrzebą dostępu do informacji;
- potrzebą nabycia umiejętności komunikacji społecznej;

Poza ww. dotyczy to również nieumiejętności prowadzenia gospodarstwa domowego, związanych z:

- potrzebą nabycia umiejętności racjonalnego gospodarowania budżetem;
- potrzebą określenia właściwej hierarchii potrzeb;
- potrzebą nabycia umiejętności organizowania przestrzeni w domu ;
- potrzebą wypracowania nawyków i umiejętności utrzymania czystości w domu ;
- potrzebą właściwego podziału obowiązków w rodzinie;
- potrzebą nabycia umiejętności przygotowywania pełnowartościowych, zróżnicowanych i ekonomicznych posiłków dostosowanych do wieku i potrzeb dzieci.

4) wskaźnik poziomu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych⁸,

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych: kondycja rodzicielska w której rodzic nie radzi sobie z opieką i wychowywaniem dzieci (zgodnie z art. 7 ustawy o pomocy społecznej). Sytuacja ta przyczynia się do powstania wielu problemów wychowawczych i może , choć nie musi prowadzić do natężenia zjawisk niepożądanych w zakresie bytu biologicznego i psychicznego dzieci oraz ich relacji społecznych. Zastosowano analizę dokumentacji MOPS Piastów przeprowadzoną przez ekspertów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem asysty rodzinnej pieczy zastępczej i kuratorskiej służby sądowej.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych związana jest w szczególności z:

- potrzebą naprawy zaburzonej komunikacji wewnątrzrodzinnej;
- potrzebą posiadania właściwych wzorców;
- potrzebą oparcia o autorytety;
- potrzebą poznania właściwych metod wychowawczych ;
- potrzebą zainteresowania problemami i potrzebami rozwojowymi dziecka;

⁷ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST”, rejestry i kartoteki Pracowników Socjalnych, Asystentów Rodziny oraz Kuratorów Sądowych.

⁸ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST”, rejestry i kartoteki Pracowników Socjalnych, Asystentów Rodziny oraz Kuratorów Sądowych i pieczy zastępczej

- potrzebą nabycia umiejętności organizacji czasu wolnego dla rodziny i dziecka;
- potrzebą nabycia umiejętności i możliwości zabezpieczenia właściwej opieki osobie zależnej w rodzinie

5) wskaźnik natężenia problemów wychowawczych⁹,

Natężenie problemów wychowawczych: to wszelkiego rodzaju czynniki zewnętrzne i wewnętrzne utrudniające prawidłowe zachowanie się dzieci i młodzieży. Doprowadzają one do zachowań niezgodnych z obowiązującymi normami współżycia społecznego i do zaburzeń poprawnych układów w stosunkach społecznych. W większości wynikają z **bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**. Zastosowano analizę dokumentacji MOPS Piastów przeprowadzoną przez ekspertów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem asysty rodzinnej pieczy zastępczej i kuratorskiej służby sądowej.

6) wskaźnik niskiego poziomu kompetencji społecznych¹⁰,

Poziom kompetencji społecznych: kompetencje społeczne rozumie się nabyte umiejętności warunkujące efektywność funkcjonowania człowieka w różnych sytuacjach społecznych. Zastosowano analizę dokumentacji MOPS Piastów przeprowadzoną przez ekspertów społecznych.

7) wskaźnik liczby osób dożywianych¹¹,

Liczba osób dożywianych to liczba osób korzystających na podstawie odnośnej decyzji administracyjnej z posiłków finansowanych przez MOPS oraz środków Wojewody

8) wskaźnik poziomu niepełnosprawności¹²,

poziom niepełnosprawności - liczba osób z różnymi stopniami orzeczonej niepełnosprawności dla celów rentowych (ZUS) oraz nierentowych (komisja powiatowa)

9) wskaźnik ilości osób uzależnionych od alkoholu¹³,

osoby uzależnione od alkoholu – liczba osób, w ocenie pracowników socjalnych określonych w sformalizowanych procedurach wywiadów środowiskowych

10) wskaźnik ilości osób w wieku poprodukcyjnym¹⁴,

⁹ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST”, rejestry i kartoteki Pracowników Socjalnych, Asystentów Rodziny oraz Kuratorów Sądowych i pieczy zastępczej

¹⁰ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST”, rejestry i kartoteki Pracowników Socjalnych, Asystentów Rodziny.

¹¹ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych decyzji administracyjnych.

¹² Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych decyzji administracyjnych.

¹³ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych wyników wywiadów środowiskowych.

Liczba osób w wieku 65 lat i więcej (zarówno mężczyzn jak i kobiet)

11) wskaźnik ilości mieszkańców korzystających z usług opiekuńczych¹⁵

Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych na podstawie odnośnej decyzji administracyjnej

12) wskaźnik ilości osób bez zatrudnienia¹⁶,

Liczba osób bez zatrudnienia – liczba osób zdolnych do pracy w wieku produkcyjnym nie pracujących stwierdzona przez pracowników socjalnych

13) wskaźnik wysokości świadczeń uzyskiwanych z pomocy społecznej¹⁷

wysokość świadczeń uzyskiwanych z pomocy społecznej – tu średnia kwota przypadająca na 1 świadczeniobiorcę

- w sferze funkcjonalno-przestrzennej:

14) Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1945 r oraz

15) Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1970 r.

- wielkości wyznaczone na podstawie danych NSP 2002 (NSP 2011 nie obejmował danych spisanych z natury w skali gmin) zaktualizowanych na podstawie danych o ruchu budowlanym i ubytkach zasobów mieszkaniowych tj. statystyki bieżącej z okresu 2002-2016.

16) Wskaźnik poziomu koncentracji komunalnych zasobów mieszkaniowych (mieszkania/ budynki o wieku 45-110 lat i tereny przyległe wymagające działań rewitalizacyjnych) – liczba mieszkań będących własnością gminy w budynkach o różnym stanie własnościowym

17) Wskaźnik powierzchni zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo składowych. Wyodrębnienie powierzchni zostało dokonane na podstawie ich przeznaczenia określonego w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa, Załącznik do Uchwały Nr XXXV/163/2008 Rady Miejskiej w Piastowie z dnia 1 lipca 2008 r. – z uwzględnieniem stanu aktualnego.

18) Koncentracja zdekapitalizowanych obiektów infrastruktury społecznej – powierzchnia w głównych obiektach infrastruktury społecznej w budynkach sprzed 1970 r. w których nie przeprowadzono całościowego remontu/modernizacji

19) Koncentracja budynków wielomieszkaniowych z wielkiej płyty wybudowanych przed 1990 r.

¹⁴ Źródłem danych są dane ewidencji ludności wg PESEL

¹⁵ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych decyzji administracyjnych.

¹⁶ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych wyników wywiadów środowiskowych.

¹⁷ Bezpośrednim źródłem danych jest baza danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie funkcjonująca na platformie cyfrowej „POMOST” – rejestr odnośnych decyzji administracyjnych.

Zbiór wszystkich głównych obiektów kubaturowych infrastruktury społecznej miasta Piastowa, wg okresu budowy budynku i w podziale na wyróżnionych dla celów zidentyfikowania problemów rewitalizacyjnych 5 stref, zawiera poniższe Zestawienie.

Nazwa obiektu	Adres	Przybliżona powierzchnia użytkowa budynków ogółem	Przybliżona powierzchnia wymagająca remontu i modernizacji	Strefa
Budynki powstałe do 1945 r.				
Siedziba Urzędu Miejskiego	Ul. 11 listopada 8	500	300	IV
Willa Millera Biblioteka, Harcówka,	Ul. Bohaterów Wolności 23	557	557	IV
Siedziba Urzędu Miejskiego	Ul. 11 Listopada 2	350	315	IV
Szkoła podstawowa nr 2	Al. Krakowska 20	3844	1537,6	IV
Miejski Ośrodek Kultury	Ul. Warszawska 24	800	640	IV
Suma		6051	3349,6	
Budynki powstałe w latach 1946-1970				
Liceum Ogólnokształcące	Ul. 11 Listopada 2a	1500	1200	IV
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej	Ul. Reja 1	800	480	IV
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Al. Tysiąclecia 2	80	80	IV
Biblioteka Publiczna	Ul. Warszawska 24	80	80	IV
Zespół Szkół im Nansena	Ul Namysłowskiego 11	3890	3112	IV
Gimnazjum nr 2	Ul. Tysiąclecia 5	4173	2921,1	IV
Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej	Ul Wysockiego 1	200	160	V
Biblioteka Publiczna-filia	Al. Tysiąclecia 5	60	60	IV
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	Al. Tysiąclecia 3	100	100	IV
Szkoła podstawowa nr 4	Ul Żbikowska 25	4100	2870	I
Suma		14983	11063,1	
Budynki powstałe w latach 1970-1990				
Przedszkole miejskie nr 1	ul. Moniuszki 11	1100		I
Biblioteka Publiczna- filia	Ul. Pułaskiego 6/8	30		V
Gimnazjum nr 1	Ul Pułaskiego 6/8	6729		V
Przedszkole miejskie nr 4	Ul Żbikowska 5	1100		V
Suma		8959	0	
Budynki powstałe w latach po 1990 r.				
Szkoła podstawowa nr 1	Ul. Brandta 22	4048		III
Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji	Al. Tysiąclecia 1	800		IV
Świetlica Środowiskowo-Integracyjna	Ul. 11 Listopada 8	100		IV
Przedszkole miejskie nr 2	Ul Lelewela 16/18	1250		II
Przedszkole miejskie nr 3	Ul Godebskiego 21	1346		III
Suma		7544	0	
Suma ogółem		37537	14412,7	

Wniosek o zaawansowanym stopniu zużycia obiektów infrastruktury technicznej miasta Piastowa potwierdzają następujące fakty:

Na 37,5 tys. m² powierzchni głównych kubaturowych obiektów infrastruktury społecznej miasta Piastowa wymaga remontów i modernizacji 14,4 tys. m², co stanowi 39% ogółu powierzchni użytkowej tych obiektów w mieście.

Ustalając kryteria konieczności dokonania remontu i modernizacji budynków infrastruktury społecznej w Piastowie przyjęto, iż działania takie są niezbędne w przypadku współwystępowania dwóch cech:

- 1/zaawansowanego wieku budynku – brane tu były pod uwagę tylko budynki powstałe przed 1970 r. tj. liczące w 2017 r. 47 lat i więcej,
- 2/nieprzeprowadzenia w całości lub określonej zmierzonej części budynku w ww. wieku gruntownych remontów i modernizacji.

Przy zastosowaniu takich kryteriów, udział wymagającej remontów powierzchni użytkowej głównych budynków infrastruktury społecznej wśród ogółu powierzchni użytkowej ww. obiektów znajdujących się w każdej z 5 stref jest następujący:

- strefa I - 55%
- strefa II - 0%
- strefa III - 0%
- strefa IV - 65%
- strefa V - 2%

W innym ujęciu: spośród ogólnej powierzchni 14,4 tys. m² powierzchni użytkowej głównych budynków infrastruktury społecznej miasta Piastów wymagających remontów i modernizacji w poszczególnych strefach znajduje się:

- strefa I - 19,9%
- strefa II - 0%
- strefa III - 0%
- strefa IV - 79.0%
- strefa V - 1,1%

Koncentracja powierzchni w głównych kubaturowych obiektach zdekapitalizowanej infrastruktury społecznej jest w strefie IV bezsporna. Uniemożliwia to podjęcie intensyfikacji działań w zakresie przeciwdziałania zjawiskom kryzysowym na obszarze tej strefy IV.

Szczegółowe zestawienie pokazujące stopień nasilenia występowania wyżej wymienionych zjawisk w każdym z pięciu wyodrębnionych na terenie Miasta Piastowa obszarów zawiera Tabela 18.

Tabela 18. Zróznicowanie poziomu intensywności zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym oraz funkcjonalno-przestrzennym i technicznym w latach 2014, 2015 i 2016 r. – Miasto Piastów w podziale na pięć obszarów

WSKAŹNIKI	Jedn. Miary	Obszar Miasta Piastów																	
		Ogółem			w tym obszary:														
					I			II			III			IV			V		
		2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016	2014	2015	2016
Liczba mieszkańców	osoby	24757	24819	24938	6219	6234	6264	3501	3510	3527	5666	5680	5707	5079	5092	5116	4293	4303	4324
	%	100,0	100,0	100,0	25,1	25,1	25,1	14,1	14,1	14,1	22,9	22,9	22,9	20,5	20,5	20,5	17,3	17,3	17,3
Powierzchnia	w ha	577,0	577,0	577,0	107,4	107,4	107,4	121,0	121,0	121,0	211,8	211,8	211,8	100,2	100,2	100,2	36,8	36,8	36,8
	w % ogółu	100,0	100,0	100,0	18,6	18,6	18,6	21,0	21,0	21,0	36,7	36,7	36,7	17,4	17,4	17,4	6,4	6,4	6,4
1. Poziom ubóstwa (wg def. ustawowej)	osoby	401	423	283	40	28	52	56	59	39	100	105	70	133	155	71	72	76	51
	na 1000 lud.	16,2	17,0	11,3	6,4	4,5	8,3	16,0	16,8	11,1	17,7	18,5	12,3	26,2	30,4	13,9	16,8	17,7	11,8
	miejsce	x	x	x	5	5	5	4	4	4	2	2	2	1	1	1	3	3	3
2. Poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie (źródło: MpiPS-03)	osoby	817	785	690	173	166	139	139	133	117	147	141	129	187	180	160	171	165	145
	na 1000 lud.	33,0	31,6	27,7	27,8	26,6	22,2	39,7	37,9	33,2	25,9	24,8	22,6	36,8	35,4	31,3	39,8	38,3	33,5
	miejsce	x	x	x	4	4	5	2	2	2	5	5	4	3	3	3	1	1	1
3. Niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej na podstawie wywiadów środowiskowych MOPS Piastów (dotyczy różnych grup wiekowych)	osoby	817	785	690	181	171	139	135	131	120	143	139	117	189	181	164	169	163	150
	na 1000 lud.	33,0	31,6	27,7	29,1	27,4	22,2	38,6	37,3	34,0	25,2	24,5	20,5	37,2	35,5	32,1	39,4	37,9	34,7
	miejsce	x	x	x	4	4	4	2	2	2	5	5	5	3	3	3	1	1	1
4. Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	osoby	874	826	738	150	143	123	131	123	113	157	148	136	270	256	228	166	156	138
	na 1000 lud.	35,3	33,3	29,6	24,1	22,9	19,6	37,4	35,0	32,0	27,7	26,1	23,8	53,2	50,3	44,6	38,7	36,3	31,9
	miejsce	x	x	x	5	5	5	3	3	2	4	4	4	1	1	1	2	2	3
5. Poziom natężenia problemów wychowawczych	osoby	874	826	738	157	150	147	130	121	122	154	145	167	272	258	185	161	154	117
	na 1000 lud.	35,3	33,3	29,6	25,2	24,1	23,5	37,1	34,5	34,6	27,2	25,5	29,3	53,6	50,7	36,2	37,5	35,8	27,1
	miejsce	x	x	x	5	5	5	3	3	2	4	4	3	1	1	1	2	2	4
6. Niski poziom kompetencji społecznych (na podstawie wywiadów środowiskowych MOPS Piastów)	osoby	549	550	495	95	95	92	87	88	74	137	137	121	126	126	116	104	104	92
	na 1000 lud.	22,2	22,2	19,8	15,3	15,2	14,7	24,8	25,1	21,0	24,2	24,1	21,2	24,8	24,7	22,7	24,2	24,2	21,3
	miejsce	x	x	x	5	5	5	1	1	4	3	4	3	1	2	1	3	3	2
7. Liczba osób dożywianych (wg danych MOPS Piastów)	osoby	300	300	300	65	65	65	24	24	24	93	93	93	68	68	68	50	50	50
	na 1000 lud.	12,1	12,1	12,0	10,5	10,4	10,4	6,9	6,8	6,8	16,4	16,4	16,3	13,4	13,4	13,3	11,6	11,6	11,6
	miejsce	x	x	x	4	4	4	5	5	5	1	1	1	2	2	2	3	3	3
8. Poziom niepełnosprawności (wg danych MOPS Piastów)	osoby	214	209	180	53	51	38	17	17	15	49	48	40	46	45	48	49	48	39
	na 1000 lud.	8,6	8,4	7,2	8,5	8,2	6,1	4,9	4,8	4,3	8,6	8,5	7,0	9,1	8,8	9,4	11,4	11,2	9,0
	miejsce	x	x	x	4	4	4	4	5	5	3	3	3	2	2	1	1	1	2
9. Wskaźnik osób uzależnionych od alkoholu (wg szacunkowych danych z MOPS Piastów)	osoby	430	430	430	79	79	79	62	62	62	105	105	105	99	99	99	85	85	85
	na 1000 lud.	17,4	17,3	17,2	12,7	12,7	12,6	17,7	17,7	17,6	18,5	18,5	18,4	19,5	19,4	19,4	19,8	19,8	19,7
	miejsce	x	x	x	5	5	5	4	4	4	3	3	3	2	2	2	1	1	1
10. Ilość osób w wieku poprodukcyjnym (dane UM Piastów)	osoby	5508	5692	5854	1063	1099	1130	1046	1081	1112	1124	1161	1194	1305	1349	1387	969	1002	1030
	na 1000 lud.	222,5	229,3	234,8	170,9	176,2	180,4	298,9	308,1	315,4	198,3	204,4	209,3	257,0	264,9	271,2	225,8	232,8	238,3
	miejsce	x	x	x	5	5	5	1	1	1	4	4	4	2	2	2	3	3	3
11. Wskaźnik ilości mieszkańców	osoby	51	51	69	7	7	11	7	7	10	12	12	21	16	16	15	9	9	12

WSKAŹNIKI	Jedn. Miary	Obszar Miasta Piastów																	
		Ogółem			w tym obszary:														
					I			II			III			IV			V		
		2,1	2,1	2,8	1,1	1,1	1,8	2,0	2,0	2,8	2,1	2,1	3,7	3,2	3,1	2,9	2,1	2,1	2,8
korzystających z usług opiekuńczych (na podstawie MPiPS 03)	na 1000 lud.	x	x	x	5	5	5	4	4	3	2	2	1	1	1	2	2	2	3
	miejsce	x	x	x	5	5	5	4	4	3	2	2	1	1	1	2	2	2	3
12. Ilość osób bez zatrudnienia (szacunki MOPS Piastów liczby osób zdolnych do pracy a niepracujących)	osoby	2000	2000	2500	440	440	580	180	180	220	380	380	466	500	500	634	500	500	600
	na 1000 lud.	80,8	80,6	100,2	70,8	70,6	92,6	51,4	51,3	62,4	67,1	66,9	81,7	98,4	98,2	123,9	116,5	116,2	138,8
	miejsce	x	x	x	3	3	3	5	5	5	4	4	4	2	2	2	1	1	1
13. Wskaźnik wysokości świadczenia z pomocy społecznej (wg danych MOPS Piastów)	zł	191	192	200	159	154	163	163	161	169	173	180	189	293	300	310	170	168	171
	na 1000 lud.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
	miejsce	x	x	x	5	5	5	4	4	4	2	2	2	1	1	1	3	3	3
Suma numerów miejsc (1- najgorsze; 5 najlepsze)	suma miejsc	x	x	x	59	59	60	42	43	42	42	43	39	22	23	22	26	26	30
Miejsce negatywne:	Numer miejsca	x	x	x	5	5	5	3	3	4	3	3	3	1	1	1	2	2	2
Wskaźniki różnicowań funkcjonalno-przestrzennych oraz technicznych – zasoby komunalne, budynki wraz z otoczeniem, tereny zdegradowane, budynki z wielkiej płyty, stopień dekapitalizacji budynków infrastruktury technicznej																			
14. Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1945 r.	w % ogółu	12,4	12,4	12,4	5,8	5,8	5,8	12,6	12,6	12,6	12,4	12,4	12,4	23,2	23,2	23,2	9,0	9,0	9,0
15. Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1970 r.	w % ogółu	36,8	36,8	36,8	19,0	19,0	19,0	37,8	37,8	37,8	36,5	36,5	36,5	72,0	72,0	72,0	20,5	20,5	20,5
16. Koncentracja mieszkań komunalnych w budynkach o różnym statusie (budynki z ww. mieszkaniami w wieku 45-110 lat)	lokale	598	598	598	6	6	6	15	15	15	50	50	50	514	514	514	13	13	13
	na 1000 lud.	24,0	24,0	24,0	1,0	1,0	1,0	4,3	4,3	4,3	8,8	8,8	8,8	100,5	100,5	100,5	3,0	3,0	3,0
17. Koncentracja zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych	w ha.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	12,7	12,7	12,7	0	0	0
	% pow.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	100	100	100	0	0	0
18. Koncentracja zdekapitalizowanych obiektów infrastruktury społecznej – powierzchnia w głównych obiektach infrastruktury społecznej w budynkach sprzed 1970 r. w których nie przeprowadzono całościowego remontu/modernizacji	m2	14412,7	14412,7	14412,7	2870	2870	2870	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	11382,7	11382,7	11382,7	160	160	160
	% ogółu	100,0	100,0	100,0	19,9	19,9	19,9	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	79,0	79,0	79,0	1,1	1,1	1,1
19. Koncentracja budynków wielomieszkaniowych z wielkiej płyty wybudowanych przed 1990 r.	w szt.	71	71	71	32	32	32	0	0	0	6	6	6	0	0	0	33	33	33
	% ogółu	100,0	100,0	100,0	45,1	45,1	45,1	0,0	0,0	0,0	8,5	8,5	8,5	0,0	0,0	0,0	46,5	46,5	46,5

Przy opracowaniu informacji zawartych w tabeli uwzględniano specyfikę społeczno-gospodarczą poszczególnych obszarów Miasta Piastowa.

Kolorem żółtym zaznaczono negatywne pierwsze miejsca zajmowane przez określony obszar wśród pięciu analizowanych obszarów, a pomarańczowym negatywne drugie miejsca tj. obszary o największym nasileniu występowania danej cechy negatywnej.

Dla uzyskania porównywalności poszczególnych mierników „społecznych” przetworzono każdy z wykorzystanych wskaźników na skalę punktową - przy czym każdemu z mierników przypisano wartości punktowe w skali 1-5 wg miejsca zajmowanego wśród wyznaczonych tu **pięciu obszarów**.

Rokiem bazowym przytoczonych wskaźników jest rok 2016.

W **Tabeli 18** przedstawiono zróżnicowanie poziomu intensywności zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym oraz funkcjonalno-przestrzennym i technicznym w Mieście Piastów w podziale na pięć podobszarów w latach 2014, 2015 i 2016.

We wszystkich spośród ww. lat największe nasilenie zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym, przestrzenno-funkcjonalnym oraz technicznym, wystąpiło w podobszarze czwartym, (tj. obszarze tzw. Starego Piastowa). Drugim podobszarem już wyraźnie mniejszej koncentracji zjawisk kryzysowych w ww. sferach jest obszar piąty (zabudowa wielkoblokowa) – porównaj **Tabela 18**. Należy podkreślić, iż te najgorsze pozycje obu wymienionych podobszarów występowały we wszystkich trzech analizowanych tu latach.

Zmiany w latach 2014, 2015 i 2016 poziomów wykorzystywanych mierników przedstawiają się następująco:

- 1 . Poziom ubóstwa (wg def. ustawowej) - wyraźnie obniżyło się nasilenie występowania ubóstwa;
- 2 . Poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie - w zasadzie utrzymało się na poziomie z lat poprzednich nasilenie poziomu zachowań ryzykownych, agresywnych w rodzinie;
3. Niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej na podstawie wywiadów środowiskowych MOPS Piastów (dotyczy różnych grup wiekowych) - w zasadzie utrzymał się na poziomie z lat poprzednich niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej;
4. Poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych - zmniejszył się poziom wskaźnika bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych;
5. Poziom natężenia problemów wychowawczych - zmniejszył się poziom natężenia problemów wychowawczych;
6. Niski poziom kompetencji społecznych (na podstawie wywiadów środowiskowych MOPS Piastów) - w zasadzie utrzymał się na poziomie z lat poprzednich niski poziom wskaźnika kompetencji społecznych,
7. Liczba osób dożywianych (wg danych MOPS Piastów) - utrzymał się na poziomie z lat poprzednich poziom osób dożywianych;
8. Poziom niepełnosprawności (wg danych MOPS Piastów) - wzrósł poziom rejestrowanej niepełnosprawności;
9. Wskaźnik osób uzależnionych od alkoholu (wg szacunkowych danych z MOPS Piastów) - utrzymał się w porównaniu z latami poprzednimi poziom osób uzależnionych od alkoholu;
10. Ilość osób w wieku poprodukcyjnym (dane UM Piastów) - wzrósł udział liczby osób w wieku poprodukcyjnym;
11. Wskaźnik ilości mieszkańców korzystających z usług opiekuńczych (na podstawie MPiPS 03) - w zasadzie utrzymał się wskaźnik liczby mieszkańców korzystających z usług opiekuńczych;

12. Ilość osób bez zatrudnienia (szacunki MOPS Piastów liczby osób zdolnych do pracy a niepracujących) - wyraźnie wzrósł wskaźnik liczby osób bez zatrudnienia; i
13. Wskaźnik wysokości świadczenia z pomocy społecznej (wg danych MOPS Piastów) - nieco wzrósł średni poziom świadczenia uzyskiwanego z pomocy społecznej.

Pełną porównywalność mierników „kryzysów społecznych” między latami 2014 i 2015 a rokiem 2016 zaburza wprowadzenie świadczeń wychowawczych 500+. Liczba świadczeń wychowawczych (500+) w całym mieście Piastów za cały rok 2016 – to 18333 świadczeń (x 500 zł). Liczba rodzin, które skorzystały w 2016 roku z w/w świadczenia to 1688; z tego 650 rodzin otrzymało świadczenie na pierwsze dziecko (co oznacza że są to rodziny uboższe – otrzymanie świadczenia świadczenie na pierwsze dziecko oznacza, iż dochód miesięczny na osobę w rodzinie nie przekracza 800 złotych netto). Wiele z tych rodzin korzystało z pomocy finansowej w postaci zasiłków z pomocy społecznej, co nie oznacza że zostały wyeliminowane wszystkie czynniki degradujące w ich środowisku. Z powyższych powodów rok 2016 nie jest rokiem w pełni „obiektywnie diagnostycznym”, a wynikający z analizy MOPS spadek ilości rodzin korzystających z zasiłków finansowych nie odzwierciedla całego zakresu zagadnień, które objęte są pracą socjalną. Formalne „odejście” części rodzin z zasięgu oddziaływania pomocy społecznej nie potwierdza się zanikiem zjawisk kryzysowych będących nadal udziałem takich rodzin, co widać w utrzymywaniu się poziomu większości mierników w całym okresie 2014-2016.

Wśród wskaźników o charakterze funkcjonalno-przestrzennym i technicznym na obszarze czwartym występowała zdecydowana koncentracja starej zabudowy mieszkaniowej tak w grupie budynków sprzed 1945 roku, jak i w grupie budynków sprzed 1970 roku (wskaźniki: **14.** Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1945 r. oraz **15.** Koncentracja starej zabudowy – liczba mieszkań wybudowanych przed 1970 r.).

Na obszarze czwartym występowała zdecydowana koncentracja mieszkań komunalnych w budynkach w wieku 45-110 lat) o różnym statusie (wskaźnik **16.** Koncentracja mieszkań komunalnych w budynkach o różnym statusie - **budynki z ww. mieszkaniem w wieku 45-110 lat**).

Na obszarze czwartym występowała koncentracja zdegradowanych, zwartych terenów przemysłowych (wskaźnik **17.** Koncentracja zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych).

Na obszarze czwartym występowała zdecydowana koncentracja zdekapitalizowanych obiektów infrastruktury społecznej (wskaźnik **18.** Koncentracja zdekapitalizowanych obiektów infrastruktury społecznej – powierzchnia w głównych obiektach infrastruktury społecznej w budynkach sprzed 1970 r. w których nie przeprowadzono całościowego remontu/modernizacji).

Na obszarze piątym występowała koncentracja budynków mieszkaniowych z wielkiej płyty, wybudowanych przed 1990 rokiem. (wskaźnik **19.** Koncentracja budynków wielomieszkaniowych z wielkiej płyty wybudowanych przed 1990 r.).

Wykazane w **Tabeli 18** obniżenie poziomu niektórych wskaźników nasilenia zjawisk kryzysowych o charakterze społecznym w Mieście Piastowie, w tym na obszarze IV wiąże się, jak na to wskazywano wcześniej, bezpośrednio z wprowadzeniem w 2016 roku wypłat

świadczeń 500+. Część gospodarstw domowych uzyskała status materialny wyprowadzający te gospodarstwa ze sfery wsparcia w ramach pomocy społecznej. Poprawa stanu ekonomicznego tych gospodarstw domowych sprawiła, że przestały być one przedmiotem interwencji odnośnych instytucji miejskich. Relatywnie niski (poza wskaźnikiem ubóstwa) poziom poprawy innych wskaźników w tej dziedzinie wskazuje, że poprawa statusu materialnego nie jest tożsama z likwidacją innych aspektów kryzysowych zjawisk społecznych.

Z całą mocą należy tutaj wskazać, iż „wypadanie” części gospodarstw domowych z bezpośredniego zasięgu oddziaływania pomocy społecznej, powoduje iż tym bardziej konieczne jest rozwijanie innych (pozainstytucjonalnych) form oddziaływania na sytuacje kryzysowe zwłaszcza w rodzinach, które pozostają poza zasięgiem ww. wsparcia. Paradoksalnie więc, „wypadanie” gospodarstw domowych z bezpośredniego oddziaływania pomocy społecznej wymusza intensyfikację innych dotychczas mniej rozwiniętych form interwencji społecznej.

Wnioski z analizy podstawowych mierników

Wyniki przeprowadzonej analizy są jednoznaczne: największe natężenie negatywnych zjawisk występuje na obszarze IV. Na 13 wykorzystanych mierników **negatywnych zjawisk społecznych** – por. Tabela 18:

- obszar IV zajmował **6 negatywnych pierwszych** miejsc i **5 negatywnych drugich** miejsc pod względem natężenia problemów społecznych – sumaryczna liczba punktów tj. zsumowane numery miejsc w negatywnej hierarchii - **22**.

- obszar V zajmował **4 negatywne pierwsze miejsca** i **2 negatywne drugie** miejsca pod względem natężenia problemów społecznych – sumaryczna liczba punktów tj. zsumowane numery miejsc w negatywnej hierarchii - **30**

- obszar III zajmował **2 negatywne miejsca pierwsze** i **2 negatywne miejsca drugie** pod względem natężenia problemów społecznych - sumaryczna liczba punktów tj. zsumowane numery miejsc w negatywnej hierarchii - **39**

- obszar II zajmował **1 negatywne miejsce pierwsze** i **4 negatywne miejsca drugie** pod względem natężenia problemów społecznych - sumaryczna liczba punktów tj. zsumowane numery miejsc w negatywnej hierarchii - **42**

- obszar I nie zajmował **w żadnym ze wskaźników negatywnych miejsc pierwszych ani drugich** - sumaryczna liczba punktów tj. zsumowane numery miejsc w negatywnej hierarchii - **60**

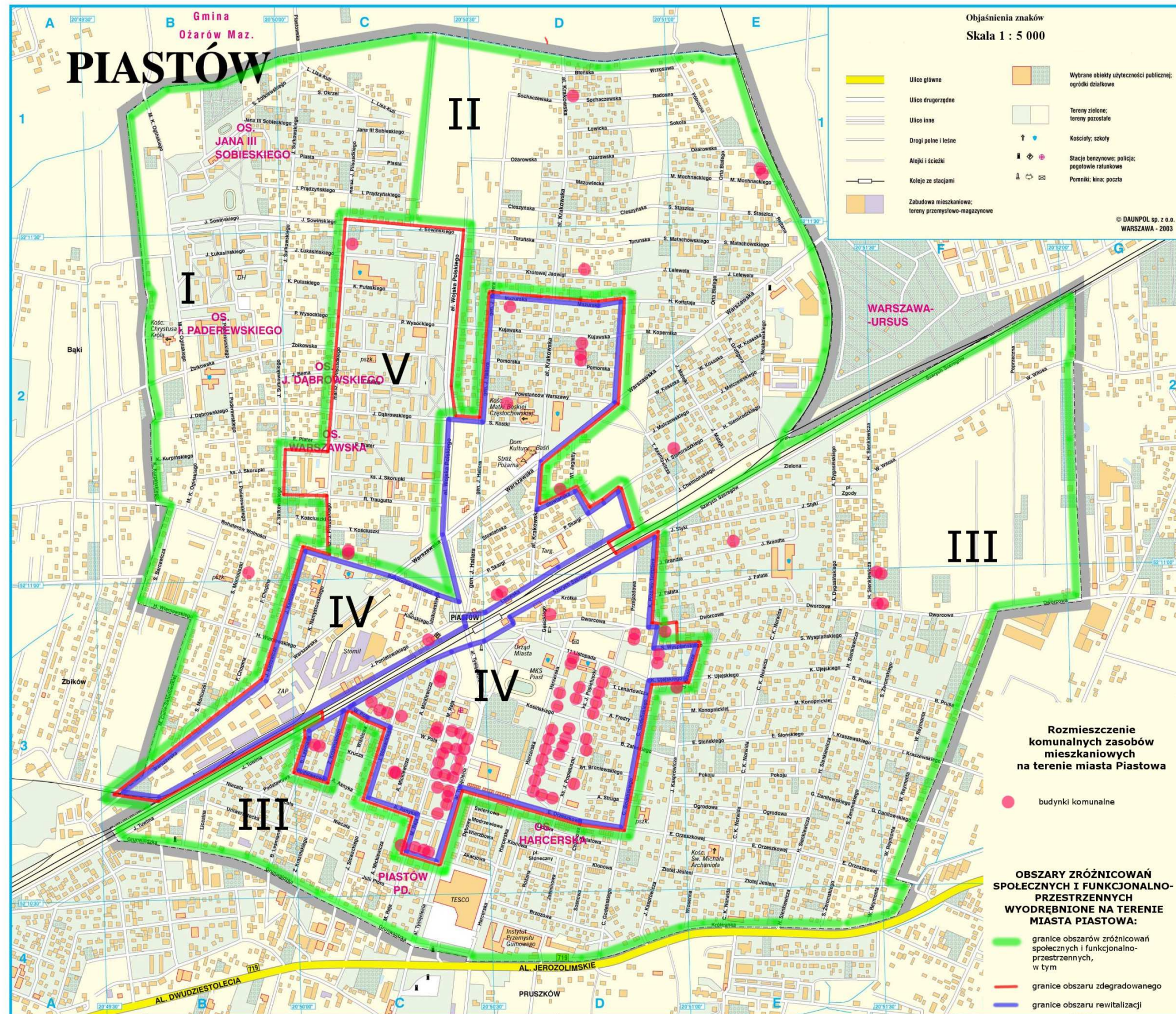
Obszar IV zamieszkiwało 21,3% ludności miasta a koncentracja rozmiarów nasilenia negatywnych zjawiska na obszarze IV była wyższa niż koncentracja ludności na tym obszarze.

O stopniu koncentracji **negatywnych zjawisk w sferze funkcjonalno-przestrzennej** świadczy:

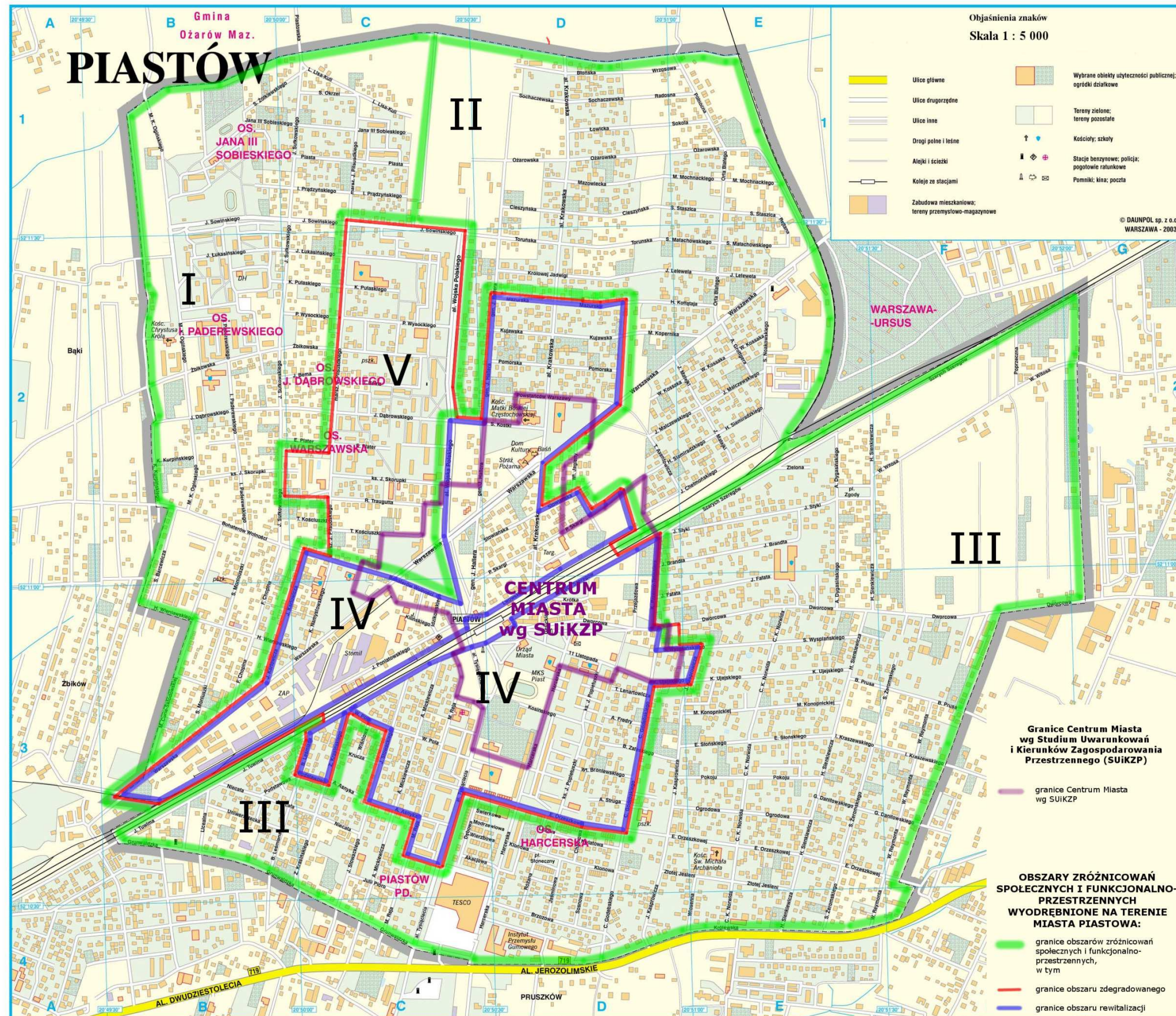
- Na obszarze IV występuje masywna, nieporównywalna z żadnym innym spośród badanych sześciu obszarów, koncentracja mieszkań komunalnych na obszarze IV. **Na obszarze IV znajduje się 514 spośród 598 ogółem mieszkań komunalnych Miasta, co**

stanowi 86% ogółu. Mieszkania te znajdują się niemal bez wyjątku w budynkach starych (wiek 45-110 lat) i w znacznym stopniu zdekapitalizowanych. Budynki te, jak i ich bezpośrednie otoczenie, wymagają pilnej odnowy. Szczegółowe rozmieszczenie zasobów komunalnych, w podziale na ww. pięć obszarów, pokazano na **Kartogramie 2.**

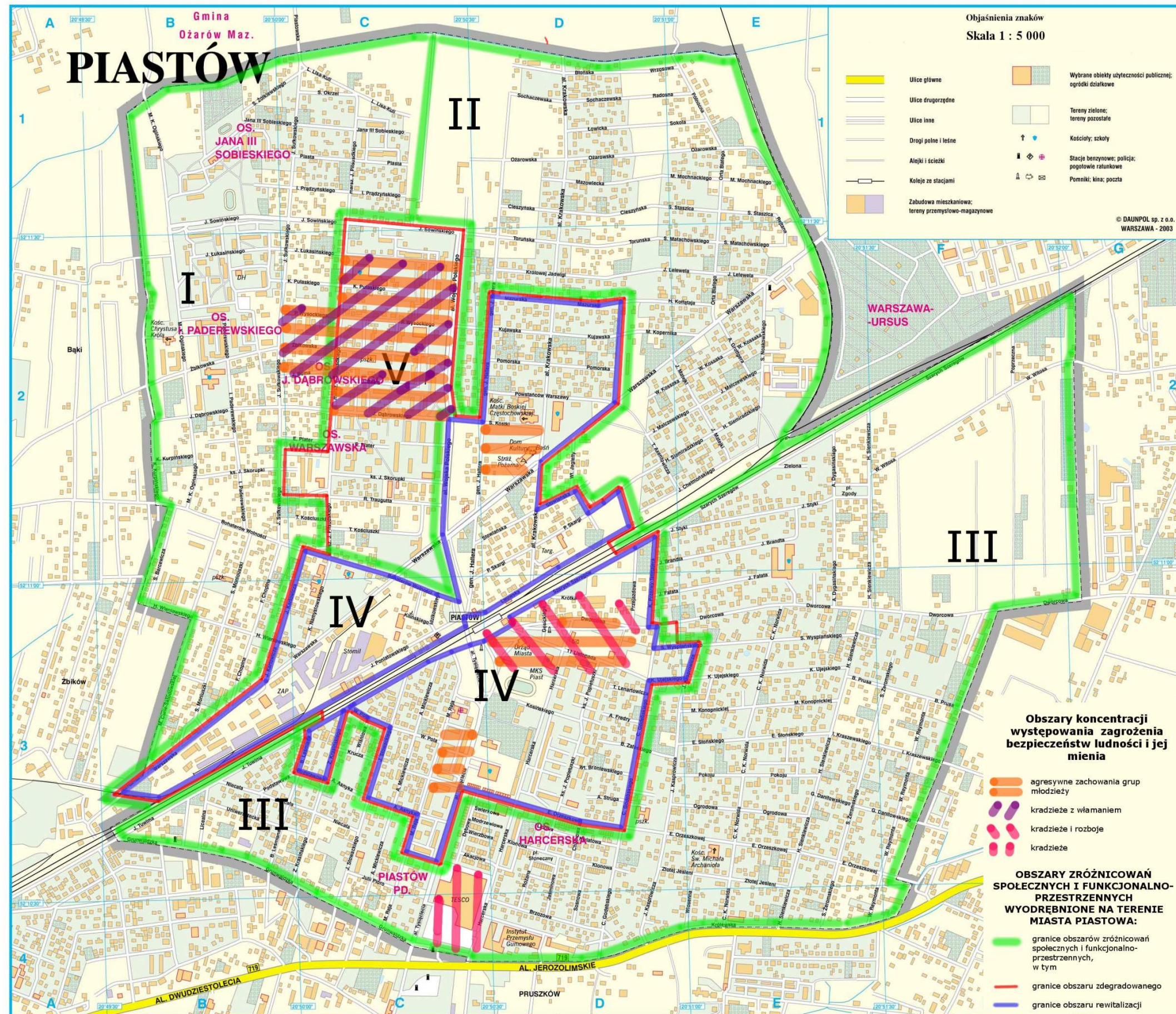
- Na obszarze IV (niemal w centrum miasta) znajdują się, niewystępujące na innych obszarach miasta zwarte zdegradowane ekologicznie i częściowo ekonomicznie tereny przemysłowo-składowe o powierzchni 10 ha.
- Na obszarze IV występuje najwyższy (72%) udział budynków wybudowanych do 1970 r. włącznie (obecnie mających ponad 45 lat) - 2-krotnie większy niż w kolejnych strefach (po ok. 36%) w tym koncentracja budynków wybudowanych przed 1945 r. -23% ogółu – również ok. 2-krotnie więcej niż w kolejnych strefach;
- Na obszarze IV występuje koncentracja zespołów zwartej zieleni miejskiej wymagających odnowy (ok. 70% ogólnej powierzchni tego typu przestrzeni publicznych miasta).

Kartogram 2. Lokalizacja komunalnych zasobów mieszkaniowych wg obszarów zróżnicowań społecznych i przestrzenno-funkcjonalnych miasta Piastowa

Kartogram 3. Zasięg postulowanego Centrum Miasta Piastowa wg Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego miasta Piastowa na tle obszarów zróżnicowań społecznych i przestrzenno-funkcyjnych miasta Piastowa

Kartogram 4. Rejony koncentracji występowania zagrożeń bezpieczeństwa ludności i jej mienia wg obszarów zróżnicowań społecznych i przestrzenno-funkcjonalnych miasta Piastowa

Dodatkowe elementy diagnozy wg pięciu obszarów Miasta Piastowa

Zjawiska kryzysowe w sferze funkcjonalno – przestrzennej – brak wykształconego Centrum Miasta – lokalizacja potencjalnego centrum Miasta Piastowa według „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa, Piastów 2008 r.”

„Studium uwarunkowań...” wyznacza tereny, na których powinno ukształtować się centrum miasta, uwzględniając fakt, że przyszłe centrum powinno maksymalnie łączyć ze sobą północną i południową część miasta oraz uwzględnić w swoich granicach wcześniej ukształtowane elementy o charakterze centrum: zespół „Białego Pałacu” wraz z terenami wskazanymi w przedmiotowym dokumencie, jako obszar przestrzeni publicznej, a także tereny wskazane pod funkcje usługowe ustaleniami obowiązujących planów miejscowych – por. **Kartogram 3.**

Lokalizacja zagrożeń w zakresie bezpieczeństwa ludności i jej mienia

W analizach przestrzennego zróżnicowania częstości występowania zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu osób oraz ich mienia stwierdzono, iż koncentrują się one w centrum miasta, na obszarze osiedli mieszkaniowych leżących na północny zachód od centrum oraz w enklawach na północnej i południowej granicy miasta. Obszary te, zidentyfikowane zostały już w 2008 r. w „Studium uwarunkowań...” a aktualność tych ustaleń potwierdzona została odnośnymi danymi uzyskanymi z odnośnych agend Policji – por. **Kartogram 4.**

Miasto Piastów – przestrzenne zróżnicowanie wyników egzaminów zewnętrznych w szkołach

Szkoły podstawowe

Mimo rysujących się symptomów pewnej poprawy wyników egzaminów zewnętrznych na zakończenie cyklu nauczania na poziomie szkoły podstawowej w latach 2014-2016 relatywnie najgorsze wyniki – niemal w całym ww. okresie notowano w Szkole podstawowej nr 2 oraz okresowo w Szkole podstawowej nr1 – por. Tabele 20, 21, 22.

Gimnazja

Mimo pewnej poprawy wyników egzaminów zewnętrznych na zakończenie cyklu nauczania na poziomie gimnazjalnym w 2014 r. i 2016 relatywnie najgorsze wyniki w całym ww. okresie – notowano w Gimnazjum nr 2. – por. Tabela 23, 24. Pod względem częstości udzielanego wsparcia w formie dostępności posiłków w szkołach największą popularnością ww. usługa cieszy się w Szkole podstawowej nr 4 oraz w Gimnazjum nr 1 – por. Tabela 19.

Tabela 19. Dożywianie dzieci w szkołach

Placówka	Ilość uczniów ogółem	Ilość korzyst z posiłków	Ilość korzyst z MOPS	%
Sp 1	564	136	21	24,11
Sp 2	501	126	6	25,15
Sp 4	608	310	4	50,99
G 1	452	205	19	45,35
G 2	165	0	5	3,03

Źródło: Dane Urzędu miasta w Piastowie

Tabela 20. Sprawdzian po szkole podstawowej 2014 r. arkusz standardowy – średnie wyniki dla szkół

Nazwa szkoły	Liczba uczniów	Wynik średni [pkt]
Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 85, Bohaterów Wolności 43	11	21,2
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej – Curie, Al. Krakowska 20	84	29,7
Szkoła Podstawowa nr 4 im. Bohaterów spod Darnicy w Piastowie, Żbikowska 25	69	30,1
Szkoła Podstawowa Nr1 im .Stanisława Staszica w Piastowie, Józefa Brandta 22	64	30,0

Tabela 21. Sprawdzian po szkole podstawowej 2015 r. arkusz standardowy – średnie wyniki dla szkół

Nazwa szkoły	Część pierwsza				Część druga języki obce	
	język polski i matematyka				język angielski	
	Liczba uczniów	ogółem średni wynik [%] dla części 1	Język polski średni wynik [%]	matematyka średni wynik [%]	Liczba uczniów	średni wynik [%]
Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 85, Bohaterów Wolności 43	6	62,5	75,3	49,2	6	81,0
Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Staszica w Piastowie, Brandta 22	51	77,0	78,5	75,3	51	83,6
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej – Curie, Al. Krakowska 20	64	74,0	78,8	68,8	64	81,8
Szkoła Podstawowa nr 4 im.Bohaterów spod Darnicy, Żbikowska 25	75	75,8	80,2	71,0	75	86,8
Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji ADYS w Piastowie, Namysłowskiego 11	2	59,5	83,5	35,0	2	43,0

Tabela 22. Sprawdzian po szkole podstawowej 2016 r. arkusz standardowy Średnie wyniki dla szkół

Nazwa szkoły	Część pierwsza				Część druga – języki obce	
	Liczba uczniów	j. polski i matem.	j. polski średni wynik [%]	Matematyka średni wynik [%]	j. angielski	
		ogółem średni wynik [%] dla części 1			Liczba uczniów	średni wynik [%]
Niepubliczna Szkoła Podstawowa nr 85, Bohaterów Wolności 43	8	73,0	71,3	74,4	8	82,4
Szkoła Podstawowa nr 1 im.Stanisława Staszica w Piastowie, Józefa Brandta 22	77	69,2	73,2	64,7	77	81,5
Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej – Curie, Al. Krakowska 20	73	73,1	78,8	66,8	75	81,7
Szkoła Podstawowa nr 4 im Bohaterów spod Darnicy w Piastowie, Żbikowska 25	74	71,7	75,5	67,4	75	82,2

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Piastowie

Tabela 23. Średnie wyniki w szkoł z egzaminu gimnazjalnego w 2014 roku – termin główny (arkusz standardowy)

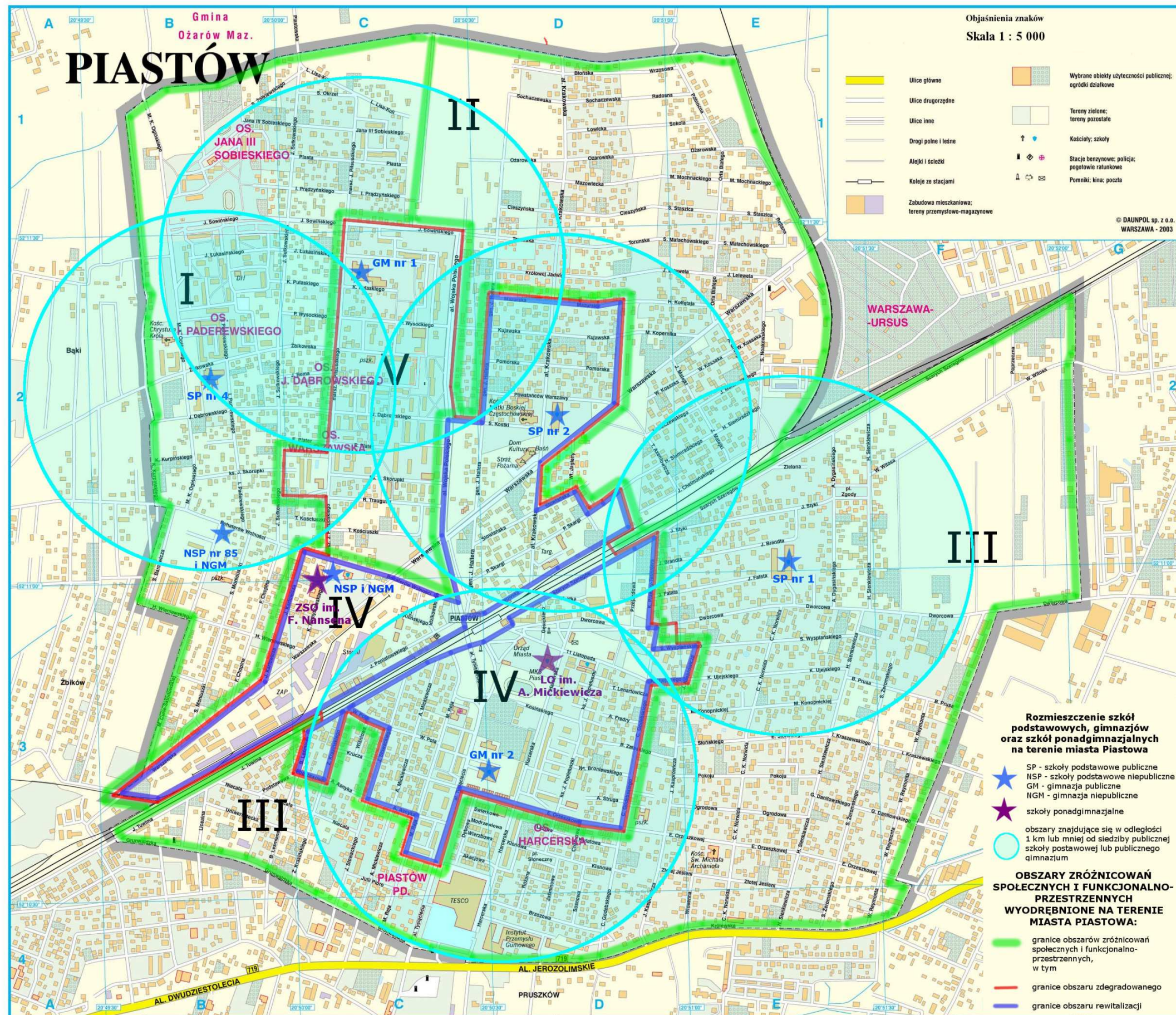
Nazwa szkoły	GH-H		GH-P		GM-M		GM-P		GA-P		GA-R		GN-P		GN-R		GR-P		GR-R		GF-P		GF-R	
	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %
Gimnazjum Nr1 im.Zbigniewa Gęsickiego „Juno” w Piastowie, Pułaskiego 6/8	138	64,52	138	74,91	138	58,54	138	59,46	127	75,80	127	52,98	8	74,25	2	50,50	2	83,00			1	90,00	1	55,00
<u>Gimnazjum nr 2 im. Bohaterów Powstania Warszawskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Piastowie, Aleja Tysiąclecia 5</u>	43	60,12	43	67,81	43	50,65	43	59,91	36	74,89	36	50,86	7	61,14										
Niepubliczne Gimnazjum, Bohaterów Wolności 43	4	62,25	4	58,00	4	42,00	4	61,75	4	74,50	4	48,25												
Gimnazjum Niepubliczne Fundacji ADYS, Namysłowskiego 11	7	54,57	7	64,86	7	38,29	7	43,00	7	71,43	6	49,83												

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Piastowie

Tabela 24. Średnie wyniki w szkół z egzaminu gimnazjalnego w 2016 roku – termin główny (arkusz standardowy)

NAZWA SZKOŁY	GH-H		GH-P		GM-M		GM-P		GA-P		GA-R		GN-P		GN-R		GR-P		GR-R		GF-P	
	Liczba uczniów	Średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %	liczba uczniów	średni wynik %
Gimnazjum Nr1 im. Zbigniewa Gęsickiego „Juno” w Piastowie, Pułaskiego 6/8	149	61,6	149	76,4	149	58,1	149	56,0	128	74,4	128	55,5	18	63,4	2	20,0	1	78,0			2	30,5
<u>Gimnazjum nr 2 im. Bohaterów Powstania Warszawskiego z Oddziałami Integracyjnymi w Piastowie, Aleja Tysiąclecia 5</u>	<u>50</u>	<u>54,2</u>	<u>50</u>	<u>69,9</u>	<u>50</u>	<u>48,4</u>	<u>50</u>	<u>49,7</u>	<u>44</u>	<u>63,1</u>	<u>44</u>	<u>39,5</u>	<u>4</u>	<u>79,5</u>			<u>3</u>	<u>78,3</u>	<u>1</u>	<u>58,0</u>		
Niepubliczne Gimnazjum, Bohaterów Wolności 43	4	58,8	4	61,0	3	47,7	3	51,0	4	56,0	3	33,3										
Gimnazjum Niepubliczne Fundacji ADYS w Piastowie, Namysłowskiego 11	7	37,6	7	48,6	7	29,0	7	36,1	7	45,3	7	16,7										

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Piastowie

Kartogram 5. Lokalizacja szkół publicznych i niepublicznych podstawowych i gimnazjów oraz publicznych szkół ponadgimnazjalnych wg obszarów zróżnicowań społecznych i przestrzenno-funkcjonalnych miasta Piastowa

Na **Kartogramie 5** pokazano potencjalne zasięgi przestrzenne dostępności szkół publicznych, podstawowych oraz gimnazjów w Piastowie, na tle granic ww. pięciu obszarów dla jakich prowadzono analizę zjawisk kryzysowych sfery społecznej i funkcjonalno-przestrzennej. **Widać tam wyraźnie, iż zasięgi szkół o relatywnie niższych wynikach egzaminów zewnętrznych nakładają się przede wszystkim na obszar IV.**

IV.3. Uzupełniająca diagnoza zróżnicowań przestrzennych wybranych problemów społecznych i funkcjonalno-przestrzennych Miasta Piastowa

Obszar rewitalizacji wg Lokalnego programu rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013.

Na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w ramach LPR Miasta Piastowa z roku 2008 **na powierzchni 164,5 ha**, mieszkało ok. **10,5 tys.** ludności i znajdowało się tam ok. **3,84 tys.** mieszkań.

Wyznaczając obszar do rewitalizacji na terenie Miasta Piastowa wzięto pod uwagę zestaw wskaźników zalecanych do wyznaczania ww. obszarów w ramach przygotowywania Lokalnych Programów Rewitalizacji, a zamieszczonych w „Szczegółowym Opisie Priorytetów Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego”.

Tak więc, na obszarze wyznaczonym do rewitalizacji w LPR Miasta Piastowa w 2008 r. występowała wyraźna kumulacja problemów:

I. Wysoki poziom ubóstwa:

- Ilość osób korzystająca z zasiłków pomocy społecznej (*osoby, które zgodnie z ustawą z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. Nr 64, poz. 593, z późn. Zm.) są uprawnione do ubiegania się o przyznanie świadczenia pieniężnego z pomocy społecznej*) – 500 osób;
- Postępowanie eksmisyjne i eksmisja z lokali mieszkalnych: 28 wykonanych eksmisji, 24 orzeczone wyroki eksmisyjne, 10 postępowań w sądzie;

B. Wysoki poziom długotrwałego bezrobocia:

- Poziom bezrobocia długotrwałego (liczba osób bezrobotnych poszukujących pracy 13 miesięcy i dłużej) – 396 osób.

C. Niestabilne (niekorzystne) trendy demograficzne

Na przewidzianym do rewitalizacji obszarze sytuacja demograficzna była gorsza niż średnio w mieście, ponieważ jest to stara część miasta, w której zamieszkuje relatywnie znacznie mniej ludzi młodych, niż we fragmentach miasta z zabudową jednorodzinną lub zabudową powstałą w ostatnim dwudziestoleciu). Na obszarze przewidzianym do rewitalizacji stwierdzono:

- Wysoką dynamikę spadku ludności (mierzoną spadkiem liczby ludności w wyniku odpływu i zgonów);
- Starzenie się społeczeństwa (mierzone odsetkiem osób w wieku poprodukcyjnym);

- Niekorzystne saldo migracji (mierzone nadwyżką liczby ludności odpływającej nad napływającą).

D. Niski poziom edukacji, znaczące braki w umiejętnościach i wysoki odsetek osób porzucających szkołę:

- Młodzież, która nie kontynuowała nauki (*Udział osób w wieku 18-24 lata z wykształceniem, co najwyżej gimnazjalnym, które nie kontynuują nauki i nie dokończają się, zarejestrowane w Urzędzie Pracy*) – 55 osób oraz 5 osób nie podejmujących obowiązku szkolnego w wieku 16-18 lat.
- Struktura wykształcenia osób bezrobotnych: liczba bezrobotnych z wykształceniem podstawowym – 91, wykształceniem zasadniczym zawodowym – 72, średnim ogólnokształcącym – 27, średnim zawodowym – 83, wyższym – 29 osób

E. Wysoki poziom przestępczości i naruszeń prawa:

- Przestępstwa i wykroczenia stwierdzone, poza zdarzeniami drogowymi i przestępstwami gospodarczymi, w tym: czyny karalne nieletnich: kradzież cudzej rzeczy - 127, kradzież z włamaniem – 82, kradzieże pojazdów – 14, rozboje, wymuszenia rozbójnicze – 11, bójki i pobicia – 5.

F. Szczególnie zniszczone otoczenie:

- Obszary wyłączone z użytkowania: Powierzchnia działek nie użytkowanych, tzw. Odłogów miejskich 5,18 ha tj. 3,2% obszaru LPR.

G. Niski poziom aktywności gospodarczej:

- Liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych: 640 tj. 61,0 na 100 mieszkańców podczas gdy w Piastowie ogółem wskaźnik ten wynosił 104,1.

H. Porównywalnie niższy poziom wartości zasobu mieszkaniowego:

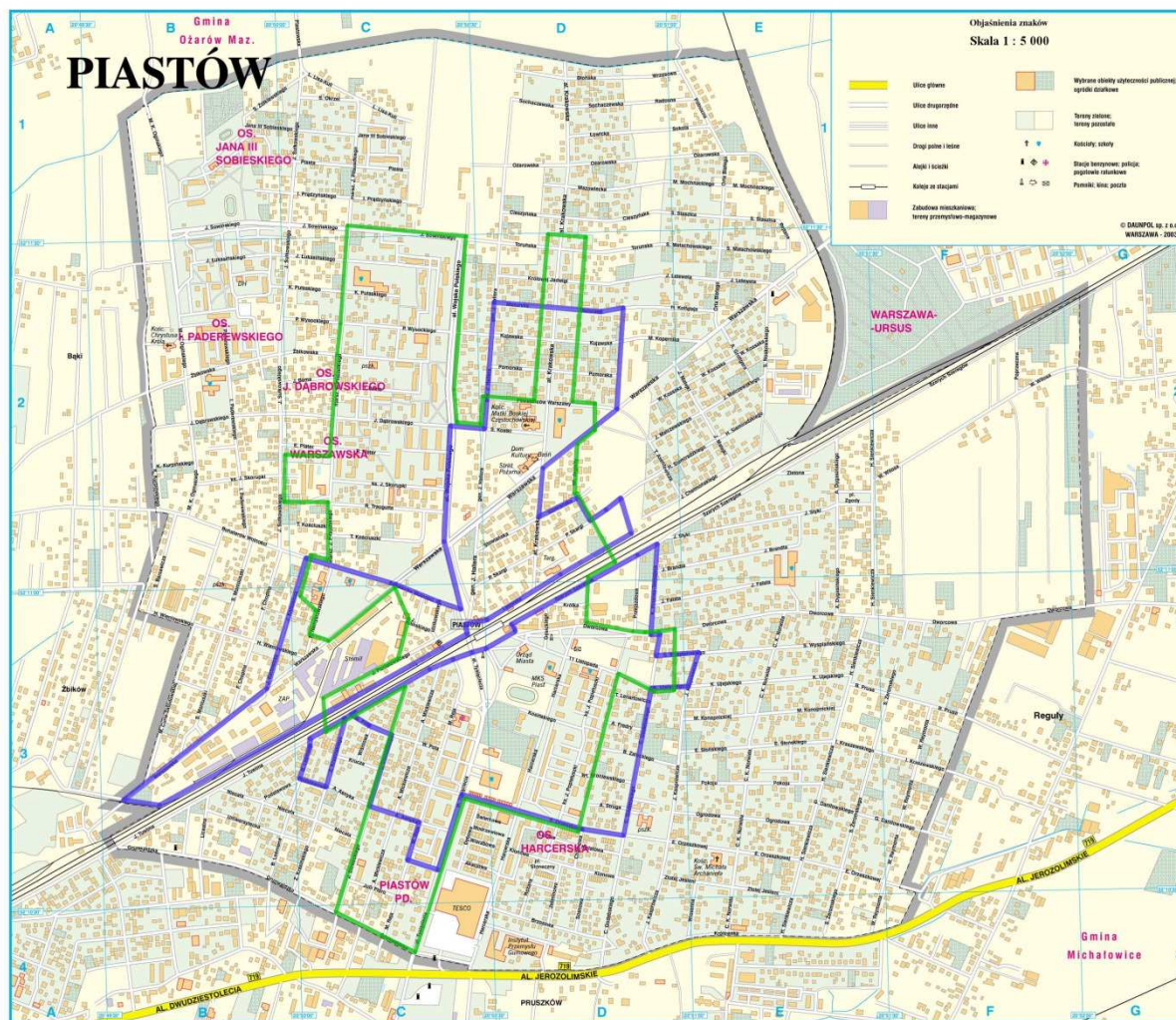
- Liczba lokali bez instalacji techniczno-sanitarnej: 157 lokali mieszkalnych bez instalacji wodno-kanalizacyjnej, 196 lokali bez w-c, 309 lokali bez łazienek, 520 lokali bez instalacji gazowej oraz 809 lokali bez centralnego ogrzewania.

I. Niski poziom wydajności energetycznej budynków:

- Wskaźnik wydajności energetycznej budynków: 93,8% mieszkań zostało wybudowanych przed rokiem 1990 i posiada przeciętne roczne zapotrzebowanie na ogrzanie 1m² powierzchni energii bezpośredniej wynoszące 240-280 kWh – jest to zgodne ze starą normą. Na obszarze przewidywanym do rewitalizacji w ramach LPR Piastowa, tylko ok. 6,2% ogółu mieszkań posiadało zapotrzebowanie na ogrzanie 1 m² powierzchni energii bezpośredniej wynoszące 90-160 kWh – czyli zgodne z nową normą jest poniżej 10% ogółu zasobów mieszkaniowych na tym obszarze.

W znacznym stopniu ww. zjawiska kryzysowe zidentyfikowane w 2008 r. potwierdzają się w zaprezentowanej tu współczesnej diagnozie przeprowadzonej w układzie pięciu obszarów Miasta Piastowa. Widać tym samym powagę wskazywanych problemów.

Kartogram 6. Granice obszaru IV na tle granic obszaru rewitalizacji wyznaczonych w Lokalnym programie rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013 w 2008 r.

Źródło: Opracowanie i układ – własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Piastowie

Przestrzenne zróżnicowania uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym

Podając próbę określenia stopnia uczestnictwa mieszkańców w życiu społecznym zwykle posługujemy się badaniami ankietowymi oraz informacjami statystycznymi o frekwencji w różnego typu akcjach publicznych, organizacjach społecznych, imprezach kulturalno-rozrywkowych – czyli najogólniej rzecz ujmując w szeroko rozumianych „wydarzeniach o charakterze publicznym”. Tego typu informacje można względnie łatwo pozyskać w drodze badań specjalnych. Problem pojawia się jednak wówczas, gdy chcemy poznać rozkład zróżnicowań przestrzennych tak rozumianej aktywności społecznej mieszkańców. Najczęściej stosowanym miernikiem jest w takim przypadku analiza poziomu frekwencji, czyli uczestnictwa, w wyborach powszechnych, w podziale na obwody i okręgi wyborcze. Wydarzenia tego typu mają charakter:

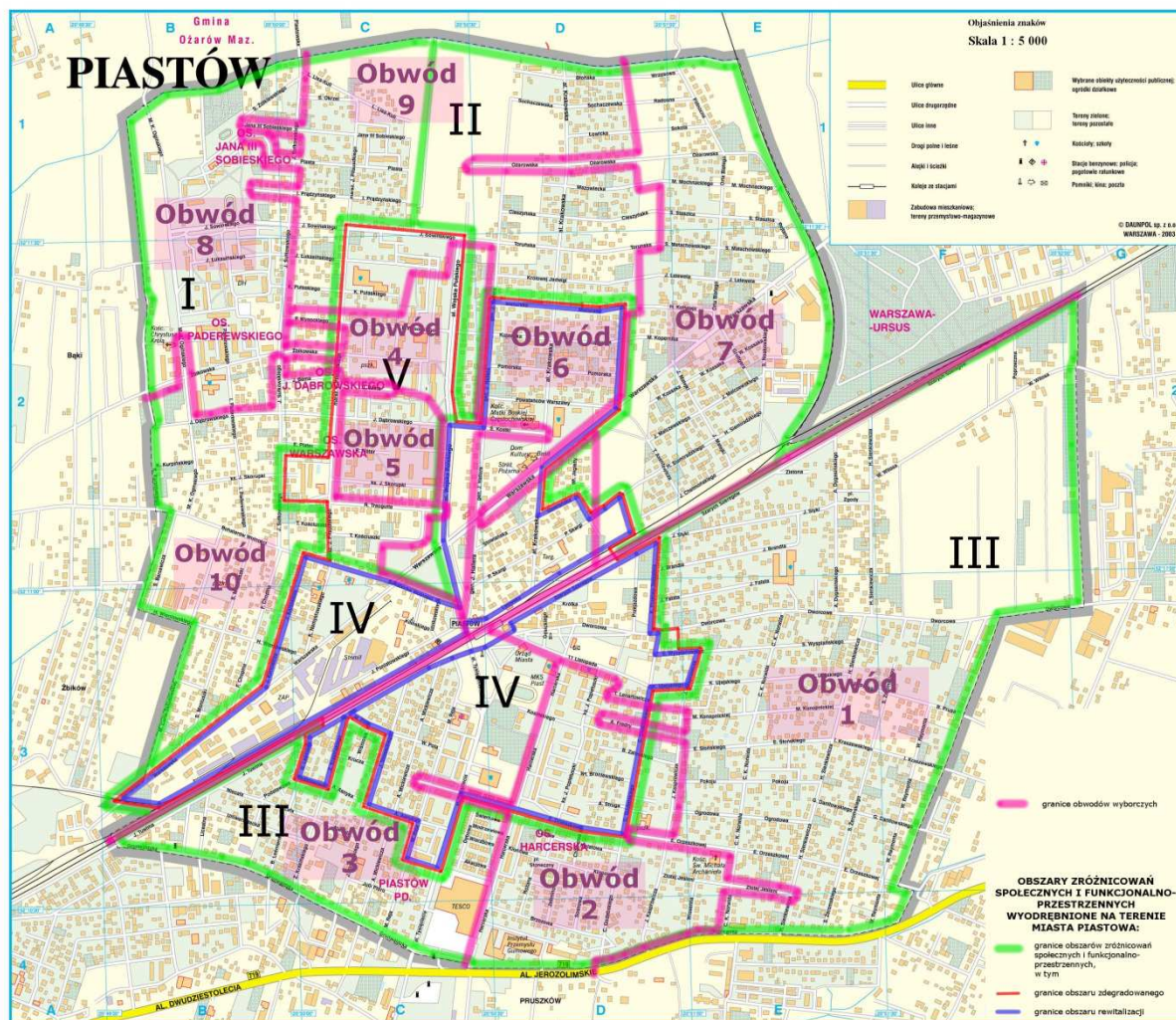
- powszechny (dotyczą wszystkich pełnoletnich mieszkańców),

- jednoczesny (obejmują całe badane terytorium w jednym momencie czasowym)
- zorientowany przestrzennie (rozgrywają się we wzajemnie rozłącznych jednostkach przestrzennego podziału, tj. w podziale na podobszary w formie okręgów i obwodów wyborczych).

W przypadku Miasta Piastowa poddano analizie frekwencję w wyborach samorządowych 2014 r., wyborach do Sejmu oraz Senatu RP w 2015 r. oraz w wyborach Prezydenta RP w 2015 r.

Miasto Piastów w czasie przeprowadzania ww. wyborów było podzielone na 10 obwodów wyborczych, w ramach których wyodrębnionych było w sumie 21 okręgów wyborczych. Przestrzenny układ ww. podziału specjalnego Piastowa pokazano na **Kartogramie 7**. Szczegółowy zasięg obwodów wyborczych wg ulic zawiera Tabela 25. Niestety, zasięgi powyższe nie odnoszą się wprost do zidentyfikowanych zróżnicowań sytuacji społeczno-gospodarczej na terenie miasta.

Kartogram 7. Podział Miasta Piastowa na 21 okręgów wyborczych

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Piastowie

Tabela 25. Siedziby Komisji Wyborczych oraz zasięg obwodów wyborczych Miasta Piastowa

Nr	Adres	Obszar
1	Szkoła Podstawowa Nr 1, Piastów ul. J. Brandta 22, 05-820 Piastów	Al. Jerozolimskie, 11 Listopada, J. Brandta, G. Daniłowskiego, Dworcowa, A. Dygasińskiego, J. Fałata, A. Fredry, Z. Gęsińskiego, M. Konopnickiej, Zygmunta Kosewskiego, J. Kraszewskiego, Królewska, Krótka, T. Lenartowicza, C. Norwida, Ogrodowa, E. Orzeszkowej od nr 1-39, Plac Zgody, Pokoju, Poprzeczna, B. Prusa, Przejazdowa, Wł. Reymonta, H. Sienkiewicza, E. Słoińskiego, J. Styki, Szarych Szeregów, K. Przerwy-Tetmajera, K. Ujejskiego, W. Witosa, S. Wyspiańskiego, Zielona, S. Żeromskiego.
2	Przedszkole nr. 3, Piastów ul. C. Godebskiego 21, 05-820 Piastów	Wł. Broniewskiego, Brzozowa, Chabrowa, C. Godebskiego, Harcerska, Jaśminowa, J. Kasprowicza, Klonowa, Kwiatowa, Lipowa, E. Orzeszkowej od nr 42-63, Plac Słoneczny, J. Popiełuszki, Różana, Sosnowa, A. Struga, Wiosenna, B. Zaleskiego, Złotej Jesieni
3	Gimnazjum Nr 2, Piastów Al. Tysiąclecia 5, 05-820 Piastów	Akacjowa, Al. Tysiąclecia, A. Asnyka, Dębowa, Gimnazjalna, Grunwaldzka, Z. Krasińskiego, Krucza B. Leśmiana, Licealna, A. Mickiewicza, Modrzewiowa, Niecała, Podstawowa, W. Pola, M. Reja, J. Słowackiego, Świerkowa, J. Tuwima, Uniwersytecka, Wierzbowa, Wiśniowa.
4	Przedszkole Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 5, 05-820 Piastów	Al. Wojska Polskiego: 17, 19, 21 i domy jednorodzinne, J. Bema 2, St. Kostki, P. Wysockiego, Żbikowska od nr 1-8.
5	Klub Novus, Piastów ul. I. Skorupki 2, 05-820 Piastów	Al. Wojska Polskiego: 11, 13, 15, J. Bema: 1, 3, J. Dąbrowskiego – nieparzyste od 1-11 i parzyste od 2-16, E. Plater od 1-9, I. Skorupki – nieparzyste od 1-7, parzyste – od 2-14.
6	Miejski Ośrodek Kultury, Piastów ul. Warszawska 24, 05-820 Piastów	Al. Krakowska, Błońska, Cieszyńska, J. Hallera, Wł. Jagiełły, Św. Jadwigi Królowej, Kujawska, Lwowska, Łowicka, Mazowiecka, Mazurska, P. Skargi, Pomorska, Powstańców Warszawy, Słowiańska, Sochaczewska, Toruńska, Warszawska 28.
7	Szkoła Podstawowa Nr 2, Piastów Al. Krakowska 20, 05-820 Piastów	T. Axentowicza, J. Chelmońskiego, A. Grottgera, H. Kołłątaja, M. Kopernika, W. Kossaka, J. Lelewela, J. Malczewskiego, S. Małachowskiego, J. Matejki, M. Mochnackiego, S. Noakowskiego, Orla Białego, Ożarowska, Północna, Radosna, T. Rejtana, H. Siemiradzkiego, Sokola, St. Staszica, Warszawska od nr 1-37 z wyłączeniem 28, Wrzosowa.
8	Szkoła Podstawowa Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 25, 05-820 Piastów	J. Dąbrowskiego-nieparzyste od nr 13A-33 i parzyste od nr 18-40, W. Łukasińskiego: 21, 23, 24, 25, 26, 27, 31, 33, 35, St. Maczka, M. Ogińskiego: 14, 16, 18, 20, 22, 26, 28, K. Pułaskiego: bloki 21 i 22, J. Sułkowskiego od nr 34-69, Żbikowska od nr 10-70, S. Żółkiewskiego.
9	Gimnazjum Nr 1, Piastów ul. K. Pułaskiego 41798, 05-820 Piastów	L. Lisa-Kuli, W. Łukasińskiego: 1, 2 i domy jednorodzinne, S. Okrzei, I. Paderewskiego: od nr 20-59, Piasta, Al. J. Piłsudskiego od nr 20-63, I. Prądyńskiego, K. Pułaskiego – domy jednorodzinne, J. Sobieskiego, J. Sowińskiego
10	Zespół Szkół, Piastów ul. K. Namysłowskiego 11, 05-820 Piastów	S. Barcewicz, J. Bema – domy jednorodzinne, Boczna, Al. J. Piłsudskiego od nr 1-19, Bohaterów Wolności, F. Chopina, I. Idzikowskiego, M. Karłowicza, J. Kilińskiego, T. Kościuszki, K. Kurpińskiego, St. Moniuszki, K. Namysłowskiego, M. Ogińskiego – domy jednorodzinne, I. Paderewskiego od nr 1-19, E. Plater – parzyste od nr 10-16 i nieparzyste od nr 13-19, J. Poniatowskiego, M. Skłodowskiej-Curie, I. Skorupki – parzyste od nr 16-28 i nieparzyste od nr 11-23, J. Sułkowskiego od nr 1-33A, R. Traugutta, Warszawska od nr 38-69, H. Wieniawskiego, Józefa Wybickiego

Źródło: Dane Urzędu Miejskiego w Piastowie

Wybory Prezydenta RP w 2015 r. – frekwencja wyborcza

W Tabeli 26 pokazano zróżnicowanie poziomu frekwencji w wyborach Prezydenta RP w 2015 r. według obwodów wyborczych na terenie Miasta Piastowa. Najniższy poziom frekwencji odnotowano wówczas w **obwodach wyborczych: 2 i 3**.

Tabela 26. Miasto Piastów: zróżnicowania przestrzenne – wg obwodów wyborczych – frekwencji w wyborach Prezydenta RP w 2015 r.

Nazwa jednostki	Nr	Liczba uprawnionych	Liczba wydanych kart	Frekwencja (%)
Szkoła Podstawowa Nr 1; Piastów ul. Józefa Brandta 22	1	2303	1633	70,91
Przedszkole nr. 3; Piastów ul. Cypriana Godebskiego 21	2	1949	1271	65,21
Gimnazjum Nr 2; Piastów Aleja Tysiąclecia 5	3	1930	1216	63,01
Przedszkole Nr 4; Piastów ul. Żbikowska 5	4	1665	1119	67,21
Klub Novus; Piastów ul. Ks. Ignacego Skorupki 2	5	1827	1220	66,78
Miejski Ośrodek Kultury; Piastów ul. Warszawska 24	6	1538	1022	66,45
Szkoła Podstawowa Nr 2; Piastów Aleja Krakowska 20	7	1166	805	69,04
Szkoła Podstawowa Nr 4; Piastów ul. Żbikowska 25	8	2072	1398	67,47
Gimnazjum Nr 1; Piastów ul. Kazimierza Pułaskiego 6/8	9	2034	1331	65,44
Zespół Szkół; Piastów ul. Karola Namysłowskiego 11	10	1675	1124	67,10

Źródło: Opracowanie i układ – własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Wybory do Sejmu i Senatu RP 2015 r. – frekwencja wyborcza

W Tabeli 27 pokazano zróżnicowanie poziomu frekwencji w wyborach do Sejmu i Senatu RP w 2015 r. według obwodów wyborczych na terenie Miasta Piastowa. Najniższy poziom frekwencji odnotowano wówczas w **obwodach wyborczych: 2, 3 i 4.**

Tabela 27. Miasto Piastów: zróżnicowania przestrzenne – wg obwodów wyborczych – frekwencji w wyborach do Sejmu i Senatu RP w 2015 r.

Nazwa jednostki	Nr	Liczba uprawnionych	Sejm		Senat	
			Liczba wydanych kart	Frekwencja (%)	Liczba wydanych kart	Frekwencja (%)
Szkoła Podstawowa Nr 1; Piastów ul. Józefa Brandta 22	1	2259	1574	69,68	1577	69,81
Przedszkole nr. 3; Piastów ul. Cypriana Godebskiego 21	2	1983	1225	61,78	1225	61,78
Gimnazjum Nr 2; Piastów Aleja Tysiąclecia 5	3	1908	1172	61,43	1173	61,48
Przedszkole Nr 4; Piastów ul. Żbikowska 5	4	1637	1035	63,23	1035	63,23
Klub Novus; Piastów ul. Ks. Ignacego Skorupki 2	5	1849	1213	65,60	1213	65,60
Miejski Ośrodek Kultury; Piastów ul. Warszawska 24	6	1553	1009	64,97	1009	64,97
Szkoła Podstawowa Nr 2; Piastów Aleja Krakowska 20	7	1177	759	64,49	759	64,49
Szkoła Podstawowa Nr 4; Piastów ul. Żbikowska 25	8	2065	1345	65,13	1348	65,28
Gimnazjum Nr 1; Piastów ul. Kazimierza Pułaskiego 6/8	9	2044	1313	64,24	1313	64,24
Zespół Szkół; Piastów ul. Karola Namysłowskiego 11	10	1718	1110	64,61	1110	64,61

Źródło: Opracowanie i układ – własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

Wybory do Rad Gmin w 2014 r. – frekwencja wyborcza

W Tabeli 28 pokazano zróżnicowanie poziomu frekwencji w wyborach do Rad Gmin w 2014 r. według obwodów i okręgów wyborczych na terenie Miasta Piastowa. Najniższy poziom frekwencji odnotowano wówczas w **obwodach wyborczych: 4,7, 9.**

Tabela 28. Miasto Piastów: zróżnicowania przestrzenne – wg okręgów i obwodów wyborczych – frekwencji w wyborach do Rady Gminy w 2014 r.

Numer			Według obwodów			Według okręgów		
okręgu	obwodu		Liczba wyborców	Wydane karty	Frekwencja W %	Liczba wyborców	Wydane karty	Frekwencja W %
1	1	Szkoła Podstawowa Nr 1, Piastów ul. J. Brandta 22	708	347	49,0	2187	1111	50,8
2	1	Szkoła Podstawowa Nr 1, Piastów ul. J. Brandta 22	733	365	49,8			
3	1	Szkoła Podstawowa Nr 1, Piastów ul. J. Brandta 22	746	399	53,5			
4	2	Przedszkole nr. 3, Piastów ul. C.Godebskiego 21	999	432	43,2	1966	920	46,8
5	2	Przedszkole nr. 3, Piastów ul. C.Godebskiego 21	967	488	50,5			
6	3	Gimnazjum Nr 2, Piastów Al.Tysiąclecia 5	941	423	45,0	1940	903	46,5

7	3	Gimnazjum Nr 2, Piastów Al. Tysiąclecia 5	999	480	48,0			
<u>8</u>	<u>4</u>	<u>Przedszkole Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 5</u>	<u>823</u>	<u>344</u>	<u>41,8</u>	<u>1690</u>	<u>682</u>	<u>40,4</u>
<u>9</u>	<u>4</u>	<u>Przedszkole Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 5</u>	<u>867</u>	<u>338</u>	<u>39,0</u>			
10	5	Klub Novus, Piastów ul. I. Skorupki 2	895	451	50,4	1855	875	47,2
11	5	Klub Novus, Piastów ul. I. Skorupki 2	960	424	44,2			
12	6	Miejski Ośrodek Kultury, Piastów ul. Warszawska 24	763	358	46,9	1550	738	47,6
13	6	Miejski Ośrodek Kultury, Piastów ul. Warszawska 24	787	380	48,3			
<u>14</u>	<u>7</u>	<u>Szkoła Podstawowa Nr 2, Piastów Al. Krakowska 20</u>	<u>1170</u>	<u>320</u>	<u>27,4</u>	<u>2340</u>	<u>592</u>	<u>25,3</u>
<u>15</u>	<u>7</u>	<u>Szkoła Podstawowa Nr 2, Piastów Al. Krakowska 20</u>	<u>1170</u>	<u>272</u>	<u>23,2</u>			
16	8	Szkoła Podstawowa Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 25	1055	467	44,3	2081	939	45,1
17	8	Szkoła Podstawowa Nr 4, Piastów ul. Żbikowska 25	1026	472	46,0			
<u>18</u>	<u>9</u>	<u>Gimnazjum Nr 1, Piastów ul. K. Pułaskiego 6/8</u>	<u>1050</u>	<u>449</u>	<u>42,8</u>	<u>2061</u>	<u>868</u>	<u>42,1</u>
<u>19</u>	<u>9</u>	<u>Gimnazjum Nr 1, Piastów ul. K. Pułaskiego 6/8</u>	<u>1011</u>	<u>419</u>	<u>41,4</u>			
20	10	Zespół Szkół, Piastów ul. K. Namysłowskiego 11	775	339	43,7	1646	758	46,1
21	10	Zespół Szkół, Piastów ul. K. Namysłowskiego 11	871	419	48,1			

Źródło: Opracowanie i układ – własne na podstawie danych Państwowej Komisji Wyborczej

W przedstawionym rozkładzie zróżnicowań przestrzennych poziomu frekwencji w omawianych wyborach powszechnych można znaleźć znaczny zakres podobieństw z rozkładem problemów społecznych – mimo tego, iż zjawiska te analizowane są w różnych jednostkach przestrzennych. W szczególności zwraca uwagę występowanie najniższego poziomu frekwencji w siedzibach komisji wyborczych znajdujących się na obszarze IV i V.

Podsumowanie:

Przedstawiona powyżej diagnoza szczegółowa występowania problemów społecznych i funkcjonalno-przestrzennych przeprowadzona w układzie sześciu obszarów na jakie podzielono Miasto Piastów wskazuje jednoznacznie, iż strefy najintensywniejszego występowania różnych negatywnych zjawisk społecznych nakładają się wzajemnie na obszarze IV oraz V.

V. IDENTYFIKACJA GŁÓWNYCH ZJAWISK KRYZYSOWYCH – WYZNACZENIE ZASIĘGU OBSZARU ZDEGRADOWANEGO I OBSZARU REWITALIZACJI

W „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” na podstawie szczegółowej analizy zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej przeprowadzonej w podziale na pięć obszarów przedstawionej w rozdziale poprzednim wyznaczono obszar zdegradowany oraz obszar rewitalizacji miasta.

Opis analizowanych obszarów

Obszar I

To obszar w większości pokryty zabudowa w postaci wielopiętrowych bloków z fragmentami ulic z zabudową willową. Obszar zamieszkiwany w większości przez młodszą część mieszkańców (wiek produkcyjny) o przeciętnym statusie materialnym. Spośród obiektów infrastruktury społecznej na obszarze tym funkcjonują szkoły. Obszar wyposażony w usługi społeczne i rynkowe w stopniu niedostatecznym. Relatywnie bliskie sąsiedztwo z obszarem IV pozwala mieszkańcom korzystać z ww. obiektów w części centralnej miasta.

Obszar II

To obszar całkowicie nasycony zabudową jednorodzinną o bardzo słabo rozwiniętej sferze usług społecznych i rynkowych. Na obszarze tym zamieszkują zarówno osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Obszar III

To obszar to tereny z zabudową mieszaną. Występuje tu zarówno zabudowa typu blokowego, jak i domki jednorodzinne. Jest on bardzo słabo wysycony placówkami oferującymi usługi społeczne i rynkowe. Na terenie znajduje się m.in klub osiedlowy i supermarket Tesco. Mimo lokalizacji supermarketu obszar nie „przyciągnął” lokalizacji usług rynkowych.

Obszar IV

To obszar określany potocznie jako „stary Piastów” z dominującą zabudową jednopiętrową i domków jednorodzinnych wraz z osiedlem zabytkowych domków kolejowych tzw. „kolejakami”. Najstarsze budynki znajdujące się w obszarze IV mają ponad sto lat, brak jest zabudowy współczesnej. Na obszarze IV znajduje się Urząd Miasta, Miejski Ośrodek Kultury, Willa Millera, Liceum Ogólnokształcące, Gimnazjum nr 2, pozostałości „Białego Pałacu” (istniejące oficyny oraz poddane kontrolowanej rozbiórce pozostałości budynku głównego). Obiekty te, kluczowe dla realizacji zamierzonych celów społecznych, są budynkami starymi i wymagającymi remontów (a „Biały Pałac” odbudowy).

Obszar ten zamieszkiwany jest przez osoby w relatywnie zaawansowanym (a nawet podeszłym) wieku. W większości lokalna oferta usług społecznych i rynkowych jest nieadekwatna do

występujących tu potrzeb społecznych. Na omawianym obszarze znajdują się tereny zielone wymagające rekultywacji w celu właściwego pełnienia ich funkcji społecznych.

Obszar V

Jest to obszar z dominującą zabudową typu blokowego, słabo wysycony usługami społecznymi i rynkowymi. W obszarze tym zamieszkuje większość osób w wieku produkcyjnym. Obszar ten wykazuje typowe cechy miejskiej zabudowy wieloblokowej zarówno pod względem funkcjonalno-przestrzennym (intensywna zabudowa wielorodzinna), gospodarczym (dominacja funkcji mieszkalnych) a przede wszystkim społecznym (anonimowość kontaktów przy średnio akceptowalnym poziomie materialnym wynikającym z aktywności zawodowej). Ze względu na te zjawiska tereny te wykazują cechy obszaru zdegradowanego. W „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” tworzy on, wraz z obszarem IV, obszar zdegradowany przedmiotowego programu.

Główne zidentyfikowane zjawiska kryzysowe koncentrujące się przestrzennie na **obszarze IV** (i w mniejszym stopniu w **obszarze V**) to:

- w sferze społecznej:
 - o relatywnie wysoki poziom ubóstwa;
 - o niski poziom uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności;
 - o zagrożenia zachowaniami ryzykownymi oraz przemocą, w tym w szczególności w grupie dzieci i młodzieży;
 - o wysoki i szybko rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym;
 - o relatywnie niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej;
 - o relatywnie niska dostępność lokalnych miejsc pracy.
- W sferze funkcjonalno-przestrzennej:
 - o duży udział (koncentracja) w znacznej części zdekapitalizowanej zabudowy, w tym w szczególności komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z ich bezpośrednim otoczeniem;
 - o brak wykształconego centrum miasta przez co należy rozumieć istnienie i funkcjonowanie obiektów infrastruktury społecznej, usług lokalnych oraz przestrzeni publicznych odpowiadających współczesnym wymaganiom – stanowiących bazę dla skuteczniejszego rozwiązywania problemów społecznych (diagnoza Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Miasta Piastowa).

Przyczyny pojawienia się zjawisk kryzysowych określonych wskaźnikami i ogólne możliwości ich ograniczania

Najwyższy wskaźnik poziomu **ubóstwa** w obszarze IV jest spowodowany **dużą koncentracją bezwzględną i względną zamieszkujących tu osób w wieku poprodukcyjnym** - doświadczającym marginalizacji, jak również dużym udziałem osób o stosunkowo niskim poziomie formalnego wykształcenia. W omawianym obszarze w stopniu

wyższym niż w pozostałych występuje zjawisko „dziedziczenia biedy”. W Piastowie występuje bardzo wysoki poziom wyjazdów do pracy, co tylko po części tłumaczyć można „atrakcyjnością warszawskiego rynku pracy”. Trzeba pamiętać, iż najbardziej dynamiczny ludnościowy rozwój Piastowa miał miejsce w latach 70/80-tych w szczególności warunkach rozbudowy Zakładów Mechanicznych Ursus oraz przedsiębiorstw zlokalizowanych na terenie składowo-przemysłowym. Skutki likwidacji ZM Ursus i wielu lokalnych zakładów przemysłowych zbiegły się w czasie z procesem wygasania aktywności zawodowej ludności która napłynęła do miasta w okresie jego rozbudowy. Ma to istotny wpływ na sytuację społeczną i ekonomiczną ludności w wieku niemobilnym, a w szczególności w wieku poprodukcyjnym.

Poziom **zachowań agresywnych/ryzykownych** zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży wynika z nieprawidłowych wzorców w rodzinie, z poziomu frustracji spowodowanej niskim poziomem bezpieczeństwa finansowego, jak również szczególnie bogatą na obszarze „metropolitalnym” „ofertą” używek (np. alkohol, dopalacze itp.), rozgoryczeniem wywołanym bezrobociem, poczuciem „nieprzydatności” społecznej itp..

Problem **niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej** jest w dużym stopniu spowodowany małym kapitałem edukacyjnym „wyniesionym” z domu, stylem i sposobem życia oraz swoistymi sposobami zagospodarowania czasu wolnego „wyniesionym” z domu. Brak czytelnych perspektyw zawodowych dla kolejnych roczników absolwentów szkół ponadgimnazjalnych – w odniesieniu do uczniów z relatywnie słabszymi wynikami w nauce - nie motywuje ich do zdobywania wysokich i cieszących się popytem na rynku pracy kwalifikacji zawodowych oraz poszerzania wiedzy ogólnej.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych wprost łączy się ze zjawiskiem zubożenia rodziny, przemocy domowej, niedojrzałości emocjonalnej, konfliktów międzypokoleniowych, braku tradycji rodzinnych oraz uznanych wzorców kulturowych. Rodziny w których występuje problem mierzony tym wskaźnikiem nie potrafią zaspokoić podstawowych potrzeb materialnych ani psychicznych, źle gospodarują posiadanymi środkami, a tym samym borykają się ze skutkami marginalizacji oraz wykluczenia społecznego, trudnościami wychowawczymi i konfliktami rodzinnymi.

Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych jest bezpośrednią przyczyną **natężenia problemów wychowawczych** manifestujących się w konsekwencji w zasądzonych kuratelach sądowych, wzmożonej asystenturze rodzinnej, pracy socjalnej MOPS i pedagogów szkolnych.

Niski poziom kompetencji społecznych wynika z braku nabycia powyższych w toku socjalizacji pierwotnej oraz procesu edukacji.

Przedstawione zjawiska kryzysowe w sferze społecznej są w części powodowane czynnikami obiektywnymi tj. procesem starzenia się ludności ze wszystkimi ekonomicznymi i społecznymi skutkami tego procesu. Tu podstawowym czynnikiem zmieniającym ów stan kryzysowy musi być skierowany do ww. grupy pakiet działań aktywizujących służących nie tylko podniesieniu ich „psychologicznego” komfortu życia (programy edukacyjne, hobbistyczne, wypoczynkowo-rekreacyjne), ale również poprawy warunków bytowych: środowisko mieszkalne (budynki i ich otoczenie), infrastruktura ochrony zdrowia (dostępność leczenia ambulatoryjnego, stacjonarnego, rehabilitacji, profilaktyki). Poza ww. należałoby również dążyć do tworzenia miejsc pracy dla osób w wieku niemobilnym, a nawet poprodukcyjnym - umożliwiając tym samym poprawę stanu materialnego przedmiotowej

grupy społecznej. Temu celowi ma służyć realizacja proponowanych projektów „rewitalizacyjnych” dotyczących aktywizacji gospodarczej w szczególności obszaru rewitalizowanego.

Wymienione zjawiska kryzysowe są pogłębiane ograniczoną dostępnością „pozaszkolnych” form aktywności edukacyjnej i kulturalnej wynikającej ze słabości materialnej bazy miejskiej infrastruktury społecznej. Rozwijanie „ilościowe” społecznego zasięgu podejmowanych aktywności przez tego typu placówki wydaje się tu niezbędne.

Wyznaczenia ww. obszaru dokonano zgodnie z metodyką, którą określają „Wytoczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa, 1 lipca 2015 r.”

Przy wyznaczaniu tego obszaru uwzględniono również postanowienia zawarte w dokumencie „Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji” w szczególności uwzględniono zapis art. 10.1 „Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust.1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.” Oraz art. 10.2. „**Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.** Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.”

Zasięg obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji w mieście Piastów wyznaczono uwzględniając:

- wskazania, które zawierają „**Wytoczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020**, Minister Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa”;
- unormowania, które zawiera „**Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji**”;
- wskazania, które zawiera „**Instrukcja dotycząca przygotowania projektów rewitalizacyjnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 oraz preferencji dla projektów mających na celu przywrócenie ładu przestrzennego**, Wersja 1.2.
- Zapisy głównych strategicznych obowiązujących w mieście Piastów następujących dokumentów:
 - o ustalenia i zalecenia, które zawiera „**Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa**, Piastów, 2008 r.”;
 - o ustalenia, które zawiera „**Strategia zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja)**, Piastów, kwiecień 2008 r.”;
 - o rozstrzygnięcia, jakie zawiera „**Lokalny program rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013**, Piastów, czerwiec 2008 rok;
 - o ustalenia, które zawiera „**Gminna strategia rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020**, Piastów 2016”;
 - o Rozstrzygnięcia i wskazania zawarte w uchwalonych i obowiązujących na obszarze Miasta Piastowa **miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego**;

O Rozstrzygnięcia, które zawiera „Koncepcja programowo-przestrzenna zagospodarowania wybranych terenów zieleni Miasta Piastowa; Koncepcja przestrzenna pozwalająca na aplikowanie Miasta Piastowa o dofinansowanie w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Działania 2.5 Poprawa jakości środowiska miejskiego dla projektu pod nazwą „Poprawa jakości środowiska w Mieście Piastowie poprzez rozwój terenów zieleni””

- ustalenia i wnioski sporządzone na podstawie opracowania wyników konsultacji społecznych w formie ankiet internetowych uruchamianych na kolejnych etapach tworzenia przedmiotowego Programu rewitalizacji oraz debat publicznych i warsztatów przeznaczonych dla Mieszkańców Miasta Piastowa oraz Lokalnych Liderów Miasta Piastowa prowadzonych od czerwca do końca września 2016;
- wyniki diagnozy społeczno-gospodarczej przedstawiającej sytuację społeczno-gospodarczą Miasta Piastowa na tle dalszego i bliższego otoczenia (średnia krajowa, średnie województwa mazowieckiego, średnie powiatu warszawskiego zachodniego oraz na tle poszczególnych gmin wszystkich powiatów otaczających Warszawę;
- wyniki szczegółowej diagnozy prowadzonej w układzie sześciu obszarów na jakie podzielono teren całego miasta, tj. zgodnie z zaleceniami ww. „Wytycznych ...” , „Ustawy ...” oraz „Instrukcji...”.

Zasięg przestrzenny obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji

Całość obszaru zdegradowanego obejmuje w całości obszar IV i w całości obszar V. Całość obszaru rewitalizacji obejmuje tylko obszar IV. Mieści się on zatem w granicach obszaru zdegradowanego obejmującego poza ww. jeszcze tereny wspomnianego wyżej obszaru V gdzie zjawiska kryzysowe występują w mniejszym nasileniu niż w ww. obszarze IV – por. Tabela 18 i Kartogram 8.

Kartogram 8. Schematyczny zarys granic – wg nazewnictwa „Ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji” – obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta Piastowa na tle sieci głównych ulic oraz lokalizacji wybranych obiektów infrastruktury społecznej:

- kolor czerwony – „obszar zdegradowany”
- kolor niebieski – „obszar rewitalizacji”

Źródło: Opracowanie i układ – własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Piastowie

Na tak wyznaczonym obszarze zdegradowanym mieszka 10 140 osób z tego na obszarze IV – 5 116 osób a na obszarze V – 4 324 osoby. Oznacza to, iż na całym obszarze zdegradowanym mieszka 37,8% ludności Piastowa, z czego na obszarze IV – 20,5%, a na obszarze V – 17,3%.

Obszar zdegradowany zajmuje 136,98 ha (23,74% powierzchni miasta) z tego obszar IV – 100,20 ha (17,37% powierzchni miasta) a obszar V – 36,78 ha (6,37% powierzchni miasta).

Szczególną rolę w wyznaczaniu obszaru rewitalizacji w niniejszym „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” pełniły konsultacje społeczne i debaty przeprowadzone w fazie tworzenia niniejszego programu.¹⁸

Kluczowym z punktu widzenia wyznaczenia obszaru rewitalizacji – warunkiem koniecznym – było zidentyfikowanie na terenie Miasta Piastowa obszarów koncentracji problemów społecznych, co szczegółowo przedstawiono już wcześniej. Problemy o charakterze gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym, zgodnie z artykułem 9.1 ww. „Ustawy...” mogą być (jeden z nich obligatoryjnie) przyczyną wyznaczenia obszaru rewitalizacji, pod warunkiem współwystępowania ze zidentyfikowaną koncentracją ww. występujących tam problemów społecznych. Problemy o charakterze środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym i technicznym zostały zidentyfikowane w skali podobszarów (jednostek funkcjonalno-przestrzennych Miasta Piastowa) w przywoływanym wyżej „Studium uwarunkowań...” oraz w ogólnej diagnozie sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa sporządzonej na potrzeby niniejszego opracowania. Centralnym problemem pozostała identyfikacja koncentracji problemów społecznych na różnych podobszarach Miasta.

W „Lokalnym programie rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013” wyznaczono obszar rewitalizacji miasta, który zgodnie z ówczesnymi realiami społeczno-gospodarczymi oraz obowiązującymi wytycznymi obejmował 164,5 ha, czyli 29% powierzchni miasta, na którym zamieszkiwało 10,5 tys. ludności tj. 45,5% ogółu mieszkańców Piastowa.

Wyznaczenie tego obszaru było warunkowane spełnieniem wymogu występowania tam określonych elementów sytuacji społeczno-gospodarczej na poziomie gorszym od ogólnie określonych poziomów mierników referencyjnych na poziomie wojewódzkim.

Przywołane tu ograniczenia dotyczące wyznaczania obszarów rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz zmiana niektórych kluczowych elementów sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa w minionym ośmioleciu, spowodowała, iż konieczne okazało się również dokonanie zmian w zakresie wyznaczania obszaru rewitalizacji Miasta Piastowa na potrzeby „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

¹⁸ W ankiecie online skierowanej do mieszkańców ostatnie pytanie dotyczyło wskazania na jakim obszarze (ulicy, osiedlu) koncentrują się negatywne zjawiska (problemy rozwojowe). Do najczęściej wskazywanych przez mieszkańców obszarów należy zaliczyć: dworzec PKP (21 wskazań), ul. Harcerską (19), ul. Dworcową (16), ul. Piłsudskiego (13), Al. Wojska Polskiego (12), ul. Popiełuszki (12), ul. Lwowską (11), ul. Skorupki (11), ul. Sowińskiego (11), ul. Wysockiego (11), Al. Krakowską (10), Al. Tysiąclecia (9), ul. Dąbrowskiego (8), ul. Godebskiego (8), ul. Warszawską (8), obszar sklepu Biedronka (7), obszary zielone w mieście (7), ul. Bema (7), ul. Łukasińskiego (7), blokowiska (6), północną część miasta (6), ul. Reja (6), ul. Żbikowską (6), ul. Orzeszkowej (5), obszar sklepu Tesco (4), ul. 11 listopada (4), ul. Ogińskiego (4), ul. Sienkiewicza (4), ul. Słowackiego (4), ul. Sułkowskiego (4), ul. Wrzosową (4), kanał Konotopy (3), obszar centrum miasta (3), Plac Zgody (3), południową część miasta (3), tereny placów zabaw w mieście (3), ul. Mickiewicza (3), ul. Paderewskiego (3), ul. Słowiańską (3). Szczegółowy wykaz podanych przez mieszkańców odpowiedzi w ankiecie zawiera Załącznik 1. Wyniki ankiety zostały wzięte pod uwagę przy wyznaczaniu obszaru rewitalizacji (w tym podobszarów) w mieście Piastów. Dokładna analiza Załącznika 1 wskazuje na duże rozdrobnienie odpowiedzi oraz na występowanie problemów przestrzennych (nie związanych bezpośrednio z rewitalizacją), które powinny być uwzględniane przy opracowaniu innych niż PROGRAM REWITALIZACJI dokumentów lokalnych.

Analizując zasięgi zjawisk kryzysowych w układzie pięciu obszarów stwierdzono, iż koncentracja negatywnych zjawisk społecznych występuje na obszarze IV, który przyjął formę obszaru rewitalizacji niniejszego „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”. Zasięg przestrzenny tego obszaru pokazano na Kartogramie 9.

W rezultacie uwzględniając wyniki analiz i zapisy wszystkich ww. dokumentów oraz rozstrzygnięcia wynikające z konsultacji społecznych i debat, nowy, współczesny obszar rewitalizacji obejmuje newralgiczną część dawnego obszaru rewitalizacji wyznaczonego w 2008 r. „Nowy”, wskazany w niniejszym dokumencie, obszar rewitalizacji obejmuje cały teren obszaru IV 100,20 ha, co stanowi 17,37% powierzchni miasta. Zamieszkuje tam 5116 osób, tj. ok. 20,5% ludności miasta.

Obszar rewitalizacji składa się z głównej strefy centralnej miasta (cały Obszar IV) rozdzielonej linią kolejową a ograniczonej ulicami;

- a. w części północnej: **Al. Wojska Polskiego**, Świętego Stanisława Kostki, Gen. J. Hallera, Mazurską, linią graniczną działek biegnącą z północy na południe na wysokości wschodniego końca ulic: Mazurskiej, Kujawskiej i Pomorskiej do Warszawskiej i dalej ulicami: Warszawską, Al. Krakowską, Powstańców Warszawy, Warszawską, Al. Krakowską, Słowiańską, Piotra Skargi, Lwowską i dalej wzdłuż linii torów kolejowych do Warszawskiej, dalej Warszawską, do Mieczysława Karłowicza, Bohaterów Wolności – do **Al. Wojska Polskiego**;
- b. w części południowej ograniczonej ulicami: **Juliana Tuwima**, Szarych Szeregów, Kazimierza Przerwy Tetmajera, Stanisława Wyspiańskiego, Juliana Kasprówicza, Kazimierza Ujejskiego, Cypriana Godebskiego, Elizy Orzeszkowej, Al. Tysiąclecia, Mikołaja Reja, Adama Asnyka, Juliusza Słowackiego, Wincentego Pola, Zygmunta Krasińskiego, Podstawową, Bolesława Leśmiana – do **Juliana Tuwima**;

Kartogram 9. Zasięg wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Piastowa

Źródło: opracowanie na podstawie: wyników uzgodnień z Władzami Miasta, konsultacji i debat z Mieszkańcami Piastowa oraz Liderami Lokalnymi.

W przypadku Miasta Piastowa dodatkowo wykorzystano wcześniejsze ustalenia dotyczące zróżnicowań wewnętrznych Miasta w zakresie intensywności zabudowy (wskaźnik intensywności zabudowy), rozmieszczenia ludności wg gęstości zaludnienia i podstawowych grup wiekowych (wiek poprodukcyjny), sieci ulicznej i drogowej (gęstość, dostępność przestrzenna) rozmieszczenia na terenie Miasta podstawowych obiektów infrastruktury społecznej zawarte we wspomnianych wcześniej: „Studium uwarunkowań i kierunków...” oraz „Lokalnym programie rewitalizacji...”.

Przyjęto, iż w szczególności koniecznym wydaje się objęcie obszarem rewitalizowanym głównych zdekapitalizowanych obiektów infrastruktury społecznej, które muszą stanowić bazę materialną działań rewitalizacyjnych prowadzonych w formie projektów „miękkich”, mających bezpośredni wpływ na ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych. Zasięg przestrzenny wyznaczonego obszaru rewitalizacji na terenie Miasta Piastowa przedstawia Kartogram 9.

Potencjały rewitalizacji obszaru rewitalizacji Miasta Piastowa

Potencjał demograficzny

Na obszarze rewitalizowanym mieszkało w 2016 r. 5 316 osób co stanowiło 21,3% ludności miasta. Na terenie Piastowa, w tym na obszarze rewitalizowanym mieszka wielu pracowników naukowych uczelni warszawskich oraz liczni emeryci o podejściu „społecznikowskim”. Niektóre z tych osób, aktywnie działają w różnych organizacjach (ZHP, Koło Emerytów, Uniwersytet Trzeciego Wieku etc.). Działania te jednak nie mają szerszego zasięgu społecznego – nie docierają do innych grup społecznych i wiekowych w sposób zorganizowany i metodyczny. Co więcej wysoki udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym (wyższy na obszarze rewitalizowanym niż w innych częściach miasta) sprawia, że występuje tu nie tylko możliwy, ale i konieczny do wykorzystania potencjał wiedzy, umiejętności i wolnego czasu co najmniej części spośród tych osób

Potencjał infrastrukturalno-środowiskowy i funkcjonalno-przestrzenny

- Na obszarze rewitalizacji znajdują się: niemal wszystkie główne (istniejące oraz planowane - w odniesieniu do zachowanych w bardzo różnym stanie technicznym obiektów) placówki infrastruktury społecznej miasta Piastowa: Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejski Ośrodek Sportu, Biblioteka Publiczna (bez własnej siedziby), Liceum Ogólnokształcące, jedna z trzech publicznych szkół podstawowych, jedno z dwóch publicznych gimnazjów (obecnie z przeznaczeniem na szkołę podstawową, której brak w tym fragmencie południowej części miasta – por. Kartogram 5), siedziba Urzędu Miejskiego (w dwóch lokalizacjach), Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej, Komisariat Policji, Świetlica Środowiskowo-Integracyjna itp.;
- Obszar rewitalizacji to tzw. „stary Piastów” – położony w ścisłym, historycznie zlokalizowanym centrum miasta – jest obszarem o najlepszej dostępności przestrzennej na terenie miasta – znajduje się tu przystanek kolejowy zapewniający bezpośrednie połączenie z centrum Warszawy (częstotliwość kursowania pociągów to ok. 20-30 minut). „Historyczne” centrum jednak nie posiada w pełni wykształconych funkcji lokalnego centrum obsługi mieszkańców (usługi) i wykazuje zaawansowany stopień dekapitalizacji zabudowy mieszkaniowej, obiektów infrastruktury oraz przestrzeni publicznych;
- Na obszarze rewitalizacji bezpośrednio dostępne są wszystkie rodzaje liniowej infrastruktury technicznej – z komunikacją kolejową włącznie (choć w części wymagają rozbudowy, remontu i modernizacji) z rezerwą wydajności umożliwiającą lokalizację przedsięwzięć rewitalizacyjnych bez ponoszenia dodatkowych kosztów w tym zakresie;
- Na obszarze rewitalizacji znajdują się tereny o historycznie ukształtowanych funkcjach, „przemysłowych”. Bezpośrednio sąsiadujące z linią kolejową pełnią funkcję izolacyjną względem uciążliwości tej linii ale pozwalają na lokalizację działalności w pewnym zakresie uciążliwych. Jest to więc wyjątkowe miejsce nie tylko w mieście, ale i na

obszarze rdzenia aglomeracji warszawskiej. Tereny te są w znacznej części zdegradowane ekonomicznie i infrastrukturalnie;

Potencjał organizacyjny (instytucjonalno-kadrowy)

We wskazanych w powyżej obiektach infrastruktury społecznej skupiona jest kadra wyspecjalizowanych pracowników o unikatowych kwalifikacjach wprost niezbędnych nie tylko do programowania, ale przede wszystkim realizacji projektów rewitalizacyjnych, w tym w szczególności wykorzystania bazy infrastruktury społecznej.

Miasto Piastów w latach 2008-2016 zrealizowało 4. duże projekty dofinansowane publicznymi środkami zewnętrznymi. Były to projekty:

o charakterze inwestycyjnym:

- Rozbudowa systemu dróg na terenie miasta Piastowa poprzez modernizację ciągu ulic 11listopada-Ujejskiego-Sienkiewicza jako element poprawy układu funkcjonalno-przestrzennego powiatu pruszkowskiego;
- Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu ulic Sułkowskiego, Sowińskiego, Pułaskiego, Żbikowskiej, Skorupki stanowiącej odwodnienie pñ. strony miasta Piastowa;

o charakterze „miękkim”:

- Wspieranie rozwoju edukacyjnego dzieci poprzez upowszechnianie zajęć z języka angielskiego wśród uczniów i wychowanków w Piastowie;
- Rozwijamy się systemowo z indywidualizacją nauczania;

Poza ww. miasto Piastów aktualnie podpisało umowy na realizację 3. projektów dofinansowywanych zewnętrznymi środkami publicznymi:

- Poprawa środowiska w mieście Piastowie poprzez rozwój terenów zieleni;
- Budowa domów komunalnych w ramach tworzenia lokali socjalnych w Piastowie;
- Budowa parkingów „parkuj i jedź” w mieście Piastowie.

Zestawienie: Zadania które miasto Piastów realizowało i realizuje z udziałem środków zewnętrznych w latach 2008-2016-2019

Okres realizacji	Wartość projektu	Wielkość środków własnych miasta	Wielkość Dofinansowania		Podmiot dofinansowujący
			w zł	w %	
Nazwa i opis projektu: Rozbudowa systemu dróg na terenie miasta Piastowa poprzez modernizację ciągu ulic 11listopada-Ujejskiego-Sienkiewicza jako element poprawy układu funkcjonalno-przestrzennego powiatu pruszkowskiego / roboty obejmowały budowę kanalizacji deszczowej , budowę nowej nawierzchni jezdni i chodników z kostki brukowej, a także budowa nowego oświetlenia ulicznego.					
2008-10	6 450 000	2 000 000	4 450 000	69,0	RPO WM 2007-2013
Nazwa i opis projektu: Wspieranie rozwoju edukacyjnego dzieci poprzez upowszechnianie zajęć z języka angielskiego wśród uczniów i wychowanków w Piastowie /prowadzenie zajęć pozalekcyjnych , zakup pomocy dydaktycznych /					
2010-11	458 000	50 000	408 000	89,1	MEN
Nazwa i opis projektu: Rozwijamy się systemowo z indywidualizacją nauczania / zajęcia pozalekcyjne dla szczególnie uzdolnionych oraz zajęcia korekcyjne, zakupy pomocy dydaktycznych, zakup komputerów i tablic interaktywnych /					

2011-14	580 000	40 000	540 000	93,1	MEN
Nazwa i opis projektu: Budowa kanalizacji deszczowej w ciągu ulic Sułkowskiego , Sowińskiego, Pułaskiego, Żbikowskiej, Skorupki stanowiącej odwodnienie płn. strony miasta Piastowa.					
2015-16	5 360 000	260 000	5 300 000	98,9	WFOŚ
Nazwa i opis projektu: Poprawa środowiska w mieście Piastowie poprzez rozwój terenów zieleni					
2016-18	6400000	900000	5500000	85,9	RPO/NFOŚ
Nazwa i opis projektu: Budowa domów komunalnych w ramach tworzenia lokali socjalnych w Piastowie/zostaną zbudowane 3 budynki dwukondygnacyjne, 38 mieszkań przy ul. Sułkowskiego					
2017-19	8000000	5200000	2800000	35,0	BGK
Nazwa i opis projektu: Budowa parkingów „parkuj i jedź” w mieście Piastowie					
2017	900000	180000	720000	80,0	ZIT/ RPO WM 2014-2020

VI. WIZJA I CELE DZIAŁAŃ MAJĄCE DOPROWADZIĆ DO ELIMINACJI LUB OGRANICZENIA NEGATYWNYCH ZJAWISK

Wizja rewitalizacji Miasta Piastowa została sformułowana w sposób następujący:

Obszar rewitalizacji to teren wzmożonego rozwoju lokalnego, z odbudowanym potencjałem społecznym, gospodarczym i infrastrukturalnym – atrakcyjny historią, silny współczesnością

Opis wizji rewitalizacji Miasta Piastowa

Przeprowadzona analiza wybranych problemów społeczno-gospodarczych oraz funkcjonalno-przestrzennych występujących na obszarze Piastowa pozwoliła na wyłonienie pięciu obszarów w mieście, które **wykazywały się znacznym poziomem homogeniczności** w zakresie zjawisk kryzysowych ze sfery społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej i technicznej. Tak więc, wyodrębniono w Piastowie **pięć obszarów**, w których zbadano wybrane elementy sytuacji społeczno-gospodarczej, posługując się **jednolitym zestawem mierników**. W konsekwencji pozwoliło to na zidentyfikowanie części miasta, na terenie których w największym nasileniu występowały zjawiska negatywne w szeroko rozumianej sferze społecznej oraz funkcjonalno-przestrzennej i technicznej. Dzięki temu możliwe stało się uchwycenie występujących w Piastowie „stanów kryzysowych” w ww. sferach – czyli uzyskano podstawę do wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji Miasta Piastowa.

Obszar rewitalizacji jest w zasadzie ukształtowany i wypełniony antropogenicznymi elementami zagospodarowania przestrzennego – brak tu istotnych powierzchniowo terenów „wolnych”, które w znaczącym stopniu można by uznać za obszary „rozwojowe”. Ukształtowany układ przestrzenny, mimo wielu niedostatków, jest swoście w sposób wartościowy i ustrukturalizowany wewnętrznie. Zachowując wszystkie wartościowe elementy, walory, tego układu konieczne są działania modernizacyjne, które pozwalałyby wzmocnić jego potencjał społeczny. Z uwagi na stwierdzone w diagnozie społeczno-gospodarczej zagrożenia rozwoju konieczne jest podjęcie skoncentrowanych przestrzennie działań we wszystkich podstawowych trzech sferach jego funkcjonowania tj. społecznej (wzmocnienie kapitału społecznego), infrastrukturalnej (modernizacja i rozbudowa infrastruktury społecznej jako bazy realizacji projektów społecznych) i gospodarczej (odbudowa i modernizacja bazy ekonomicznej obszaru rewitalizacji).

Koncentracja problemów, w naturalny niejako sposób, uwidacznia się na obszarze rewitalizowanym tj. w „starym centrum Piastowa”, gdzie niezbędne jest rozwinięcie większej

aktywności w inicjowaniu procesów powstrzymujących zagrożenie marginalizacją tego obszaru.

Cele i rezultaty realizacji działań przewidzianych w ramach „Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”

Opracowany w 2016 r. „Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” zawiera kontynuację i rozwinięcie celów jakie zawierał opracowany w 2008 r. „Lokalny Program Rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013”. Z założenia, ma on przyczyniać się do zwiększenia szeroko rozumianej atrakcyjności obszaru rewitalizowanego, w szczególności w odniesieniu do potencjału społecznego oraz lokowania nowych rodzajów działalności gospodarczej i w konsekwencji utrzymania istniejących i powstania nowych miejsc pracy. Usprawnienia w sferze infrastruktury społecznej pozwolą na podniesienie jego atrakcyjności. Odnowa w ww. sferach obszaru rewitalizowanego terenów będzie przeciwdziałała zagrożeniu marginalizacją ekonomiczną i społeczną i zjawisku wykluczenia społecznego. „Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” ma pośrednio doprowadzić do ograniczenia, a z czasem do eliminacji zjawisk kryzysu społecznego, w tym poprzez wzmocnienie sektora MSP i powstawania nowych miejsc pracy. Zrewitalizowana baza i zasoby głównie w zakresie szeroko rozumianej infrastruktury społecznej zostaną wykorzystane dla odbudowy potencjału kapitału społecznego, w tym podniesienia poziomu integracji społeczności lokalnej. Odbudowa potencjału infrastruktury społecznej i odnowa szeroko rozumianego środowiska mieszkalnego wpłynie na wzrost atrakcyjności obszaru rewitalizacji tak w oczach dotychczasowych jak i potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Rzeczowy zakres celów działań rewitalizacyjnych:

1. urbanistyczno-architektoniczne, w tym:
 - remonty, modernizacje, rehabilitacja lub restrukturyzacja zespołów architektonicznych, w tym:
 - mieszkaniowych
 - przemysłowych
 - pokolejowych
 - działania związane z kształtowaniem krajobrazu kulturowego obszaru.
2. techniczne, związane z poprawą jakości struktur miejskich, w tym:
 - infrastruktura społeczna i techniczna
 - infrastruktura drogowa
3. społeczne
 - tożsamość kulturowa wzmacniająca potencjał rozwojowy
 - zatrzymanie rozwoju negatywnych tendencji demograficznych
 - przeciwdziałanie patologiom i wykluczeniu społecznemu
 - poprawa stanu bezpieczeństwa
4. ekonomiczne
 - promocja przedsiębiorczości lokalnej
 - nowe przedsięwzięcia o charakterze komercyjnym
5. środowiskowe

- polepszenie stanu środowiska naturalnego

Cele jakie zamierza się osiągnąć poprzez realizację projektów tworzących „Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” można podzielić na ogólne i szczegółowe, a te pogrupować według trzech głównych sfer: gospodarczej, społecznej oraz infrastruktury (porównaj Tabela 29).

Ogólne cele rewitalizacji w Piastowie:

1. Przekształcenie charakteru rewitalizowanych obszarów poprzez pełne wykorzystanie ich walorów przestrzenno-lokalizacyjnych, środowiskowych i kulturowych.
2. Aktywizacja lokalnej społeczności poprzez zaangażowanie w realizację projektów rewitalizacyjnych, zwłaszcza w odniesieniu do działań tzw. „miękkich”.
3. Uruchomienie długoletniej współpracy Urzędu Miasta z mieszkańcami, organizacjami i stowarzyszeniami działającymi na terenie rewitalizowanym.
4. Osiągnięcie wymiernego i kwantyfikowanego efektu w postaci utrzymania dotychczasowych i przyrostu nowych miejsc pracy oraz pośrednio wzrostu dochodów Miasta Piastowa.
5. Osiągnięcie efektu synergii w zakresie działań prorozwojowych tak w sferze społecznej jak i gospodarczej dzięki wspólnym inicjatywom wszystkich interesariuszy procesu rewitalizacji.
6. Zwiększenie atrakcyjności Miasta w oczach inwestorów prywatnych oraz korporacyjnych.

Tabela 29. Szczegółowe cele rewitalizacji z podziałem na sfery rozwoju

Sfera gospodarcza	1. Podniesienie <u>poziomu dochodów</u> w wyniku rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskiwanych przez lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji. 2. Stworzenie <u>nowych oraz utrzymanie istniejących miejsc pracy</u> w sferze usług lokalnych oraz MSP. 3. Pozyskanie <u>nowych terenów inwestycyjnych/inwestorów</u> przez środowiska uczestniczące w projektach - zwiększenie atrakcyjności zwartych terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym
Sfera społeczna	1. <u>Aktywizacja społeczności lokalnych</u> –rozszerzenie działalności instytucji infrastruktury społecznej na „problemowe grupy docelowe” dzieci i młodzieży oraz osób starszych. 2. <u>Stworzenie atrakcyjniejszej oferty programowej i dostępność atrakcyjnej bazy</u> w zakresie kultury, <u>sportu, rekreacji i wypoczynku</u>. 3. <u>Ograniczenie zasięgu społecznego marginalizacji i wykluczenia społecznego środowisk</u>: dziecięcych, młodzieżowych, rodzin i grup zagrożonych patologiami, wsparcie dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.
Sfera infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego	1. <u>Budowa ładu przestrzennego</u> – kompleksowa odnowa przestrzeni publicznych oraz wzrost ogólnej estetyki obszaru rewitalizacji. 2. <u>Poprawa stanu technicznego komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z bezpośrednim otoczeniem</u>.

Źródło: opracowanie własne

VII. PROJEKTY REWITALIZACYJNE

Wszystkie, spośród proponowanych do realizacji w ramach „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” projekty podzielone zostały na dwie grupy tj. **Projekty Główne oraz Projekty Uzupełniające.**

Wszystkie Projekty Główne oraz Projekty Uzupełniające zlokalizowane są na obszarze rewitalizacji.

Na Projekty Główne składają się:

- **Przedsięwzięcie „PROGRAM HORYZONTALNY: CENTRUM EDUKACYJNO – REKREACYJNE >POKOLENIA<”** składające się z 14 projektów (od 1.1 do 1.14.)
Efektem działań podjętych w ramach tego Programu byłoby najogólniej mówiąc wykorzystanie potencjału różnych pokoleń dla integracji środowiska lokalnego i redukcji, występujących ze szczególnym nasileniem na obszarach metropolitalnych, zjawisk negatywnych takich jak: wykluczenie społeczne współwystępujące z zagrożeniem różnego typu patologiami (w tym przestępczością), poczucie samotności, niedowartościowania – co dotyczy zarówno jednostek jak i całych grup społecznych (w szczególności dzieci, młodzieży oraz osób starszych).;
- Projekt G2: „Kompleksowy remont i modernizacja Willi Millera wraz z otaczającym parkiem”
- Projekt G3: „Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego”
- Projekt G4. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej”
- Projekt G5. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego - dobudowa hali sportowej z zapleczem”

Projekty Uzupełniające o charakterze inwestycyjnym przede wszystkim odnoszą się również do szeroko rozumianej sfery infrastruktury społecznej o charakterze kubaturowym oraz różnego typu przestrzeni publicznych miasta.

Ogół przewidywanych do realizacji w niniejszym „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +” Projektów Uzupełniających o charakterze inwestycyjnym pod względem rzeczowym można podzielić na trzy grupy:

1/ Projekt dotyczący remontu, modernizacja obiektu infrastruktury społecznej (nie przewiduje się budowy nowych obiektów):

- Projekt U1: „Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2”

2/ Projekt gospodarczy– zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, zdegradowanych terenów poprzemysłowych:

- Projekt U2: „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową – aktywizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego”

3/ Projekty dotyczące „zwartych zespołów zabudowy mieszkaniowej” – odnowa, remonty i modernizacje zespołów mieszkaniowych: części wspólnych obiektów zabudowy mieszkaniowej oraz towarzyszących im przestrzeni publicznych;

- Projekt U3: „Kompleksowa odnowa Osiedla Kolejowego”
- Projekt U4: „Kompleksowa odnowa Osiedla Tysiąclecia”
- Projekt U5: „Kompleksowa odnowa zespołu starych kamienic”
- Projekt U6: „Odnowa rejonu ulicy Lwowskiej”

VII.1. Wykaz głównych projektów rewitalizacyjnych

Przedsięwzięcie „PROGRAM HORYZONTALNY: CENTRUM EDUKACYJNO – REKREACYJNE >POKOLENIA<”

Lokalizacja Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Pokolenia” na terenie miasta

„Centrum” zlokalizowane powinno być na terenie „starego” Piastowa. „Centrum” zasięgiem swojego działania obejmowałoby teren, na którym znajdują się m.in.: Liceum Ogólnokształcące, Zespół Szkół im F. Nansena, Wieża Ciśnień i ul. Popiełuszki.

„Centrum” nazywać się ma POKOLENIA ponieważ efektem działań podjętych w omawianych zakresach byłoby najogólniej mówiąc wykorzystanie potencjału poszczególnych pokoleń dla integracji środowiska lokalnego i redukcji zjawisk negatywnych takich jak: wykluczenie społeczne współwystępujące z zagrożeniem różnego typu patologiami (w tym przestępczością), poczucie samotności, niedowartościowania – co dotyczy zarówno jednostek jak i całych grup społecznych (w szczególności dzieci, młodzieży oraz osób starszych). Przedstawione programy mają niemal wyłącznie charakter projektów „miękkich”, polegających na szeroko rozumianej aktywizacji społeczności lokalnej i jako takie stanowią konieczny, wartościowy i podstawowy element „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

Zakres rzeczowy „Programu Horyzontalnego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Pokolenia” – działalność „Centrum” ma polegać na prowadzeniu w ramach zajęć szkolnych i kółek zainteresowań dla młodzieży oraz osób dorosłych prowadzenie następujących projektów:

Działalność o charakterze dydaktyczno-wychowawczym:

Projekt G1.1. „KOPERNIK” – zajęcia z zakresu astronomii polegające m.in. na obserwacjach nieba, pogłębianie wiedzy astronomicznej z wykorzystaniem literatury, sprzętu komputerowego i sprzętu do obserwacji astronomicznych

- podmiot realizujący – Liceum Ogólnokształcące;
- wartość ogólna - 15000 zł;
- wartość dofinansowania - 15000 zł – Budżet miasta;

- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, rozwój zainteresowań naukowych, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 40 osób rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.2 „ASTROLABIUM” – zajęcia prowadzone we współpracy z wydziałem astronomii UW, polegające m.in. na tworzeniu map nieba metodami historycznymi itp.

- podmiot realizujący – Liceum Ogólnokształcące;
- wartość ogólna - 5000 zł;
- wartość dofinansowania - 5000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, rozwój zainteresowań naukowych, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 20 osób rotacyjnie – 50 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.3. „HERBARIUM” – zajęcia dla osób o zainteresowaniach biologicznych, w szczególności botanicznych, m.in. w praktyce realizowane na terenie ogrodu LO i terenach zieleni zwartej Miasta.

- podmiot realizujący – Liceum Ogólnokształcące;
- wartość ogólna - 15000 zł;
- wartość dofinansowania - 15000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 40 osób rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy

pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.4. „ARBORETUM” – zajęcia dla osób o zainteresowaniach z zakresu dendrologii. W ich ramach przewiduje się m.in. systematyczne nasadzenia na terenie Miasta ciekawych odmian drzew, krzewów. Będą one realizowane we współpracy z wydziałem leśnym SGGW oraz arboretum pod Skierniewicami.

- podmiot realizujący – Liceum Ogólnokształcące, Wydział Utrzymania Miasta Urzędu Miejskiego w Piastowie;
- wartość ogólna - 10000 zł;
- wartość dofinansowania - 10000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 40 osób rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.5. „KLEOPATRA” – przewiduje się tu zajęcia z kosmetyki dla dziewcząt, prowadzone we współpracy z pracownią chemiczną. Niektóre inicjatywy realizowane w trakcie roku szkolnego mogłyby być elementem prezentacji maturalnych.

- podmiot realizujący – Miejski Ośrodek Kultury;
- wartość ogólna - 10000 zł;
- wartość dofinansowania - 10000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków, obniżenie liczby osób bez zatrudnienia o 1/30 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 123,9/1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 100/1000 mieszkańców.

Projekt G1.6. „DYMARKI” – zajęcia polegające m.in. na cyklicznym odtwarzaniu wytopu metali. Przewiduje się, że będą one realizowane we współpracy z nauczycielami chemii oraz pracownikami Muzeum Starożytnego Hutnictwa Mazowieckiego w Pruszkowie.

- podmiot realizujący – Miejski Ośrodek Kultury;
- wartość ogólna - 5000 zł;
- wartość dofinansowania - 5000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.7 „HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ” - oddzielną działalnością o charakterze społeczno-dydaktycznym byłyby zajęcia historyczne. Na terenie Piastowa działa np. pracownia strojów historycznych (stroje wojskowe etc). „Centrum” mogłoby integrować i promować zainteresowania historią poprzez aktywizację i integrację „grup rekonstrukcyjnych” np. Dni Wojów Piastowskich itp. MOPS posiada kontakty z formacjami wojskowymi biorącymi udział w spektaklach historycznych (bitwa nad Bzurą itd.)

- podmiot realizujący – Świetlica Integracyjno-Środowiskowa, Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- wartość ogólna - 10000 zł;
- wartość dofinansowania - 10000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna miłośników historii, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 40 osób rotacyjnie – 300 osób;
- wskaźnik rezultatu – podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków, wzrost liczby uczestników spośród dzieci i młodzieży korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 400 usługobiorców a wielkością docelową, wynoszącą 600 usługobiorców, wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców.

Projekt G1.8. „Z ORŁEM W TLE” – w ramach tych zajęć planuje się cykliczne spotkania Piastowian tworzących historię z młodymi ludźmi, wykraczające poza sztywne czysto informacyjne ramy (wykład , prezentacje fotografii, pamiątek itd.).

- podmiot realizujący – Biblioteka Publiczna, Miejski Ośrodek Kultury;
- wartość ogólna- 5000 zł;
- wartość dofinansowania - 5000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna, alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna miłośników historii, socjalizacja;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 30 osób rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dzieci i młodzieży korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 400 usługobiorców a wielkością docelową, wynoszącą 600 usługobiorców, wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób).

Działalność o charakterze społeczno-edukacyjnym:

Projekt G1.9. „WARSZTATY – PRZYJEMNE Z POŻYTECZNYM” w ramach działalności edukacyjnej w „Centrum”, można by integrować środowiska skupione wokół konkretnych problemów dotyczących np. kobiet, ludzi starszych itp. Przewiduje się tu w programie zajęć wymianę doświadczeń z zakresu profilaktyki zdrowotnej, utrzymania sprawności i aktywności fizycznej oraz społecznej, kulinariów, pielęgnacji niemowląt, plenery malarskie, koło fotograficzne itd.

- podmiot realizujący – Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- wartość ogólna - 25000 zł;
- wartość dofinansowania - 25000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 200 osób rotacyjnie – 500 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228

przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób).

Projekt G1.10. „WOKÓŁ STOŁU” (grupy typu „TOWARZYSTWO GOŁONKOWE”) – tego rodzaju stowarzyszenia działają w Polsce są sympatyczną i łagodzącą obyczaje formą spędzania wolnego czasu. Efektem ich spotkań mogą być pikniki, wizyty w podobnych miejscach oraz wyłonienie pasjonatów kuchni, przyszłych kucharzy itp.

- podmiot realizujący – Miejski Ośrodek Kultury;
- wartość ogólna - 5000 zł;
- wartość dofinansowania - 5000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – aktywizacja oświatowo-edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 30 osób rotacyjnie – 300 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie liczby osób bez zatrudnienia o 1/30 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 123,9/1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 100/1000 mieszkańców.

Projekt G1.11. „WYGRAJ Z CUKRZYCA” – projekt edukacyjny skierowany do mieszkańców Piastowa w zakresie profilaktyki cukrzycy, leczenia i funkcjonowania z chorobą cukrzycy.

- Podmiot realizujący – MOPS, Ośrodek Zdrowia;
- Wartość ogólna – 12000;
- Wartość dofinansowania – 12000;
- Cel projektu – edukacja różnych grup wiekowych w zakresie tematyki projektu;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 30 osób rotacyjnie – 300 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków.

Projekt G1.12. „PAMIEĆ” – projekt edukacyjny dla rodzin z chorobą Alzheimera

- Podmiot realizujący – MOPS, Ośrodek Zdrowia;
- Wartość ogólna – 25000;
- Wartość dofinansowania – 25000;
- Cel projektu – cel edukacyjny i stworzenie nieformalnych grup samopomocowych;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: stałych – 30 osób rotacyjnie – 300 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/20 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków.

Projekt G1.13. „FORUM MŁODYCH MAM” – przewiduje się tu zajęcia z zakresu kulinariów, pielęgnacji niemowląt, prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwijania własnych zainteresowań, wychowania dzieci i młodzieży, higieny i profilaktyki zdrowotnej itp.

- podmiot realizujący – Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej;
- wartość ogólna- 10000 zł;
- wartość dofinansowania - 10000 zł – Budżet miasta;
- cel projektu – profilaktyka zdrowotna, aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków, obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Projekt G1.14. „OGARNIJ DZIDZIUSIA” – przewiduje się tu zajęcia z zakresu, pielęgnacji niemowląt, prowadzenia gospodarstwa domowego, higieny i profilaktyki zdrowotnej, profilaktyki, diagnostyki dzieci w wieku 0-3 lat itp.

- Podmiot realizujący – MOPS Piastów, Ośrodek Zdrowia;
- Wartość ogólna – 25000;
- Wartość dofinansowania – 25000;

- Cel projektu – edukacja rodziców w zakresie pielęgnacji, profilaktyki, diagnostyki dzieci w wieku 0-3 lat;
- wskaźnik produktu – liczba uczestników zajęć: rotacyjnie – 250 osób;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/30 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków, obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków.

Na pozostałe Projekty Główne składają projekty o charakterze inwestycyjnym, których przedmiotem jest modernizacja i odbudowy szeroko rozumianej bazy infrastruktury społecznej miasta. Bariera skuteczności i efektywności publicznej interwencji podejmowanej dla rozwiązywania wskazanych w diagnozie szeroko rozumianych problemów społecznych są ostro występujące niedostatki tejże bazy. W tych warunkach nie mogą przyjąć należytego wymiaru ilościowego i zasięgu społecznego różnorodne działania – najogólniej mówiąc – budujące jakość kapitału ludzkiego i społecznego w Piastowie. Po realizacji projektów z zakresu infrastruktury społecznej wzrosną możliwości podejmowania działań między innymi przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Miejską Bibliotekę Publiczną oraz Miejski Ośrodek Kultury. Placówki te prowadzą już bardzo wiele projektów o charakterze „miękkim”.

Projekt G2: „Kompleksowy remont i modernizacja >Willi Millera< wraz z otaczającym parkiem”

Najpilniejszym zadaniem w zakresie rozszerzenia działań w postaci projektów „miękkich” o charakterze społecznym w mieście Piastów jest wykonanie kapitalnego remontu i modernizacji istniejącego budynku tzw. Willi Millera. Obiekt ten ze względu na stan techniczny został już praktycznie wyłączony z użytkowania. Niepodjęcie w możliwie najbliższym czasie działań doprowadzi trwale nie tylko do dalszego uszczuplenia niedostatecznej bazy lokalowej infrastruktury społecznej Miasta Piastowa. Ze względu na postępujący stan dekapitalizacji budynku i jego otoczenia koszty niezbędnego remontu będą lawinowo rosły.

Willa Millera to liczący prawie 100 lat budynek twórcy przemysłu elektrotechnicznego oraz chemicznego w Piastowie – inż. Fryderyka Mullera. Budynek wyróżnia się charakterystyczną, właściwą okresowi w którym powstawał, architekturą. Jest objęty opieką konserwatorską, niestety jego stan techniczny uniemożliwia właściwe (w zasadzie już jakiegokolwiek) wykorzystanie jego potencjalnych możliwości jako siedziby instytucji sfery kultury, oświaty i wychowania. Wymagany jest remont kapitalny budynku,

Willa Millera wraz z jej otoczeniem stanowi funkcjonalną całość ze skwerem przy ulicy Warszawskiej oraz obiektami Zespołu Szkół im. Nansena. Obiekt ten ma być przeznaczony na siedzibę i miejsce działania niezwykle istotnych ze społecznego punktu widzenia instytucji tj. siedziby harcerstwa wraz z „harcówką”, domu dziennego pobytu dla seniorów, siedziby ogólnodostępnej świetlicy środowiskowej z Centrum Dialogu „Pokolenia”.

„Willa Millera” jest obecnie nieużytkowana ze względu na stan techniczny obiektu.

Produkt po planowanym kapitalnym remoncie:

- powierzchnia użytkowa całego obiektu – 557 m² na 3 kondygnacjach:
- parter - 225 m² z przeznaczeniem na siedzibę filii biblioteki publicznej – powierzchnia ogólnodostępna 150 m² plus zaplecze 75 m²;
- pierwsze piętro – 202 m² – dom dziennego pobytu dla osób starszych i siedziba Centrum Dialogu „Pokolenia”;
- poddasze 75 m² – siedziba organizacji harcerskich „Harcówka”.

Tabela 30. Zakres rzeczowy projektu „Kompleksowy remont i modernizacja >Willi Millera< wraz z otaczającym parkiem”

Zakres	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowa wielkość kosztów	Źródła finansowania	Lata realizacji
Remont kapitalny budynku (wymiana stropów, klatki schodowej, stolarki), przystosowanie obiektu do potrzeb osób niepełnosprawnych, usunięcie zewnętrznych dobudówek, w tym klatek schodowych, uporządkowanie otoczenia, w tym nasadzenia uzupełniające drzew i grup krzewów ozdobnych, utworzenie ciągów spacerowych, wprowadzenie elementów małej architektury, oświetlenia itp.	miasto	5 000 000	Budżet Miasta (20%); RPO WM 2014-2020 (80%)	2020-2022

- cel projektu – odbudowa bazy infrastruktury społecznej obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu – odzyskana powierzchnia obiektów infrastruktury społecznej (557 m²) dla celów: filia biblioteki publicznej, dom dziennego pobytu osób starszych, siedziba harcerstwa, świetlica środowiskowa, Centrum Dialogu „Pokolenia”;
- wskaźnik rezultatu – wzrost liczby uczestników spośród dzieci i młodzieży korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 400 usługobiorców a wielkością docelową, wynoszącą 600 usługobiorców, wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystających z biblioteki o 1/4 różnicy pomiędzy wielkością bazową 110 a wielkością docelową, wynoszącą 200 osób, wzrost liczby dorosłych korzystających z biblioteki o 1/4 różnicy pomiędzy wielkością bazową 320 a wielkością docelową, wynoszącą 500 osób, , podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/10 różnicy pomiędzy

wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków, poprawa wskaźnika niskiego poziomu kompetencji społecznych o 1/20 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 116 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 60 osób), obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych o 1/10 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków, obniżenie poziomu natężenie problemów wychowawczych o 1/5 różnicy pomiędzy aktualnym poziomem 185 przypadków a docelową wielkością 120 przypadków, obniżenie liczby osób bez zatrudnienia o 1/30 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 123,9/1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 100/1000 mieszkańców, % powierzchni ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych objętych programem kompleksowej odnowy: udział w procesie odnowy ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych na poziomie 1/10 wielkości docelowej, wynoszącej 10,18 ha.

Projekt G3: „Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego”

Lokalizacja rejonu ulicy Lwowskiej na terenie miasta

Rejon ulic Lwowskiej i Al. Krakowskiej położony jest w północnej części Piastowa i obejmuje ulicę Lwowską i południowy fragment Al. Krakowskiej przy połączeniu z ul. Lwowską. Obszar ten stanowi geometryczne centrum miasta o wyrazistej ekspozycji z racji usytuowania wzdłuż torów kolejowych, w bezpośrednim sąsiedztwie stacji kolejowej. Teren ten jest intensywnie uczęszczany przez mieszkańców. Mimo potencjału położenia teren ten nie jest obecnie użytkowany w sposób odpowiednio intensywny – w zasadzie dwa razy w tygodniu jest wykorzystywany jako targowisko miejskie. Brak tam jakichkolwiek stałych punktów sprzedaży i punktów usługowych. Dla osiągnięcia celów programu rewitalizacji odnowa tego kluczowego terenu na ww. obszarze jest najmniej kapitałochłonnym sposobem pozyskania terenów na potrzeby nowych działalności gospodarczych.

Tabela 31. Zakres rzeczowy projektu „Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego, w tym przystosowanie go pełnienia zróżnicowanych funkcji,	miasto	2,5mln	Budżet Miasta (30%); RPO WM 2014-2020/ZIT (70%)	2018-2020

- cel projektu – ograniczenie degradacji przestrzeni publicznej części centralnej obszaru rewitalizowanego; aktywizacja gospodarcza obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu –powierzchnia przestrzeni publicznych aktywizowanych do nowych funkcji; zwiększenie liczby miejsc pracy;

- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie wskaźnika osób w gospodarstwach domowych o dochodach na osobę uznanych w danym roku za poziom ubóstwa o 1/10 różnicy pomiędzy aktualnym poziomem 10,0 osób na 1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 9,0 osób na 1000 mieszkańców, obniżenie poziomu wskaźnika wysokości świadczenia z pomocy społecznej o 1/50 różnicy pomiędzy aktualnym poziomem 310 zł na 1 świadczenie a wielkością docelową, zakładającą utrzymanie na dotychczasowym poziomie realnej wartości świadczenia wg wskaźnika inflacji; obniżenie liczby osób bez zatrudnienia o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 123,9/1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 112,9/1000 mieszkańców; % powierzchni ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych objętych programem kompleksowej odnowy: udział w procesie odnowy ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych na poziomie 1/20 wielkości docelowej, wynoszącej 10,18 ha.

Projekt G4. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej”

Lokalizacja Liceum Ogólnokształcącego na terenie miasta

Budowę tego obiektu rozpoczęto tuż przed wybuchem II wojny światowej. Sytuacja w zakresie bazy oświaty i wychowania oraz kultury na obszarze rewitalizowanym jednoznacznie wskazuje na potrzebę rozbudowy siedziby liceum do formy kompleksu oświatowo-kulturalnego z siedzibą Liceum Ogólnokształcącego. Ze względu na lokalizację obiektu, powiązania z istniejącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną, rozbudowa tego obiektu jest najtańszą formą pozyskania niezbędnych powierzchni do realizacji podstawowych projektów społecznych w zakresie objętym programem rewitalizacji. W szczególności na obszarze rewitalizowanym (tak jak w całym mieście) nie ma obiektu będącego siedzibą Biblioteki Publicznej.

Obecna powierzchnia użytkowa Liceum Ogólnokształcącego to ok. 1500 m². W wyniku ww. rozbudowy obecnej siedziby Liceum Ogólnokształcącego przy ul. 11 listopada 2a do formy kompleksu oświatowo-kulturalnego przewiduje się uzyskanie pomieszczeń na siedzibę główną Biblioteki Publicznej. Obiekt ten o powierzchni ok 2000 m² ma być przeznaczony na magazyny, pracownie i sale specjalne i ogólnodostępne Biblioteki Publicznej (na powierzchnię ogólnodostępną dla czytelników przewiduje się przeznaczenie ok. 400 m²). W ww. obiekcie ma znaleźć siedzibę także m.in. Izba Pamięci tj. muzeum i archiwum dokumentów dot. Miasta.

Uzasadnienie:

Obecnie uwarunkowania działania Biblioteki publicznej na obszarze rewitalizowanym i całym mieście:

- brak siedziby własnej – tymczasowa siedziba w budynku Miejskiego Ośrodka Kultury ul. Warszawska 24; powierzchnia zajmowana: ok. 80m²;
- filie biblioteki publicznej:
 - Filia nr 1 i 2 Al. Tysiąclecia 5 – powierzchnia: 60m²;
 - Filia nr 3 ul Pułaskiego 6/8 – powierzchnia 30m²;

Obecnie brak możliwości lokalowych rozwoju współczesnych form popularyzacji czytelnictwa i dostępu do kultury – spadek czytelnictwa i uczestnictwa w różnych formach popularyzacji kultury i sztuki:

Liczba czytelników stałych: 2015 r. – 3429; 2016 r. 2549;

Liczba użytkowników okazjonalnych: 2015 r. – 3879; 2016 r. – 3808;

Dzieci i młodzież: 2015 r. 738; 2016 r. 526;

Dorośli: 2015 r. – 2049; 2016 r. 1582;

Wiek poprodukcyjny: 2015 r. – 642; 2016 r. 441;

Odwiedziny w Bibliotece 2015 r. – 36099; 2016 r. – 37908 r.

Budowa siedziby Biblioteki Publicznej, poza umożliwieniem bibliotece podjęcia realizacji projektów w zakresie szeroko rozumianej kultury (skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji, w szczególności do grup docelowych tj. dzieci i młodzieży oraz osób w wieku poprodukcyjnym), zwiększy zasób powierzchni obiektów infrastruktury społecznej na tym obszarze. Przeniesienie do przedmiotowego kompleksu oświatowo-kulturalnego m.in. Izby Pamięci z budynku komunalnego, w wyodrębnionej części którego znajduje się również Świetlica Środowiskowo-Integracyjna „Dom Jana Pawła II” umożliwi poprawę warunków działania tej placówki. W chwili obecnej świetlica ta z siedzibą przy ul. 11 Listopada 8:

- zajmuje część parterową budynku komunalnego – pomieszczenia o powierzchni ok. 100m². Składa się na to 5 pomieszczeń - występuje ostry brak powierzchni użytkowej (aneks kuchenny wraz z salą do zajęć, brak pomieszczenia administracyjnego; brak sali rehabilitacji i terapii zajęciowej itp.);
- główna część budynku w której części znajduje się ww. świetlica to powierzchnia biurowa Urzędu Miejskiego w Piastowie (m.in. USC, Gminna Komisja rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Izba Pamięci Miasta Piastowa, i dwa wydziały Urzędu Miejskiego). Nie istnieje obecnie możliwość przeniesienia tych instytucji do innej lokalizacji; ponieważ główna siedziba Urzędu Miejskiego mieści się w budynku przy ul. 11 Listopada 2. Cały ten budynek ma powierzchnię 350 m². Pozostała część Urzędu Miejskiego zajmuje fragment budynku o charakterze mieszkalnym przy ul. 11 Listopada 8 – powierzchnia ok. 500m².
- po planowanym przeniesieniu Izby Pamięci do nowej ww. siedziby Biblioteki Publicznej pojawi się możliwość relokacji użytkowników, co ma doprowadzić do powiększenia bazy lokalowej Świetlicy Środowiskowo-Integracyjnej „Dom Jana Pawła II”.

Liczba korzystających z zajęć Świetlicy Środowiskowo-Integracyjnej „Dom Jana Pawła II” – 50 osób, w tym 40 dzieci i młodzież do 17 roku życia włącznie; 10 osób w wieku 18 lat i więcej; Liczba korzystających niewystarczające w stosunku do potrzeb obszaru rewitalizacji, a warunki lokalowe udzielania wsparcia – bardzo trudne.

Sytuacja społeczna (w tym względnie i bezwzględnie ujmowana rosnąca liczba osób w wieku poprodukcyjnym) oraz intensywność występowania problemów wychowawczych wśród dzieci i młodzieży a także rodzin na obszarze rewitalizowanym wskazuje jednoznacznie na konieczność pilnego zintensyfikowania popularyzacji i

dostępu do szeroko rozumianej oferty kulturalnej dostosowanej do współczesnych uwarunkowań jako pozytywnej alternatywy „problemowych” aktywności grup docelowych.

Tabela 32. Zakres rzeczowy projektu „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej	miasto	3000 000	Budżet Miasta (%); Min. Kultury (30%), Narodowy program rozwoju czytelnictwa-infrastruktura bibliotek	2018-2020

- cel projektu: aktywizacja osób w wieku poprodukcyjnym oraz stworzenie alternatywy spędzania wolnego czasu dla dzieci młodzieży poprzez umożliwienie podjęcia i rozszerzenia współcześnie akceptowanych form aktywizacji w zakresie rehabilitacji, sportu i rekreacji oraz popularyzacji uczestnictwa w życiu kulturalnym; ograniczenie zasięgu niekorzystnych zjawisk społecznych: wśród osób w wieku poprodukcyjnym – stan zdrowia, wśród dzieci i młodzieży i rodzin problemowych – problemów wychowawczych i rodzinnych.
- wskaźnik produktu: budynek dla Biblioteki Publicznej (obecnie bez siedziby, w pomieszczeniach tymczasowych) ok. 2000 m²; hala sportowa z zapleczem o powierzchni 1862 m² (obecnie brak w mieście)
- wskaźnik rezultatu: wzrost liczby uczestników spośród dzieci i młodzieży korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 400 usługobiorców a wielkością docelową, wynoszącą 600 usługobiorców, wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców; wzrost liczby dzieci i młodzieży korzystających z biblioteki o 1/2 różnicy pomiędzy wielkością bazową 110 a wielkością docelową, wynoszącą 200 osób, wzrost liczby dorosłych korzystających z biblioteki o 1/2 różnicy pomiędzy wielkością bazową 320 a wielkością docelową, wynoszącą 500 osób, podwyższenie poziomu edukacji i wiedzy ogólnej (obniżenie wskaźnika niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 164 osób a wielkością docelową, wynoszącą 90 osób), obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/30 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków, obniżenie poziomu

natężenie problemów wychowawczych o 1/20 różnicy pomiędzy aktualnym poziomem 185 przypadków a docelową wielkością 120 przypadków.

Projekt G5. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego – dobudowa hali sportowej z zapleczem”

Lokalizacja Liceum Ogólnokształcącego na terenie miasta

Budowę tego obiektu rozpoczęto tuż przed wybuchem II wojny światowej. Sytuacja w zakresie bazy sportowej na obszarze rewitalizowanym jednoznacznie wskazuje na potrzebę rozbudowy siedziby liceum do formy kompleksu oświatowo-kulturalnego z siedzibą Liceum Ogólnokształcącego. Ze względu na lokalizację obiektu, powiązania z istniejącą infrastrukturą techniczną i komunikacyjną rozbudowa tego obiektu jest najtańszą drogą pozyskania niezbędnych powierzchni w tym zakresie.

Obiekt Liceum Ogólnokształcącego w obecnym stanie praktycznie nie posiada zaplecza socjalno-sportowego poza niewielkim, asfaltowym boiskiem od strony południowej. **Planowana jest tu dobudowa do istniejącego budynku Liceum Ogólnokształcącego hali sportowej wraz z zapleczem (jako część ww. kompleksu oświatowo-kulturalnego z siedzibą Liceum Ogólnokształcącego) – powierzchnia całkowita planowanej dobudowy - 1862 m².**

Uzasadnienie

- w Piastowie obecnie nie ma ani jednej ogólnodostępnej hali/ sali sportowej; Sale gimnastyczne w szkołach publicznych nie nadają się do wykorzystywania ich jako sportowo-rekreacyjnych obiektów ogólnodostępnych (wykorzystywane do zajęć wf, nieodpowiadające wymogom powierzchni i brak zaplecza, stopień zużycia technicznego, układ funkcjonalny uniemożliwiający wyodrębnienie funkcjonalno-przestrzenne z obiektu szkół itp.);
- w poszczególnych szkołach publicznych istnieją małe sale gimnastyczne – przeważnie bez zaplecza w standardach odpowiadających okresowi ich budowy tj. lat 60-70-tych):
- Szkoła Podstawowa nr 1, ul. Brandta 22 /stara mała sala/– powierzchnia 540m²;
- Szkoła Podstawowa nr 2, Al. Krakowska 20 /nowsza sala szkolna z zapleczem – bez ogólnodostępności, położona w północnej części miasta / – powierzchnia 1000m²;
- Gimnazjum nr 1, ul. Pułaskiego 6/8 /stara sala/ – powierzchnia 720m²;
- Szkoła Podstawowa nr 4, ul. Żbikowska 25 /stara sala/– powierzchnia 200m²;
- Gimnazjum nr 2, Al. Tysiąclecia 5,(jest stara sala bez zaplecza) – powierzchnia 170m² - przewidywana budowa nowej Sali gimnastycznej z zapleczem o powierzchni użytkowej ok. 600 m².

Obecnie brak zaplecza sportowego w postaci ogólnodostępnej hali sportowej skutkuje brakiem możliwości rozszerzenia działalności Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji – działają tam:

- Kluby piłkarskie zrzeszają ok. 250 dzieci i młodzieży do 17 lat włącznie;
- Grupa piłkarska dla emerytów i rencistów – ok. 20 osób;

Działania komercyjne:

- Gimnastyka – ok. 20 osób dorosłych;
- Język angielski – ok. 20 dzieci i młodzieży i ok. 20 dorosłych;

Korzystający okazjonalnie: imprezy miejskie, biegi, lodowisko, od kilkudziesięciu do kilkuset osób w każdej imprezie;

W obecnym stanie infrastruktury społecznej w zakresie kubaturowego zaplecza sportowego na obszarze rewitalizowanym nie ma żadnej możliwości realizacji nowych projektów o charakterze sportowym lub rehabilitacyjnym w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz społecznej dla mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym w szczególności dla grup docelowych tj. dzieci i młodzieży i osób w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 33. Zakres rzeczowy projektu „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego - dobudowa hali sportowej z zapleczem”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego - dobudowa hali sportowej z zapleczem	miasto	7 500 000	Budżet Miasta (67%); Min. Sportu (33%) Program rozwoju szkolnej infrastruktury sportowej	2018-2020

- cel projektu: aktywizacja osób w wieku poprodukcyjnym oraz stworzenie alternatywy spędzania wolnego czasu dla dzieci młodzieży poprzez umożliwienie podjęcia i rozszerzenia współcześnie akceptowanych form aktywizacji w zakresie rehabilitacji, sportu i rekreacji oraz popularyzacji uczestnictwa w życiu kulturalnym; ograniczenie zasięgu niekorzystnych zjawisk społecznych: wśród osób w wieku poprodukcyjnym – stan zdrowia, wśród dzieci i młodzieży i rodzin problemowych – problemów wychowawczych i rodzinnych.
- wskaźnik produktu: budynek dla Biblioteki Publicznej (obecnie bez siedziby, w pomieszczeniach tymczasowych) ok. 2000 m²; hala sportowa z zapleczem o powierzchni 1862 m² (obecnie brak w mieście)
- wskaźnik rezultatu: wzrost liczby uczestników spośród dzieci i młodzieży korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 400 usługobiorców a wielkością docelową, wynoszącą 600 usługobiorców, wzrost liczby uczestników spośród dorosłych korzystających z zajęć i imprez podstawowej infrastruktury społecznej o 1/5 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 600 usługobiorców a wielkością docelową wynoszącą 1500 usługobiorców, obniżenie wskaźnika zachowań agresywnych i ryzykownych w rodzinie o 1/10 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 160 przypadków a wielkością docelową, wynoszącą 100 przypadków, obniżenie wskaźnika udzielania świadczeń z tytułu bezradności w sprawach opiekuńczo-

wychowawczych o 1/20 różnicy pomiędzy aktualną liczbą 228 przypadków a wielkością docelową wynoszącą 150 przypadków, obniżenie poziomu natężenia problemów wychowawczych o 1/5 różnicy pomiędzy aktualnym poziomem 185 przypadków a docelową wielkością 120 przypadków, obniżenie liczby osób bez zatrudnienia o 1/30 różnicy pomiędzy wielkością aktualną 123,9/1000 mieszkańców a wielkością docelową, wynoszącą 100/1000 mieszkańców, % powierzchni ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych objętych programem kompleksowej odnowy: udział w procesie odnowy ulic i placów oraz przydomowych przestrzeni ulicznych na poziomie 1/40 wielkości docelowej, wynoszącej 10,18 ha.

VII.2. Wykaz uzupełniających projektów rewitalizacyjnych

Projekt U1: „Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2 – przyszłej szkoły podstawowej”

Lokalizacja Gimnazjum nr 2 na terenie miasta

Budynek ten został wybudowany w latach 50-tych – **leży na obszarze rewitalizacji**. Głównymi jego mankamentami są: azbestowe dachy i niewielka sala gimnastyczna (powierzchnia 170m² - przewidywana budowa nowej sali gimnastycznej z zapleczem o powierzchni użytkowej ok. 600 m²). Analiza demograficzna wykazuje, że w najbliższych latach zajdzie potrzeba utworzenia w mieście jeszcze jednej szkoły podstawowej, której rolę budynek ten ma pełnić. Ponadto na terenie szkoły znajduje się filia biblioteki miejskiej, która zostanie przeniesiona do nowej siedziby (po rozbudowie budynku Liceum Ogólnokształcącego). Remont i modernizacja siedziby Gimnazjum nr 1 jest bardzo ważną inwestycją, ponieważ na obszarze rewitalizacji, w południowej części śródmieścia Piastowa, obecnie nie ma szkoły podstawowej – taką funkcję będzie pełnił ten budynek po przewidywanej likwidacji gimnazjów.

Tabela 34. Zakres rzeczowy projektu „Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2 – przyszłej szkoły podstawowej”:

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Remont elewacji i ocieplenie budynków, remont oraz przykrycie przezroczystą kopułą dziedzińca, modernizacja oświetlenia, przystosowanie budynku do potrzeb osób niepełnosprawnych, modernizacja elementów małej architektury i zieleni, budowa Sali gimnastycznej	miasto	15 000 000	Budżet Miasta (70%); WFOŚ i GW (30%)	2020-2023

- cel projektu – utworzenie pełnowartościowej bazy oświatowo-wychowawczej szkolnictwa podstawowego w południowej części obszaru rewitalizowanego (bariera linii kolejowej połączenia z częścią północną i bariera odległości względem istniejącej w części południowej miasta szkoły podstawowej nr 1 – odległość ponad 2 km);

- wskaźnik produktu – remont elewacji i ocieplenie budynku, budowa sali gimnastycznej o powierzchni 600 m²; modernizacja elementów małej architektury i zieleni i powierzchni ok. 500 m²;
- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie nasilenia: zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, problemów wychowawczych, występowania niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej, występowania niskiego poziomu kompetencji społecznych; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy.

Projekt U2: „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową – aktywizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego”

Lokalizacja składów przy ul. J. Poniatowskiego na terenie miasta

Problemy z obszarem gospodarczym miasta przy ul. J. Poniatowskiego – w całości położonym na obszarze rewitalizacji - pojawiły się jeszcze w warunkach kryzysu społeczno-gospodarczego przełomu lat 80-tych i 90-tych. Część funkcjonujących tam zakładów produkcyjnych, z różnych przyczyn, z trudem dostosowuje się do funkcjonowania w nowych warunkach. W efekcie potencjał położenia tego terenu nie jest w odpowiednim stopniu wykorzystywany. Z uwagi na bardzo specyficznie, korzystne gospodarczo, położenie bezpośrednio przy linii kolejowej, zgodnie z ww. predyspozycjami w odnośnym miejscowym planie zagospodarowania, wskazuje się na potrzebę zachowania funkcji usługowo-produkcyjnej tego obszaru. Najmniej kapitałochłonnym przedsięwzięciem rozpoczynającym długotrwały proces odnowy ekonomicznej ww. obszaru jest intensyfikacja wykorzystania jego fragmentu dostępnego dla inwestycji miejskich dla potrzeb utworzenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, który ze względu na swą specyfikę dobrze wpisuje się w potencjały położenia tego terenu i z założenia ma przyczynić się do realizacji celów społecznych uwarunkowanych sytuacją gospodarczą obszaru rewitalizowanego.

Tabela 35. Zakres rzeczowy projektu: „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową – aktywizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową	miasto	1 600 000	Budżet Miasta (30%); RPO WM 2014-2020/ZIT (70%)	2018

- cel projektu – aktywizacja gospodarcza obszaru rewitalizacji, ograniczenie degradacji ekonomicznej i ekologicznej obszaru przemysłowo-składowego;
- wskaźnik produktu – długość dróg dojazdowych (2 km) powierzchnia zrekultywowana (4 ha);

- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie liczby osób w gospodarstwach domowych o dochodach na osobę uznanych w danym roku za poziom ubóstwa na 1000 mieszkańców (wg def. ustawowej); utrzymanie na dotychczasowym poziomie realnej wartości wysokości świadczenia z pomocy społecznej; zmniejszenie liczby osób bez zatrudnienia na 1000 mieszkańców; zwiększenie % ogółu powierzchni zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych poddanych procesowi rewitalizacji; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy.

Projekt U3: „Kompleksowa odnowa Osiedla Kolejowego”

Lokalizacja Osiedla Kolejowego na terenie miasta

Osiedle składa się z trzech zespołów budynków zbudowanych w różnych okresach - **w całości leży na obszarze rewitalizacji**. Najstarsza część to domy budowane na przełomie XIX i XX wieku przez Spółkę Koleje Warszawsko – Wiedeńskie dla jej pracowników. Druga część to wybudowane w latach 20–tych XX wieku budynki stanowiące unikatowe połączenie stylu dworowego z domem robotniczym. Obie te części znajdują się pod opieką konserwatora zabytków, co stanowi znaczne utrudnienie w prowadzeniu prac remontowych ze względu na wysokie koszty takich robót. Trzecią część osiedla stanowią bloki z lat 50-tych. Całe to składające się z ww. 3. części osiedle stanowiło spójną wewnątrznie, zamkniętą całość w stosunku do pozostałej przestrzeni miasta.

Tabela 36. Zakres rzeczowy projektu „Kompleksowa odnowa Osiedla Kolejowego”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Zmiana pokryć dachowych budynków mieszkalnych w sposób jak najbardziej zbliżony do pierwowzoru, unifikacja stolarki okiennej i drzwiowej, z zachowaniem pierwotnych podziałów, remont budynków gospodarczych, rozbiórka budynków gospodarczych, których forma i użyte materiały odbiegają od reszty zespołu oraz ewentualne zastąpienie ich budynkami harmonijnie powiązanymi z istniejącą zabudową, wykonanie na podwórkach nawierzchni współgrającej z zespołem, najlepiej przy wykorzystaniu nawierzchni z kamienia, wprowadzenie na podwórka elementów małej architektury i zieleni, przywrócenie w budynku na działce nr ew. 51/2 pierwotnej elewacji z cegły licówki, budowa oświetlenia osiedlowego	wspólnoty mieszkaniowe miasto	30 000 000	Budżet Miasta (30%); Wspólnoty mieszkaniowe – środki własne + środki publiczne, w tym RPO WM 2014-2020	2020 2023

- cel projektu – ograniczenie degradacji przestrzeni publicznej centralnej części obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu – liczba budynków odnowionych; powierzchnia przestrzeni publicznych aktywowanych do nowych funkcji;
- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie nasilenia zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy; zwiększenie liczby mieszkań komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększenie liczby mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększanie % zwartych terenów zieleni poddanych kompleksowej rewitalizacji.

Projekt U4: „Kompleksowa odnowa Osiedla Tysiąclecia”

Lokalizacja Osiedla Tysiąclecia terenie miasta

Osiedle Tysiąclecia w całości leży na obszarze rewitalizacji. Osiedle to tworzą budynki fabryczne zamieszkiwane niegdyś przez pracowników zakładów przemysłowych. Budynki te obecnie są skomunalizowane. Jest to zabudowa z lat 50-tych i 60-tych. Najmłodszy budynek pochodzi z 1962 roku. Integralną częścią tego osiedla są również budynki spółdzielcze. Budynki te są obiektami bardzo energochłonnymi, a całe osiedle pozbawione jest miejsc parkingowych. Znaczna liczba mieszkańców tego osiedla jest w wieku poprodukcyjnym.

Tabela 37. Zakres rzeczowy projektu „Kompleksowa odnowa Osiedla Tysiąclecia”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Remont elewacji i pokryć dachowych budynków – ocieplenie budynków, zagospodarowanie przestrzeni publicznej pomiędzy budynkami mieszkalnymi (budowa uliczek osiedlowych, budowa parkingów, wprowadzenie elementów małej architektury i zieleni, modernizacja oświetlenia)	wspólnoty mieszkaniowe, miasto	5 000 000	Budżet Miasta (30%); Wspólnoty mieszkaniowe – środki własne + środki publiczne, w tym RPO WM 2014-2020	2017-2023

- cel projektu – ograniczenie degradacji przestrzeni publicznej centralnej części obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu – liczba budynków odnowionych; powierzchnia przestrzeni publicznych aktywowanych do nowych funkcji;
- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie nasilenia zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy; zwiększenie liczby mieszkań

komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększenie liczby mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększanie % zwartych terenów zieleni poddanych kompleksowej rewitalizacji.

Projekt U5: „Kompleksowa odnowa rejonu ulicy Lwowskiej”

Lokalizacja rejonu ulicy Lwowskiej na terenie miasta

Rejon ulic Lwowskiej i Al. Krakowskiej położony jest w północnej części Piastowa i obejmuje ulicę Lwowska i południowy fragment Al. Krakowskiej przy połączeniu z ul. Lwowską – **w całości leży na obszarze rewitalizacji**. Jest to rejon, który wymaga działań prowadzonych na mniejszą skalę, niż przewidziane w pozostałych programach, gdyż częściowo został już zrewitalizowany. Obszar ten stanowi geometryczne centrum miasta o wyrazistej ekspozycji z racji usytuowania wzdłuż torów kolejowych.

Tabela 38. Zakres rzeczowy projektu „Kompleksowa odnowa rejonu ulicy Lwowskiej”

<i>Zakres</i>	<i>Podmiot odpowiedzialny</i>	<i>Szacunkowa wielkość kosztów</i>	<i>Źródła finansowania</i>	<i>Lata realizacji</i>
Remont elewacji i pokryć dachowych budynków typu „kamienica” przy ul. Lwowskiej i przy Al. Krakowskiej oraz budynku przy ul. P. Skargi, przywrócenie jednorodności stolarki okiennej w poszczególnych budynkach typu „kamienica”, wprowadzenie na podwórka elementów małej architektury i zieleni,	miasto	1,5 mln	Budżet Miasta (30%); RPO WM 2014-2020/ZIT (70%)	2019

- cel projektu – ograniczenie degradacji przestrzeni publicznej centralnej części obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu – liczba budynków odnowionych; powierzchnia przestrzeni publicznych aktywizowanych do nowych funkcji;
- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie nasilenia zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy; zwiększenie liczby mieszkań komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększenie liczby mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększanie % zwartych terenów zieleni poddanych kompleksowej rewitalizacji.

Projekt U6: „Kompleksowa odnowa zespołu starych kamienic”

Lokalizacja zespołu starych kamienic na terenie miasta

Projekt ten dotyczy renowacji starych kamienic (z początku XX w.) przy wlocie ul. C. Godebskiego do ul. Dworcowej oraz na rogu ulic K. Ujejskiego i J. Kasprzowicza - **w**

całości leży na obszarze rewitalizacji. Jest to zespół niewysokich budynków w większości pozostających pod opieką konserwatora i stanowiących całość architektoniczną z „Białym Pałacem”. Właścicielem trzech budynków jest miasto, pozostałe należą do osób prywatnych. Obiekty wymagają natychmiastowych prac konserwatorskich, ponieważ są zagrożone przyspieszoną dekapitalizacją.

Tabela 39. Zakres rzeczowy projektu „Kompleksowa odnowa zespołu starych kamienic”

Zakres	Podmiot odpowiedzialny	Szacunkowa wielkość kosztów	Źródła finansowania	Lata realizacji
Wykonanie remontu elewacji i pokryć dachowych budynków mieszkalnych typu „kamienica”, będących w złym stanie technicznym, wymiana – wprowadzenie jednakowej stolarki okiennej w poszczególnych budynkach, ze szczególnym uwzględnieniem jednakowych podziałów okiennych, zagospodarowanie podwórek – wprowadzenie elementów małej architektury i zieleni,	właściciele budynków	5 000 000	Właściciele budynków – środki własne + środki publiczne, w tym RPO WM 2014-2020	2020-2023

- cel projektu – ograniczenie degradacji przestrzeni publicznej centralnej części obszaru rewitalizowanego;
- wskaźnik produktu – liczba budynków odnowionych; powierzchnia przestrzeni publicznych aktywizowanych do nowych funkcji;
- wskaźnik rezultatu – zmniejszenie nasilenia zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; zwiększenie powierzchni ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy; zwiększenie liczby mieszkań komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększenie liczby mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia; zwiększanie % zwartych terenów zieleni poddanych kompleksowej rewitalizacji.

VII.3. Powiązania projektów rewitalizacyjnych z realizacją szczegółowych celów rewitalizacji w sferach: gospodarczej, społecznej oraz infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego

Koncepcja doboru ww. projektów jest spójna z celami „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +” w wymiarze:

- społecznym – przedmiotem wyboru projektów były wyłącznie przewidywane do realizacji w poszczególnych obiektach działania w zakresie szeroko rozumianych usług społecznych w tym publicznych;

- infrastrukturalnym i przestrzenno-funkcjonalnym – wszystkie projekty dotyczą obiektów i planowanych w nich działań zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji, przy tym dobrane są w taki sposób aby tworzyły wzajemnie uzupełniającą się merytorycznie i przestrzennie sieć działań w zakresie szeroko rozumianej aktywizacji i interwencji społecznej;
- gospodarczym – wszystkie projekty z założenia mają wzmacniać i budować nie tylko kapitał ludzki miasta, ale również – w układzie skoncentrowanym przestrzennie – budować swoisty „kapitał fizyczny” miasta wzmacniając i podnosząc atrakcyjność inwestycyjną i osiedleńczą miasta.

Powiązania oczekiwanych rezultatów realizacji przedstawianych projektów z celami „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +” zobrazowano w **Tabeli 40**. Zwracamy w szczególności uwagę, iż przewidziane do realizacji projekty „inwestycyjne” będą jedynie materialną bazą już funkcjonujących (z konieczności w ograniczonym zakresie) i planowanych do realizacji projektów „nie inwestycyjnych” szczegółowo przedstawionych w opisie „Programu horyzontalnego: Centrum edukacyjno-rekreacyjne >Pokolenia<” oraz ściśle z nim powiązanej rozszerzonej działalności Miejskiego Ośrodka Kultury i Miejskiej Biblioteki Publicznej. Według założeń baza ta oferując wsparcie lokalowo-organizacyjne, z oczywistych względów, będzie nastawiona na intensyfikację aktywizacji lokalnych instytucji NGO oraz różnego typu inicjatyw społecznych, w tym tworzonych przez grupy docelowe interwencji publicznej określone w „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020”.

Tabela 40. Zestawienie powiązań zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizowanym z projektami rewitalizacji oraz z monitorowaniem realizacji szczegółowych celów programu rewitalizacji

Wyszczególnienie	Sfera gospodarcza			Sfera społeczna			Sfera infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego	
	Cel 1. Podniesienie poziomu dochodów w wyniku rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskiwanych przez lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Stworzenie nowych oraz utrzymanie istniejących miejsc pracy w sferze usług lokalnych oraz MSP.	Cel 3. Pozyskanie nowych terenów inwestycyjnych/inwestorów przez środowiska uczestniczące w projektach - zwiększenie atrakcyjności zwartych terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym	Cel 1. Aktywizacja społeczności lokalnych – rozszerzenie działalności instytucji infrastruktury społecznej na „problemowe grupy docelowe” dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	Cel 2. Stworzenie atrakcyjniejszej oferty programowej i dostępność atrakcyjnej bazy w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.	Cel 3. Ograniczenie zasięgu społecznego marginalizacji i wykluczenia społecznego środowisk: dziecięcych, młodzieżowych, rodzin i grup zagrożonych patologiami, wsparcie dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.	Cel 1 Budowa ładu przestrzennego – kompleksowa odnowa przestrzeni publicznych oraz wzrost ogólnej estetyki obszaru rewitalizacji	Cel 2. Poprawa stanu technicznego komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z bezpośrednim otoczeniem.
Wskaźniki monitorowania (rezultatu)	Liczba osób w gospodarstwach domowych o dochodach na osobę uznanych w danym roku za poziom ubóstwa na 1000 mieszkańców (wg def. ustawowej) Wskaźnik wysokości świadczenia z pomocy społecznej	Liczba osób bez zatrudnienia na 1000 mieszkańców	% ogółu powierzchni zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych poddanych procesowi rewitalizacji	Łączna liczba uczestników/korzystających z zajęć (Świetlica Środowiskowo-integracyjna, MOPS, MOK, MOSiR, Biblioteka Publiczna)	Przyrost powierzchni użytkowej obiektów infrastruktury społecznej umożliwiającej podejmowanie <u>nowych form aktywności</u> Zmniejszenie udziału zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej	Zmniejszenie nasilenia: zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; problemów wychowawczych; występowania niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej; występowania niskiego poziomu kompetencji społecznych;	Powierzchnia ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy	Liczba mieszkań komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia Liczba mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia
Wartość bazowa wskaźnika	13,9 osób na 1000 mieszkańców 310 zł/jedno świadczenie	123,9 osób na 1000 mieszkańców	Brak przedsięwzięć podnoszących atrakcyjność funkcjonalno-przestrzenną zwartych terenów przemysłowo-składowych	Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizowanego – 400 usługobiorców; Dorośli z obszaru rewitalizowanego – 600 usługobiorców;	Liczba metrów kwadratowych ogółem – 1280 - w tym: Brak ogólnodostępnej hali sportowej - 0 Tymczasowa siedziba biblioteki publicznej – 200m2; Tymczasowa siedziba MOPS – 180 m2 Świetlica środowiskowo-integracyjna – 100 m2 (brak ok. 100 m2) Siedziba MOK – 800 m2 (brak ok. 200m2) Udział zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej- 79,0%	zachowania ryzykowne i agresywne w rodzinie – 160 przypadków bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 228 przypadków; problemy wychowawcze – 185 przypadków; niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej – 164 przypadki; niski poziom kompetencji społecznych – 116 przypadków	Brak obszarów kompleksowej rewitalizacji przestrzeni publicznych	Brak budynków z mieszkaniami komunalnymi poddanych rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia. Brak mieszkań znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia
Wartość docelowa wskaźnika	10 osób na 1000 mieszkańców Utrzymanie na dotychczasowym poziomie realnej wartości świadczenia wg wskaźnika inflacji	00 osób na 1000 mieszkańców	100% czyli całość terenu (12,7 ha)	Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizowanego – 600 usługobiorców; Dorośli z obszaru rewitalizowanego – 1500 usługobiorców;	Liczba metrów kwadratowych ogółem – 4500 - w tym: Ogólnodostępna hala sportowa - 1800 m2; Nowa siedziba biblioteki publicznej – 2000m2 Nowa siedziba MOPS – 500 m2; Świetlica środowiskowo-integracyjna – 200 m2; Siedziba MOK – 1000 m2 Udział zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej - 54,8% (zmniejszenie o ok. 25 punktów procentowych w wyniku odnowy Willi Millera i Gimnazjum nr 2)	zachowania ryzykowne i agresywne w rodzinie – 100 przypadków bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 150 przypadków problemy wychowawcze – 120 przypadków; niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej – 90 przypadków; niski poziom kompetencji społecznych – 60 przypadków	Powierzchnia obszarów kompleksowej rewitalizacji przestrzeni publicznych – 10,18 ha	300 (60%) mieszkań komunalnych w budynkach poddanych rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia tj. 800 (60% ogółu) mieszkań znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia

Zjawisko kryzysowe na obszarze rewitalizowanym wg diagnozy szczegółowej przeprowadzonej w układzie 5 stref diagnostycznych (na początku podano nr odnośnego miernika w ww. diagnozie – por. Tabela 1*)	Nazwa Projektu	Sfera gospodarcza ¹			Sfera społeczna ²			Sfera infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego ³	
		Cel 1. Podniesienie poziomu dochodów w wyniku rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskiwanych przez lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji.	Cel 2. Stworzenie nowych oraz utrzymanie istniejących miejsc pracy w sferze usług lokalnych oraz MSP.	Cel 3. Pozyskanie nowych inwestorów instytucjonalnych przez środowiska uczestniczące w projektach - zwiększenie atrakcyjności zwartych terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym	Cel 1. Aktywizacja społeczności lokalnych – rozszerzenie działalności instytucji infrastruktury społecznej na „problemowe grupy docelowe” dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	Cel 2. Stworzenie atrakcyjniejszej oferty programowej i dostępność atrakcyjnej bazy w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.	Cel 3. Ograniczenie zasięgu społecznego marginalizacji i wykluczenia społecznego środowisk: dziecięcych, młodzieżowych, rodzin i grup zagrożonych patologiami, wsparcie dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.	Cel 1. Budowa ładu przestrzennego – kompleksowa odnowa przestrzeni publicznych oraz wzrost ogólnej estetyki obszaru rewitalizacji	Cel 2. Poprawa stanu technicznego komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z bezpośrednim otoczeniem.
Projekty Główne									
2/poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie, 3/ niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych, 4/ poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, 5/ poziom natężenia problemów wychowawczych, 6/ niski poziom kompetencji społecznych, 10/ wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym,	Przedsięwzięcie: „Program horyzontalny: centrum edukacyjno – rekreacyjne >Pokolenia<”		X		X		X		

2/poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie, 3/ niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych, 4/ poziom bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, 5/ poziom natężenia problemów wychowawczych, 6/ niski poziom kompetencji społecznych, 8/ poziom niepełnosprawności, 10/ wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym, 11/Ilość mieszkańców korzystających z usług opiekuńczych.	Projekt G2: „Kompleksowy remont i modernizacja >Willi Millera< wraz z otaczającym parkiem” (harcówka, filia bibl., dom dziennego pobytu seniorów, świetlica ogólnodostępna, Centrum Dialogu Pokolenia)		X		X	X	X	X	
1/ wskaźnik poziomu ubóstwa 12/ wskaźnik ilości osób bez zatrudnienia, 18. Koncentracja otwartych przestrzeni publicznych wymagających odnowy	Projekt G3: „Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego”	X	X	X			X	X	
2/poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie, 3/ wskaźnik niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych, 5/ poziom natężenia problemów wychowawczych, 8/ poziom niepełnosprawności, 10/ wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym,	Projekt G4. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej”	X	X		X	X	X	X	
2/poziom zachowań ryzykownych/agresywnych w rodzinie, 3/ wskaźnik niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych, 5/ poziom natężenia problemów wychowawczych, 8/ poziom niepełnosprawności, 10/ wysoki udział osób w wieku poprodukcyjnym,	Projekt G5. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego - dobudowa hali sportowej z zapleczem”	X	X		X	X	X	X	
Projekty Uzupełniające									
3/ wskaźnik niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej w różnych grupach wiekowych	Projekt 1: „Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2”						X	X	
1/ wskaźnik poziomu ubóstwa 12/ wskaźnik ilości osób bez zatrudnienia, 17/ powierzchnia zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych	Projekt 2: „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową – aktywizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego”	X	X	X			X	X	
14/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1945 r. 15/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1970 r. 16/ koncentracja zdekapitalizowanych komunalnych zasobów mieszkaniowych (mieszkania/ budynki o wieku 45-110 lat i tereny przyległe wymagające działań rewitalizacyjnych).	Projekt 3: „Kompleksowa odnowa Osiedla Kolejowego”						X	X	X
14/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1945 r. 15/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1970 r. 16/ koncentracja zdekapitalizowanych komunalnych zasobów mieszkaniowych (mieszkania/ budynki o wieku 45-110 lat i tereny przyległe wymagające działań rewitalizacyjnych).	Projekt 4: „Kompleksowa odnowa Osiedla Tysiąclecia”						X	X	X

14/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1945 r. 15/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1970 r. 16/ koncentracja zdekapitalizowanych komunalnych zasobów mieszkaniowych (mieszkania/ budynki o wieku 45-110 lat i tereny przyległe wymagające działań rewitalizacyjnych).	Projekt 5: „Odnowa rejonu ulicy Lwowskiej”	X	X				X	X	X
14/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1945 r. 15/ Koncentracja starej zabudowy - mieszkania w budynkach sprzed 1970 r. 16/ koncentracja zdekapitalizowanych komunalnych zasobów mieszkaniowych (mieszkania/ budynki o wieku 45-110 lat i tereny przyległe wymagające działań rewitalizacyjnych).	Projekt 6: „Kompleksowa odnowa zespołu starych kamienic”						X	X	X

Źródło: opracowanie i układ własny

¹Sfera gospodarcza

- Cel 1. Podniesienie poziomu dochodów w wyniku rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskiwanych przez lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji.
- Cel 2. Stworzenie nowych oraz utrzymanie istniejących miejsc pracy w sferze usług lokalnych oraz MSP.
- Cel 3. Pozyskanie nowych terenów inwestycyjnych/inwestorów przez środowiska uczestniczące w projektach - zwiększenie atrakcyjności zwartych terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym.

²Sfera społeczna

- Cel 1. Aktywizacja społeczności lokalnych – rozszerzenie działalności instytucji infrastruktury społecznej na „problemowe grupy docelowe” dzieci i młodzieży oraz osób starszych.
- Cel 2. Stworzenie atrakcyjniejszej oferty programowej i dostępność atrakcyjnej bazy w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.
- Cel 3. Ograniczenie zasięgu społecznego marginalizacji i wykluczenia społecznego środowisk: dziecięcych, młodzieżowych, rodzin i grup zagrożonych patologiami, wsparcie dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

³Sfera infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego

- Cel 1. Budowa ładu przestrzennego – kompleksowa odnowa przestrzeni publicznych oraz wzrost ogólnej estetyki obszaru rewitalizacji.
- Cel 2. Poprawa stanu technicznego komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z bezpośrednim otoczeniem.

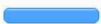
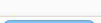
VII.4. Wyniki ankiety dotyczącej przedsięwzięć rewitalizacyjnych skierowanej do mieszkańców Miasta Piastowa

W ramach procesu konsultacji społecznych projektu „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” skierowano do mieszkańców tego obszaru (i innych interesariuszy Programu rewitalizacji) ankietę dotyczącą przedsięwzięć rewitalizacyjnych zapisanych w projekcie dokumentu. Ankieta służyła poznaniu opinii przede wszystkim mieszkańców na temat tego, które z przedsięwzięć rewitalizacyjnych uznają oni za najważniejsze. Ankieta składała się z jednego pytania – „Które z wymienionych projektów są Pani/Pana zdaniem najważniejsze i powinny być w pierwszej kolejności realizowane w mieście Piastów? Proszę wskazać maksymalnie 5.” Ankietowani wybierali spośród 1 programu i 20 projektów, które zostały szczegółowo opisane w projekcie dokumentu (ankieta odsyłała na stronę gdzie zamieszczono projekt dokumentu). Ankieta była dostępna online w okresie 26 czerwca – 26 września 2016 r.

Ankietę wypełniło 56 respondentów (została ona wyświetlona 127 razy, 38 osób nie dokończyło jej wypełniania). Za najważniejsze przedsięwzięcie rewitalizacyjne z zapisanych w konsultowanym projekcie „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” mieszkańcy zdecydowanie uznali projekt 16: Modernizacja parku miejskiego (51,79% wskazań). Drugi w kolejności był projekt 10: Rewitalizacja ulic Al. Wojska Polskiego / Al. Tysiąclecia (35,71% odpowiedzi). Trzecie miejsce niemalże *ex aequo* zajęły: projekt 19: Piastowskie Centrum Kultury (33,93%), projekt 13: Rewitalizacja terenów po dawnym przedszkolu PKP oraz

projekt 14: Budowa i modernizacja placów zabaw w sąsiedztwie obiektów edukacyjnych (oba po 32,14%). Niewiele mniej głosów zdobyły: projekt 2: Modernizacja skweru przy ulicy Warszawskiej oraz projekt 4: Rewitalizacja „Willi Millera” wraz z otaczającym parkiem (po 30,36% wskazań).

Szczegółowy rozkład odpowiedzi udzielonych przez respondentów w badaniu zamieszczono poniżej.

Odpowiedź		%	Liczba odp.
program: Centrum Edukacyjno-Rekreacyjne „Pokolenia”		8,93%	5
projekt 1: Rewitalizacja terenu składów przy ul. J. Poniałowskiego		10,71%	6
projekt 2: Modernizacja skweru przy ulicy Warszawskiej		30,36%	17
projekt 3: Rewitalizacja Pomnika przy ulicy Warszawskiej wraz z bezpośrednim otoczeniem		5,36%	3
projekt 4: Rewitalizacja „Willi Millera” wraz z otaczającym parkiem		30,36%	17
projekt 5: Rewitalizacja rejonu ulicy Lwowskiej		21,43%	12
projekt 6: Rewitalizacja Osiedla Kolejowego		1,79%	1
projekt 7: Rewitalizacja Osiedla Tysiąclecia		5,36%	3
projekt 8: Rewitalizacja zespołu starych kamienic		7,14%	4
projekt 9: Zmiana wizerunku ulicy Z. Gęsickiego wraz z założeniem skweru		8,93%	5
projekt 10: Rewitalizacja ulic Al. Wojska Polskiego/Al. Tysiąclecia		35,71%	20
projekt 11: Rozbudowa kompleksu oświatowo-kulturalnego z siedzibą Liceum Ogólnokształcącego		14,29%	8
projekt 12: Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2		21,43%	12
projekt 13: Rewitalizacja terenów po dawnym przedszkolu PKP		32,14%	18
projekt 14: Budowa i modernizacja placów zabaw w sąsiedztwie obiektów edukacyjnych		32,14%	18
projekt 15: Modernizacja i rozbudowa Stadionu Miejskiego		8,93%	5
projekt 16: Modernizacja parku miejskiego		51,79%	29
projekt 17: Odbudowa „Białego Pałacu”		16,07%	9
projekt 18: Rewitalizacja przestrzeni publicznej o funkcjach rekreacyjno-społecznych przy ul. Sowińskiego		10,71%	6
projekt 19: Piastowskie Centrum Kultury		33,93%	19
projekt 20: Rewitalizacja Placu Zgody		8,93%	5

Wypełnienia: 56

VIII. OPIS POWIĄZAŃ PROGRAMU Z DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI I PLANISTYCZNYMI MIASTA ORAZ KOMPLEMENTARNOŚĆ I SYNERGIA PROJEKTÓW REWITALIZACJI

Powiązania i zgodność ze „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa, Piastów 2008”

W „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa”¹⁹ stwierdza się, iż o jakości zaspakajania zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej mieszkańców miasta świadczy dostęp do: urządzeń infrastruktury społecznej, miejsc pracy, komunikacji, infrastruktury technicznej, stan bezpieczeństwa publicznego itp. Piastów jest jednostką o powierzchni w przeważającej części już wykorzystanej pod różnego rodzaju inwestycje, z historią sięgającą końca XIX w. Miasto podzielone jest linią kolejową na część północną i południową. Przemysł już od lat 30-tych XX w. był tu lokalizowany w bezpośrednim sąsiedztwie torów kolejowych. Charakterystyczną cechą większej części Piastowa jest przemieszanie zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej w budynkach o podobnych parametrach, w większości nieprzekraczających wysokości 11 m. Harmonijny rozwój miasta został zakłócony w latach 70-tych XX w. wprowadzeniem zabudowy wieloblokowej w jego północnej części.

Opracowane na potrzeby Piastowa „Studium uwarunkowań ...”, wymienia główne zadania z zakresu reurbanizacji miasta. Niemal wszystkie stwierdzenia wpisują się w założenia podstawowe Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+²⁰. Dotyczą one:

- zapewnienia mieszkańcom możliwości znalezienia zatrudnienia w miejscu zamieszkania dzięki wprowadzeniu rozwiązań umożliwiających prowadzenie działalności gospodarczej,
- zapewnienia mieszkańcom dostępu do usług i infrastruktury społecznej,
- wyznaczenia terenów, na których ukształtować się powinno centrum miasta,
- powiązania funkcjonalnego północnej i południowej części miasta,
- takiego ukształtowania zabudowy na terenach dotychczas niezainwestowanych, aby harmonijnie współgrała ze stanem istniejącym.

W dalszej części „Studium uwarunkowań...” podkreślono, iż miasto rozwinęło się wzdłuż osi komunikacyjnej północ – południe. To właśnie tutaj nastąpiła koncentracja usług oraz zrealizowano zabudowę wielorodzinną o wysokościach przekraczających 11 m. Studium uznaje za zasadną kontynuację tej tendencji, z jednoczesnym ograniczeniem wysokości zabudowy na pozostałym obszarze miasta. Zakłada również możliwość wprowadzenia wyższej zabudowy na zamknięciu widokowym osi północ – południe, a także przy granicy administracyjnej Piastowa z Ursusem (gdzie zrealizowano już tego typu zabudowę) z zaleceniem stopniowego obniżania zabudowy w kierunku zachodnim.

¹⁹ Wykorzystano tu wnioski sformułowane w Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Piastowa, Piastów 2008.

„Studium uwarunkowań...” wyznacza tereny, na których powinno ukształtować się centrum miasta, uwzględniając fakt, że przyszłe centrum powinno maksymalnie związać ze sobą północną i południową część miasta oraz uwzględnić w swoich granicach wcześniej ukształtowane elementy o charakterze centrum: zespół „Białego Pałacu” wraz z terenami wskazanymi w przedmiotowym dokumencie, jako obszar przestrzeni publicznej, a także tereny wskazane pod funkcje usługowe ustaleniami obowiązujących planów miejscowych.

W zakresie powiązań komunikacyjnych Studium określa podstawowy układ komunikacyjny miasta:

- kierunek północ – południe: ciąg ulic Al. Tysiąclecia – Al. Wojska Polskiego z przedłużeniem do ciągu ulic L. Lisa Kuli – ul. Ożarowska, ciąg ulic. M. Ogińskiego – S. Barcewicza z ich połączeniem, ciąg ulic Północna – Orła Białego, Al. Krakowska oraz ul. H. Sienkiewicza,
- kierunek wschód – zachód: ciąg ulic L. Lisa Kuli – Ożarowska, z ich połączeniem, ciąg ulic J. Sowińskiego – Toruńska, ul. J. Dąbrowskiego, ul. Bohaterów Wolności, ul. Warszawska, ciąg ulic J. Tuwima – Dworcowa, ul. E. Orzeszkowej.

W zakresie powiązań funkcjonalnych studium wskazuje:

- połączenie funkcjonalne północnej i południowej części miasta przy pomocy centrum miasta w granicach wyznaczonych na rysunku studium,
- powiązanie zespołu „Białego Pałacu” z resztą miasta, przez:
 - o włączenie go do centrum,
 - o połączenie ciągiem pieszo – rowerowym z istniejącym przejściem pod torami kolejowymi i z projektowanym przejściem na przedłużeniu ul. K. Przerwy Tetmajera,
- powstanie miejsca służącego organizowaniu imprez publicznych, mogących służyć integracji społeczności, przestrzeni publicznej, na terenach niezainwestowanych, w bezpośrednim sąsiedztwie zespołu „Białego Pałacu”, przy ciągu pieszo – rowerowym,
- powstanie systemu ścieżek rowerowych, łączących tereny mieszkaniowe z centrum miasta oraz z terenami usług, w tym usług oświaty.

W zakresie przeznaczenia terenów i sposobu zagospodarowania studium wskazuje:

- część terenów miasta pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną, z zachowaniem dużej powierzchni biologicznie czynnej na terenach zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej i bliźniaczej,
- część terenów miasta, położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych pod zabudowę mieszkaniową, bez określania rodzaju zabudowy, natomiast z ograniczeniami wysokości i intensywności zabudowy, wynikającymi z dotychczasowego zainwestowania,
- dopuszczenie na terenach mieszkaniowych usług nieuciążliwych lub z uciążliwością ograniczoną do terenu działki własnej,

- strefy intensywnego lokalizowania usług na terenach położonych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych,
- wprowadzania usług, co najmniej w parterach budynków mieszkalnych, na terenach wyznaczonych pod centrum miasta,
- pozostawienie produkcji na terenach historycznie uwarunkowanych.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i zdrowia ludzi studium wskazuje konieczność:

- uzupełnienia kanalizacji deszczowej i realizacji oczyszczalni ścieków deszczowych,
- rozbudowy sieci ciepłej,
- rekultywacji gleby zanieczyszczonej ołowiem, a do czasu jej dokonania zapobieganie unoszeniu zanieczyszczeń ołowiem z fragmentów terenu, gdzie występują ww. zanieczyszczenia gleby,
- ochrony istniejącej zieleni wysokiej wzdłuż ulic,
- zmian kategorii ulic, powodujących przeniesienie intensywnego ruchu na ulice o lepszych parametrach technicznych,
- objęcia ochroną pozostałości ciągu ekologicznego rzeki Żbikówki na odcinku dotychczas niezabudowanym,
- objęcia ochroną w formie pomników przyrody pojedynczych wartościowych drzew, wskazanych na rysunku studium.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

- studium wskazuje potrzebę wprowadzenia do gminnej ewidencji zabytków obiektów wpisanych do rejestru zabytków i do ewidencji zabytków,
- studium postuluje:
 - o wprowadzenie do gminnej ewidencji zabytków zespołów stanowiących dziedzictwo kulturowe miasta, po uprzedniej akceptacji przez wojewódzkiego konserwatora zabytków,
 - o ochronę ustaleniami planów miejscowych innych obiektów stanowiących dziedzictwo kultury i dobra kultury współczesnej.

Wyznaczenie obszaru rewitalizacji dokonane w „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” opierało się bezpośrednio na przedstawionych powyżej wskazaniach przestrzennych „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa, Piastów 2008”. Zakres rzeczowy „Programu ...” wyrażony już sformułowanymi Programami i Projektami rewitalizacji również odpowiada analogicznemu katalogowi zadań wskazanych w przedmiotowym „Studium uwarunkowań...”.

Powiązania i zgodność ze „Strategią zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja)”, Piastów, kwiecień 2008 rok

Z przyczyn formalnych, ale także i merytorycznych „Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” jest zgodny z ogólnymi i szczegółowymi zapisami „Strategii

zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja), Piastów, kwiecień 2008 rok”. Strategia ta powstała kilka lat temu i w tym czasie uległy zmianie niektóre elementy sytuacji społeczno-gospodarczej Miasta Piastowa. W wyniku realizacji części zamierzeń/projektów zawartych w ww. „Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja)” oraz zamierzeń/projektów zawartych w „Lokalnym programie rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013” nastąpiła poprawa niektórych elementów sytuacji społecznej, gospodarczej oraz infrastrukturalno-środowiskowej Miasta Piastowa. Jednak wystąpiły również zjawiska negatywne w ww. sferach. Utrzymywanie się tych zjawisk jest właśnie przyczyną podjęcia programu skoncentrowanej interwencji publicznej w formie niniejszego „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

O zgodności zapisów „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” z zapisami Strategii świadczy fakt, iż w analizie SWOT zawartej w ww. Strategii na 45 cech określających słabe strony Miasta Piastowa (czynniki ograniczające i hamujące jego dalszy rozwój społeczno-gospodarczy), 31 cech słabych stron wykazuje symptomy koncentracji przestrzennej na obszarze miasta, zachowując swą aktualność w roku 2016. Ta koncentracja barier rozwoju była istotnym czynnikiem jaki brano pod uwagę w wyznaczaniu strefy rewitalizacji „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”. Szczegółowe zestawienie ww. słabych stron Miasta Piastowa pochodzącej z analizy SWOT zawartej w „Strategii zrównoważonego rozwoju ...” z odniesieniami do „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” zawiera poniższe zestawienie tabelaryczne (**Tabela 41**).

Tabela 41. Zestawienie słabych stron Miasta Piastowa z analizy SWOT zawartej w dokumencie „Strategia zrównoważonego rozwoju ...” z odniesieniami do „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”

Słabe strony Miasta Piastowa (czynniki ograniczające i hamujące jego dalszy rozwój społeczno-gospodarczy)	Liczba porządkowa	Problemy wykazujące znaczący stopień koncentracji przestrzennej i społecznej – przesłanki objęcia programem skoncentrowanej interwencji tj. programem rewitalizacji
Powiązania Miasta z otoczeniem	2	2/2
Pogłębiające się trudności komunikacyjne w dojazdach do i z Warszawy, wskutek nadmiernego przeciążenia ruchem kołowym podstawowego układu komunikacji drogowej. W konsekwencji wzrasta czas i spada komfort podróży, zwłaszcza w okresach porannego i popołudniowego szczytu komunikacyjnego.	1	X
Emigracja bardziej przedsiębiorczych i wyżej sytuowanych mieszkańców Miasta, ze względu na wysoką gęstość zaludnienia Piastowa i zmniejszającej się z tego powodu atrakcyjności osiedleńczej.	2	X
Ludność	2	2/2
Brak więzi społecznych, atomizacja, i indywidualizm wśród mieszkańców Miasta. Brak pozytywnego stosunku do rozwiązywania wspólnych problemów oraz niska aktywność w działaniach prospołecznych.	1	X
Słaby związek emocjonalny ludności napływowej w stosunku do Miasta (brak „tożsamości lokalnej”, „patriotyzmu	2	X

lokalnego”) – część mieszkańców utożsamia się bardziej z Warszawą, na terenie której pracuje, uczy się i spędza czas wolny.		
Środowisko przyrodnicze	4	2/4
Mała ilość terenów zieleni urządzonej	1	X
Zaniedbana szata roślinna przy obiektach usług i handlu oraz na terenach przemysłu, składów i baz oraz obiektów obsługi inżynierskiej.	2	X
” Brak ochrony konserwatorskiej dębu przy ul. Ks. Skorupki i dębów przy skrzyżowaniu ul. Kościuszki i ul. Piłsudskiego.	3	0
Zły stan cieków wodnych: Żbikówki i Regułki oraz rowu Piastowskiego spowodowany przede wszystkim odprowadzaniem ścieków deszczowych bez oczyszczenia i nielegalnym odprowadzaniem ścieków bytowo-gospodarczych.	4	0
Gospodarka lokalna	1	1/1
Brak nowych terenów pod działalność gospodarczą.	1	X
Drogi i transport publiczny	2	2/2
Zły stan techniczny dróg publicznych na terenie Miasta. Brak obwodnicy drogowej centrum Piastowa	1	X
Braki w urządzeniach zapewniających bezpieczeństwo ruchu drogowego, pieszych i rowerzystów – chodniki, oświetlenie uliczne, ścieżki rowerowe, sygnalizacja świetlna, przejścia dla pieszych.	2	X
Gospodarka odpadami komunalnymi	4	0/4
Brak powszechnej segregacji odpadów komunalnych „u źródła ich powstawania”.	1	0
Brak zintegrowanego systemu gospodarki odpadami na terenie Miasta (wszystkich rodzajów odpadów).	2	0
Brak skutecznej kontroli firm posiadających zezwolenie na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych. Duża liczba firm posiadających zezwolenie na odbiór odpadów stałych – 11 i odbiór odpadów płynnych – 14.	3	0
Brak programu usuwania azbestu.	4	0
Gospodarka wodno-ściekowa	1	0/1
Braki w sieci kanalizacji deszczowej. Brak oczyszczalni wód deszczowych.	0	0
Oświata	4	3/4
Brak spójnego systemu pomocy w wyrównywaniu startu szkolnego i edukacji szkolnej dla dzieci oraz młodzieży ze środowisk najuboższych, rodzin dysfunkcyjnych i patologicznych.	1	X
Braki w wyposażeniu szkół w boiska i hale sportowe.	2	X
Brak żłobka.	3	0
Brak dostatecznej ilości miejsc w przedszkolach. Brak grupy integracyjnej w istniejących przedszkolach.	4	X
Pomoc społeczna i ochrona zdrowia	6	4/6
Okolo 6% ogółu mieszkańców korzysta ze świadczeń opieki społecznej, zaś odsetek osób w rodzinach korzystających z tej pomocy wynosi ok. 12% ogółu mieszkańców Miasta.	1	X
Brak ośrodków wsparcia dla osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku. Brak wolontariatu i pomocy sąsiedzkiej.	2	X
Brak strategii rozwiązywania problemów społecznych.	3	0
Brak specjalistycznej przychodni zdrowia.	4	0
Brak Klubu Seniora.	5	X

Bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych.	6	X
Kultura i dziedzictwo historyczne	3	3/3
Zły stan techniczny zabytkowego pałacu secesyjnego przy ul. C. Godebskiego.	1	X
Trudne warunki lokalowe Miejskiej Biblioteki Publicznej. Brak czytelní.	2	X
Zły stan techniczny budynku Miejskiego Ośrodka Kultury oraz Sali kinowej. Zbyt mała ilość pomieszczeń do organizacji zajęć i przedsięwzięć kulturalnych. Brak Sali wystawowej i dla klubu plastyka „Walor”. Brak Sali wystawowej, biblioteki multimedialnej, czytelní naukowej i prasowej. Niedostosowanie obiektu dla osób niepełnosprawnych. Brak miejsc parkingowych.	3	X
Sport i rekreacja	3	2/3
Brak kompleksu terenów sportowo-rekreacyjnych, w szczególności w północnej części Miasta.	1	X
Brak miejskiego krytego basenu.	2	0
Brak placów zabaw dla dzieci.	3	X
Bezpieczeństwo publiczne	2	2/2
Brak poczucia bezpieczeństwa wśród mieszkańców (rozboje, kradzieże, dewastacje mienia, pijaństwo, narkomania).	1	X
Braki kadrowe i sprzętowe w Komisariacie Policji.	2	X
Komunalne zasoby mieszkaniowe	2	2/2
Zły stan techniczny części komunalnych zasobów mieszkaniowych.	1	X
Brak mieszkań komunalnych, w tym socjalnych.	2	X
Zagospodarowanie przestrzenne	4	3/4
Niewielka ilość terenów rozwojowych, zwłaszcza z przeznaczeniem pod budownictwo mieszkaniowe.	1	0
Brak wykształconego zorganizowanego ośrodka centrotwórczego Miasta.	2	X
Istnienie w centralnej części Miasta terenów przemysłowych o dużym stopniu uciążliwości, posiadających zdekapitalizowaną substancję materialną.	3	X
Niezagospodarowany teren u zbiegu ulic: Wojska Polskiego i Warszawskiej – jeden z głównych miejsc Miasta nie jest jego wizytówką.	4	X
Organizacje pozarządowe	0	0
Budżet Miasta	2	0/2
Brak woli części mieszkańców rozliczania się z Urzędem Skarbowym właściwym dla Miasta Piastowa. Wpływa to negatywnie na wysokość dochodów budżetowych Miasta.	1	0
Wielkość podstawowych dochodów podatkowych na 1 mieszkańca (podstawa do obliczenia subwencji wyrównawczej na 2007 rok) kształtowała się w Mieście Piastów na poziomie 1034 zł, co plasowało ją na ostatnim miejscu w powiecie pruszkowskim. Dla porównania pozostałe gminy powiatu: Nadarzyn – 2765 zł, Michałowice – 1971 zł, Raszyn – 1267 zł, Pruszków – 1257 zł, Brwinów – 1233 zł.	2	0
Zarządzanie Miastem	3	3/3
Brak sieci teleinformatycznych na terenie Miasta.	1	X
Trudne warunki lokalowe Urzędu Miejskiego.	2	X
Brak publicznych punktów dostępu do Internetu.	3	X

Źródło: opracowanie własne z wykorzystaniem Strategii ...

W omawianej tu „Strategii zrównoważonego...” zawarto katalog głównych problemów rozwojowych Miasta Piastowa, tj. (problemy wymagające podjęcia działań naprawczych). Sformułowano też misję rozwoju miasta jako strategiczny cel nadrzędny:

„Piastów, dobrym miejscem do życia, pracy i wypoczynku, zamieszkałym przez społeczność aktywną oraz solidarną, respektującym zasadę zrównoważonego rozwoju.”

W strategii określono również: „Strategiczne cele rozwoju wraz z celami pośrednimi (cele są względem siebie równorzędne)”:

Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury technicznej

- Cel pośredni: Budowa urządzeń zaopatrzenia w wodę oraz odprowadzania i oczyszczania ścieków
- Cel pośredni: Uporządkowanie gospodarki odpadami
- Cel pośredni: Rozbudowa i modernizacja układu drogowego i rozwój transportu publicznego

Cel strategiczny: Rozwój gospodarki lokalnej i przedsiębiorczości mieszkańców

- Cel pośredni: Wsparcie rozwoju przedsiębiorczości
- Cel pośredni: Promocja walorów i zasobów Miasta

Cel strategiczny: Rozwój infrastruktury społecznej oraz budowa społeczeństwa obywatelskiego

- Cel pośredni: Doskonalenie jakości kształcenia i wychowania oraz stała poprawa standardu bazy materialnej w miejskich placówkach oświatowych
- Cel pośredni: Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób i rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej
- Cel pośredni: Rozwój działalności i bazy kulturalnej
- Cel pośredni: Poprawa stanu bezpieczeństwa publicznego
- Cel pośredni: Stała poprawa opieki zdrowotnej mieszkańców
- Cel pośredni: Rozwój działalności i bazy sportowo-rekreacyjnej
- Cel pośredni: Organizacyjne i finansowe wsparcie działań na rzecz integracji i aktywizacji mieszkańców
- Cel pośredni: Doskonalenie jakości pracy Urzędu Miejskiego

Cel strategiczny: Poprawa stanu środowiska przyrodniczego i ładu przestrzennego

- Cel pośredni: Systematyczne prowadzenie edukacji ekologicznej i promocji proekologicznego stylu życia wśród mieszkańców
- Cel pośredni: Ochrona zasobów środowiska przyrodniczego
- Cel pośredni: Planowe i racjonalne zagospodarowanie przestrzeni

Porównując katalog celów strategicznych i celów pośrednich zawartych w „Strategii zrównoważonego...” z celami „Programu...” widać pełną zgodność merytoryczną obu dokumentów. Różnice pojawiają się na poziomie części kierunków działań/zadań realizacyjnych, a wynikają one z wspomnianych na wstępie zmian wybranych elementów sytuacji społeczno-gospodarczej Piastowa oraz ze specyfiki skoncentrowanej przestrzennie interwencji publicznej jaką są projekty realizowane w ramach programów rewitalizacji. „Program...” jest w pełni zgodny z zapisami „Strategii zrównoważonego ...”, ujmuje

bowiem wszystkie główne problemy uwzględniając ich przestrzenną koncentrację na terenie miasta.

Powiązania i zgodność z Gminną strategią rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020 przyjętej Uchwałą Rady Miejskiej w Piastowie Nr XVII/106/2016 z dnia 19 stycznia 2016 r.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest podstawą do realizacji wzorów interwencji społecznych podejmowanych w celu poprawy tych stanów oraz zjawisk występujących w obrębie danej społeczności, które mają negatywny charakter.

Strategia określa jak rozwiązywać kwestie społeczne.

W Strategii tej szczególnie ważnym aspektem jest uczestnictwo obywateli Miasta Piastowa w rozwiązywaniu trudnych zagadnień jakie wyłaniają się z diagnozy sytuacji społecznej w mieście. W związku z tym w dokumencie przedstawiono szczegółową mapę zasobów ludzkich Piastowa oraz schematy współpracy w ramach tych zasobów.

Poszczególne kierunki działań jakie będą realizowane w konsekwencji zdiagnozowanych problemów będą realizowane w kilku przedziałach czasowych:

- działania doraźne,
- działania krótkofalowe (programy)
- działania długofalowe ze szczególnym uwzględnieniem działań profilaktycznych.

Strategia obejmuje swoim zakresem nie tylko środowiska zmarginalizowane, ale również szersze kręgi mieszkańców Piastowa. Oznacza to, iż w Strategii działania zostaną skierowane również do tych mieszkańców, którzy nie byli i nie są klientami Ośrodka Pomocy Społecznej a borykają się z pewnymi trudnościami w różnych dziedzinach życia. Wszystkie powyższe stwierdzenia stanowią podstawę formułowania przestrzennej i programowej zawartości „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

Cały sens sformułowanego w ww. „Programie rewitalizacji...” katalogu programów i projektów społecznych zawiera się w ich ścisłym związku z ustaleniami swoistej lokalnej diagnozy społecznej zawartej m.in. w „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020”. Jak stwierdzono wcześniej, w szczególności realizacja poszczególnych projektów o charakterze inwestycyjnym określonych w „Programie rewitalizacji...” dotyczy tylko i wyłącznie modernizacji i odbudowy bazy infrastruktury społecznej miasta. Podstawową barierą skuteczności i efektywności publicznej interwencji podejmowanej dla rozwiązywania szeroko rozumianych problemów społecznych są niedostatki tejże bazy, w której nie mogą przyjąć należytego wymiaru ilościowego i zasięgu społecznego przedstawione wcześniej różnorodne działania – najogólniej mówiąc – budujące jakość kapitału ludzkiego i społecznego w Piastowie.

W tym kontekście należy wskazać na całkowitą zgodność części programowej „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” z misją „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020”:

Misja : „Piastów miastem przyjaznym dla mieszkańców, zamieszkałym przez społeczność zintegrowaną, żyjącą godnie oraz świadomą własnych możliwości”

oraz z jej celami:

Cele strategiczne, szczegółowe, kierunki działań

- Cel strategiczny pierwszy
Zintegrowany system wsparcia rodziny ze szczególnym uwzględnieniem pozycji dziecka
Cele szczegółowe :
 1. Stworzenie silnej pozycji rodziny i dziecka w środowisku lokalnym.
 2. Likwidacja przyczyn dysfunkcji rodziny.
 3. Zapewnienie rodzinom odpowiednich warunków życiowych – zgodnie z potrzebami i możliwościami instytucji / organizacji działającymi na rzecz rodzin w gminie i powiecie.
 4. Współpraca z instytucjami i organizacjami zajmującymi się opieką i pomocą rodzinie.
- Cel strategiczny drugi
Mobilizowanie do działania środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym
Cele szczegółowe:
 1. Zwalczanie ubóstwa ,zapobieganie wykluczeniu ze społeczności.
 2. Aktywizacja zawodowa.
 3. Rozszerzenie działań na rzecz rozwiązywania problemu uzależnień, zwiększona profilaktyka.
 4. Przeciwdziałanie zjawisku bezdomności.
- Cel strategiczny trzeci
Wsparcie osób niepełnosprawnych
Cele szczegółowe :
 1. Zagadnienia osób niepełnosprawnych a świadomość społeczna.
 2. Zdrowie, rehabilitacja osób niepełnosprawnych, przeciwdziałanie niepełnosprawności.
 3. Zaktywizowanie zawodowe osób niepełnosprawnych.
 4. Integracja niepełnosprawnych ze środowiskiem lokalnym.
 5. Rozbudowanie sieci wsparcia dla dzieci wymagających specjalistycznych usług opiekuńczych.
- Cel strategiczny czwarty
Wsparcie osób w podeszłym wieku
Cele szczegółowe :
 1. Podniesienie stanu zdrowotnego osób starszych.
 2. Optymalizacja usług opiekuńczych – formy pomocy ludziom starszym umożliwiającym pozostanie oraz funkcjonowanie w środowisku.
 3. Przeciwdziałanie izolacji osób starszych.
 4. Zintegrowane działanie instytucji i osób na rzecz ludzi starszych
- Cel strategiczny piąty
Wsparcie pracowników służb społecznych
Cele szczegółowe:
 1. Kształcenie pracowników służb społecznych

2. Wymiana doświadczeń zawodowych między instytucjami w ramach wspólnych zakresów działań
3. Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu.

Większość wymienionych powyżej celów strategicznych i odpowiadającym im celów szczegółowych będzie realizowana bezpośrednio, a pozostałe pośrednio w ramach działań przewidzianych w „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

IX. KOMPLEMENTARNOŚĆ I SYNERGIA PROJEKTÓW REWITALIZACJI

Działania przewidziane w ramach realizacji Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ mają formę oddzielnych projektów, które jednak są wzajemnie ściśle powiązane. Osiąganie poszczególnych celów rewitalizacji z założenia ma wynikać z realizacji wielu projektów, które uzupełniają, dopełniają i wzmacniają się wzajemnie (częściowo nawet warunkują się).

Te wzajemne interakcje między projektami rewitalizacyjnymi Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ zachodzą w aspektach:

1/ Przestrzennym - komplementarność przestrzenna:

- Występują wzajemne powiązania pomiędzy projektami/przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi zarówno realizowanych na obszarze rewitalizacji, jak i znajdujących się poza nim, ale oddziałujących na obszar rewitalizacji – **wynika to z wykazanej zgodności celów całego „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...” i poszczególnych projektów programu z działaniami przedstawianymi w podstawowych dokumentach strategicznych: „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020”, „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa”, Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja)”;**
- Program rewitalizacji ma oddziaływać na cały dotknięty kryzysem obszar (a nie punktowo, w pojedynczych miejscach), a poszczególne projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne mają się wzajemnie się dopełniać przestrzennie dla uzyskania efektu synergii - – **wynika to z zakresu rzeczowego projektów przewidzianych do realizacji w ramach „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...”.**
- Prowadzone działania nie będą skutkować przenoszeniem problemów na inne obszary i nie będą prowadzić do segregacji społecznej i wykluczenia – **poszczególne projekty przewidziane do realizacji w ramach „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...” zwiększają zakres „oddziaływań na sytuacje kryzysowe” a nie zastępują działań już podejmowanych, poza tym przewidywane preferencje wobec grup docelowych beneficjentów z obszaru rewitalizacji dotyczą .**
- Ciągła analiza następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy i jej otoczenia jest podstawą skuteczności programu rewitalizacji – **wynika to z przyjętych zasad monitoringu i aktualizacji „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...”.**

2/ Problemowym (przedmiot, w struktura beneficjentów – grup docelowych) - komplementarność problemowa

- Przewidziano realizację projektów/przedsięwzięć rewitalizacyjnych, które będą się wzajemnie dopełniały tematycznie, we wszystkich aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym, środowiskowym) – **powiązania takie wskazano w Tabelach 43 i 46;**
- Nie dopuszczono do fragmentacji działań przy braku powiązań między różnymi sferami oddziaływania rewitalizacji („techniczną”, „społeczną”, funkcjonalno-przestrzenną itp.) bez całościowego ujęcia przyczyn kryzysu obszaru rewitalizacji.
- Określono pożądaný stan, do którego mają doprowadzić dany obszar projekty/przedsięwzięcia rewitalizacyjne - **dla poszczególnych projektów określono wskaźniki produktu oraz rezultatu (dla projektów głównych określono wartości docelowe wskaźników rezultatu) oraz określono wskaźniki monitorowania osiągania celów „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...”.**
- Powiązane działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach - koordynacja tematyczna i organizacyjna działań władz lokalnych – **wynika to z wykazanej zgodności celów całego „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...” i poszczególnych projektów programu z działaniami przedstawianymi w podstawowych dokumentach strategicznych: „Gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych Miasta Piastowa na lata 2016-2020”, „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Piastowa”, Strategii zrównoważonego rozwoju Miasta Piastowa do 2020 roku (aktualizacja)”;**
- Uwzględnianie wyników analizy zjawisk kryzysu na obszarze województwa m.in. sytuacji społecznej, gospodarczej i przestrzennej oraz i trendów demograficznych – **część diagnostyczna „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa...” składa się z dwóch elementów: obszernej diagnozy pokazującej stan sytuacji społecznej, gospodarczej, przestrzennej i trendów demograficznych Piastowa na tle województwa oraz powiatu oraz z powiązanej z ww. właściwej diagnozy wybranych elementów sytuacji społeczno-gospodarczej Piastowa w podziale na 5 stref.**

3/ Proceduralno-instytucjonalnym - komplementarność proceduralno-instytucjonalna

- Zaprojektowano system zarządzania „Programem rewitalizacji Miasta Piastowa...”, który pozwoli na efektywne współdziałanie na jego rzecz różnych instytucji oraz wzajemne uzupełnianie się i spójność procedur – **określają to zadana Pełnomocnika ds. rewitalizacji, zasady monitoringu i aktualizacji.**

4/ Czasowym - komplementarność międzyokresowa

- Przeprowadzono analizę dotychczasowego wspierania procesów rewitalizacji – „Program rewitalizacji Miasta Piastowa...” został zbudowany na bazie przyjętego w 2008 r. „Lokalnego programu rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013”.

- Uzupełnianie/dopełnianie przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013 – zachowanie ciągłości programowej – **„Program rewitalizacji Miasta Piastowa...”** został zbudowany na bazie przyjętego w 2008 r. „Lokalnego programu rewitalizacji Miasta Piastowa na lata 2007-2013”;

5/ Finansowym - komplementarność źródeł finansowania:

- Projekty rewitalizacyjne, tworzące „Program rewitalizacji Miasta Piastowa...” opierają się łączeniu wsparcia ze środków funduszy strukturalnych z wykluczeniem podwójnego dofinansowania.
- W strukturze finansowania projektów starano się wykorzystać efekt synergii projektów rewitalizacyjnych finansowanych szczególnie w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego i Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (RPO WM 2014-2020), a także innych źródeł środków publicznych (fundusze Ministerstw, środka własne budżetu miasta);
- Zastosowano w części projektów – stosownie do struktury beneficjentów łącznie prywatnych i publicznych źródeł finansowania;

Uogólniając powyższe:

- wszystkie projekty rewitalizacji zostały zlokalizowane na obszarze rewitalizacji, a ponadto na tym obszarze charakteryzują się koncentrują w zespołach funkcjonalno-przestrzennych;
- wszystkie projekty rewitalizacji zostały przewidziane do realizacji w ciągu najbliższych 5. lat;
- wszystkie projekty rewitalizacji dotyczą działań skierowanych na grupy problemowe obszaru rewitalizacji tj. dzieci i młodzież oraz osoby w wieku poprodukcyjnym. Z oczywistych względów wśród korzystających z remontowanej i modernizowanej bazy obiektów infrastruktury społecznej - **poprzez realizowane tam projekty „miękkie”** preferowane będą grupy osób z obszaru rewitalizacji. Projekty te będą niejako dedykowane uczestnikom spełniającym warunki miejsca zamieszkiwania połączone z kryteriami społeczno-ekonomicznymi. Oczywiście – niejako poza miękkimi projektami rewitalizacyjnymi – z bazy tej będą mogły korzystać - już na ogólnych zasadach - osoby spoza „grup docelowych” programu rewitalizacji.

Wszystkie Przedsięwzięcia (wraz z tworzącymi je projektami) oraz projekty główne i uzupełniające w Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ były formułowane w warunkach ostrego rygoryzmu zachowania wzajemnej komplementarności tych projektów, z czym bezpośrednio wiąże się spodziewane uzyskanie zjawiska synergii ww. projektów tzn wzajemnego wzmacniania ich oddziaływania.

Efekt **synergii** między projektami głównymi, między projektami uzupełniającymi oraz między projektami głównymi a uzupełniającymi – wzmacniają nawzajem swoje rezultaty, a zwłaszcza oddziaływania poprzez:

1/ skierowanie do tych samych lub współwystępujących grup społecznych (wiek, status materialny; zainteresowania lub ich brak);

2/ objęcie programami możliwie szerokiego kręgu interesariuszy zróżnicowanych pod względem zainteresowań oraz „sytuacji problemowych”;

3/ osiągnięcie „efektu skali” wynikającego ze współwystępowania w czasie i przestrzeni zróżnicowanej oferty odpowiadającej sytuacjom kryzysowym - w takich warunkach pojawia się możliwość wytworzenia swoistej „mody” czy „trendu” uczestnictwa w zorganizowanych formach aktywności indywidualnej i społecznej (zdrowy styl życia; doksztalcanie, kompetencje społeczne – opieka nad dziećmi i młodzieżą, aktywność fizyczna – rehabilitacja, gimnastyka usprawniająca, sport, rywalizacja sportowa itp.);

Komplementarność projektów odniesienia szczegółowe

Projekty główne

Grupa Projektów głównych Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ składa się z dwóch podgrup, tj. projektów „miękkich” oraz projektów inwestycyjnych w zakresie odnowy i modernizacji bazy infrastruktury społecznej obszaru rewitalizowanego.

Projekty „miękkie” - Przedsięwzięcie „PROGRAM HORYZONTALNY: CENTRUM EDUKACYJNO – REKREACYJNE >POKOLENIA<” składające się z 14 projektów (od 1.1 do 1.14.) Efektem działań podjętych w ramach tego Programu byłoby najogólniej mówiąc wykorzystanie potencjału różnych pokoleń dla integracji środowiska lokalnego i redukcji, występujących ze szczególnym nasileniem na obszarach metropolitalnych, zjawisk negatywnych takich jak: wykluczenie społeczne współwystępujące z zagrożeniem różnego typu patologiami (w tym przestępczością), poczucie samotności, niedowartościowania – co dotyczy zarówno jednostek jak i całych grup społecznych (w szczególności dzieci, młodzieży oraz osób starszych). Projekty te z założenia mają być realizowane w obiektach bazy infrastruktury społecznej Miasta Piastowa. **W ujęciu szczegółowym są to:**

W zakresie działalności o charakterze dydaktyczno-wychowawczym:

Projekt G1.1. „KOPERNIK”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, rozwój zainteresowań naukowych, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.2 „ASTROLABIUM”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, rozwój zainteresowań naukowych, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.3. „HERBARIUM”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.4. „ARBORETUM”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.5. „KLEOPATRA”: pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.6. „DYMARKI”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna, socjalizacja;

Projekt G1.7 „HISTORIA I WSPÓŁCZESNOŚĆ”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna miłośników historii, socjalizacja;

Projekt G1.8. „Z ORŁEM W TLE”: aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna, alternatywa spędzania wolnego czasu, integracja społeczna miłośników historii, socjalizacja;

W zakresie działalności o charakterze społeczno-edukacyjnym:

Projekt G1.9. „WARSZTATY – PRZYJEMNE Z POŻYTECZNYM”: integracja środowisk skupionych wokół konkretnych problemów dotyczących np. kobiet, ludzi starszych itp. wymianę doświadczeń z zakresu profilaktyki zdrowotnej, utrzymania sprawności i aktywności fizycznej oraz społecznej, kulinariów, pielęgnacji niemowląt, plenery malarskie, koło fotograficzne itd. aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;

Projekt G1.10. „WOKÓŁ STOŁU”: aktywizacja oświatowo-edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;

Projekt G1.11. „WYGRAJ Z CUKRZYCA”: edukacja różnych grup wiekowych w zakresie profilaktyki i leczenia cukrzycy

Projekt G1.12. „PAMIĘĆ” – program edukacyjny dla rodzin z chorobą Alzheimera, cel edukacyjny i stworzenie nieformalnych grup samopomocowych

Projekt G1.13. „FORUM MŁODYCH MAM” – zajęcia z zakresu kulinariów, pielęgnacji niemowląt, prowadzenia gospodarstwa domowego, rozwijania własnych zainteresowań, wychowania dzieci i młodzieży, higieny i profilaktyki zdrowotnej itp. – profilaktyka zdrowotna, aktywizacja edukacyjna różnych grup wiekowych, pozytywna alternatywa spędzania wolnego czasu;

Projekt G1.14. „OGARNIJ DZIDZIUSIA”: edukacja rodziców w zakresie pielęgnacji, profilaktyki, diagnostyki dzieci w wieku 0-3 lat

Bez realizacji tego typu projektów miękkich, skierowanych bezpośrednio do mieszkańców obszaru rewitalizowanego, nie jest możliwe zrealizowanie podstawowych celów Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+. Projekty te adresowane są przede wszystkim do dwóch głównych grup docelowych mieszkańców obszaru rewitalizowanego, tj. dzieci i młodzieży oraz osób w wieku poprodukcyjnym (osób starszych). Również część z ww. projektów adresowana jest do młodych rodziców. Celem tych projektów, jak wskazywano wcześniej, jest osiągnięcie poprawy w zakresie ujawnionych w diagnozie obszaru rewitalizowanego symptomów sytuacji kryzysowej wyrażonej odpowiednimi wskaźnikami poziomu występujących tu zagrożeń.

Dru ga grupa projektów głównych, na która składają się 4. projekty, tj.:

- Projekt G2: „Kompleksowy remont i modernizacja Willi Millera wraz z otaczającym parkiem”

- Projekt G3: „Rozbudowa i przebudowa terenu targowiska miejskiego”
- Projekt G4. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego dla potrzeb biblioteki miejskiej”
- Projekt G5. „Rozbudowa budynku Liceum Ogólnokształcącego - dobudowa hali sportowej z zapleczem”

Są to projekty o charakterze remontowo-modernizacyjnym oraz rozbudowy trzech kluczowych budynków bazy infrastruktury społecznej, obszaru rewitalizowanego. Odpowiadają one ujawnionej w diagnozie zaawansowanej dekapitalizacji większości głównych obiektów kubaturowych infrastruktury społecznej zlokalizowanych na obszarze rewitalizacji. I tak:

- 1) Bez przywrócenia do użytkowania wyłączonej z powodu dekapitalizacji technicznej Willi Millera o powierzchni użytkowej ok. 550 m², w której przewidziane jest zlokalizowanie filii siedziby biblioteki miejskiej, harcówki oraz pomieszczeń dziennego pobytu dla osób starszych, a także Centrum Dialogu Pokolenia, niemożliwa jest realizacja większości miękkich głównych projektów wymienionych na wstępie. Stan taki występuje z powodu zaawansowanej dekapitalizacji i braków istniejących obiektów infrastruktury społecznej na obszarze rewitalizowanym. Braki te i stan dekapitalizacji wykazano w Diagnozie obszaru rewitalizowanego.
- 2) Na obszarze rewitalizowanym, podobnie jak w całym mieście, nie ma ogólnodostępnej hali sportowej. Bez realizacji projektu budowy hali sportowej przy liceum ogólnokształcącym, nie ma możliwości rozszerzenia zakresu, ani ilości działań z zakresu kultury fizycznej, sportu, wypoczynku, zdrowego stylu życia przeznaczonych tak dla głównych grup docelowych, tj. dzieci i młodzieży oraz osób w wieku poprodukcyjnym, ale również dla osób w wieku produkcyjnym obszaru rewitalizowanego.
- 3) Bez realizacji rozbudowy budynku Liceum Ogólnokształcącego o część przeznaczoną na główną siedzibę Biblioteki Publicznej, nie istnieje możliwość tak ilościowego, jak jakościowego rozszerzenia oferty tej placówki na obszarze rewitalizowanym. Przypominamy, że główna siedziba Biblioteki Publicznej obecnie zajmuje ok. 80m² w budynku Miejskiego Ośrodka Kultury, zaś dwie filie tejże placówki liczą w sumie odpowiednio 60m² i 30m². Z punktu widzenia zadań do jakich predestynowana jest Biblioteka Publiczna na obszarze rewitalizowanym, powierzchnie te umożliwiają bardzo ograniczone aktywności w siedzibie własnej i uzależniają tę działalność od każdorazowych uzgodnień z możliwościami innych placówek udostępniających doraźnie Bibliotece swoje pomieszczenia na różne organizowane imprezy.

Podsumowując, realizacja wskazanych w Programie Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ projektów miękkich jest ściśle powiązana, i wręcz uzależniona od: przywrócenia do zasobu infrastruktury społecznej Miasta obszaru rewitalizowanego 550m² powierzchni Willi Millera oraz w dalszej kolejności stworzenie bazy dla aktywności fizycznej w postaci hali sportowej oraz bazy dla współczesnych form dostępu do dziedzictwa kulturowego w postaci

budowy siedziby Biblioteki Publicznej. Bez przebudowy i modernizacji terenu targowiska niemożliwa jest szybka aktywizacja drobnej przedsiębiorczości na obszarze rewitalizowanym

Opis projektów uzupełniających – projekty wzmacniające oddziaływanie projektów głównych – synergia

W zakresie projektów uzupełniających przewidywane do realizacji są cztery grupy projektów:

Projekt dotyczący remontu, modernizacja obiektu infrastruktury społecznej (nie przewiduje się budowy nowych obiektów):

- Projekt U1: „Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2”

Projekt gospodarczy– zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej, zdegradowanych terenów przemysłowych:

- Projekt U2: „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych wraz z drogą dojazdową – aktywizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego”

Projekty dotyczące „zwartych zespołów zabudowy mieszkaniowej” – odnowa, remonty i modernizacje zespołów mieszkaniowych: części wspólnych obiektów zabudowy mieszkaniowej oraz towarzyszących im przestrzeni publicznych;

- Projekt U3: „Kompleksowa odnowa Osiedla Kolejowego”
- Projekt U4: „Kompleksowa odnowa Osiedla Tysiąclecia”
- Projekt U5: „Kompleksowa odnowa zespołu starych kamienic”
- Projekt U6: „Odnowa rejonu ulicy Lwowskiej”

Podsumowując – w zakresie projektów uzupełniających:

1. Projekt dotyczący remontu, modernizacja obiektu infrastruktury społecznej to odpowiedź na „kryzys dekapitalizacji głównych obiektów kubaturowych infrastruktury społecznej” oraz „kryzysy społeczne” (m.in. poziom edukacji);
2. Projekt gospodarczy to odpowiedź na „kryzys ubóstwa” – dla zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej obszaru zdegradowanego – „Utworzenie Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych” (a także spośród projektów głównych „Modernizacja i przebudowa targowiska” to dwa projekty w sposób szybki bezpośrednio służące zwiększeniu liczby odpowiednich do lokalnych potrzeb obszaru rewitalizacji miejsc pracy i aktywności ekonomicznej.
3. Grupa projektów odnowy zwartych zespołów zabudowy mieszkaniowej to odpowiedź na kryzys dekapitalizacji starych zespołów zabudowy mieszkaniowej – dotyczą one zdegradowanych zespołów zabudowy mieszkaniowej o różnym statusie prawnowłasnościowych z obszaru rewitalizacji –zespoły tej zabudowy ze względu na jej

wiek, stan dekapitalizacji i status ekonomiczny właścicieli i użytkowników bez interwencji publicznej będą ulegały dalszej degradacji technicznej i będą bardzo ograniczały wszelkie efekty rewitalizacyjnych projektów „społecznych” i „gospodarczych”.

X. PARTYCYPACJA SPOŁECZNA – MECHANIZMY WŁĄCZENIA INTERESARIUSZY W PROCES REWITALIZACJI

Partycypacja to udział interesariuszy²⁰ w podejmowaniu publicznych decyzji, to świadome i aktywne uczestnictwo mieszkańców we współdecydowaniu o sprawach, które ich dotyczą. Partycypacja wynikająca z przepisów prawa UE i polskich regulacji prawnych jest podstawą budowania społeczeństwa obywatelskiego i wzmacniania kapitału społecznego.

Dojrzała partycypacja (będąca najwyższą formą konsultacji społecznych – rys. 11) polega na współuczestniczeniu w tworzeniu projektu, wyrażeniu własnej opinii i potrzeb dotyczących danego terenu; to partnerstwo pomiędzy władzą a obywatelami polegające na współdecydowaniu, współrealizowaniu, ale i współodpowiedzialności.

Rysunek 11. Partycypacja jako jeden z elementów konsultacji społecznych

Zgodnie z założeniami ustawowymi, podstawę wszystkich działań rewitalizacyjnych stanowi odpowiedź na problemy (bariery) społeczne. Działania podejmowane w sferze planistycznej, technicznej, środowiskowej lub gospodarczej mają charakter uzupełniający dla nadrzędnych działań podejmowanych w sferze społecznej. Dlatego też w przygotowaniu, a następnie wdrażaniu lokalnych programów rewitalizacji podkreśla się znaczącą rolę procesu partycypacji.

„Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” powstał w oparciu o metodę ekspercko-społeczną. W opracowaniu Programu założono możliwie jak najszerszą partycypację, zakładającą udział w procesie opracowania dokumentu lokalnych liderów (formalnych i nieformalnych) oraz społeczności lokalnej.

Przeprowadzenie całego procesu partycypacji, według ustalonego z Władzami Miasta harmonogramu działań (porównaj Tabela 49), miało na celu:

- poznanie potrzeb i oczekiwań interesariuszy oraz odpowiedź na te potrzeby poprzez planowane działania rewitalizacyjne,
- prowadzenie, skierowanych do interesariuszy, działań edukacyjnych i informacyjnych o procesie rewitalizacji,
- inicjowanie i wspieranie dialogu i integracji wokół rewitalizacji,
- zapewnienie udziału interesariuszy w przygotowaniu dokumentu, w tym w szczególności możliwość zgłoszenia/wygłoszenia opinii, uwag w czasie warsztatów i debat.

²⁰ Definicja interesariuszy została przywołana we Wstępie do „Programu...”.

Tabela 42. Partycypacja w procesie budowania Programu Rewitalizacji

ETAP/DZIAŁANIA Z ZAKRESU PARTYCYPACJI	TERMINY
Diagnoza zmierzająca do wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji	czerwiec-lipiec
Pierwsze spotkanie robocze z przedstawicielami UM Piastów	10 czerwca 2016
Ogłoszenie na stronie internetowej UM Piastów otwierające prace nad Programem Rewitalizacji	20 czerwca 2016
Utworzenie zakładki na stronie internetowej UM Piastów dotyczącej rewitalizacji – publikacja wstępnego harmonogramu prac	20 czerwca 2016
Uruchomienie ankiety internetowej dotyczącej barier rozwoju Miasta Piastowa oraz opinii mieszkańców na temat obszarów wymagających rewitalizacji	od 21 czerwca do 21 lipca
Informacje dotyczące warsztatów i debaty – zaproszenia (strona internetowa, ogłoszenia zwyczajowo przyjęte)	do 28 czerwca
Warsztat I z lokalnymi liderami – bariery rozwoju i obszary wymagające rewitalizacji	5 lipca
Otwarta debata z mieszkańcami nt. barier rozwoju i potrzeb rewitalizacji	5 lipca
Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji (zamieszczenie na stronie internetowej ww. obszarów – warianty)	do 10 lipca
Dalsze prace nad Programem Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+	lipiec-wrzesień
Opracowanie projektu Programu Rewitalizacji w oparciu o wyniki prac diagnostycznych, prace ekspertów, wyniki partycypacji	lipiec-wrzesień
Informacje dotyczące warsztatów i debaty – zaproszenia (strona internetowa, ogłoszenia zwyczajowo przyjęte)	do 19 lipca
Warsztat II dotyczący wyboru przedsięwzięć rewitalizacyjnych	26 lipca
Otwarta debata z mieszkańcami nt. możliwych projektów rewitalizacyjnych	26 lipca
Konsultacje społeczne projektu Programu Rewitalizacji i przedsięwzięć rewitalizacyjnych – zamieszczenie na stronie internetowej ankiety dotyczącej opinii na temat projektu dokumentu oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych	od 26 sierpnia do 26 września
Informacje dotyczące debaty – zaproszenia (strona internetowa, ogłoszenia zwyczajowo przyjęte)	do 30 sierpnia
Spotkanie prezentujące projekt Programu Rewitalizacji wraz z systemem wdrażania i monitorowania – debata	6 września
Spotkania z komisjami Rady Miasta	między 6 a 26 września
Opracowanie raportu z konsultacji społecznych zamieszczenie na	do 28 września

ETAP/DZIAŁANIA Z ZAKRESU PARTYCYPACJI	TERMINY
stronie internetowej UM Piastów	
Wprowadzenie zmian do Programu Rewitalizacji wynikających z konsultacji społecznych – zamieszczenie na stronie internetowej UM	do 30 września
Przyjęcie Programu Rewitalizacji uchwałą Rady Miasta	październik
Konferencja podsumowująca	początek października

W ramach przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych wykorzystywano następujące formy informowania i angażowania interesariuszy:

- strona internetowa, jako punkt informacyjny i konsultacyjny www.piastow.pl/nasze-miasto/gminny-program-rewitalizacji-miasta-piastowa
- ankieta internetowa skierowana do interesariuszy (mieszkańców, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych). Ankieta była przeprowadzona na etapie opracowania diagnozy i wskazywania potencjalnych obszarów do rewitalizacji oraz na etapie wyłożenia projektu dokumentu do konsultacji (ankieta dotyczyła rankingowania projektów rewitalizacyjnych),
- warsztaty dla pracowników samorządu oraz mieszkańców Miasta,
- debaty z mieszkańcami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, pracownikami Urzędu Miasta i jednostek podległych, dotyczące problematyki rewitalizacji (funkcja edukacyjno-informacyjna). Ponadto w czasie debat pozyskano opinie, stanowiska i pomysły dotyczące problemów występujących na terenie miasta (barier rozwojowych), przestrzennego zasięgu obszarów zdegradowanych i potrzebnych przedsięwzięć rewitalizacyjnych,
- konferencja podsumowująca całość prac nad Programem rewitalizacji, w tym prezentacja przyjętego dokumentu wraz ze wskazaniem możliwości włączania się interesariuszy w realizowanie przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Oprócz partycypacji w procesie powstawania Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+, sam dokument także został poddany konsultacjom. W ich ramach: uruchomiono ankietę online, przygotowano formularze do składania uwag (poniżej wzory) oraz przeprowadzono debatę otwartą z interesariuszami w dniu 6 września.

Uwagi złożone do projektu
Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+

UWAGI OGÓLNE				
Część Programu, której dotyczy uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie zgłoszonej uwagi	Proponowana zmiana	Rozpatrzenie uwagi ***
W procesie konsultacji nie zgłoszono uwag ogólnych do dokumentu				

*** przyjęte, odrzucone, przyjęte częściowo

W czasie konsultacji dokumentu zgłoszone zostały dwie uwagi szczegółowe, obie przez indywidualnych mieszkańców, które zestawiono w poniższej tabeli:

UWAGI SZCZEGÓŁOWE				
Strona Programu, której dotyczy uwaga	Treść uwagi	Uzasadnienie zgłoszonej uwagi	Proponowana zmiana	Rozpatrzenie uwagi ***
	Wprowadzenie projektu rewitalizacji dla ul. St. Kostki – wykonanie chodnika na ul. St. Kostki między Aleją Wojska Polskiego a Al. Krakowską	Chodnikiem chodzą dzieci do szkoły a mieszkańcy do kościoła. Jest bardzo zniszczony, były wypadki złamań po upadku na tym chodniku. Wielokrotnie był zgłaszany do wykonania. Dzieci ciągną plecaki po wybijanych płytach tego chodnika. Już dawno powinien być wymieniony, ponieważ jest bardzo zniszczony	Wprowadzenie projektu pod nazwą: Wykonanie nowego chodnika na ul. St. Kostki między Aleją Wojska Polskiego a Al. Krakowską	Objęto obszarem rewitalizacji
s. 110	Modernizacja skweru przy ul. Warszawskiej	Na liście zadań do realizacji w związku z modernizacją bardzo przydałby się punkt – budowa placu zabaw. Na terenie osiedla Wieniawskiego nie ma żadnego miejsca dla dzieci. Przydałoby się też toalety, chociażby przenośne.	Rozszerzenie listy zadań o plac zabaw i toalety.	Część propozycji uwzględniono w katalogu zadań Projektu 2

*** przyjęte, odrzucone, przyjęte częściowo

Częścią konsultacji społecznych dokumentu była zorganizowana w dniu 6 września 2016 r. otwarta debata z mieszkańcami. Przedstawiono na niej główne założenia dokumentu oraz projekty rewitalizacyjne. Dyskusja dotyczyła uszczegółowienia zapisów w opisie projektów rewitalizacyjnych. Ustalono, iż odbędą się indywidualne spotkania nt. poszczególnych projektów rewitalizacyjnych z jednostkami które będą realizować poszczególne przedsięwzięcia.

Nadmienić należy, że partycypacja będzie miała miejsce także w procesie wdrażania Programu, co szczegółowo opisano w rozdziale dotyczącym wdrażania i aktualizacji dokumentu.

XI. SYSTEM WDRAŻANIA PROGRAMU REWITALIZACJI

Stan wyjściowy

Na formalny system organizacji realizacji „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” składają się:

- 1) Wydzielone stanowisko powołanego „Pełnomocnika ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa”, którym jest Naczelnik Wydziału Inwestycji Urzędu Miejskiego w Piastowie
- 2) „Zespół ds. opracowania i realizacji „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” – działający pod kierownictwem Pełnomocnika ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa (Naczelnika Wydziału Inwestycji Urzędu miejskiego);

Ujęte w Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”projekty, z uwagi na duże zróżnicowanie, wymagają przy ich realizacji współpracy władz miasta oraz partnerów zewnętrznych działających na terenie Piastowa. Projekty te obejmują tereny najważniejsze z punktu widzenia problemów lokalnej społeczności.

Skonkretyzowane projekty rewitalizacyjne, ujęte w niniejszym dokumencie, stanowią punkt wyjścia realizacji programu odnowy społeczno-gospodarczej miasta. Zostały one zidentyfikowane na podstawie analizy kluczowych wyzwań rozwojowych miasta oraz potrzebą interwencji władz samorządowych w ich rozwiązywanie, w szczególności w zakresie specyficznych uwarunkowań funkcjonowania infrastruktury technicznej i społecznej na terenie rewitalizowanego obszaru.

Zadania, wpisane do niniejszego programu, zostały zidentyfikowane i opisane według dostępnej dokumentacji i wiedzy osób, które będą odpowiedzialne za ich przyszłe wdrażanie, a także stanu zaawansowania ich przygotowania. Wzięto również pod uwagę możliwości budżetowe władz miasta oraz organizacji i podmiotów zaangażowanych w ich realizację.

Zaprezentowany w Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +” zestaw projektów wskazuje na potrzebę interwencji w określonych płaszczyznach życia społeczno-gospodarczego Piastowa. Po pomyślnym przejściu weryfikacji przez odnośną agendę Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego i wpisaniu „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” do odnośnego wojewódzkiego Wykazu takich programów, wpis do niniejszego „Programu...” stanowić będzie podstawę do ubiegania się o środki pochodzące z odnośnych funduszy UE oraz ew. innych środków krajowych . Podmioty, odpowiedzialne za realizację poszczególnych projektów, w rozumieniu zasad zarządzania środkami z funduszy strukturalnych, będą beneficjentami końcowymi ewentualnej pomocy.

Zadania Pełnomocnika ds. rewitalizacji

Pełnomocnik ds. rewitalizacji kieruje pracą Zespołu zadaniowego ds. rewitalizacji. Pełnomocnik ds. rewitalizacji jest odpowiedzialny za aktualizowanie i wdrażanie Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ poprzez koordynację przedsięwzięć realizowanych na obszarach objętych ww. programem oraz działania aktywizujące i integrujące wszystkich interesariuszy Programu w szczególności poprzez:

- kompleksowe programowanie polityki rewitalizacji prowadzonej w mieście;
- podejmowanie działań koordynujących pracę między wydziałami Urzędu Miejskiego i miejskimi jednostkami organizacyjnymi;
- inicjowanie działań rewitalizacyjnych, w tym również realizowanych przez organizacje pożytku publicznego oraz wdrażanych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego;
- wspieranie zarządzania projektami realizowanymi przez podmioty publiczne i prywatne;
- organizowanie i obsługę prac zespołu ds. rewitalizacji oraz innych gremiów społecznych zaangażowanych w procesie rewitalizacji;
- inicjowanie i organizowanie przedsięwzięć informacyjnych, promocyjnych i negocjacji – w szczególności działań aktywnych tzn. poprzez wyszukiwanie i aktywizowanie potencjalnych interesariuszy programu;
- prowadzenie działań doradczych i informacyjnych w zakresie pozyskiwania środków funduszy europejskich na działania rewitalizacyjne;
- monitorowanie efektów działań realizowanych na obszarach objętych Programem Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+.

Procedura wyboru projektów do „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”

Podstawowym celem selekcji zgłaszanych projektów jest sprawdzenie ich pod względem formalnym. Proponuje się następującą procedurę preselekcji projektów do „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”. Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa dokonuje sprawdzenia zgłoszonego projektu według poniższej listy kontrolnej:

- a) **Kompletność wypełnienia karty projektu** oraz realna możliwość zgromadzenia niezbędnych załączników do wniosku projektowego w zakładanym okresie realizacji projektu.
(Jeśli karta nie została wypełniona poprawnie bądź wpisane dane nie brzmią wiarygodnie, bądź wreszcie istnieje zagrożenie, że projektodawca nie będzie w stanie zgromadzić na czas wymaganych we wniosku załączników (np. pozwolenia na budowę), Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa kontaktuje się bezpośrednio z wnioskodawcą i prosi o uzupełnienie ew. korektę danych).
- b) **Uprawnienie wnioskodawcy** do zgłoszenia projektu.
(Jeśli wnioskodawca nie jest uprawniony do zgłoszenia projektu, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź zmianę beneficjenta).
- c) **Zgodność z celami** „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”
(w konsultacji z Zespołem ds. opracowania „Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +”).
- d) **Zgodność z kryterium geograficznym** – realizacja projektu powinna wpisywać się w granice geograficzne określone w „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +”.

(Jeśli projekt jest związany z nieruchomością, która znajduje się poza granicami obszaru, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

- e) **Właściwy okres realizacji projektu** zgodnie z zasadą „n+2” – realizacja projektu powinna przebiegać w ramach czasowych wynikających z zasady „n+2”.

(Jeśli beneficjent określi okres realizacji projektu w sposób niezgodny z zasadą „n+2” i „n+3”, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa kontaktuje się z wnioskodawcą i ustala wycofanie wniosku bądź jego modyfikację).

- f) **Dostępność środków finansowych** w budżecie EFRR przewidzianym dla działania RPO WM w danym okresie programowania.

Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa sprawdzając przedstawioną kartę projektu sporządza raport, w którym zapisuje wynik zgodności sprawdzenia z kryteriami od „a” do „f”. Jeżeli informacje przedstawione przez projektodawcę są zgodne z wymogami RPO WM- Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa przystępuje do sprawdzenia zgodności zgłoszonego projektu z dalszymi kryteriami formalnymi. Jeżeli zgodności nie stwierdzono, Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa kontaktuje się z projektodawcą przekazuje mu raport z czynności sprawdzenia karty zgłoszenia oraz ustala wycofanie projektu bądź procedurę modyfikacji zgłoszenia.

XII. SYSTEM OKRESOWEJ ANALIZY, MONITOROWANIA I AKTUALIZACJI „PROGRAMU REWITALIZACJI MIASTA PIASTOWA 2016+”

Cele okresowej analizy i oceny realizacji „Programu rewitalizacji...”

„Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” to dokument otwarty, odzwierciedlający potrzeby oraz priorytetowe działania związane z rozwojem społecznym, gospodarczym i przestrzennym miasta oraz lokalnej społeczności. Przedmiotowy „Program rewitalizacji...” poddawany będzie systematycznej, okresowej analizie i ocenie oraz będzie aktualizowany w zakresie dostosowania do zmieniających się uwarunkowań. Analiza, ocena i aktualizacja programu odbywać się będzie w oparciu o zasadę współpracy z zainteresowanymi partnerami.

Do monitorowania, oceny realizacji programu i jego aktualizacji służyć będzie system wymiany informacji pomiędzy podmiotami programu w zakresie osiągania zakładanych wskaźników produktów, rezultatów i oddziaływania.

System okresowej analizy, monitorowania i aktualizacji tworzą:

1. Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa.
2. Partnerzy zewnętrzni:
 - a) partnerzy indywidualni i zbiorowi (ludność):
 - mieszkańcy rewaloryzowanych i modernizowanych budynków
 - wspólnoty mieszkaniowe,
 - najemcy mieszkań komunalnych,
 - właściciele nieruchomości
 - b) organizacje mieszkańców,
 - c) mieszkańcy miasta (ogół),
 - d) przedsiębiorcy,
 - e) partnerzy (organizacje) społeczno-gospodarczy,
 - f) partnerzy (podmioty) instytucjonalni:
 - spółdzielnie mieszkaniowe,
 - Powiatowy Urząd Pracy,
 - Komenda Policji itp.
3. Zbiór informacji o przebiegu i kolejności realizacji poszczególnych zadań w określonym przedziale czasu – zbieranych i analizowanych przez Pełnomocnika ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa wraz z Zespołem ds. opracowania i realizacji Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+.
4. Procedury oceny – analiza osiągniętych w danym okresie wskaźników, podczas spotkań Zespołu ds. opracowania i realizacji Programu rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ – nie rzadziej niż raz w półroczu.

Procedury i zasady aktualizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+

Przewiduje się dwie podstawowe formy aktualizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+:

1/ aktualizacja na podstawie sformalizowanego wniosku o wpisanie nowego projektu rewitalizacyjnego (dokonywana doraźnie wg uzasadnionych potrzeb)

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji z jednej strony monitoruje dostępność środków finansowych (publicznych jak i prywatnych oraz w partnerstwie publiczno-prywatnym) w zakresie rewitalizacji, z drugiej zaś prowadzi aktywne działania kreujące potencjalnych interesariuszy projektów rewitalizacyjnych. W przypadku występowania zbieżności w zakresie dostępnych odnośnych środków oraz beneficjentów potencjalnych projektów rewitalizacyjnych - w drodze skoordynowanych działań przygotowany jest (wg przedstawionych wcześniej procedur) wniosek o umieszczenie określonego, nowego, projektu w Programie Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+. Po uzyskaniu pozytywnej oceny formalnej i merytorycznej wniosek taki będzie podstawą dokonania aktualizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+.

2/aktualizacja na podstawie wyników monitoringu realizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+

Zespół zadaniowy ds. rewitalizacji prowadzi monitoring realizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+ :

1/ w skali półrocznej w zakresie „produktów” realizacji poszczególnych projektów -na podstawie sprawozdań z realizacji ww.;

2/w skali rocznej poprzez konfrontację „produktów” uzyskanych w wyniku realizacji poszczególnych projektów z wynikami corocznego monitoringu zmian wskaźników rezultatu realizacji poszczególnych projektów;

Konfrontacja rocznego „nakładu”, czyli wielkości środków finansowych oraz działań organizacyjnych na uzyskanie jednostki „produktu” w zestawieniu z analizą rocznych zmian wskaźników rezultatu będzie podstawą do oceny efektywności realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych na obszarze rewitalizacji. Wnioski z ww. analizy będą podstawą do ew. aktualizacji Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+.

System i kanały komunikacji społecznej

Podstawowym celem komunikacji społecznej jest uzyskanie partycypacji tj. aktywnego uczestnictwa społeczności lokalnej w procesie rewitalizacji, poprzez jej aktywny udział w programowaniu, decyzjach oraz realizacji i finansowaniu poszczególnych przedsięwzięć.

Komunikacja społeczna ma zapewnić partnerom programu:

- 1) dostęp do informacji na temat celów i problemów rewitalizacji,
- 2) chęć i możliwość wyrażania własnych opinii,
- 3) chęć i możliwość przedstawiania własnych projektów, które mogłyby być współfinansowane z EFRR, EFS oraz innych źródeł,
- 4) uzyskanie porozumienia pomiędzy partnerami procesu rewitalizacji a Burmistrzem Miasta bądź Pełnomocnikiem ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa, niezbędne do uwzględnienia projektów zgłaszanych przez beneficjentów zewnętrznych

w „Programie rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”.

Informowanie w procesie komunikacji społecznej ma wyjaśnić mieszkańcom korzyści płynące z procesu rewitalizacji, w zamian za tymczasowe zakłócenie normalnego rytmu życia i określony wysiłek, także finansowy. Na system komunikacji społecznej składa się:

- 1) zespół osób inicjujących proces komunikowania się – Burmistrz Miasta oraz Pełnomocnik ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa,
- 2) zespół osób odbierających informacje – przede wszystkim partnerzy indywidualni i zbiorowi, a także pozostali partnerzy,
- 3) zbiór określonych informacji, a w tym:
 - przekazy o charakterze informacyjnym oraz propagującym zagadnienia rewitalizacji,
 - przekazy informujące partnerów o bieżącej realizacji „Programu rewitalizacji...”,
 - wnioski z monitorowania, oceny i aktualizacji,
 - pytania związane z aktualizacją priorytetów lokalnej społeczności w odniesieniu do rodzaju działań przestrzenno-środowiskowych, gospodarczych i społecznych jakie powinny być podejmowane bądź wspierane przez miasto w ramach rewitalizacji,
- 4) procedury i techniki komunikowania się:
 - środki komunikacji społecznej bezpośredniej, w szczególności:
 - o sondaże i badania społeczne przedstawicieli lokalnej społeczności,
 - o spotkania mieszkańców z urzędnikami podczas załatwiania spraw bieżących,
 - o spotkania Burmistrza Miasta z mieszkańcami, w tym w czasie przyjęć interesantów,
 - o przesyłki pocztowe, poczta elektroniczna, rozmowy telefoniczne,
 - środki komunikacji społecznej pośredniej, w szczególności: kontakty poprzez:
 - o dziennikarzy prasy, radia, telewizji (informacja prasowa, konferencja, wywiady), ulotki, biuletyny, informatory, wydawnictwa (stałe, cykliczne i okazjonalne),
 - o stronę internetową Urzędu Miasta oraz informacje przekazywane na strony internetowe niezależnych portali miejskich, strony internetowe jednostek organizacyjnych Miasta.

System komunikacji społecznej wykorzystywać może:

- 1) dokumentację (uchwały rady, zarządzenia i decyzje Burmistrza Miasta, ustalenia Pełnomocnika ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa),
- 2) wywiad społeczny (bieżące informacje o sytuacji),
- 3) badania sondażowe (określenie grupy badawczej, jej liczebności i struktury; wybranie osób do przeprowadzenia badania; wybranie metody badania; informowanie mieszkańców o zamiarze badania, aby znali potrzebę i celowość badania)
 - wywiad kwestionariuszowy,
 - wywiad telefoniczny,
 - ankieta wypełniana przez respondenta.

Sprawność i efektywność działania systemu komunikacji społecznej zależy z jednej strony od zaangażowania, umiejętności, sposobu pozyskiwania, analizowania i oceny informacji od mieszkańców, a z drugiej strony od umiejętności doboru form i środków przekazywania informacji.

Wskaźniki monitorowania „Programu rewitalizacji...”

Wskaźniki opisane w **Tabeli 43** odpowiadają dokładnie układowi celów „Programu rewitalizacji..”, pozostając jednocześnie miarami realizacji rzeczowej strony Przedsięwzięcia „Program horyzontalnego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego „Pokolenia” oraz wszystkich pozostałych projektów rewitalizacyjnych.

Tabela 43. Zestawienie wskaźników monitorowania realizacji celów rewitalizacji na obszarze rewitalizowanym

Cel Programu Rewitalizacji	Wskaźniki monitorowania (rezultatu)	Wartość bazowa wskaźnika	Wartość docelowa wskaźnika	Częstotliwość monitorowania/Źródło danych
Sfera gospodarcza				
Cel 1. Podniesienie poziomu dochodów w wyniku rozwoju lokalnej przedsiębiorczości uzyskiwanych przez lokalne społeczności na obszarze rewitalizacji.	Liczba osób w gospodarstwach domowych o dochodach na osobę uznanych w danym roku za ubóstwa na 1000 mieszkańców (wg def. ustawowej)	13,9 osób na 1000 mieszkańców	10 osób na 1000 mieszkańców	Dane roczne; dane GUS i dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
	Wskaźnik wysokości świadczenia z pomocy społecznej	310 zł/jedno świadczenie	Utrzymanie na dotychczasowym poziomie realnej wartości świadczenia wg wskaźnika inflacji	
Cel 2. Stworzenie nowych oraz utrzymanie istniejących miejsc pracy w sferze usług lokalnych oraz MSP.	Liczba osób bez zatrudnienia na 1000 mieszkańców	123,9 osób na 1000 mieszkańców	100 osób na 1000 mieszkańców	Dane roczne; dane GUS; dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
Cel 3. Pozyskanie nowych terenów inwestycyjnych/inwestorów przez środowiska uczestniczące w projektach - zwiększenie atrakcyjności zwartych terenów inwestycyjnych na obszarze rewitalizowanym	% ogółu powierzchni zdegradowanych ekologicznie i częściowo ekonomicznie zwartych terenów przemysłowo-składowych poddanych procesowi rewitalizacji	Brak przedsięwzięć rewitalizacyjnych podnoszących atrakcyjność funkcjonalno-przestrzenną zwartych terenów przemysłowo-składowych	100% czyli całość terenu (12,7 ha)	Dane kwartalne; dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
Sfera społeczna				
Cel 1. Aktywizacja społeczności lokalnych – rozszerzenie działalności instytucji infrastruktury społecznej na „problemowe grupy docelowe” dzieci i młodzieży oraz osób starszych.	Łączna liczba uczestników/korzystających z zajęć (Świetlica Środowiskowo-integracyjna, MOPS, MOK, MOSIR, Biblioteka Publiczna)	Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizowanego – 400 usługobiorców; Dorośli z obszaru rewitalizowanego – 600 usługobiorców;	Dzieci i młodzież z obszaru rewitalizowanego – 600 usługobiorców; Dorośli z obszaru rewitalizowanego – 1500 usługobiorców;	Dane roczne; dane GUS; dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
Cel 2. Stworzenie atrakcyjniejszej oferty programowej i dostępność atrakcyjnej bazy w zakresie kultury, sportu, rekreacji i wypoczynku.	Przyrost powierzchni użytkowej obiektów infrastruktury społecznej umożliwiającej podejmowanie nowych form aktywności Zmniejszenie udziału zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej	Liczba metrów kwadratowych ogółem – 1280 - w tym: Brak ogólnodostępnej hali sportowej - 0 Tymczasowa siedziba biblioteki publicznej – 200m2; Tymczasowa siedziba MOPS – 180 m2 Świetlica środowiskowo-integracyjna – 100 m2 (brak ok. 100 m2) Siedziba MOK – 800 m2 (brak ok. 200m2) Udział zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej- 79,0%	Liczba metrów kwadratowych ogółem – 4500 - w tym: Ogólnodostępna hala sportowa - 1800 m2; Nowa siedziba biblioteki publicznej – 2000m2 Nowa siedziba MOPS – 500 m2; Świetlica środowiskowo-integracyjna – 200 m2; Siedziba MOK – 1000 m2 Udział zdekapitalizowanych powierzchni głównych obiektów infrastruktury społecznej 54,8% (zmniejszenie o ok. 25 punktów procentowych w wyniku odnowy Willi Millera i Gimnazjum nr 2)	Dane kwartalne i roczne; dane GUS; dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
Cel 3. Ograniczenie zasięgu społecznego marginalizacji i wykluczenia społecznego środowisk: dziecięcych, młodzieżowych, rodzin i grup zagrożonych patologiami, wsparcie dla mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.	Zmniejszenie nasilenia: zachowań ryzykownych i agresywnych w rodzinie; bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych; problemów wychowawczych; występowania niskiego poziomu edukacji i wiedzy ogólnej; występowania niskiego poziomu kompetencji społecznych;	zachowania ryzykowne i agresywne w rodzinie – 160 przypadków bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 228 przypadków; problemy wychowawcze – 185 przypadków; niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej – 164 przypadki; niski poziom kompetencji społecznych – 116 przypadków	zachowania ryzykowne i agresywne w rodzinie – 100 przypadków bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych – 150 przypadków problemy wychowawcze – 120 przypadków; niski poziom edukacji i wiedzy ogólnej – 90 przypadków; niski poziom kompetencji społecznych – 60 przypadków	Dane kwartalne i roczne; dane GUS); dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie

Sfera infrastruktury i innych elementów zagospodarowania przestrzennego					
Cel 1.	Budowa ładu przestrzennego – kompleksowa odnowa przestrzeni publicznych oraz wzrost ogólnej estetyki obszaru rewitalizacji.	Powierzchnia ulic, placów oraz przydomowych przestrzeni publicznych objętych programem kompleksowej odnowy	Brak obszarów kompleksowej rewitalizacji przestrzeni publicznych	Powierzchnia obszarów kompleksowej rewitalizacji przestrzeni publicznych – 10,18 ha	Dane kwartalne i dane roczne; dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie
Cel 2.	Poprawa stanu technicznego komunalnych zasobów mieszkaniowych wraz z bezpośrednim otoczeniem.	Liczba mieszkań komunalnych budynkach objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia Liczba mieszkań ogółem znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia;	Brak budynków z mieszkaniami komunalnymi poddanych rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia. Brak mieszkań znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia	300 (60%) mieszkań komunalnych w budynkach poddanych rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia tj. 800 (60% ogółu) mieszkań znajdujących się w budynkach wybudowanych przed 1945 r. objętych programem rewitalizacji przestrzeni wspólnych oraz bezpośredniego otoczenia	Dane kwartalne i dane roczne; dane GUS); dane ze sprawozdań okresowych jednostek organizacyjnych UM w Piastowie

Źródło: opracowanie i układ własny

System okresowej aktualizacji we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi

„Program rewitalizacji Miasta Piastowa 2016 +” ma być aktualizowany we współpracy z lokalnymi partnerami społeczno-gospodarczymi miasta zgodnie z określoną procedurą. Należy zauważyć, że procedura będzie realizowana w ciągu każdego roku obowiązywania „Programu...”, w celu aktualizacji zamierzeń władz miasta. Stała aktualizacja jest niezbędna wobec zachodzących szybko zmian zarówno w samym mieście jak i jego otoczeniu. W takiej sytuacji zmieniać się mogą również priorytety lokalnej społeczności, które powinny być uwzględnione w aktualnej wersji „Programu...”.

Dokument ten jest aktualizowany w trybie półrocznym. Taki tryb aktualizacji polega na uwzględnieniu w treści „Programu...” nowych projektów, które zostały zgłoszone do Pełnomocnika ds. Rewitalizacji Miasta Piastowa, przeszły ocenę formalną (w przypadku projektów zgłaszanych przez Miasto i zewnętrznych beneficjentów) i merytoryczno-techniczną. Aktualizacja w tym trybie następuje w trybie kwartalnym w ramach wnoszenia nowych projektów przez Miasto i jej jednostki zależne oraz beneficjentów zewnętrznych.

ANEKS 1

ROZSZERZONA DIAGNOZA SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ MIASTA PIASTOWA NA TLE OTOCZENIA

A.1. Sytuacja demograficzna

Przedstawiona w niniejszej części sytuacja demograficzna Miasta Piastowa, w szczególności jej stan współczesny, dynamika i trendy zmian obserwowane w dłuższym okresie na tle ogólnokrajowego oraz regionalnego i subregionalnego otoczenia są bez wątpienia „problemem rewitalizacyjnym” Miasta.

Gęstość zaludnienia

W latach 2002-2015 w Polsce poziom gęstości zaludnienia zwiększył się z 122 do 123 osób na km² (o 1%), w województwie mazowieckim wzrosła ona ze 144 do 150 (o 4,5%), w powiecie pruszkowskim ze 577 do 653 (o 13,1%), a w mieście Piastów zmalała z 4028 do 3980 (o 1,2%) – porównaj Tabela 1a. Tak więc miasto Piastów pod względem ludnościowym wykazywało inny kierunek zmian niż średnio biorąc obszary przywoływane tu jako skala odniesienia.

Zmiany liczby ludności ogółem w latach 1995-2015

W latach 1995-2015 w Polsce liczba ludności zmniejszyła się o 0,4%, w województwie mazowieckim wzrosła o ok. 6%, a w powiecie pruszkowskim o 22%, natomiast w mieście Piastów zmalała o 3,3% - porównaj Tabela 2a. Wielkości te potwierdzają wcześniejsze spostrzeżenie dokonane przy analizie zmian gęstości zaludnienia, iż miasto Piastów rozwija się pod względem demograficznym wolniej niż średnio obszary powiatu pruszkowskiego, województwa mazowieckiego oraz Polski – porównaj Tabela 2a.

Poziom feminizacji

W latach 1995-2015 liczba mężczyzn w Polsce zmalała o 1%, a liczba kobiet nieznacznie wzrosła - o 0,1%. Udział mężczyzn w ogólnej liczbie ludności kraju zmniejszył się z 48,7% do 48, 4%, a kobiet zwiększył się z 51,3% do 51,6%. W województwie mazowieckim liczba mężczyzn wzrosła o 5%, a liczba kobiet o 6%, natomiast udział mężczyzn zmniejszył się z 48,2% do 47,8%, a kobiet wzrósł z 51,8% do 52,2%. Na obszarze powiatu pruszkowskiego liczba mężczyzn wzrosła o 22,3%, a kobiet o 21,7%. Udział mężczyzn wzrósł tutaj z 47,4% do 47,6%, a kobiet zmniejszył z 52,6% do 52,4%. W mieście Piastów liczba mężczyzn zmalała o 4,3%, a liczba kobiet o 2,4%. Udział mężczyzn zmalał z 47,8% do 47,3%, a kobiet wzrósł z 52,2% do 52,7%. Tak więc, w Piastowie liczba mężczyzn w okresie 1995-2015 zmniejszyła się bardziej niż przeciętnie biorąc w kraju, a w powiecie pruszkowskim i w województwie mazowieckim liczba ta wręcz wzrosła. Podobnie sytuacja dotyczyła udziału mężczyzn w ogólnej liczbie ludności Piastowa rozpatrywana na tle

kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego - porównaj Tabela 3a. i 4a.

Tabela 1a. Gęstość zaludnienia - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu przyskiego

Nazwa	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność na 1 km ²														
Polska	122	122	122	122	122	122	122	122	123	123	123	123	123	123
Woj. mazowieckie	144	144	145	145	145	146	146	147	148	149	149	150	150	150
Powiat przyski	577	581	584	590	594	599	603	610	625	631	637	642	648	653
Piastów	4 028	4 013	4 002	4 002	4 043	4 028	4 007	3 996	3 988	3 982	3 978	3 963	3 970	3 980
Zmiany: 2002=100%														
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,8	100,8	100,8	100,8	100,8	101,0
Woj. mazowieckie	100,0	100,0	100,7	100,7	100,7	101,4	101,4	102,1	102,8	103,5	103,5	104,2	104,2	104,5
Powiat przyski	100,0	100,7	101,2	102,3	102,9	103,8	104,5	105,7	108,3	109,4	110,4	111,3	112,3	113,1
Piastów	100,0	99,6	99,4	99,4	100,4	100,0	99,5	99,2	99,0	98,9	98,8	98,4	98,6	98,8

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 2a. Zmiany liczby ludności ogółem w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ogółem																					
Polska	38 609 399	38 639 341	38 659 979	38 666 983	38 263 303	38 253 955	38 242 197	38 218 531	38 190 608	38 173 835	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 167 329	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239
Woj. mazowieckie	5 060 091	5 061 049	5 064 950	5 066 598	5 112 652	5 115 010	5 121 681	5 128 623	5 135 732	5 145 997	5 157 729	5 171 702	5 188 488	5 204 495	5 222 167	5 267 072	5 285 604	5 301 760	5 316 840	5 334 511	5 349 114
Powiat pruszkowski	131 811	132 629	133 888	134 809	139 179	140 321	141 177	142 018	143 036	143 934	145 319	146 207	147 414	148 619	150 270	153 930	155 495	156 807	158 183	159 515	160 776
Piastów	23 713	23 638	23 719	23 767	23 326	23 475	23 530	23 484	23 394	23 332	23 331	23 290	23 199	23 082	23 018	22 972	22 936	22 914	22 826	22 870	22 927
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	100,1	100,1	100,1	99,1	99,1	99,0	99,0	98,9	98,9	98,8	98,7	98,7	98,8	98,9	99,8	99,8	99,8	99,7	99,7	99,6
Woj. mazowieckie	100,0	100,0	100,1	100,1	101,0	101,1	101,2	101,4	101,5	101,7	101,9	102,2	102,5	102,9	103,2	104,1	104,5	104,8	105,1	105,4	105,7
Powiat pruszkowski	100,0	100,6	101,6	102,3	105,6	106,5	107,1	107,7	108,5	109,2	110,2	110,9	111,8	112,8	114,0	116,8	118,0	119,0	120,0	121,0	122,0
Piastów	100,0	99,7	100,0	100,2	98,4	99,0	99,2	99,0	98,7	98,4	98,4	98,2	97,8	97,3	97,1	96,9	96,7	96,6	96,3	96,4	96,7

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku

Ludność w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)

W latach 1995-2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) zmniejszyła się o 35,2%, a jej udział zmalał z 27,6% do 18%. W województwie mazowieckim liczba takiej ludności zmalała o 23,9%, a jej udział zmniejszył się z 25,8% do 18,6%. W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym zmalała o 2,5%, a jej udział w ogólnej liczbie ludności zmalał z 24,1% do 19,2%. W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej zmalała o prawie 30%, także jej udział zmalał z 24,2% do 17,5% ogółu mieszkańców - porównaj Tabela 5a.

Piastów wykazuje poziom udziału dzieci i młodzieży w ogólnej liczbie ludności wyższy niż średnio w kraju, nieco niższy niż w województwie mazowieckim i znacząco niższy niż w powiecie pruszkowskim.

Ludność w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat)

W roku 2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat) w porównaniu z rokiem 1995 była wyższa o 6%, a jej udział w roku 2015 (62,4%) był wyższy niż w roku 1995 (58,7%). W województwie mazowieckim liczba takiej ludności w roku 2015 była o 11% wyższa niż w roku 1995, a jej udział w roku 2015 (61,4%) był ciągle wyższy niż w roku 1995 (58,4%). W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku produkcyjnym w roku 2015 była wyższa o 20,8% niż w roku 1995, ale jej udział w ogólnej liczbie ludności w roku 2015 (60,8%) był niższy niż w roku 1995 (61,4%). W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej w 2015 r. była o 8,3% niższa niż w roku 1995, a udział takiej ludności w roku 2015 był niższy (59,5%) niż w roku 1995 (62,8%) ogółu mieszkańców - porównaj Tabela 6a.

W omawianym okresie 1995-2015 odmiennie niż w przypadku ludności w wieku przedprodukcyjnym, liczebność i udział ludności w wieku produkcyjnym nie wykazywała jednolitego kierunku zmian (wzrost/spadek). Na przełomie pierwszej i drugiej dekady XXI wieku zaznacza się niemal na wszystkich omawianych tu obszarach (Polska ogółem, województwo mazowieckie ogółem, powiat pruszkowski, miasto Piastów), zaczyna być widoczny proces powolnego zmniejszania się liczebności i udziału ludności w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców.

Niezwykłe symptomatycznym jest fakt, iż udział ludności w wieku produkcyjnym w roku 1995 był w mieście Piastów wyższy niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim i otaczającym powiecie. W 2015 r. sytuacja zmieniła się diametralnie. Miasto Piastów wykazywało niższy odsetek takiej ludności niż Polska ogółem, województwo mazowieckie i powiat pruszkowski – porównaj Tabela 6a.

Tabela 3a. Zmiany liczby mężczyzn w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mężczyźni																					
Polska	18 786 030	18 796 699	18 801 164	18 798 257	18 547 799	18 537 339	18 525 163	18 506 749	18 486 430	18 470 253	18 453 855	18 426 775	18 411 501	18 414 926	18 428 742	18 653 125	18 654 577	18 649 334	18 629 535	18 619 809	18 597 991
Woj. mazowieckie	2 439 221	2 438 836	2 440 169	2 440 161	2 459 775	2 459 611	2 461 677	2 463 736	2 465 434	2 468 793	2 471 937	2 476 889	2 483 144	2 490 331	2 497 821	2 521 615	2 529 656	2 536 666	2 543 762	2 552 091	2 559 241
Powiat pruszkowski	62 507	62 934	63 524	64 008	65 947	66 485	66 877	67 321	67 812	68 183	68 791	69 236	69 825	70 316	71 133	73 184	73 931	74 485	75 174	75 856	76 451
Piastów	11 324	11 297	11 309	11 372	11 122	11 165	11 175	11 158	11 083	11 074	11 060	11 016	10 952	10 871	10 834	10 936	10 893	10 825	10 809	10 821	10 836
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	100,1	100,1	100,1	98,7	98,7	98,6	98,5	98,4	98,3	98,2	98,1	98,0	98,0	98,1	99,3	99,3	99,3	99,2	99,1	99,0
Woj. mazowieckie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,8	100,8	100,9	101,0	101,1	101,2	101,3	101,5	101,8	102,1	102,4	103,4	103,7	104,0	104,3	104,6	104,9
Powiat pruszkowski	100,0	100,7	101,6	102,4	105,5	106,4	107,0	107,7	108,5	109,1	110,1	110,8	111,7	112,5	113,8	117,1	118,3	119,2	120,3	121,4	122,3
Piastów	100,0	99,8	99,9	100,4	98,2	98,6	98,7	98,5	97,9	97,8	97,7	97,3	96,7	96,0	95,7	96,6	96,2	95,6	95,5	95,6	95,7
Ludność og.=100%																					
Polska	48,7	48,6	48,6	48,6	48,5	48,5	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,3	48,3	48,3	48,3	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4	48,4
Woj. mazowieckie	48,2	48,2	48,2	48,2	48,1	48,1	48,1	48,0	48,0	48,0	47,9	47,9	47,9	47,8	47,8	47,9	47,9	47,8	47,8	47,8	47,8
Powiat pruszkowski	47,4	47,5	47,4	47,5	47,4	47,4	47,4	47,4	47,4	47,4	47,3	47,4	47,4	47,3	47,3	47,5	47,5	47,5	47,5	47,6	47,6
Piastów	47,8	47,8	47,7	47,8	47,7	47,6	47,5	47,5	47,4	47,5	47,4	47,3	47,2	47,1	47,1	47,6	47,5	47,2	47,4	47,3	47,3

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 4a. Zmiany liczby kobiet w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
kobiety																					
Polska	19 823 369	19 842 642	19 858 815	19 868 726	19 715 504	19 716 616	19 717 034	19 711 782	19 704 178	19 703 582	19 703 200	19 698 704	19 704 140	19 720 950	19 738 587	19 876 741	19 883 870	19 883 965	19 866 124	19 858 793	19 839 248
Woj. mazowieckie	2 620 870	2 622 213	2 624 781	2 626 437	2 652 877	2 655 399	2 660 004	2 664 887	2 670 298	2 677 204	2 685 792	2 694 813	2 705 344	2 714 164	2 724 346	2 745 457	2 755 948	2 765 094	2 773 078	2 782 420	2 789 873
Powiat pruszkowski	69 304	69 695	70 364	70 801	73 232	73 836	74 300	74 697	75 224	75 751	76 528	76 971	77 589	78 303	79 137	80 746	81 564	82 322	83 009	83 659	84 325
Piastów	12 389	12 341	12 410	12 395	12 204	12 310	12 355	12 326	12 311	12 258	12 271	12 274	12 247	12 211	12 184	12 036	12 043	12 089	12 017	12 049	12 091
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	100,1	100,2	100,2	99,5	99,5	99,5	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,4	99,5	99,6	100,3	100,3	100,3	100,2	100,2	100,1
Woj. mazowieckie	100,0	100,1	100,1	100,2	101,2	101,3	101,5	101,7	101,9	102,1	102,5	102,8	103,2	103,6	103,9	104,8	105,2	105,5	105,8	106,2	106,4
Powiat pruszkowski	100,0	100,6	101,5	102,2	105,7	106,5	107,2	107,8	108,5	109,3	110,4	111,1	112,0	113,0	114,2	116,5	117,7	118,8	119,8	120,7	121,7
Piastów	100,0	99,6	100,2	100,0	98,5	99,4	99,7	99,5	99,4	98,9	99,0	99,1	98,9	98,6	98,3	97,2	97,2	97,6	97,0	97,3	97,6
Ludność og.=100%																					
Polska	51,3	51,4	51,4	51,4	51,5	51,5	51,6	51,6	51,6	51,6	51,6	51,7	51,7	51,7	51,7	51,6	51,6	51,6	51,6	51,6	51,6
Woj. mazowieckie	51,8	51,8	51,8	51,8	51,9	51,9	51,9	52,0	52,0	52,0	52,1	52,1	52,1	52,2	52,2	52,1	52,1	52,2	52,2	52,2	52,2
Powiat pruszkowski	52,6	52,5	52,6	52,5	52,6	52,6	52,6	52,6	52,6	52,6	52,7	52,6	52,6	52,7	52,7	52,5	52,5	52,5	52,5	52,4	52,4
Piastów	52,2	52,2	52,3	52,2	52,3	52,4	52,5	52,5	52,6	52,5	52,6	52,7	52,8	52,9	52,9	52,4	52,5	52,8	52,6	52,7	52,7

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 5a. Zmiany liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat) w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku przedprodukcyjnym																					
Polska	10 644 803	10 417 517	10 165 538	9 888 636	9 630 053	9 332 905	8 996 155	8 663 685	8 349 808	8 087 067	7 863 799	7 660 567	7 487 930	7 349 669	7 231 271	7 243 239	7 146 551	7 066 768	6 995 362	6 942 996	6 901 795
Woj. mazowieckie	1 306 860	1 279 137	1 249 689	1 217 229	1 203 453	1 168 478	1 131 487	1 095 961	1 062 780	1 036 343	1 016 696	1 000 290	988 843	980 545	975 278	987 386	984 537	983 722	984 077	988 011	994 402
Powiat pruszkowski	31 716	31 139	30 711	29 922	30 761	30 208	29 466	28 672	28 101	27 627	27 506	27 288	27 294	27 413	27 665	29 041	29 433	29 684	30 079	30 494	30 937
Piastów	5 729	5 472	5 250	5 043	4 824	4 687	4 530	4 391	4 204	4 060	3 978	3 976	3 915	3 878	3 880	3 953	3 958	3 958	3 954	3 962	4 019
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	97,9	95,5	92,9	90,5	87,7	84,5	81,4	78,4	76,0	73,9	72,0	70,3	69,0	67,9	68,0	67,1	66,4	65,7	65,2	64,8
Woj. mazowieckie	100,0	97,9	95,6	93,1	92,1	89,4	86,6	83,9	81,3	79,3	77,8	76,5	75,7	75,0	74,6	75,6	75,3	75,3	75,3	75,6	76,1
Powiat pruszkowski	100,0	98,2	96,8	94,3	97,0	95,2	92,9	90,4	88,6	87,1	86,7	86,0	86,1	86,4	87,2	91,6	92,8	93,6	94,8	96,1	97,5
Piastów	100,0	95,5	91,6	88,0	84,2	81,8	79,1	76,6	73,4	70,9	69,4	69,4	68,3	67,7	67,7	69,0	69,1	69,1	69,0	69,2	70,2
Ludność og.=100%																					
Polska	27,6	27,0	26,3	25,6	25,2	24,4	23,5	22,7	21,9	21,2	20,6	20,1	19,6	19,3	18,9	18,8	18,5	18,3	18,2	18,0	18,0
Woj. mazowieckie	25,8	25,3	24,7	24,0	23,5	22,8	22,1	21,4	20,7	20,1	19,7	19,3	19,1	18,8	18,7	18,7	18,6	18,6	18,5	18,5	18,6
Powiat pruszkowski	24,1	23,5	22,9	22,2	22,1	21,5	20,9	20,2	19,6	19,2	18,9	18,7	18,5	18,4	18,4	18,9	18,9	18,9	19,0	19,1	19,2
Piastów	24,2	23,1	22,1	21,2	20,7	20,0	19,3	18,7	18,0	17,4	17,1	17,1	16,9	16,8	16,9	17,2	17,3	17,3	17,3	17,3	17,5

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 6a. Zmiany liczby ludności w wieku produkcyjnym (18-59/65 lat) w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku produkcyjnym																					
Polska	22 647 417	22 819 984	23 013 973	23 226 339	23 041 088	23 261 003	23 526 497	23 789 807	24 038 777	24 239 587	24 405 034	24 481 670	24 545 254	24 590 475	24 624 443	24 831 001	24 738 527	24 605 558	24 422 146	24 230 162	24 002 168
Woj. mazowieckie	2 957 528	2 975 086	2 999 154	3 024 661	3 074 993	3 105 393	3 142 992	3 180 613	3 217 872	3 248 829	3 274 648	3 293 676	3 309 405	3 319 515	3 329 007	3 346 992	3 343 429	3 333 922	3 319 937	3 304 741	3 282 698
Powiat pruszkowski	80 894	82 020	83 403	84 754	87 504	88 951	90 139	91 381	92 487	93 383	94 354	94 922	95 464	95 864	96 640	98 235	98 330	98 288	98 131	97 936	97 720
Piastów	14 888	15 037	15 300	15 496	15 272	15 541	15 674	15 729	15 732	15 749	15 675	15 571	15 428	15 230	15 004	14 769	14 541	14 311	14 003	13 820	13 650
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	100,8	101,6	102,6	101,7	102,7	103,9	105,0	106,1	107,0	107,8	108,1	108,4	108,6	108,7	109,6	109,2	108,6	107,8	107,0	106,0
Woj. mazowieckie	100,0	100,6	101,4	102,3	104,0	105,0	106,3	107,5	108,8	109,8	110,7	111,4	111,9	112,2	112,6	113,2	113,0	112,7	112,3	111,7	111,0
Powiat pruszkowski	100,0	101,4	103,1	104,8	108,2	110,0	111,4	113,0	114,3	115,4	116,6	117,3	118,0	118,5	119,5	121,4	121,6	121,5	121,3	121,1	120,8
Piastów	100,0	101,0	102,8	104,1	102,6	104,4	105,3	105,6	105,7	105,8	105,3	104,6	103,6	102,3	100,8	99,2	97,7	96,1	94,1	92,8	91,7
Ludność og.=100%																					
Polska	58,7	59,1	59,5	60,1	60,2	60,8	61,5	62,2	62,9	63,5	64,0	64,2	64,4	64,5	64,5	64,4	64,2	63,9	63,4	63,0	62,4
Woj. mazowieckie	58,4	58,8	59,2	59,7	60,1	60,7	61,4	62,0	62,7	63,1	63,5	63,7	63,8	63,8	63,7	63,5	63,3	62,9	62,4	62,0	61,4
Powiat pruszkowski	61,4	61,8	62,3	62,9	62,9	63,4	63,8	64,3	64,7	64,9	64,9	64,9	64,8	64,5	64,3	63,8	63,2	62,7	62,0	61,4	60,8
Piastów	62,8	63,6	64,5	65,2	65,5	66,2	66,6	67,0	67,2	67,5	67,2	66,9	66,5	66,0	65,2	64,3	63,4	62,5	61,3	60,4	59,5

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 7a. Zmiany liczby ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat) w latach 1995-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w wieku poprodukcyjnym																					
Polska	5 317 179	5 401 840	5 480 468	5 552 008	5 592 162	5 660 047	5 719 545	5 765 039	5 802 023	5 847 181	5 888 222	5 983 242	6 082 457	6 195 732	6 311 615	6 455 626	6 653 369	6 860 973	7 078 151	7 305 444	7 533 276
Woj. mazowieckie	795 703	806 826	816 107	824 708	834 206	841 139	847 202	852 049	855 080	860 825	866 385	877 736	890 240	904 435	917 882	932 694	957 638	984 116	1 012 826	1 041 759	1 072 014
Powiat pruszkowski	19 201	19 470	19 774	20 133	20 914	21 162	21 572	21 965	22 448	22 924	23 459	23 997	24 656	25 342	25 965	26 654	27 732	28 835	29 973	31 085	32 119
Piastów	3 096	3 129	3 169	3 228	3 230	3 247	3 326	3 364	3 458	3 523	3 678	3 743	3 856	3 974	4 134	4 250	4 437	4 645	4 869	5 088	5 258
Zmiany: 1995=100%																					
Polska	100,0	101,6	103,1	104,4	105,2	106,4	107,6	108,4	109,1	110,0	110,7	112,5	114,4	116,5	118,7	121,4	125,1	129,0	133,1	137,4	141,7
Woj. mazowieckie	100,0	101,4	102,6	103,6	104,8	105,7	106,5	107,1	107,5	108,2	108,9	110,3	111,9	113,7	115,4	117,2	120,4	123,7	127,3	130,9	134,7
Powiat pruszkowski	100,0	101,4	103,0	104,9	108,9	110,2	112,3	114,4	116,9	119,4	122,2	125,0	128,4	132,0	135,2	138,8	144,4	150,2	156,1	161,9	167,3
Piastów	100,0	101,1	102,4	104,3	104,3	104,9	107,4	108,7	111,7	113,8	118,8	120,9	124,5	128,4	133,5	137,3	143,3	150,0	157,3	164,3	169,8
Ludność og.=100%																					
Polska	13,8	14,0	14,2	14,4	14,6	14,8	15,0	15,1	15,2	15,3	15,4	15,7	16,0	16,2	16,5	16,8	17,3	17,8	18,4	19,0	19,6
Woj. mazowieckie	15,7	15,9	16,1	16,3	16,3	16,4	16,5	16,6	16,6	16,7	16,8	17,0	17,2	17,4	17,6	17,7	18,1	18,6	19,0	19,5	20,0
Powiat pruszkowski	14,6	14,7	14,8	14,9	15,0	15,1	15,3	15,5	15,7	15,9	16,1	16,4	16,7	17,1	17,3	17,3	17,8	18,4	18,9	19,5	20,0
Piastów	13,1	13,2	13,4	13,6	13,8	13,8	14,1	14,3	14,8	15,1	15,8	16,1	16,6	17,2	18,0	18,5	19,3	20,3	21,3	22,2	22,9

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Ludność w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat)

W latach 1995-2015 w Polsce ogółem liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (powyżej 59/65 lat) zwiększyła się o 42%, a jej udział zwiększył się z 13,8% do 19,6%. W województwie mazowieckim liczba takiej ludności wzrosła o 35%, a jej udział zwiększył się z 15,7% do 20,0%. W powiecie pruszkowskim liczba ludności w wieku poprodukcyjnym wzrosła o 67,3%, a jej udział w ogólnej liczbie ludności wzrósł z 14,6% do 20%. W mieście Piastów liczebność omawianej grupy wiekowej wzrosła o ponad 69,8%, a jej udział wzrósł z 13,1% do 22,9% ogółu mieszkańców - porównaj Tabela 7a. W latach 1995-2015 na wszystkich badanych obszarach sukcesywnie postępował proces starzenia się ludności wyrażony wzrostem udziału ludności w wieku poprodukcyjnym.

W roku 1995 w mieście Piastów występował najniższy odsetek ludności w wieku poprodukcyjnym (w porównując go z badanymi obszarami). Natomiast w roku 2015 miasto to miało najwyższy udział tej grupy wiekowej w porównaniu z Polską ogółem, województwem mazowieckim i powiatem pruszkowskim.

Zmiany liczby ludności wg funkcjonalnych grup wieku

Z punktu widzenia funkcjonowania podstawowej infrastruktury społecznej, zwłaszcza z zakresu ochrony zdrowia oraz oświaty i wychowania istotne jest określenie zmian liczebności grup wieku ludności wg tzw. grup funkcjonalnych. W szczególności dotyczy to dzieci mogących korzystać z opieki w żłobkach (0-2 lata) i przedszkolach (3-6 lat) oraz objętych obowiązkiem szkolnym w szkołach podstawowych (7-12 lat), gimnazjalnych (13-15), a także ponadgimnazjalnych (16-19). Istotnym problemem jest „falowanie” liczebności ww. grup wiekowych:

- w grupie wiekowej 0-2 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci wzrosła w latach 2003-2015 z 624 do 701;
- w grupie wiekowej 3-6 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci wzrosła w latach 2003-2015 z 844 do 1050 osób;
- w grupie wiekowej 7-12 lat, w mieście Piastów liczebność dzieci zmalała z 1332 do 1302 w latach 2003-2015;
- w grupie wiekowej 13-15 lat, w mieście Piastów liczebność młodzieży zmniejszała się w latach 2003-2015 z 774 do 585;
- w grupie wiekowej 16-19 lat, w mieście Piastów liczebność młodzieży zmniejszała się w latach 2003-2015 z 1326 do 802; – porównaj Tabela 8a.

Oдноśne zmiany w latach 2003-2015, w ujęciu względnym, przedstawiały odpowiednio: w Polsce ogółem, w województwie mazowieckim, w powiecie pruszkowskim oraz w Piastowie następująco (porównaj Tabela 8a):

- w grupie wiekowej 0-2 lat: 4,0%; 19,2%, 36,7% i 12,3%,;
- w grupie wiekowej 3-6 lat: 4,9%, 19,8%, 38,3% i 24,4%;
- w grupie wiekowej 7-12 lat: (- 19,6%), (-8,8%), 9,4% i (-2,3%);
- w grupie wiekowej 13-15 lat: (-34,5%), (-27,9%), (-15,4%) i (-24,4%);
- w grupie wiekowej 16-19 lat; (-36,8%), (-33,4%), (-25,9%) i (-39,5%).

Podobne do przedstawionych tu zmiany liczebności podstawowych grup funkcjonalnych ludności są zjawiskiem powszechnym na terenie całego kraju, będąc niejako rezultatem wyżów i niżów demograficznych. Jednak zwłaszcza w przypadku stosunkowo niewielkich gmin, zauważalna jest kumulacja różnokierunkowych i przeciwstawnych zmian liczebności omawianych tu grup wiekowych dzieci i młodzieży. Skutkuje to gwałtownymi i niejednokrotnie dramatycznymi zmianami popytu na lokalne usługi w zakresie ochrony zdrowia, a zwłaszcza oświaty i wychowania. Wywołuje to istotne perturbacje w rozwoju społeczno-gospodarczym gminy, powodując konieczność albo utrzymywania rezerw w zakresie podstawowych usług ochrony zdrowia, a zwłaszcza oświaty i wychowania, bądź też doraźnego „zakupu” ww. usług u innych podmiotów.

Wskaźniki obciążenia demograficznego

Względnie najlepszym podsumowaniem przekształceń struktury demograficznej ludności w określonych jednostkach terytorialnych są tzw. wskaźniki obciążenia demograficznego. W praktyce wskaźniki te przyjmują postać wyrażonych w procentach trzech relacji grup ludności:

- grupy w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym łącznie) do ludności w wieku produkcyjnym;
- grupy ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku przedprodukcyjnym;
- grupy ludności w wieku poprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym.

W roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszą, bo niższą, relację ludności w wieku nieprodukcyjnym do ludności w wieku produkcyjnym od Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego. W roku 2015 sytuacja się zmieniła: miasto Piastów posiadało już więcej ludności w wieku nieprodukcyjnym w zestawieniu ze średnią krajową, województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego – porównaj Tabela 9a.

Zmiany poziomu omawianego miernika wskazują na szybciej rosnące „obciążenie pracujących niepracującymi” w mieście Piastów, niż w Polsce, województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Wymowa tego miernika nie jest jednoznaczna, bowiem w grupie nieprodukcyjnej teoretycznie mogłaby zwiększać swój udział ludność w wieku przedprodukcyjnym, co byłoby korzystne w dłuższej perspektywie. Z przeprowadzonych wcześniej tu analiz wynika jednak, że nie mamy tutaj do czynienia z takim zjawiskiem.

Porównując liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym z liczebnością ludności w wieku przedprodukcyjnym, stwierdza się, iż w roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszy, bo niższy, poziom tego miernika od średnich: ogólnopolskiej, województwa mazowieckiego a taki sam jak w powiecie pruszkowskim.

W roku 2015 poziom omawianego zjawiska był w mieście Piastów gorszy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Jest to kolejny dowód na pogarszanie się relacji demograficznych w mieście Piastów, w porównaniu z obszarami otaczającego powiatu pruszkowskiego.

Tabela 8a. Zmiany liczby ludności wg funkcjonalnych grup wieku w latach 2003-2015 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nazwa	ogółem												
Polska	38 190 608	38 173 835	38 157 055	38 125 479	38 115 641	38 135 876	38 167 329	38 529 866	38 538 447	38 533 299	38 495 659	38 478 602	38 437 239
Woj. mazowieckie	5 135 732	5 145 997	5 157 729	5 171 702	5 188 488	5 204 495	5 222 167	5 267 072	5 285 604	5 301 760	5 316 840	5 334 511	5 349 114
Powiat pruszkowski	143 036	143 934	145 319	146 207	147 414	148 619	150 270	153 930	155 495	156 807	158 183	159 515	160 776
Piastów	23 394	23 332	23 331	23 290	23 199	23 082	23 018	22 972	22 936	22 914	22 826	22 870	22 927
	% ogółu												
Polska	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Woj. mazowieckie	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Powiat pruszkowski	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Piastów	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	0-2												
Polska	1 063 985	1 055 578	1 065 845	1 088 961	1 121 171	1 172 500	1 217 910	1 277 981	1 236 126	1 190 042	1 145 573	1 124 854	1 106 141
Woj. mazowieckie	141 822	142 114	145 561	151 725	158 591	167 166	174 207	185 566	181 578	176 564	170 522	169 178	169 019
Powiat pruszkowski	3 816	3 755	3 936	4 076	4 330	4 606	4 940	5 698	5 655	5 448	5 243	5 141	5 217
Piastów	624	583	613	664	688	709	706	780	766	721	663	679	701
	% ogółu												
Polska	2,8	2,8	2,8	2,9	2,9	3,1	3,2	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,9
Woj. mazowieckie	2,8	2,8	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,5	3,4	3,3	3,2	3,2	3,2
Powiat pruszkowski	2,7	2,6	2,7	2,8	2,9	3,1	3,3	3,7	3,6	3,5	3,3	3,2	3,2
Piastów	2,7	2,5	2,6	2,9	3,0	3,1	3,1	3,4	3,3	3,1	2,9	3,0	3,1
	3-6												
Polska	1 556 456	1 511 329	1 471 663	1 438 873	1 416 015	1 415 806	1 436 574	1 516 889	1 590 606	1 654 541	1 684 439	1 676 452	1 633 192
Woj. mazowieckie	203 154	200 084	196 468	194 084	193 101	194 960	201 213	217 082	228 668	239 543	246 087	247 008	243 352
Powiat pruszkowski	5 682	5 678	5 601	5 569	5 542	5 575	5 814	6 709	7 145	7 507	7 876	7 994	7 861
Piastów	844	890	873	850	836	813	860	899	937	1 004	1 047	1 072	1 050
	% ogółu												
Polska	4,1	4,0	3,9	3,8	3,7	3,7	3,8	3,9	4,1	4,3	4,4	4,4	4,2
Woj. mazowieckie	4,0	3,9	3,8	3,8	3,7	3,7	3,9	4,1	4,3	4,5	4,6	4,6	4,5
Powiat pruszkowski	4,0	3,9	3,9	3,8	3,8	3,8	3,9	4,4	4,6	4,8	5,0	5,0	4,9
Piastów	3,6	3,8	3,7	3,6	3,6	3,5	3,7	3,9	4,1	4,4	4,6	4,7	4,6
	7-12												
Polska	2 854 222	2 725 593	2 611 486	2 506 944	2 417 791	2 340 246	2 264 938	2 226 625	2 191 632	2 179 487	2 183 789	2 219 016	2 294 498
Woj. mazowieckie	362 195	348 586	336 647	325 702	317 126	309 856	302 380	299 199	299 246	301 902	307 418	316 721	330 479

Powiat pruszkowski	9 588	9 410	9 216	9 099	9 032	9 003	8 926	8 833	8 991	9 232	9 559	9 920	10 494
Piastów	1 332	1 300	1 282	1 289	1 270	1 305	1 256	1 219	1 209	1 201	1 238	1 217	1 302
	% ogółu												
Polska	7,5	7,1	6,8	6,6	6,3	6,1	5,9	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8	6,0
Woj. mazowieckie	7,1	6,8	6,5	6,3	6,1	6,0	5,8	5,7	5,7	5,7	5,8	5,9	6,2
Powiat pruszkowski	6,7	6,5	6,3	6,2	6,1	6,1	5,9	5,7	5,8	5,9	6,0	6,2	6,5
Piastów	5,7	5,6	5,5	5,5	5,5	5,7	5,5	5,3	5,3	5,2	5,4	5,3	5,7
	13-15												
Polska	1 676 622	1 640 343	1 589 371	1 522 369	1 450 309	1 383 107	1 326 204	1 271 662	1 225 865	1 180 891	1 149 106	1 123 906	1 097 351
Woj. mazowieckie	207 629	203 153	198 684	192 076	185 130	178 106	171 903	164 017	158 911	154 382	152 432	150 938	149 635
Powiat pruszkowski	5 268	5 191	5 189	5 094	4 925	4 770	4 636	4 600	4 495	4 444	4 376	4 458	4 458
Piastów	774	758	716	658	636	625	639	631	631	602	588	618	585
	% ogółu												
Polska	4,4	4,3	4,2	4,0	3,8	3,6	3,5	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,9
Woj. mazowieckie	4,0	3,9	3,9	3,7	3,6	3,4	3,3	3,1	3,0	2,9	2,9	2,8	2,8
Powiat pruszkowski	3,7	3,6	3,6	3,5	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,8	2,8	2,8	2,8
Piastów	3,3	3,2	3,1	2,8	2,7	2,7	2,8	2,7	2,8	2,6	2,6	2,7	2,6
	16-19												
Polska	2 534 552	2 424 868	2 320 093	2 253 333	2 203 871	2 138 074	2 066 214	1 986 949	1 889 472	1 810 315	1 732 828	1 658 420	1 601 098
Woj. mazowieckie	314 294	301 576	288 088	279 540	274 356	266 994	260 392	253 030	241 658	232 735	223 397	215 184	209 341
Powiat pruszkowski	8 064	7 694	7 384	7 101	7 026	6 928	6 869	6 675	6 491	6 291	6 188	6 047	5 972
Piastów	1 326	1 207	1 117	1 044	971	940	901	862	836	855	835	798	802
	% ogółu												
Polska	6,6	6,4	6,1	5,9	5,8	5,6	5,4	5,2	4,9	4,7	4,5	4,3	4,2
Woj. mazowieckie	6,1	5,9	5,6	5,4	5,3	5,1	5,0	4,8	4,6	4,4	4,2	4,0	3,9
Powiat pruszkowski	5,6	5,3	5,1	4,9	4,8	4,7	4,6	4,3	4,2	4,0	3,9	3,8	3,7
Piastów	5,7	5,2	4,8	4,5	4,2	4,1	3,9	3,8	3,6	3,7	3,7	3,5	3,5

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 9a. Wskaźniki obciążenia demograficznego - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Nazwa	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym														
Polska	60,7	58,9	57,5	56,3	55,7	55,3	55,1	55,0	55,2	55,8	56,6	57,6	58,8	60,1
Woj. mazowieckie	61,2	59,6	58,4	57,5	57,0	56,8	56,8	56,9	57,4	58,1	59,0	60,1	61,4	62,9
Powiat pruszkowski	55,4	54,7	54,1	54,0	54,0	54,4	55,0	55,5	56,7	58,1	59,5	61,2	62,9	64,5
Piastów	49,3	48,7	48,1	48,8	49,6	50,4	51,6	53,4	55,5	57,7	60,1	63,0	65,5	68,0
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym														
Polska	66,5	69,5	72,3	74,9	78,1	81,2	84,3	87,3	89,1	93,1	97,1	101,2	105,2	109,1
Woj. mazowieckie	77,7	80,5	83,1	85,2	87,7	90,0	92,2	94,1	94,5	97,3	100,0	102,9	105,4	107,8
Powiat pruszkowski	76,6	79,9	83,0	85,3	87,9	90,3	92,4	93,9	91,8	94,2	97,1	99,6	101,9	103,8
Piastów	76,6	82,3	86,8	92,5	94,1	98,5	102,5	106,5	107,5	112,1	117,4	123,1	128,4	130,8
ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym														
Polska	24,2	24,1	24,1	24,1	24,4	24,8	25,2	25,6	26,0	26,9	27,9	29,0	30,2	31,4
Woj. mazowieckie	26,8	26,6	26,5	26,5	26,6	26,9	27,2	27,6	27,9	28,6	29,5	30,5	31,5	32,7
Powiat pruszkowski	24,0	24,3	24,5	24,9	25,3	25,8	26,4	26,9	27,1	28,2	29,3	30,5	31,7	32,9
Piastów	21,4	22,0	22,4	23,5	24,0	25,0	26,1	27,6	28,8	30,5	32,5	34,8	36,8	38,5

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Porównując liczbę ludności w wieku poprodukcyjnym z liczbą ludności w wieku produkcyjnym, stwierdza się, iż w roku 2002 miasto Piastów wykazywało korzystniejszy, bo niższy, poziom tego miernika w zestawieniu ze średnimi: ogólnopolską, dla województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego. W roku 2015 nastąpiła tu również zasadnicza zmiana: miasto Piastów wykazywało wyższy poziom tego miernika niż wszystkie przywoływane tu do porównań obszary (Polska, województwo mazowieckie, powiat pruszkowski).

Zmiany poziomu omawianych tu trzech wskaźników obciążenia demograficznego wskazują jednoznacznie na bezwzględne i względne postępujące pogarszanie się struktury wieku ludności Piastowa – porównaj Tabela 9a.

Ruch naturalny ludności

Urodzenia żywe

W roku 1995 w mieście Piastów liczba urodzeń w przeliczeniu na 1000 mieszkańców była niższa, niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. W roku 2015 sytuacja zmieniła się. Miasto Piastów osiągnęło wyższy poziom tego miernika w porównaniu ze średnią dla Polski i zbliżony do średniej województwa mazowieckiego, jedynie w powiecie pruszkowskim poziom miernika był wyższy – porównaj Tabela 10a.

Zgony ogółem

Pod względem nasilenia liczby zgonów ogółem także dają się zauważyć wyraźne różnice w zmianie nasilenia tego zjawiska między miastem Piastów a resztą porównywanych obszarów. W roku 1995 w mieście Piastów liczba zgonów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców była niższa, niż średnio w Polsce, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. W roku 2015 sytuacja ta zmieniła się. Miasto Piastów miało wyższy poziom tego miernika w porównaniu z powiatem pruszkowskim, jednak w porównaniu z odnośnymi średnimi krajowymi i województwa mazowieckiego był on niższy – porównaj Tabela 11a. Opisana sytuacja wydaje się wprost odnosić do stwierdzonych tu wcześniej procesów starzenia się ludności Piastowa.

Zgony niemowląt

Jak powszechnie wiadomo w latach 1995-2014 wystąpił w Polsce spektakularny proces obniżenia poziomu nasilenia zgonów niemowląt. W przypadku kraju ogółem w ww. okresie wskaźnik ten zmniejszył się prawie trzykrotnie z 13,6 do 4,2 na 1000 urodzeń żywych. W województwie mazowieckim z 13,0 do 3,7, w powiecie pruszkowskim z 7,3 do 2,9, natomiast w Piastowie z 16,7 do 0,0. Można zatem stwierdzić, iż obszar Piastowa wykazuje w tym zakresie korzystniejsze mierniki niż średnia krajowa, ogólna wojewódzka i powiatu pruszkowskiego - porównaj Tabela 12a.

Tabela 10a. Urodzenia żywe - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2015

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Nazwa	Urodzenia żywe																				
Polska	433 109	428 203	412 635	395 619	382 002	378 348	368 205	353 765	351 072	356 131	364 383	374 244	387 873	414 499	417 589	413 300	388 416	386 257	369 576	375 160	369 308
Woj. mazowieckie	53 502	53 133	51 291	49 509	48 258	48 152	47 176	46 410	46 600	48 366	49 983	52 787	55 140	58 714	59 841	60 756	57 258	57 281	55 400	57 139	57 456
Powiat pruszkowski	1 225	1 210	1 223	1 162	1 135	1 143	1 161	1 152	1 219	1 255	1 323	1 363	1 492	1 605	1 667	1 765	1 758	1 684	1 675	1 696	1 780
Piastów	180	206	182	176	197	208	220	193	202	199	216	240	229	250	246	258	238	233	213	237	248
	Na 1000 ludności																				
Polska	11,2	11,1	10,7	10,2	10,0	9,9	9,6	9,3	9,2	9,3	9,5	9,8	10,2	10,9	10,9	10,7	10,1	10,0	9,6	9,7	9,6
Woj. mazowieckie	10,6	10,5	10,1	9,8	9,4	9,4	9,2	9,0	9,1	9,4	9,7	10,2	10,6	11,3	11,5	11,5	10,8	10,8	10,4	10,7	10,7
Powiat pruszkowski	9,3	9,1	9,1	8,6	8,2	8,1	8,2	8,1	8,5	8,7	9,1	9,3	10,1	10,8	11,1	11,5	11,3	10,7	10,6	10,6	11,1
Piastów	7,6	8,7	7,7	7,4	8,4	8,9	9,3	8,2	8,6	8,5	9,3	10,3	9,9	10,8	10,7	11,2	10,4	10,2	9,3	10,4	10,8

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 11a. Ruch naturalny ludności - zgony ogółem - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Zgony ogółem																				
Polska	386 084	385 496	380 201	375 354	381 415	368 028	363 220	359 486	365 230	363 522	368 285	369 686	377 226	379 399	384 940	378 478	375 501	384 788	387 312	376 467	-
Woj. mazowieckie	55 356	55 455	54 175	53 715	54 870	52 063	51 401	51 080	52 533	51 307	51 744	52 092	52 840	53 248	54 630	53 389	53 080	54 454	54 260	53 494	-
Powiat pruszkowski	1 466	1 493	1 382	1 340	1 387	1 435	1 250	1 334	1 244	1 233	1 306	1 318	1 301	1 370	1 413	1 424	1 320	1 345	1 374	1 363	-
Piastów	226	228	202	215	216	261	182	213	192	201	178	206	214	231	207	235	205	219	210	211	-
	Na 1000 ludności																				
Polska	10,0	10,0	9,8	9,7	10,0	9,6	9,5	9,4	9,6	9,5	9,7	9,7	9,9	9,9	10,1	9,8	9,7	10,0	10,1	9,8	-
Woj. mazowieckie	10,9	11,0	10,7	10,6	10,7	10,2	10,0	10,0	10,2	10,0	10,0	10,1	10,2	10,2	10,5	10,1	10,0	10,3	10,2	10,0	-
Powiat pruszkowski	11,1	11,3	10,3	9,9	10,0	10,2	8,9	9,4	8,7	8,6	9,0	9,0	8,8	9,2	9,4	9,3	8,5	8,6	8,7	8,5	-
Piastów	9,5	9,6	8,5	9,0	9,3	11,1	7,7	9,1	8,2	8,6	7,6	8,8	9,2	10,0	9,0	10,2	8,9	9,6	9,2	9,2	-

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Przyrost/ubytok naturalny ludności

Przyrost/ubytok naturalny ludności z oczywistych względów jest wypadkową liczby urodzeń oraz liczby zgonów na określony obszarze. Zjawiska te są z jednej strony pochodną struktury wiekowej ludności, z drugiej zaś są warunkowane w znacznym stopniu modelem socjokulturowym rodziny, w tym dzietności kobiet. W latach 1995-2015 w Mieście Piastowie występował generalnie rzecz biorąc niewielki przyrost naturalny ludności (ubytok naturalny w przeliczeniu na 1000 mieszkańców występował tam sporadycznie do 2000 r. oraz w latach 2002 i 2004), wyższy niż w Polsce ogółem i w województwie mazowieckim, jednak niższy niż w powiecie pruszkowskim – porównaj Tabela 13a. Zjawisko to świadczy pośrednio o ciągłym utrzymywaniu się atrakcyjności osadniczej Miasta i relatywnej „młodości” jej populacji, ale tylko w zestawieniu z sytuacją w kraju i województwie mazowieckim.

Ruch wędrowniczy ludności

Zameldowania na pobyt stały

Analizując rozmiary zameldowań na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, stwierdza się, iż w roku 1995 na terenie Piastowa, poziom omawianego miernika był wyższy niż w Polsce ogółem i w województwie mazowieckim, ale niższy niż w powiecie pruszkowskim. W miarę upływu czasu, stopniowo obniżała się atrakcyjność osiedleńcza Piastowa. W 2015 r. nasilenie zameldowań było tu wciąż niższe niż średnio w powiecie pruszkowskim, jednak nadal wyższe niż w kraju ogółem i w województwie mazowieckim. – porównaj Tabela 14a.

Wymeldowania z pobytu stałego

Analizując poziom wymeldowań z pobytu stałego w przeliczeniu na 1000 mieszkańców, stwierdza się, iż w roku 1995 na terenie Piastowa, wartość omawianego miernika był na poziomie zbliżonym do średniej powiatu pruszkowskiego, ale wyższym niż średnie: ogólnopolska i województwa mazowieckiego. W horyzoncie roku 2015 nasilenie wymeldowań z Piastowa wzrosło znacznie i przewyższało już analogiczne średnie dla Polski, województwa mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego (które pozostały na niemal nie zmienionym poziomie) – porównaj Tabela 15a.

Tabela 12a. Ruch naturalny ludności - zgony niemowląt - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	Zgony niemowląt																			
Polska	5 891	5 228	4 194	3 771	3 381	3 068	2 823	2 662	2 470	2 423	2 340	2 238	2 322	2 338	2 327	2 057	1 836	1 791	1 684	1 583
Woj. mazowieckie	693	664	560	456	428	348	345	298	314	291	301	263	268	285	294	274	195	248	214	214
Powiat pruszkowski	9	15	15	6	12	3	0	12	5	4	6	11	3	4	8	5	2	4	3	5
Piastów	3	0	2	0	3	1	0	1	0	1	1	1	0	0	1	2	1	2	1	0
	Na 1000 urodzeń żywych																			
Polska	13,6	12,2	10,2	9,5	8,9	8,1	7,7	7,5	7,0	6,8	6,4	6,0	6,0	5,6	5,6	5,0	4,7	4,6	4,6	4,2
Woj. mazowieckie	13,0	12,5	10,9	9,2	8,9	7,2	7,3	6,4	6,7	6,0	6,0	5,0	4,9	4,9	4,9	4,5	3,4	4,3	3,9	3,7
Powiat pruszkowski	7,3	12,4	12,3	5,2	10,6	2,6	0,0	10,4	4,1	3,2	4,5	8,1	2,0	2,5	4,8	2,8	1,1	2,4	1,8	2,9
Piastów	16,7	0,0	11,0	0,0	15,2	4,8	0,0	5,2	0,0	5,0	4,6	4,2	0,0	0,0	4,1	7,8	4,2	8,6	4,7	0,0

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 13a. Ruch naturalny ludności - przyrost/ubytek naturalny - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	Przyrost naturalny																				
Polska	47 025	42 707	32 434	20 265	587	10 320	4 985	-5 721	-14 158	-7 391	-3 902	4 558	10 647	35 100	32 649	34 822	12 915	1 469	-17 736	-1 307	
Woj. mazowieckie	-1 854	-2 322	-2 884	-4 206	-6 612	-3 911	-4 225	-4 670	-5 933	-2 941	-1 761	695	2 300	5 466	5 211	7 367	4 178	2 827	1 140	3 645	
Powiat pruszkowski	-241	-283	-159	-178	-252	-292	-89	-182	-25	22	17	45	191	235	254	341	438	339	301	333	
Piastów	-46	-22	-20	-39	-19	-53	38	-20	10	-2	38	34	15	19	39	23	33	14	3	26	
	Na 1000 ludności																				
Polska	1,2	1,1	0,8	0,5	0,0	0,3	0,1	-0,1	-0,4	-0,2	-0,1	0,1	0,3	0,9	0,9	0,9	0,3	0,0	-0,5	0,0	
Woj. mazowieckie	-0,4	-0,5	-0,6	-0,8	-1,3	-0,8	-0,8	-0,9	-1,2	-0,6	-0,3	0,1	0,4	1,1	1,0	1,4	0,8	0,5	0,2	0,7	
Powiat pruszkowski	-1,8	-2,1	-1,2	-1,3	-1,8	-2,1	-0,6	-1,3	-0,2	0,2	0,1	0,3	1,3	1,6	1,7	2,2	2,8	2,2	1,9	2,1	
Piastów	-1,9	-0,9	-0,8	-1,6	-0,8	-2,3	1,6	-0,9	0,4	-0,1	1,6	1,5	0,6	0,8	1,7	1,0	1,4	0,6	0,1	1,1	

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 14a. Ruch wędrowniczy ludności - zameldowania - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

Nazwa	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	zameldowania ogółem																			
Polska	427 851	435 506	425 457	434 773	439 959	401 424	375 899	410 149	437 523	442 127	432 143	484 350	526 249	420 749	421 261	437 867	435 470	409 861	439 478	419 934
Woj. mazowieckie	56 592	57 605	59 241	60 909	62 565	60 401	57 788	64 854	69 985	71 061	70 922	81 263	85 778	66 193	65 390	70 897	70 042	66 027	70 202	69 273
Powiat pruszkowski	2 717	2 778	3 044	3 038	3 317	3 099	2 856	3 061	3 236	3 209	3 221	3 763	3 863	3 418	3 670	3 635	3 416	3 205	3 485	3 221
Piastów	343	388	480	511	563	500	424	438	391	394	407	478	431	323	350	359	334	323	343	378
	Na 1000 ludności																			
Polska	11,1	11,3	11,0	11,2	11,5	10,5	9,8	10,7	11,5	11,6	11,3	12,7	13,8	11,0	11,0	11,4	11,3	10,6	11,4	10,9
Woj. mazowieckie	11,2	11,4	11,7	12,0	12,2	11,8	11,3	12,6	13,6	13,8	13,8	15,7	16,5	12,7	12,5	13,5	13,3	12,5	13,2	13,0
Powiat pruszkowski	20,6	20,9	22,7	22,5	23,8	22,1	20,2	21,6	22,6	22,3	22,2	25,7	26,2	23,0	24,4	23,6	22,0	20,4	22,0	20,2
Piastów	14,5	16,4	20,2	21,5	24,1	21,3	18,0	18,7	16,7	16,9	17,4	20,5	18,6	14,0	15,2	15,6	14,6	14,1	15,0	16,5
	w tym zameldowania z zagranicy																			
Polska	8 121	8 186	8 426	8 916	7 525	7 331	6 625	6 587	7 048	9 495	9 364	10 802	14 995	15 275	17 424	15 246	15 524	14 583	12 199	12 330
Woj. mazowieckie	1 193	1 213	1 293	1 360	1 069	1 031	884	795	858	1 141	973	1 362	1 334	1 394	1 453	1 282	1 441	1 371	1 220	1 321
Powiat pruszkowski	50	36	38	56	62	52	30	17	14	46	28	43	53	69	57	37	52	53	46	59
Piastów	10	1	10	7	8	7	6	1	0	3	4	10	12	8	4	5	5	7	3	1
	Na 1000 ludności																			
Polska	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,3
Woj. mazowieckie	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,2
Powiat pruszkowski	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1	0,1	0,3	0,2	0,3	0,4	0,5	0,4	0,2	0,3	0,3	0,3	0,4
Piastów	0,4	0,0	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,0	0,0	0,1	0,2	0,4	0,5	0,3	0,2	0,2	0,2	0,3	0,1	0,0

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 15a. Ruch wędrowniczy ludności - wymeldowania - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	wymeldowania ogółem																			
Polska	446 074	448 617	437 253	448 034	453 970	421 092	392 642	428 094	451 288	451 509	445 021	520 484	546 734	435 614	422 457	439 981	439 804	416 478	459 382	435 684
Woj. mazowieckie	52 792	53 671	54 571	55 360	55 525	51 279	47 618	52 413	56 200	56 903	55 837	65 818	70 944	54 748	53 102	57 520	55 688	52 740	56 849	56 165
Powiat pruszkowski	1 863	1 862	1 917	1 976	1 871	1 889	1 709	2 060	2 135	2 067	2 079	2 725	3 011	2 349	2 262	2 414	2 289	2 073	2 215	2 272
Piastów	337	411	440	432	340	404	364	458	513	467	460	507	550	475	459	478	403	385	381	411
	Na 1000 ludności																			
Polska	11,6	11,6	11,3	11,6	11,9	11,0	10,3	11,2	11,8	11,8	11,7	13,7	14,3	11,4	11,1	11,4	11,4	10,8	11,9	11,3
Woj. mazowieckie	10,4	10,6	10,8	10,9	10,9	10,0	9,3	10,2	10,9	11,1	10,8	12,7	13,7	10,5	10,2	10,9	10,5	9,9	10,7	10,5
Powiat pruszkowski	14,1	14,0	14,3	14,7	13,4	13,5	12,1	14,5	14,9	14,4	14,3	18,6	20,4	15,8	15,1	15,7	14,7	13,2	14,0	14,2
Piastów	14,2	17,4	18,6	18,2	14,6	17,2	15,5	19,5	21,9	20,0	19,7	21,8	23,7	20,6	19,9	20,8	17,6	16,8	16,7	18,0
	w tym wymeldowania za granicę																			
Polska	26 344	21 297	20 222	22 177	21 536	26 999	23 368	24 532	20 813	18 877	22 242	46 936	35 480	30 140	18 620	17 360	19 858	21 200	32 103	28 080
Woj. mazowieckie	884	771	830	738	756	734	580	520	401	309	408	2 185	1 446	1 068	636	592	787	886	1 324	1 354
Powiat pruszkowski	21	10	0	0	0	0	0	0	0	0	16	81	47	36	27	25	31	41	67	64
Piastów	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20	23	9	15	7	12	10	17	20
	Na 1000 ludności																			
Polska	0,7	0,6	0,5	0,6	0,6	0,7	0,6	0,6	0,5	0,5	0,6	1,2	0,9	0,8	0,5	0,5	0,5	0,6	0,8	0,7
Woj. mazowieckie	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,4	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3
Powiat pruszkowski	0,2	0,1	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,6	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,4	0,4
Piastów	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,9	1,0	0,4	0,7	0,3	0,5	0,4	0,7	0,9

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 16a. Ruch wędrownicowy ludności - saldo migracji - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 1995-2014

	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
	saldo migracji ogółem																			
Polska	-18 223	-13 111	-11 796	-13 261	-14 011	-19 668	-16 743	-17 945	-13 765	-9 382	-12 878	-36 134	-20 485	-14 865	-1 196	-2 114	-4 334	-6 617	-19 904	-15 750
Woj. mazowieckie	3 800	3 934	4 670	5 549	7 040	9 122	10 170	12 441	13 785	14 158	15 085	15 445	14 834	11 445	12 288	13 377	14 354	13 287	13 353	13 108
Powiat pruszkowski	854	916	1 127	1 062	1 446	1 210	1 147	1 001	1 101	1 142	1 142	1 038	852	1 069	1 408	1 221	1 127	1 132	1 270	949
Piastów	6	-23	40	79	223	96	60	-20	-122	-73	-53	-29	-119	-152	-109	-119	-69	-62	-38	-33
	Na 1000 ludności																			
Polska	-0,5	-0,3	-0,3	-0,3	-0,4	-0,5	-0,4	-0,5	-0,4	-0,2	-0,3	-0,9	-0,5	-0,4	0,0	-0,1	-0,1	-0,2	-0,5	-0,4
Woj. mazowieckie	0,8	0,8	0,9	1,1	1,4	1,8	2,0	2,4	2,7	2,8	2,9	3,0	2,9	2,2	2,4	2,5	2,7	2,5	2,5	2,5
Powiat pruszkowski	6,5	6,9	8,4	7,9	10,4	8,6	8,1	7,0	7,7	7,9	7,9	7,1	5,8	7,2	9,4	7,9	7,2	7,2	8,0	5,9
Piastów	0,3	-1,0	1,7	3,3	9,6	4,1	2,5	-0,9	-5,2	-3,1	-2,3	-1,2	-5,1	-6,6	-4,7	-5,2	-3,0	-2,7	-1,7	-1,4

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Ogólne saldo migracji

Najlepszym, syntetycznym podsumowaniem atrakcyjności każdego obszaru jest obserwacja w dłuższym okresie salda rejestrowanych migracji na pobyt stały (zameldowań i wymeldowań). Z przyczyn oczywistych nie można tutaj porównywać nasilenia tego zjawiska z poziomem ogólnokrajowym, ponieważ w skali ogólnopolskiej zameldowania i wymeldowania wewnętrzne bilansują się wzajemnie. W okresie 1995-2014 można natomiast porównać nasilenie salda migracji Piastowa z analogicznym miernikiem dla powiatu pruszkowskiego. Nasilenie salda migracji w przypadku Piastowa w latach 1995-2007 było wyraźnie niższe niż w powiecie pruszkowskim. W całym okresie 1995-2014, poziom tego miernika malał w przypadku Piastowa (z 0,3 do (-1,4) osób na 1000 mieszkańców). Trudno o lepszą ilustrację zmian roli Miasta Piastowa w absorpcji presji urbanizacyjnej, osadniczej, demograficznej, generowanych na obszarze aglomeracji warszawskiej i szerzej – na obszarze metropolitalnym Warszawy.

Z punktu widzenia potrzeby podjęcia działań w zakresie rewitalizacji stwierdzenia powyższe mają podstawowe znaczenie: z jednej strony zapoczątkowane i już wyraźnie widoczne niekorzystne zmiany demograficzne na obszarze Piastowa świadczą o pilnej potrzebie odnowy społeczno-funkcjonalno-przestrzennych struktur tej jednostki, z drugiej zaś kumulacja negatywnych zjawisk na terenie Miasta niewielkiego powierzchniowo i objętego licznymi ograniczeniami funkcjonalno-środowiskowymi – porównaj Tabela 16a.

A.2. Sytuacja w zakresie infrastruktury społecznej i technicznej

Z przeprowadzonej analizy funkcjonowania infrastruktury społecznej, (a w niektórych aspektach także infrastruktury technicznej) wynika, iż problemem Miasta Piastowa jest nie tyle „ilościowy” co „jakościowy” aspekt obiektów i urządzeń ww. infrastruktury. W szczególności dotyczy to bazy kultury, rekreacji i wypoczynku, a częściowo również oświaty i wychowania.

Infrastruktura społeczna

Mieszkalnictwo

Funkcja mieszkaniowa, realizowana we wszystkich formach mieszkalnictwa, jest jedną z funkcji wiodących Miasta Piastowa. W wielu przypadkach wykazuje ona ścisłe powiązanie z uzupełniającą funkcją usług w postaci działalności gospodarczej prowadzonej w połączeniu z zabudową mieszkaniową. W ujęciu ilościowym funkcja mieszkaniowa nieproporcjonalnie przeważa nad innymi funkcjami. W północno-zachodniej części miasta trudno wyodrębnić wyraźne strefowanie funkcji mieszkaniowej jednorodzinnej i wielorodzinnej. Jednocześnie warto podkreślić brak wyraźnie wykształconego centrum miasta, jak też brak powiązań funkcjonalnych pomiędzy północną a południową częścią miasta, gdzie jedynymi z nielicznych elementami wiążącymi są stacja PKP i Urząd Miasta.

Analizując sytuację mieszkaniową należy zwrócić uwagę na charakterystyczne uwarunkowania społeczno-gospodarcze Piastowa, takie jak wysoki wskaźnik gęstości zaludnienia (ok. 4000 mieszkańców/km²), nierównomierność procesów urbanizacji w okresie lat 70-tych XX w. i wprowadzenie w tym czasie do miasta dużej grupy nowych mieszkańców

pracujących w Zakładach Ursus do czasu jego upadłości, jak też tendencję do samodzielnego prowadzenia przez mieszkańców niewielkiej działalności gospodarczej w postaci usług, przede wszystkim na terenach, na których znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Dodać do tego należy również perturbacje transformacyjne wielu, głównie średnich i mniejszych, zakładów produkcyjnych zlokalizowanych w Piastowie, w tym na terenie strefy przemysłowej przy linii kolejowej.

W okresie 2002-2014 zasoby mieszkaniowe ogółem na terenie Miasta Piastowa zwiększały się, zarówno pod względem liczby mieszkań, jak też powierzchni użytkowej. Przyrost zasobów mieszkaniowych w Piastowie następował jednak w powolnym tempie, szczególnie jak na warunki miasta graniczącego bezpośrednio z Warszawą. W okresie 2002-2014 oddawano tu do użytku po 20-40 mieszkań rocznie i to w formie budownictwa indywidualnego, jedynie w 2003 r. oddano do użytku 124 mieszkań, a w 2010 r. 304 mieszkania – głównie za sprawą budownictwa spółdzielni mieszkaniowych. Wśród przyczyn należy niewątpliwie wskazać ograniczone możliwości zwiększania podaży terenów budowlanych, co wynika z charakteru miasta (położenie w granicach Obszaru Metropolitalnego Warszawy, w strefie najwcześniej i najsilniej zurbanizowanej). Proporcjonalnie do zmian liczby mieszkań zwiększała się także ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań na terenie miasta. Szczegółowy zakres danych przedstawiono w Tabeli 17a.

Tabela 17a. Zasoby mieszkaniowe ogółem w Piastowie na tle powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2014

	mieszkania		powierzchnia użytkowa mieszkań (m ²)	
	Powiat pruszkowski	Piastów	Powiat pruszkowski	Piastów
2002	51 372	8 338	3 863 238	545 324
2003	52 760	8 462	4 050 500	560 651
2004	53 284	8 483	4 123 480	564 081
2005	53 658	8 497	4 173 276	566 570
2006	54 120	8 520	4 243 846	570 647
2007	54 986	8 543	4 358 694	574 585
2008	55 661	8 576	4 478 308	580 019
2009	56 139	8 591	4 568 161	582 968
2010	59 325	8 895	4 983 836	615 114
2011	59 760	8 924	5 064 484	619 954
2012	60 093	8 939	5 129 923	623 394
2013	60 480	8 951	5 202 379	625 787
2014	60 833	8 970	5 267 522	628 520

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

W Tabeli 18a i Tabeli 19a przedstawiono uszczegółowione dane dotyczące zasobów mieszkaniowych na terenie miasta w podziale na grupy w zależności od wieku mieszkań, na tle sytuacji w powiecie pruszkowskim, woj. mazowieckim i w Polsce.

Tabela 18a. Zasoby mieszkaniowe w Piastowie w podziale na grupy wg wieku mieszkań na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

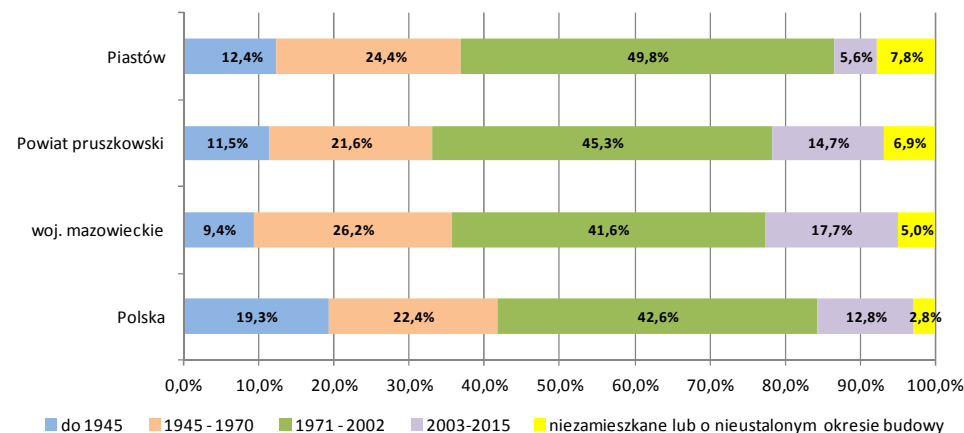
	do 1945		1945 - 1970		1971 - 2002		2003-2015		niezamieszkane lub o nieustalonym okresie budowy	
	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)	mieszkania	powierzchnia użytkowa (m ²)
Polska	2 731 469	173 626 950	3 165 544	188 946 516	6 017 627	462 658 198	1 814 817	189 880 754	401 293	25 358 508
woj. mazowieckie	206 158	11 003 773	576 210	31 499 269	914 324	71 670 281	389 776	37 956 839	109 598	5 892 738
powiat pruszkowski	7 032	389 358	13 212	825 063	27 727	2 567 655	9 013	1 447 200	4 249	110 620
Piastów	1 115	62 987	2 197	132 036	4 481	330 887	503	79 937	703	27 814

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Tabela 19a. Struktura % zasobów mieszkaniowych w Piastowie w podziale na grupy wg wieku mieszkań na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	do 1945	1945 - 1970	1971 - 2002	2003-2015	niezamieszkane lub o nieustalonym okresie budowy
Polska	19,3%	22,4%	42,6%	12,8%	2,8%
woj. mazowieckie	9,4%	26,2%	41,6%	17,7%	5,0%
Powiat pruszkowski	11,5%	21,6%	45,3%	14,7%	6,9%
Piastów	12,4%	24,4%	49,8%	5,6%	7,8%

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Analiza powyższych danych pozwala stwierdzić, że Piastów posiada bardzo zróżnicowane zasoby pod względem ich jakości. Na owo zróżnicowanie składają się m.in. wiek mieszkań: 12,4% zasobów pochodzi sprzed II wojny światowej, 24,4% z lat 1945-70, a najliczniejszą grupę stanowią mieszkania wybudowane w latach 1971-2002, których udział wynosi 49,8%. Taka struktura wieku świadczy o występowaniu w mieście problemów ze starymi budynkami (sprzed 1970 r.) oraz z zasobami z lat 70 i 80 ubiegłego wieku (zdegradowane osiedla mieszkaniowe).

Można jednocześnie stwierdzić, że jakość zasobów mieszkaniowych Piastowa ściśle powiązana jest z historią rozwoju miasta. Występuje tu znacząca ilościowa grupa zasobów starych (sprzed 1945) i względnie starych (1945-70) charakteryzujących się niskim standardem w zakresie wielkości i wyposażenia. Można przewidywać, iż w najbliższej przyszłości będzie narastał także problem z najliczniejszą grupą zasobów tj. tymi pochodzącymi z okresu 1971-2002.

Zmiany ilościowe zasobów mieszkaniowych po roku 2003, mierzone wskaźnikiem ruchu budowlanego na 1000 ludności, były wyraźnie mniejsze na terenie Piastowa w porównaniu do otoczenia. Jedynie w 2003 r. wartość ww. wskaźnika wyznaczonego dla Piastowa była zbliżona do wartości dla woj. mazowieckiego i przekraczała wartość dla Polski. Jak wskazano w Tabeli 20a, w kolejnych latach badanego okresu względny przyrost zasobów mieszkaniowych wykazywał tempo zdecydowanie niższe (w niektórych latach nawet 4-krotnie niższe) w porównaniu z powiatem pruszkowskim oraz 7-krotnie niższe niż ogółem woj. mazowieckim.

Tabela 20a. Ruch budowlany na 1000 ludności w Piastowie na tle średnich wartości dla Polski, woj. mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego w latach 2003-2014

	Polska	woj. mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2003	4,26	5,73	9,78	5,43
2004	2,83	4,63	5,85	1,80
2005	2,99	5,48	6,04	1,59
2006	3,03	5,24	4,69	1,50
2007	3,51	5,83	6,98	1,38
2008	4,33	7,33	5,25	1,91
2009	4,19	7,47	3,57	0,91
2010	3,53	5,50	3,86	1,57
2011	3,40	4,75	3,38	1,40
2012	3,97	5,76	2,92	1,27
2013	3,77	5,50	2,94	0,66
2014	3,72	5,75	2,63	1,05
2015	3,84	5,46	2,49	1,26

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Według danych zaprezentowanych w Tabeli 21a w okresie 2002-2014 wartości wskaźnika przeciętnej powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę ulegały corocznie

niewielkiemu wzrostowi, zarówno w Piastowie, jak też w średnio miastach w jego otoczeniu. W 2014 r. średnio w miastach w Polsce przeciętnie na 1 osobę przypadało 26,7 m² powierzchni użytkowej mieszkania, w województwie mazowieckim – 29,1 m², podczas gdy w powiecie przyskowskim wskaźnik ten wyniósł 33,0 m², a w Piastowie 27,5 m². Warto zauważyć, że pomiędzy rokiem 2002 a rokiem 2014 przyrost powierzchni użytkowej mieszkania na 1 osobę na terenie Piastowa wyniósł 18,5% i na tle wartości średnich dla miast w otoczeniu kształtował się na wyraźnie niższym poziomie, szczególnie względem średniej dla miast woj. mazowieckiego. Jest to efekt niskiego nasilenia budownictwa mieszkaniowego w tym mieście.

Tabela 21a. Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania na 1 osobę (w m²) w Piastowie na tle średnich wartości dla Polski, woj. mazowieckiego i powiatu przyskowskiego w latach 2002-2014

	Polska	mazowieckie	Powiat przyskowski	Piastów
2002	22,2	23,2	27,2	23,2
2003	22,7	23,8	28,3	24,0
2004	22,9	24,1	28,6	24,2
2005	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	23,5	24,8	29,0	24,5
2007	23,8	25,2	29,6	24,8
2008	24,2	25,8	30,1	25,1
2009	24,6	26,4	30,4	25,3
2010	25,3	27,6	32,4	26,8
2011	25,6	28,0	32,6	27,0
2012	25,9	28,4	32,7	27,2
2013	26,3	28,8	32,9	27,4
2014	26,7	29,1	33,0	27,5
Przyrost 2014/2002 (w %)	20,3	25,4	21,3	18,5

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Obszar Miasta Piastowa charakteryzował się w latach 2003-2014 pod względem wskaźników wyposażenia mieszkań w instalację wodociągową wartościami nieco niższymi do średniej dla obszarów miejskich w Polsce i w woj. mazowieckim, choć należy zauważyć, że różnica ta w kolejnych latach ulegała zmniejszeniu. Na tle powiatu przyskowskiego wartości wskaźnika w całym badanym okresie były wyższe o ok. 0,5 punktu procentowego, co wskazuje na wyróżniającą się pozycję obszaru Miasta Piastowa w zakresie warunków mieszkaniowych. W 2014 r. w Piastowie 97,1% mieszkań było wyposażonych w instalację wodociągową.

Pod względem wyposażenia mieszkań w łazienkę, w początkowych latach analizy Piastów znajdował się w sytuacji zbliżonej do średniej wartości dla obszarów miejskich w kraju, jednak w kolejnych okresach poprawa warunków mieszkaniowych w tym zakresie następowała w mieście wyraźnie wolniej niż średnio w całym kraju. Nieco szybsze tempo wzrostu wskaźnika niż w Piastowie miało miejsce również na obszarach miejskich powiatu przyskowskiego. W roku 2014 w Piastowie 93,8% mieszkań było wyposażonych w łazienkę.

Wyposażenie mieszkań w centralne ogrzewanie na terenie Piastowa ulegało, co prawda, poprawie w latach 2003-2014, jednak należy zauważyć, że wskaźnik udziału mieszkań charakteryzujących się ww. wyposażeniem w liczbie mieszkań ogółem od roku 2008 przyjmował w mieście wartości niższe od średnich dla miast: Polski, woj. mazowieckiego oraz dla powiatu pruszkowskiego. Taka tendencja utrzymywała się do 2014 r., co wskazuje na zdecydowanie wolniejsze tempo wzrostu standardu zasobów mieszkaniowych w Piastowie w stosunku do otoczenia. W przypadku instalacji centralnego ogrzewania, badany wskaźnik wyposażenia mieszkań na obszarze Piastowa osiągnął poziom 85,9% w roku 2014 (Tabela 22a).

Tabela 22a. Mieszkania wyposażone w instalacje - w % ogółu mieszkań w Piastowie na tle średnich wartości dla miast w Polsce, woj. mazowieckim i powiecie pruszkowskim w latach 2003-2014

	wodociąg				łazienka				centralne ogrzewanie			
	Polska	mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
2003	98,4	97,6	94,9	95,6	91,8	93,2	88,9	91,0	83,9	89,6	84,0	84,3
2004	98,4	97,7	94,9	95,6	91,9	93,3	88,9	91,0	84,0	89,7	84,1	84,4
2005	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	98,5	97,8	95,0	95,6	92,0	93,6	89,1	91,1	84,3	89,9	84,3	84,4
2007	98,5	97,8	95,2	96,2	92,1	93,7	89,4	91,6	84,5	90,1	84,4	84,4
2008	98,5	97,9	95,3	96,2	92,2	93,9	89,4	91,6	84,7	90,3	84,5	84,5
2009	98,6	98,0	95,4	96,3	92,4	94,1	89,5	91,7	84,9	90,6	84,6	84,5
2010	99,0	98,6	96,4	96,9	95,2	96,1	92,9	93,8	86,4	91,9	86,9	85,7
2011	99,0	98,6	96,4	96,9	95,2	96,2	92,9	93,8	86,5	92,0	87,0	85,8
2012	99,0	98,6	96,5	96,9	95,3	96,2	92,9	93,8	86,6	92,1	87,0	85,8
2013	99,0	98,7	96,5	97,1	95,3	96,3	93,0	93,8	86,8	92,3	87,1	85,8
2014	99,0	98,7	96,5	97,1	95,4	96,3	93,0	93,8	86,9	92,4	87,1	85,9

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

W 2016 r. władze samorządowe Piastowa podjęły decyzję o likwidacji Zarządu Budynków Komunalnych, zlokalizowanego przy Al. Tysiąclecia 3 i przekształceniu go w Piastowskie Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych spółka z o.o.

Zarząd Budynków Komunalnych w formie zakładu budżetowego działał na obszarze administracyjnym Miasta Piastowa w zakresie usług związanych z administrowaniem zasobami komunalnymi i wspólnotami mieszkaniowymi, kompleksową obsługą mieszkańców mieszkań komunalnych i wspólnot mieszkaniowych w zakresie prac remontowych, konserwacyjnych i porządkowych oraz prowadzeniem księgowości dla w/w grupy mieszkańców. Według stanu na 2014 r. w zasobach ZBK znajdowało się 44 budynków, w tym: własność mieszana (wspólnoty mieszkaniowe) – 12 budynków, własność gminy – 13 budynków, własność prywatna w zarządzie gminy – 19 budynków oraz budynek biurowy (siedziba ZBK, MOPS).

Na terenie Miasta Piastowa funkcjonuje 5 spółdzielni mieszkaniowych, tj.:

- „Piastowia”, ul. Skorupki 14
- Spółdzielnia Mieszkaniowa W Piastowie, ul. Skorupki 2
- Spółdzielnia Mieszkaniowo-Budowlana Żbikowska, ul. Żbikowska 30
- „Ursus” Robotnicza Spółdzielnia Mieszkaniowa, Administracja Osiedla „Sobieskiego”, ul. Piłsudskiego 56
- Spółdzielnia Mieszkaniowa „Emilka”, ul. Emilii Plater 8a/21.

Edukacja

W Piastowie jest dobrze rozwinięta ilościowo baza placówek oświatowo-wychowawczych. W 1996 roku, wraz z przejęciem szkolnictwa podstawowego przez gminy, powołano Zespół Obsługi Placówek Oświatowych, który obsługuje sprawy finansowo-kadrowe wszystkich jednostek oświatowych Miasta Piastowa. W mieście funkcjonują 4 przedszkola publiczne (oraz filia) i 2 przedszkola niepubliczne:

- Przedszkole Miejskie Nr 1 - ul. Moniuszki 11,
- Przedszkole Miejskie Nr 2 - ul. Lelewela 16/18,
- Przedszkole Miejskie Nr 3 - ul. Godebskiego 21,
- Filia Przedszkola Miejskiego nr 3, ul. Grunwaldzka 34/34a,
- Przedszkole Miejskie Nr 4 - ul. Żbikowska 5,
- Przedszkole Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Misjonarek Maryi - ul. Piotra Skargi 20,
- Przedszkole Niepubliczne Mini Madagaskar, Al. Krakowska 28.

Dane w Tabeli 23a wskazują, że sytuacja pod względem dostępności edukacji przedszkolnej w Piastowie, po okresie charakteryzującym się spadkową tendencją w latach 2003-2005, stopniowo ulegała poprawie w okresie 2006-2014. Wskaźnik określający liczbę dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat utrzymywał się na poziomie wyraźnie wyższym od średniej dla woj. mazowieckiego oraz dla Polski. Tempo pozytywnych zmian było zbliżone do wartości średnich dla całego powiatu pruszkowskiego, a od roku 2010 wartości wskaźnika dla Miasta Piastowa przewyższały wartości średnie dla powiatu. W roku 2014 wartość ww. wskaźnika wyniosła średnio w powiecie pruszkowskim 895 osób, podczas gdy w Piastowie było to 988 osób. Podobnie pozytywnej tendencji podlegał wskaźnik liczby dzieci w wieku 3-5 lat przypadających na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego. W roku 2014 przyjął on wartość 1,02 dla Miasta Piastowa, co stanowiło wartość nieznacznie wyższą, a zatem oznaczającą relatywnie gorszą sytuację, niż średnio dla powiatu pruszkowskiego (0,90), ale wyraźnie korzystniejszą, niż wskazywałyby ocena według średniej dla woj. mazowieckiego (1,11) oraz dla Polski (1,17).

Tabela 23a. Dzieci objęte wychowaniem przedszkolnym w Piastowie na tle średnich wartości dla Polski, woj. mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego w latach 2003-2014

	dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1 tys. dzieci w wieku 3-5 lat				dzieci w wieku 3-5 lat przypadające na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego			
	Polska	woj. mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	woj. mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2003	362	394	537	578	1,68	1,70	1,35	1,26
2004	382	421	554	549	1,64	1,65	1,35	1,34
2005	409	448	589	550	1,59	1,59	1,28	1,24
2006	446	494	642	577	1,52	1,50	1,19	1,23
2007	473	531	720	640	1,50	1,44	1,09	1,13
2008	527	578	725	662	1,44	1,40	1,10	1,19
2009	597	655	773	694	1,36	1,33	1,06	1,15
2010	626	683	797	831	1,35	1,30	1,00	1,14
2011	692	761	825	871	1,34	1,26	0,99	1,16
2012	697	756	811	835	1,31	1,24	0,97	1,19
2013	741	802	847	913	1,24	1,17	0,97	1,11
2014	794	845	895	988	1,17	1,11	0,90	1,02

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Od roku 2014 na terenie Piastowa funkcjonuje 5 szkół podstawowych, obejmujących w 2014 r. 75 oddziałów, w których uczyło się łącznie 1502 uczniów (według danych BDL GUS). W przypadku szkół podstawowych funkcjonują 3 placówki publiczne oraz 2 niepubliczne. Są to:

- Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Stanisława Staszica - ul. Józefa Brandta 22,
- Szkoła Podstawowa Nr 2 im. Marii Skłodowskiej-Curie - al. Krakowska 20,
- Szkoła Podstawowa Nr 4 im. Bohaterów spod Darnicy - ul. Żbikowska 25,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Nr 85 w Piastowie Piastowskiego Towarzystwa Oświatowego - ul. Bohaterów Wolności 43,
- Niepubliczna Szkoła Podstawowa Fundacji ADYS, ul. Namysłowskiego 11.

Wartości wskaźnika liczby uczniów przypadających na 1 oddział w szkołach podstawowych w Piastowie zmniejszały się w latach 2010-2014 z poziomu 22 osób do 20 osób, utrzymując się na poziomie takim, jak średnio dla powiatu pruszkowskiego, a nieco wyższym (oznaczającym relatywnie gorszą sytuację) niż średnie wartości dla woj. mazowieckiego oraz dla Polski (gdzie w obydwu przypadkach utrzymywała się wartość wskaźnika na poziomie 18 osób).

Na poziomie edukacji ponadpodstawowej w Piastowie działały 4 gimnazja, dysponujące według danych na 2014 r. łącznie 34 oddziałami, w których uczyło się 693 uczniów. W gestii władz miasta pozostają 2 gimnazja publiczne, natomiast 2 kolejne to gimnazja niepubliczne:

- Gimnazjum Nr 1 im. Zbigniewa Gęśickiego "Juno" - ul. Pułaskiego 6/8,
- Gimnazjum Nr 2 im. Bohaterów Powstania Warszawskiego - al. Tysiąclecia 5,
- AZYL Niepubliczne Gimnazjum, ul. Bohaterów Wolności 43,

- Gimnazjum Niepubliczne Fundacji ADYS, ul. Namysłowskiego 11.

Podobnie jak w przypadku szkół podstawowych, na podstawie danych BDL GUS odnotowano zmniejszanie się wartości wskaźnika liczby uczniów przypadających na 1 oddział w gimnazjach w Piastowie w latach 2010-2014 z poziomu 22 osób do 20 osób, podczas gdy średnio dla powiatu pruszkowskiego, jak też średnio dla woj. mazowieckiego oraz dla Polski w badanym okresie wskaźnik zmniejszył się do poziomu 21 osób. Jak wspomniano wcześniej, interpretacja ww. wskaźnika wskazuje na relatywnie lepszą sytuację Miasta Piastowa na tle otoczenia.

Na terenie Miasta Piastowa zlokalizowane są ponadto 2 szkoły na poziomie ponadgimnazjalnym, tj.: Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza (ul. 11 Listopada 2a) oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących im. Fridtjofa Nansena (ul. Namysłowskiego 11).

Można ocenić, że zakres ilościowy infrastruktury społecznej w zakresie edukacji spełnia wymagania społeczne miasta jako jednostki zaspokajającej potrzeby mieszkańców. Wysokie w stosunku do zasobów infrastrukturalnych jest zapotrzebowanie na miejsca w przedszkolach. Lokalizacja poszczególnych funkcji umożliwia w miarę równomierną dostępność wszystkim mieszkańcom. Niestety, ww. placówki charakteryzują się bardzo zróżnicowaną sytuacją pod względem bazy materialnej i w większości przypadków wymagają modernizacji i rozbudowy, aby mogły pełnić w swoim otoczeniu społecznym bardziej aktywną rolę – stosownie do wymogów jakże złożonej współcześnie sytuacji społecznej zwłaszcza na obszarach metropolitalnych.

Kultura, sport i rekreacja

Piastów dysponuje licznymi ośrodkami świadczącymi usługi społeczne. Wiodącą instytucją w zakresie organizacji życia kulturalnego na terenie miasta jest Miejski Ośrodek Kultury w Piastowie z siedzibą w obiekcie z lat 30-tych XX w., w którym obok Ochotniczej Straży Pożarnej już przed II Wojną Światową mieścił się „Dom Ludowy”. Budynek zaliczany jest do ciekawych przykładów architektury, niestety nie odpowiada współczesnym wymagom.

Do stałych form działalności należą zajęcia prowadzone przez profesjonalnych instruktorów w różnych sekcjach zainteresowań, takich jak: sztuki plastyczne, taniec nowoczesny i klasyczny, gra na instrumentach muzycznych, umiejętności wokalne, języki obce itd. Oprócz stałych propozycji przedmiotowa oferta jest na bieżąco dostosowywana do potrzeb kulturalnych mieszkańców Piastowa i okolic.

W Miejskim Ośrodku Kultury funkcjonuje Piastowski Uniwersytet Trzeciego Wieku, realizujący najpopularniejszą w ostatnich latach formę edukacji ludzi starszych, istotną i niezwykle potrzebną z uwagi na zachodzące w świecie zmiany demograficzne i ich konsekwencje. Piastowski Uniwersytet Trzeciego Wieku (PUTW) prowadzi działalność w formie wykładów oraz zajęć dodatkowych obejmujących język angielski, gimnastykę, artystyczne „Darcie pierza”, trening pamięci, kursy komputerowe itp.

Ważną częścią działalności Miejskiego Ośrodka Kultury jest funkcjonujące od lat 50 XX w. kino „Baśń”. W 2014 r. kino przeszło częściową modernizację i spełnia również funkcję sali widowiskowej z własną sceną, gdzie organizowane są imprezy filmowe - seanse weekendowe, najczęściej z filmami polskiej produkcji oraz filmami dla najmłodszych,

edukacyjne projekcje dla szkół, cykliczne maratony filmowe, a także wokalne występy sceniczne, w tym imprezy skierowane do osób niepełnosprawnych, wykłady PUTW, imprezy kabaretowe i debaty społeczne.

Miejski Ośrodek Kultury jest również instytucją wspierającą lokalną aktywność kulturalną mieszkańców Piastowa m.in. poprzez organizację wieczorów literackich, koncertów, spektakli żywego słowa, a także wystaw sztuki współczesnej oraz utrzymującą bieżącą współpracę z innymi instytucjami kultury, stowarzyszeniami, fundacją, klubami spółdzielni mieszkaniowej, świetlicą środowiskowo-integracyjną, parafiami oraz przedszkolami i szkołami.

Biblioteka Publiczna (osiedlowa) powstała w 1934 roku. Aby sprostać zapotrzebowaniu mieszkańców i umożliwić dostęp do lektury, ówcześni pracownicy biblioteki zorganizowali sieć biblioteczną: filie oraz punkty biblioteczne. Od początku lat 50. XX wieku zajmowała części budynku należącego do Miejskiego Ośrodka Kultury przy ul. Warszawskiej 24, gdzie mieści się do chwili obecnej. Baza lokalowa w sposób zasadniczy ogranicza możliwości działania tej placówki.

Aktualna misja biblioteki, mimo trudności lokalowych, określona jest poprzez następujące kierunki działania:

- gromadzenie, opracowywanie i udostępnianie zakupionych nowości,
- udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu oraz wypożyczanie na zewnątrz, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb dzieci i młodzieży oraz osób niepełnosprawnych,
- gromadzenie i dokumentowanie wiedzy o mieście i regionie,
- udostępnianie bieżących informacji w skali kraju i regionu,
- dostosowywanie świadczonych usług do zmieniających się potrzeb użytkowników i pojawiających się możliwości technologicznych, wskazywanie na wartościowe źródła informacji, np. w Internecie,
- popularyzację czytelnictwa w środowisku lokalnym (wystawy, spotkania autorskie),
- współpracę z placówkami oświatowymi i kulturalnymi w mieście,
- popularyzacja czytelnictwa poprzez organizowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, a także osób starszych,
- dbałość o rozwój kadry biblioteki na wszystkich poziomach i podnoszenia kwalifikacji.

W Czytelni jest możliwość czytania on-line zasobów Biblioteki Narodowej, tzw. Cyfrowej Wypożyczalni Międzybibliotecznej Publikacji Naukowych ACADEMICA. Służy temu dedykowany terminal z odpowiednim oprogramowaniem, dzięki któremu można przeglądać on-line kilkaset tysięcy pełnotekstowych publikacji naukowych - monografii, podręczników, skryptów, artykułów oraz całych numerów czasopism. Baza codziennie powiększa się o blisko 1000 pozycji. Wśród istotnych form aktywności należy wymienić lekcje biblioteczne, Dyskusyjny Klub Książki, Klub Gier Planszowych, wymieniałnię książek i półkę bookcrossingową.

Poza podstawową lokalizacją, tj. Biblioteką Główną przy ul. Warszawskiej 24, działają również filie:

- Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 3 dla Dzieci i Młodzieży - ul. Pułaskiego 6/8,
- Miejska Biblioteka Publiczna Filia Nr 1 i 2 - al. Tysiąclecia 5.

Ponadto na terenie miasta działają kluby osiedlowe i sportowe, takie jak:

- Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji MOSiR, Al. Tysiąclecia 1,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Novus” – ul. I. Skorupki 2,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Relax” – ul. Harcerska 18,
- Spółdzielczy Klub Osiedlowy „Tęcza” – ul. M. Ogińskiego 14,
- Klub Sportowy MKS PIAST - al. Tysiąclecia 1,
- Parafialny Klub Sportowy Piastovia Piastów, ul. Popiełuszki 13/13,
- Piastowskie Towarzystwo Rowerowe, Siedziba PTR: Zespół Szkół ogólnokształcących – ul. Namysłowskiego 11,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Tie-break, Al. Tysiąclecia 1,
- Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy "Pivot" - ul. Pułaskiego 6/8 (Gimnazjum Nr 1),
- UKS HYOSAI, Gimnazjum Nr 1, ul. Pułaskiego 6/8,
- Piastowskie Towarzystwo Tenisa i Bocce, ul. 11 Listopada 3.

Tereny sportowo-rekreacyjne w niedostatecznej liczbie i przeważnie niedostatecznym wyposażeniu technicznym, znajdują się w północnej części miasta, przy ul. Sowińskiego i przy ul. Namysłowskiego oraz w południowej części miasta przy Al. Tysiąclecia i przy ul. 11 Listopada.

Ochrona zdrowia

Samodzielny Publiczny Zespół Opieki Zdrowotnej PIASTUN, jako jednostka publicznej ochrony zdrowia świadczy usługi medyczne w dwóch placówkach, położonych w południowej i północnej części Piastowa (przy ul. Reja 1 i przy ul. Wysockiego 1). Lokalizacja umożliwia w miarę równomierną przestrzennie dostępność usług dla wszystkich mieszkańców. Pacjenci mogą skorzystać z pomocy lekarzy Podstawowej Opieki Zdrowotnej oraz z Poradni Specjalistycznych. Dzieciom pomocy udziela zespół doświadczonych Pediatrów. SP ZOZ PIASTUN dysponuje ponadto rozbudowanym zapleczem diagnostyczno-zabiegowym, gdzie dostępne są badania laboratoryjne i główne badania specjalistyczne, m.in. badania RTG, USG i EKG.

Po godzinie 18.00 do 8.00 rano dnia następnego (całodobowo w dni ustawowo wolne od pracy) w przychodni przy ul. Reja pacjenci mogą skorzystać z opieki lekarskiej i pielęgniarskiej w ramach nocnej i świątecznej opieki zdrowotnej. Dyżurujący w przychodni lekarz udziela porad w warunkach ambulatoryjnych, jak też telefonicznie, a w przypadkach medycznie uzasadnionych – również w domu pacjenta. Pacjentom przysługują także zabiegi pielęgniarskie w ramach porady udzielonej przez lekarza dyżurującego w POZ oraz zabiegi wynikające z ciągłości leczenia. Zabiegi są wykonywane przez pielęgniarkę w gabinecie

zabiegowym lub w szczególnych przypadkach w domu pacjenta. SP ZOZ PIASTUN realizuje ponadto usługi transportu sanitarnego.

Na terenie miasta działa również inne przychodnie świadczące usługi z zakresu ochrony zdrowia. Zakres oferty opieki zdrowotnej uzupełnia 7 aptek zlokalizowanych na terenie Miasta Piastowa.

Pomoc społeczna

Jednostką organizacyjną Miasta odpowiedzialną za realizację zadań z zakresu pomocy społecznej w Piastowie jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej przy Al. Tysiąclecia 3.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie realizuje zadania z zakresu pomocy społecznej własne i zlecone. Zadania własne to wypłata zasiłków stałych, zasiłków okresowych, zasiłków celowych, opłat za dożywianie oraz dodatków mieszkaniowych.

Zadania zlecone to wypłaty świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych, zasiłków opiekuńczych, składek emerytalno-rentowych i zdrowotnych za osoby pobierające niektóre świadczenia pielęgnacyjne. Od 1 czerwca 2014 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Piastowie realizuje zapisy ustawy o karcie Dużej Rodziny. W ramach tej ustawy przyznawane są Karty Dużej Rodziny rodzinom posiadającym co najmniej trójkę dzieci. Uprawnienia wynikające z posiadania w/w Karty są realizowane przez wiele podmiotów gospodarczych. Z informacji posiadanych przez MOPS, wynika iż w Piastowie jest około 300-tu rodzin kwalifikujących się do korzystania z uprawnień Karty Dużej Rodziny.

Przy Ośrodku działa Zespół Interdyscyplinarny zajmujący się tematyką przemocy w rodzinie. W skład powołanego przez Burmistrza Miasta Piastowa Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wchodzi przedstawiciele Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Piastowie, Komisariatu Policji w Piastowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Przychodni Rejonowej, a także kuratorzy z Sądu Rejonowego w Pruszkowie, pedagodzy szkolni, Pełnomocnik Burmistrza ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz Kierownik Świetlicy Środowiskowo-Integracyjnej.

Zespół zajmuje się przede wszystkim diagnozowaniem problemu przemocy w rodzinie oraz podejmowaniem działań w środowisku, w którym występuje przemoc domowa. Za tworzenie i realizację indywidualnych planów pomocy odpowiadają powołane przez Zespół grupy robocze.

Istotną funkcję pełni Zespół Ośrodków Wsparcia w Piastowie ul. Ks. J. Popiełuszki 24, który swoją działalność rozpoczął w 2006 r. Jest Ośrodkiem zapewniającym różne nieodpłatne formy wsparcia oraz specjalistyczną pomoc. Podejmowane działania koncentrują się na zapewnieniu schronienia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie lub znajdującym się w trudnej sytuacji kryzysowej, a także pomocy dla mieszkańców powiatu pruszkowskiego. Do Ośrodka przyjmowane są osoby bez skierowania i bez względu na dochód. W skład Zespołu Ośrodków Wsparcia w Piastowie wchodzi:

- Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie, obejmujący swoim działaniem teren całego woj. Mazowieckiego oraz we współpracy z innymi tego typu placówkami przyjmujący również osoby dotknięte przemocą i jej skutkami

z terenu całego kraju. W ramach działania Ośrodka prowadzony jest hostel zapewniający schronienie osobom doświadczającym przemocy w rodzinie;

- Ośrodek Interwencji Kryzysowej obejmujący swoim działaniem teren Powiatu Pruszkowskiego. We współpracy z innymi tego typu ośrodkami w Polsce, pomoc udzielana jest także osobom w trudnej sytuacji życiowej spoza wyznaczonego terenu.

Formy działalności w Ośrodku obejmują pracę indywidualną, a także grupową m. in. poprzez prowadzenie:

- konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, prawnych, socjalnych i psychiatrycznych,
- konsultacji dla par i rodzin,
- działań interwencyjnych w terenie we współpracy z innymi instytucjami,
- indywidualnych zajęć dla dzieci i młodzieży,
- grup wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej,
- warsztatów umiejętności wychowawczych dla rodziców,
- warsztatów umiejętności prospołecznych dla dorosłych,
- treningu zastępowania agresji dla dzieci i młodzieży,
- zajęć profilaktycznych w szkołach,
- programu korekcyjno - edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową,
- konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy.

W związku z realizacją zadań Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2017 w Zespole Ośrodków Wsparcia w Piastowie organizowany jest Punkt Informacyjno-Konsultacyjny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. W trakcie działania Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego można uzyskać specjalistyczne informacje oraz skorzystać z konsultacji psychologicznej i prawnej.

W ramach szeroko pojętej profilaktyki uzależnień w Piastowie działa świetlica środowiskowo-integracyjna. Świetlica Środowiskowo-Integracyjna, usytuowana w Piastowie przy ul. 11 Listopada 8, jest placówką opiekuńczo-wychowawczą wsparcia dziennego. Świetlica przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych oraz ich niepełnosprawnych rówieśników. Do świetlicy przyjmowane są dzieci w wieku 7-16 lat; ograniczenia wiekowe nie dotyczą dzieci niepełnosprawnych. Osoby, które ukończyły gimnazjum, a wcześniej korzystały z zajęć w świetlicy, teraz również mają do tego prawo. W zajęciach organizowanych przez Świetlicę Środowiskowo-Integracyjną uczestniczy ok. 40-50 dzieci. Dla osób niepełnosprawnych przewiduje się organizację zajęć integracyjnych. Podstawowym celem świetlicy jest poprawa społecznego i emocjonalnego funkcjonowania dzieci i młodzieży oraz ich rodzin.

Bezpieczeństwo publiczne

Na terenie Miasta Piastowa funkcjonuje Komisariat Policji (przy ul. Popiełuszki 24) i Ochotnicza Straż Pożarna (przy ul. Warszawskiej). Pozamilitarne przygotowanie obronne oraz zarządzanie kryzysowe zaliczone jest do zakresu działania Urzędu Miejskiego w Piastowie.

Jednostka OSP w Piastowie należy do grupy wyróżniających się pod względem wyposażenia i gotowości bojowej jednostek na terenie powiatu pruszkowskiego, obok OSP Raszyn, OSP Brwinów, OSP Nadarzyn.

Tereny zielone

Roślinność naturalna Miasta Piastowa uległa znacznym zmianom, głównie pod wpływem działalności ludzkiej. W otoczeniu miasta nie występują większe kompleksy leśne, co jest spowodowane silną urbanizacją Piastowa. Na terenie miasta można wyróżnić kilka rodzajów obszarów zieleni miejskiej zorganizowanej obejmujących:

- zielen ogólnomiejską – istnieją 2 parki miejskie: pierwszy pomiędzy ul. Al. Tysiąclecia, Dworcową 11-tego Listopada (o powierzchni 2,8 ha) i drugi pomiędzy ul. Hallera, ST. Kostki i Al. Krakowską (o powierzchni 1 ha), poza tym pomiędzy ul. Spacerową i Styki znajduje się pas zieleni miejskiej, 2 skwery: przy Pl. Zgody i przy Pl. Słonecznym oraz pomiędzy ul. Różaną, Klonową i Jaśminową. Ponadto u zbiegu ul. Warszawskiej i Bohaterów Wolności są tereny zieleni nieurządzonej.
- zielen osiedlową – w formie skwerów i nasadzeń prowadzonych przez mieszkańców, (stanowi ona 1,2 ha;
- zielen działkową – na terenie ogródków działkowych „Kolejarz” i ogródków przy ul. Ogińskiego;
- zielen uliczną – aleje, nasadzenia uliczne, która zajmuje 9,4 ha. Na niektórych ulicach występują cenne zadrzewienia i są one cały czas kontynuowane.
- zielen na posesjach prywatnych

Oprócz tego na terenie miasta znajdują się zieleńce, które w 2002 zajmowały 8,2 ha. Zielen niezorganizowana to spontanicznie rosnąca roślinność na terenach, na których nie ma inwestycji i niewykorzystywanych rolniczo.

W Piastowie występuje jeden pomnik przyrody – dąb szypułkowy „Bartuś”, który znajduje się przy ul. Bema na posesji numer 9. Został on uznany za drzewo pomnikowe przez Wojewódzkiego konserwatora Przyrody z dnia 14 czerwca 1984 r. Drzewo posiada 277 cm obwodu oraz ok. 22 m wysokości.

Ze względu na zbyt bliskie usytuowanie do dróg o dużym natężeniu ruchu, należy uznać za nieprawidłową lokalizację ogrodów działkowych w południowej części Piastowa. Z kolei w zachodniej części miasta, chociaż mało jest zieleni publicznej, dużo jest ogródków przydomowych (jest to część miasta o przewadze zabudowy mieszkaniowej wolnostojącej).

Warto zauważyć fakt, że ilość terenów rekreacyjno-wypoczynkowych w Piastowie jest mała w porównaniu do całej powierzchni miasta. Według danych BDL GUS w 2014 r. obszar parków spacerowo-wypoczynkowych zajmował 2,09 ha, co stanowiło 0,36% obszaru Piastowa.

Infrastruktura techniczna

Układ drogowy

Podstawowy układ drogowo-uliczny miasta, umożliwiający obsługę terenów i połączenie z sąsiednimi gminami tworzą:

- drogi powiatowe, których łączna długość na terenie miasta wynosi ponad 9 km, obejmujące ul. Warszawską (Pruszków - Piastów - Warszawa), ciąg ulic: Al. Tysiąclecia, Bohaterów Wolności, J. Piłsudskiego, L. Lisa Kuli (droga wojewódzka nr 719 - Piastów - droga krajowa S2) oraz ciąg ulic: J. Tuwima, Dworcowa (Pruszków - Reguły),
- drogi gminne tworzące system ulic długości ok. 58,5 km.

Układ komunikacji zbiorowej

Przewozy pasażerskie na terenie miasta i w powiązaniach zewnętrznych odbywają się przez kolej i autobusy. Istniejący układ komunikacyjny miasta w dostatecznym stopniu zapewnia obsługę istniejącego zagospodarowania.

Przez miasto przebiega linia kolejowa relacji Warszawa – Grodzisk Mazowiecki. Pociągi SKM S1 kursują na trasie Pruszków - Otwock – Pruszków, zapewniając możliwości podróży w granicach aglomeracji warszawskiej pociągami poruszającymi się po istniejących liniach kolejowych. Mieszkańcy południowej części Piastowa korzystają z linii WKD, przebiegającej po terenach gminy Michałowice, z przystanku Malichy.

Komunikacja autobusowa to:

- P1 - piastowska linia wewnętrzna. Autobusy kursują w dni powszednie - od poniedziałku do piątku z wyjątkiem świąt.
- L3 - Linia Pruszków-Piastów-Pruszków. Linia autobusowa uruchomiana na zlecenie Miasta Pruszkowa. Na terenie Piastowa autobus korzysta z istniejących przystanków zlokalizowanych na ul. Bohaterów Wolności przy ul. M. Skłodowskiej-Curie (Skłodowskiej 01) oraz na ul. Warszawskiej: Warszawska 02 - na zachodnim wlocie skrzyżowania z ul. Wojska Polskiego (przy rondzie) oraz Boczna 02 – przed ul. M. Skłodowskiej-Curie.
- linia podmiejska ZTM 716, ZTM 716. Trasa: Piastów – Ogińskiego – Sowińskiego - Al. Wojska Polskiego-Warszawska - Warszawa do Cmentarza. Wolskiego,
- linia podmiejska ZTM 717. Trasa: Piastów – Ogińskiego - Sowińskiego- Al. Wojska Polskiego - Al. Tysiąclecia - Al. Jerozolimskie - Warszawa do Dworca Zachodniego,
- linia nocna ZTM N85. Trasa: Pruszków - Os. Staszica - Piastów - Al. Tysiąclecia-Warszawska - Warszawa do Centrum.
- prywatne linie autobusowe, kursujące Al. Jerozolimskimi, łączące centrum Warszawy z Pruszkowem.

Stan nawierzchni ulic

Jezdnie ulic podstawowego układu ulicznego Piastowa są utwardzone. Natomiast część ulic podrzędnych nie ma trwałej nawierzchni lub są utwardzone prowizorycznie płytami betonowymi. Braki trwałych nawierzchni są stopniowo uzupełniane, w powiązaniu z procesami regulacji własnościowych i geodezyjnych, a także z podłączeniami istniejących budynków do sieci kanalizacyjnej.

Zaopatrzenie w energię elektryczną

Piastów obsługuje PGE Obrót S.A. Oddział z siedzibą w Warszawie, Rejon Energetyczny Pruszków. Stacja RPZ „Piastów” 110kV/15kV jest zasilana z jednotorowej linii napowietrznej 110 kV relacji Mory – Sochaczew. Stacja pokrywa zapotrzebowanie miasta na energię w 100%. Bieżące naprawy oraz wymiany linii energetycznych i stacji transformatorowych są wykonywane sukcesywnie oraz ujęte w harmonogramach prac oddziału PGE Obrót S.A. Stan techniczny istniejących linii jest zadowalający. Istnieje jednak potrzeba wymiany linii napowietrznych na kablowe.

Gazownictwo

W zakresie gazownictwa miasto jest obsługiwane przez Polską Spółkę Gazownictwa sp. z o.o. Oddział w Warszawie. Gaz jest dostarczany z magistrali wysokiego ciśnienia Ø500 mm Puławy-Warszawa-Gdańsk z odgałęzieniem Ø300 mm relacji Reguły-Mory przez istniejącą stację redukcyjno-pomiarową Io „Reguły”. Na terenie Miasta Piastowa sieć gazowa jest stosunkowo dobrze rozwinięta. Jak wskazano w tabeli 8, długość czynnej sieci gazowej wzrosła w latach 2002-2014 o ok. 16% i wyniosła 66,8 km w roku 2014. Część sieci wykonywana była w latach siedemdziesiątych ubiegłego wieku z rur niskiej jakości i wymaga systematycznej modernizacji i wymiany.

Ogrzewnictwo

Teren miasta jest obsługiwany przez PGNiG TERMIKA – Elektrociepłownia Pruszków. Zakład ten dostarcza ciepło (c.w. i c.o.). Zabudowa wielorodzinna (w większości) oraz budynki użyteczności publicznej zasilane są w ciepło sieciowe. Pozostała część miasta zaspokaja potrzeby z własnych źródeł, gdzie czynnikiem grzewczym jest głównie gaz, węgiel i koks.

Gospodarka wodno-ściekowa

Na obszarze Miasta Piastowa eksploatacją sieci wodociągowej i kanalizacyjnej zajmuje się Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w m.st. Warszawie Spółka Akcyjna. Eksploatowane elementy systemu w zakresie sieci wodociągowej to magistrala wodociągowa D 400 mm, przebiegająca w ulicach: Lelewela, Toruńskiej, Sowińskiego, Ogińskiego, Bohaterów Wolności i Al. Tysiąclecia oraz sieć wodociągowa z przyłączami.

Piastów jest zaopatrywany w wodę z Centralnego Wodociągu Warszawskiego oraz z lokalnych ujęć wody. Dla potrzeb komunalnych miasta pracują 2 ujęcia wody oligoceńskiej, z których woda nie jest wprowadzana do sieci wodociągowej a jedynie stanowi uzupełniające źródło wody dla mieszkańców Piastowa, jako ogólnodostępne punkty czerpalne dla ludności. Pierwsze z nich jest zlokalizowane przy ul. Popiełuszki (głębokość studni 247 m a średnia wydajność na dobę wynosi 83 m³), druga studnia jest zlokalizowana przy ul. Wysockiego (głębokość studni 237m, średnia wydajność na dobę 84m³). Zasoby eksploatacyjne w punkcie czerpalnym na Wysockiego wynoszą 13.000 m³/godz. natomiast na ul. Popiełuszki 20.000

m³/godz. Wody oligoceńskie charakteryzują się : podwyższoną zawartością związków żelaza i manganu zaś pod względem bakteriologicznym nie budzą zastrzeżeń.

Część sieci wodociągowej wykonana przed 1990 r. wykazuje się podwyższonym stopniem awaryjności, ze względu wykonanie z niskiej jakości rur stalowych. Część zabudowy jednorodzinnej uzyskuje wodę z własnych ujęć.

Teren Miasta Piastowa objęty jest systemem kanalizacji rozdzielczej. Eksploatowane elementy systemu w zakresie kanalizacji sanitarnej to:

- kolektory ściekowe A i C,
- kanały uliczne z przyłączami.

Odbiornikiem ścieków z Piastowa jest oczyszczalnia w Pruszkowie, zmodernizowana w latach 1998 – 2003, o maksymalnej przepustowości ok. 69 tys. m³ na dobę, która stosuje procesy mechaniczno-biologiczne z podwyższoną skutecznością usuwania biogenów. W systematycznym procesie modernizacji ciąg technologiczny oczyszczalni powiększony został m.in. o dwa nowe reaktory biologiczne wraz z osadnikami wtórnymi o konstrukcji i kubaturze zbliżonej do istniejących urządzeń, nową Wydzieloną Komorę Fermentacyjną oraz biogazowy zespół kogeneracyjny.

Stan kolektorów jest bardzo dobry, z wyjątkiem sieci ogólnospławnej biegnącej ul. J. Tuwima wzdłuż torów kolejowych i do dawnego osiedla PKP (przewody wykonane z betonu). Część budynków nie została wciąż podłączona do sieci kanalizacyjnej, mimo potencjalnej możliwości i ścieki z tych budynków są nadal odprowadzane do zbiorników bezodpływowych. Zakłady akumulatorowe mają własną oczyszczalnię ścieków (mechaniczno-chemiczną).

W okresie 2003-2015 następował wzrost w zakresie długości czynnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Długość sieci wodociągowej ogółem w Piastowie zwiększyła się z 34,8 km w roku 2003 do 55,7 km w roku 2015. Należy zauważyć, że w porównywalnym okresie na obszarze powiatu pruszkowskiego miał miejsce dość dynamiczny wzrost długości sieci wodociągowej, który wyniósł niemal 53%. Zmiany długości czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie miasta były również widoczne i w roku 2003 funkcjonowało 36,4 km sieci, natomiast w 2015 było to już 48,6 km. W porównywalnym czasie na obszarze powiatu pruszkowskiego – podobnie jak w przypadku wodociągu – odnotowano wysokie tempo wzrostu długości czynnej sieci kanalizacyjnej na poziomie niemal 165%. Trzeba jednak podkreślić, że zmiany w zakresie długości sieci rozdzielczej miały pozytywny wpływ na zwiększenie dostępności do infrastruktury sieciowej na terenie Miasta Piastowa (Tabela 24a).

Tabela 24a. Długość czynnej sieci rozdzielczej w km na terenie Miasta Piastowa na tle średnich wartości dla Polski, woj. mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego w latach 2003-2015

	sieć wodociągowa			sieć kanalizacyjna			sieć gazowa		
	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2003	30 294,2	551,1	34,8	6 593,0	291,6	36,4	10 648,3	661,9	58,4

2004	32 077,6	563,7	35,6	6 807,8	316,3	38,9	10 952,4	673,5	59,5
2005	33 599,6	577,5	36,6	7 356,0	344,1	41,4	11 082,8	699,6	62,6
2006	35 334,7	591,4	39,3	7 894,0	347,9	44,8	11 314,3	712,0	63,7
2007	37 077,6	623,4	41,2	8 445,3	383,4	45,2	11 521,8	731,0	64,7
2008	38 503,3	636,1	44,6	8 905,5	401,1	45,6	11 891,6	752,0	65,2
2009	39 066,0	660,5	49,1	9 695,4	418,4	46,8	12 171,6	771,0	65,8
2010	40 076,3	676,0	52,2	10 496,0	461,6	47,4	12 461,2	794,2	67,9
2011	41 077,6	688,8	53,7	11 307,9	478,2	48,2	12 768,2	809,2	65,9
2012	41 729,8	719,8	53,7	12 109,4	551,6	48,4	13 092,7	839,4	67,6
2013	42 349,7	728,6	53,7	13 080,4	646,5	48,4	13 427,4	854,7	68,8
2014	42 896,5	739,8	55,0	15 284,7	662,9	48,6	13 775,8	884,8	66,8
2015	.	.	55,7	.	.	48,6	.	.	.

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Jak wskazano w tabeli 25a, odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w Piastowie nieznacznie wzrastał w okresie 2002-2014. Pomiędzy rokiem 2002 a rokiem 2014 wzrost ten wyniósł 5,8 punktu procentowego. Należy także zauważyć, że w całym badanym okresie wartość tego wskaźnika dla Piastowa utrzymywała się znacznie poniżej wartości średniej dla obszarów miejskich w powiecie pruszkowskim, jak również średnich wartości dla obszarów miejskich w woj. mazowieckim i w Polsce. W roku 2014 wartość wskaźnika w Piastowie wyniosła 70,9% i była o ponad 1/4 niższa od wartości tego wskaźnika średnio w miastach Polsce (96,4%) i o niemal o podobną wartość niższa niż średnio w woj. mazowieckim (93,1%). W porównaniu do obszarów miejskich powiatu pruszkowskiego (85,5%), wspomniana różnica była nieco mniejsza, jednak nadal odsetek osób korzystających z sieci wodociągowej w Piastowie był na poziomie wyraźnie niższym niż otoczenie.

Zdecydowanie lepsza sytuacja miała miejsce w przypadku wskaźnika określającego odsetek osób korzystających z instalacji kanalizacyjnej. W roku 2002 na terenie Miasta Piastowa z sieci kanalizacyjnej korzystało 80,0% mieszkańców, a w ciągu badanego okresu odsetek ten dodatkowo wzrósł do poziomu 89,1%, który odnotowano w roku 2014. Pod tym względem miasto sytuowało się na bardzo zbliżonej pozycji na tle obszarów miejskich otoczenia, gdzie w roku 2014 wartość wskaźnika wyniosła w powiecie pruszkowskim 85,9%, w woj. mazowieckim 93,1%, a średnio w Polsce 96,4%.

Jeszcze korzystniejsza sytuacja występowała w zakresie korzystania z instalacji gazowej. Ogółem na terenie Miasta Piastowa odsetek osób korzystających z gazu ziemnego przekraczał 85%, ulegając niewielkim wahaniom za wyjątkiem znaczących zmian, które odnotowano w statystykach w roku 2004 (spadek) i 2008 (wzrost), przy ogólnej tendencji wzrostowej w okresie 2002-2014. Wartość wskaźnika w roku 2014 wyniosła 96,2%. Były to w całym badanym okresie wartości wyraźnie przewyższające wartość średnią dla powiatu pruszkowskiego, jak też dla woj. mazowieckiego i dla Polski.

Tabela 25a. Korzystający z instalacji w % ogółu ludności w miastach – Piastów na tle średnich wartości dla Polski, woj. mazowieckiego i powiatu pruszkowskiego w latach 2003-2014

	wodociąg				kanalizacja				gaz			
	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2002	94,6	88,9	74,1	65,1	83,5	82,0	73,7	80,0	73,4	76,7	81,2	87,1
2003	94,7	89,1	75,7	65,2	83,7	82,1	75,4	80,4	76,4	83,5	87,8	93,3
2004	94,8	89,3	77,4	65,8	84,4	82,7	76,2	81,5	73,5	76,4	80,1	85,4
2005	95,3	90,0	77,8	67,1	84,8	83,3	77,2	82,7	73,3	75,6	80,5	85,6
2006	95,3	90,2	78,2	67,0	85,2	83,9	77,9	82,7	73,3	75,6	80,3	85,2
2007	95,4	90,5	78,8	67,4	85,4	84,4	79,6	82,9	73,1	75,3	80,5	85,4
2008	95,6	90,9	79,1	67,8	85,8	84,9	79,8	83,1	73,0	75,4	85,1	95,3
2009	95,6	91,2	79,2	67,8	86,1	85,5	79,9	83,2	73,4	75,8	87,5	97,7
2010	95,3	91,2	79,5	68,2	86,1	85,8	80,1	83,4	72,9	75,3	87,6	97,0
2011	95,4	91,5	79,8	68,7	86,7	86,8	80,6	84,3	72,7	74,9	87,8	97,2
2012	95,4	91,6	80,3	69,3	87,0	87,1	82,0	84,7	72,4	73,2	85,2	94,3
2013	95,5	91,8	80,8	70,2	87,4	87,8	83,0	85,1	72,3	73,1	85,5	95,7
2014	96,4	93,1	85,5	70,9	89,3	89,1	85,9	89,1	71,7	72,6	85,8	96,2

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

W przypadku wskaźnika określającego gęstość sieci rozdzielczej (na 100 km²) należy podkreślić, że pod względem wartości dla sieci wodociągowej w Piastowie wskaźnik utrzymywał się na stabilnym poziomie, zdecydowanie wyższym od średnich dla obszarów miejskich woj. mazowieckiego i Polski, choć niższym niż dla ogółu miast w powiecie pruszkowskim. W roku 2014 wartość wskaźnika dla obszaru Miasta Piastowa wyniosła 439,2 km. Natomiast wskaźniki wyznaczone dla sieci kanalizacyjnej i dla sieci gazowej w całym badanym okresie pozostawały na znacząco wyższym poziomie od wartości średnich dla otoczenia lokalnego, regionalnego i całego kraju. W roku 2014 wartość powyższego wskaźnika dla sieci kanalizacyjnej na obszarze Miasta Piastowa wyniosła 819,4 km, natomiast wartość analogicznego wskaźnika dla sieci gazowej wyniosła 1 160,1 km (Tabela 26a).

Tabela 26a. Sieć rozdzielcza na 100 km² w Piastowie na tle średnich wartości dla miast w Polsce, woj. mazowieckim i powiecie pruszkowskim w latach 2002-2014 (w km)

	sieć wodociągowa				sieć kanalizacyjna				sieć gazowa			
	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów	Polska	mazowieckie	powiat pruszkowski	Piastów
2002	243,4	292,0	502,0	444,3	179,2	212,6	481,7	792,5	227,9	280,9	628,9	989,1

2003	248,8	301,5	557,6	461,4	188,7	223,0	504,9	934,8	216,6	267,4	637,3	1 001,7
2004	253,4	309,6	562,8	461,4	195,2	223,2	520,5	936,5	219,5	275,8	643,6	1 020,6
2005	257,8	313,6	564,5	461,4	203,5	233,9	515,1	945,1	0,2	0,3	0,7	1,1
2006	261,6	321,1	561,5	449,7	208,8	242,1	492,4	810,8	227,6	283,4	673,8	1 105,2
2007	265,7	324,9	567,8	449,7	215,0	249,6	493,6	810,8	232,2	288,7	687,8	1 123,5
2008	273,6	331,9	553,8	439,2	224,0	258,7	506,4	819,4	235,8	295,6	707,6	1 132,3
2009	280,1	333,5	555,2	439,2	232,4	270,4	509,6	817,7	239,5	301,0	704,3	1 142,9
2010	283,6	348,1	563,8	439,2	241,5	282,5	513,0	819,4	241,9	307,6	720,3	1 178,7
2011	287,4	357,3	547,5	439,2	251,2	291,6	505,6	819,4	244,5	313,3	722,7	1 144,7
2012	292,7	363,0	548,9	439,2	258,6	305,5	631,7	819,4	248,6	318,9	745,7	1 173,6
2013	297,6	369,6	549,5	439,2	267,2	319,0	663,3	819,4	252,5	325,6	739,2	1 193,7
2014	303,7	375,9	551,2	439,2	284,6	390,3	691,0	819,4	256,5	329,2	737,1	1 160,1

Źródło: zestawienie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych, GUS 2016.

Odprowadzanie wód deszczowych

Istniejąca sieć kanalizacji deszczowej jest niewystarczająca i wymaga uzupełnień. Podstawowymi odbiornikami wód opadowych są cieki Żbikówka z Piastowa północnego i Regułka z Piastowa południowego. Część wód deszczowych (z terenów kolejowych i osiedli należących wcześniej do PKP) jest odprowadzana do sieci ogólnospławnej biegnącej wzdłuż ul. Tuwima.. Miasto Piastów uczestniczy w międzygminnym porozumieniu, dotyczącym przebudowy odbiornika ścieków deszczowych z południowej części miasta (rów U-1). Na terenach zabudowy jednorodzinnej ekstensywnej, o dużej powierzchni biologicznie czynnej problem wód opadowych ma mniejszą wagę. Istotna jest natomiast dbałość o właściwe podczyszczenie wód opadowych z powierzchni utwardzonych (jezdni i utwardzeń na działkach, na których jest prowadzona działalność gospodarcza mogąca wpłynąć na zanieczyszczenie wód opadowych).

Gospodarka odpadami

Rada Miejska w Piastowie w 2010 r. przyjęła Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Piastowa na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2017.

Śmieci i odpady komunalne gromadzone są w pojemnikach i wywożone w sposób zorganizowany. W 2015 r. systemem objętych było 21 072 osób, zebrano 3 688 deklaracji łącznie z nieruchomości jednorodzinnych i wielorodzinnych, w tym 3 332 deklaracji niezerowych. 19 436 osób prowadziło selektywną zbiórkę odpadów komunalnych, a 1 636 osób nie segregowało odpadów.

Zmieszane odpady komunalne odebrane od mieszkańców miasta przekazywane są do 6 Regionalnych Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych dla Regionu Warszawskiego. Miasto Piastów nie posiada terenów na których można zlokalizować inwestycje związane z zagospodarowaniem odpadów komunalnych. Bliskość zakładów zapewniających przetwarzanie odpadów powoduje brak konieczności budowy kolejnych inwestycji o takim charakterze. W Pruszkowie funkcjonuje Regionalna Instalacja do Przetwarzania Odpadów Komunalnych zarządzana przez Miejski Zakład Oczyszczania w Pruszkowie, na terenie Gminy Nadarzyn funkcjonuje Regionalna Instalacja do Przetwarzania

Odpadów Komunalnych należąca do firmy P.U. Hetman Sp. z o. o. Ponadto na terenie Warszawy funkcjonują Regionalne Instalacje do Przetwarzania Odpadów Komunalnych zarządzane przez firmy: BYŚ Wojciech Byśkiniewicz, Remondis Sp. z o.o. oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania w m. st. Warszawie.

Miasto Piastów osiągnęło w 2015 roku wszystkie wymagane poziomu odzysku surowców wtórnych. Poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niektórych frakcji odpadów komunalnych w 2015 roku przedstawiają się jak wskazano w Tabeli 27a.

Tabela 27a. Recykling wybranych odpadów na terenie Piastowa

Rodzaj odpadów	Wymagane poziomy w 2015 r.	Osiągnięte poziomy recyklingu w 2015 r.
Papier, metal, tworzywa sztuczne, szkło	16%	23,88 %
Inne niż niebezpieczne odpady budowlane i rozbiórkowe	40%	99,88 %

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Miasta Piastowa za 2015 rok

Obecnie na terenie Miasta Piastowa funkcjonuje Punkt Zbiórki Odpadów Problematicznych, który jest czynny jedynie raz w tygodniu. Miasto mając na celu usprawnienie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi planuje wybudowanie stałego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK).

A.3. Sytuacja w zakresie bazy ekonomicznej i rynku pracy

Jednym z najistotniejszych elementów diagnozy sytuacji społeczno-gospodarczej gminy przygotowywanej na potrzeby programu rewitalizacji jest ocena poziomu rozwoju gospodarczego przedmiotowej jednostki.

To gospodarka, rozumiana jako całokształt procesów produkcji i wymiany dóbr i usług dokonujących się na określonym terytorium (a także w jego bezpośrednim otoczeniu), stanowi materialną podstawę wszelkich działań związanych z rozwojem społeczno-gospodarczym. Niestety, informacje o ww. procesach obserwowanych w skali lokalnej są najsłabszym ogniwem całego systemu statystyki publicznej w Polsce. W tym zakresie dysponujemy bowiem głównie danymi ilościowymi, i to na bardzo ogólnym poziomie, a brak jest uszczegółowień o charakterze jakościowym. Tak więc, znaczenie problematyki rozwoju gospodarczego w skali lokalnej, jest niejako odwrotnie proporcjonalne do możliwości usystematyzowanego rozpoznania sytuacji w tej sferze.

Aby, choć w podstawowym zakresie dokonać rozpoznania rozwoju gospodarczego określonej jednostki na poziomie lokalnym, konieczne jest korzystanie z pośrednich źródeł informacji, w tym także z unikatowych, ale już nieco zdezaktualizowanych badań jednostkowych, jak np.: Narodowy Spis Powszechny, Powszechny Spis Rolny, badania aktywności ekonomicznej ludności, badania dojazdów do pracy itp. Tym samym analiza sytuacji społeczno-gospodarczej na poziomie gmin wyraźnie różni się od podobnych badań dotyczących demografii, czy też infrastruktury.

Poziom aktywności gospodarczej w Piastowie, na podstawie rejestru podmiotów gospodarczych REGON

W mieście Piastów w latach 2002-2015 liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON, zwiększyła się z 2798 do 3519, tj. o 25,8%. Dynamika wzrostu była tu niższa niż w powiecie pruszkowskim (46,9%) i w województwie mazowieckim (38,2%), ale wyższa niż w Polsce ogółem (20,7%).

W całym omawianym okresie, wśród ww. podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Piastowie zdecydowanie dominowały jednostki o liczbie pracujących 0-9 osób. W 2015 r. w Piastowie stanowiły one 97,2% i było to więcej niż w Polsce (95,7%), województwie mazowieckim (95,9%) i powiecie pruszkowskim (96,0%).

Na drugim miejscu pod względem ilościowym były jednostki zatrudniające 10-49 osób. W Piastowie w latach 2002-2015 takich jednostek było od 59 do 85 (w 2015 roku 85, co oznaczało 2,4% ogółu). Podmioty gospodarcze o liczbie pracujących 10-49 osób w 2015 r. stanowiły w Polsce 3,5%, w województwie mazowieckim 3,3%, a w powiecie pruszkowskim 3,1%. Mniej liczne były podmioty gospodarcze, w których pracowało od 50 do 249 osób. W mieście Piastów liczba takich podmiotów zwiększyła się w latach 2002-2015 z 11 do 13 tj. o 18,2%. W kraju ogółem liczba takich firm wzrosła z 28,9 tys. do 29,2 tys. tj. o 1,2%, w województwie mazowieckim z 4,5 tys. do 5,0 tys. tj. o 12,2%, zaś w powiecie pruszkowskim z 119 do 141, tj. 18,5% - czyli w większym stopniu niż w Piastowie.

Prawie nie występowały tu (w omawianym okresie) podmioty gospodarcze, w których pracowało od 250 do 999 osób. W roku 2015 w Piastowie nie był zarejestrowany żaden podmiot tej wielkości (w latach 2002-2006 był jeden). Takie podmioty w Polsce ogółem, podobnie jak w województwie mazowieckim oraz w powiecie pruszkowskim stanowiły 0,1% ogółu. W omawianym okresie 2002-2015 podmioty, w których pracowało ponad 1000 osób, w mieście Piastów nie występowały - por. Tabela 28a.

Tabela 28a. Podmioty gospodarki narodowej (bez indywidualnych gospodarstw rolnych) wpisane do rejestru REGON wg liczby pracujących – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015.

Rok	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Ogółem								
2002	3 468 218	554 112	18 461	2 798	100,0	100,0	100,0	100,0
2004	3 576 830	585 529	20 456	3 060	100,0	100,0	100,0	100,0
2006	3 636 039	609 601	21 591	3 147	100,0	100,0	100,0	100,0
2008	3 757 093	649 354	23 275	3 308	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	3 909 802	681 012	25 226	3 517	100,0	100,0	100,0	100,0
2012	3 975 334	699 212	25 593	3 483	100,0	100,0	100,0	100,0
2014	4 119 671	742 172	26 627	3 525	100,0	100,0	100,0	100,0
2015	4 184 409	766 030	27 125	3 519	100,0	100,0	100,0	100,0
2002-2015	20,7	38,2	46,9	25,8	0,0	0,0	0,0	0,0
0 – 9								
2002	3 302 411	527 592	17 691	2 727	95,2	95,2	95,8	97,5

2004	3 402 150	557 490	19 642	2 982	95,1	95,2	96,0	97,5
2006	3 455 565	580 684	20 723	3 059	95,0	95,3	96,0	97,2
2008	3 568 137	618 833	22 348	3 226	95,0	95,3	96,0	97,5
2010	3 713 677	648 594	24 202	3 422	95,0	95,2	95,9	97,3
2012	3 794 489	668 481	24 582	3 381	95,5	95,6	96,0	97,1
2014	3 938 654	710 823	25 621	3 428	95,6	95,8	96,2	97,2
2015	4 003 599	734 579	26 117	3 421	95,7	95,9	96,3	97,2
2002-2015	21,2	39,2	47,6	25,4	0,5	0,7	0,5	-0,2
10 - 49								
2002	131 480	20 896	632	59	3,8	3,8	3,4	2,1
2004	141 499	22 414	673	67	4,0	3,8	3,3	2,2
2006	147 393	23 191	714	75	4,1	3,8	3,3	2,4
2008	154 833	24 529	769	70	4,1	3,8	3,3	2,1
2010	161 550	26 180	856	82	4,1	3,8	3,4	2,3
2012	146 489	24 618	845	90	3,7	3,5	3,3	2,6
2014	146 926	25 203	846	84	3,6	3,4	3,2	2,4
2015	147 124	25 342	850	85	3,5	3,3	3,1	2,4
2002-2015	11,9	21,3	34,5	44,1	-0,3	-0,5	-0,3	0,3
50 - 249								
2002	28 884	4 495	119	11	0,8	0,8	0,6	0,4
2004	28 309	4 547	120	10	0,8	0,8	0,6	0,3
2006	28 406	4 648	129	12	0,8	0,8	0,6	0,4
2008	29 323	4 879	132	12	0,8	0,8	0,6	0,4
2010	29 731	5 092	146	13	0,8	0,7	0,6	0,4
2012	29 787	5 021	147	12	0,7	0,7	0,6	0,3
2014	29 610	5 069	142	13	0,7	0,7	0,5	0,4
2015	29 243	5 042	141	13	0,7	0,7	0,5	0,4
2002-2015	1,2	12,2	18,5	18,2	-0,1	-0,2	-0,1	0,0
250 - 999								
2002	4 501	873	18	1	0,1	0,2	0,1	0,0
2004	4 009	820	20	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2006	3 863	816	24	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2008	3 996	852	24	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2010	4 033	886	19	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2012	3 779	837	16	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2014	3 706	820	16	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2015	3 675	818	15	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2002-2015	-18,4	-6,3	-16,7	-100,0	0,0	-0,1	0,0	0,0
1000 i więcej								
2002	942	256	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2004	863	258	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2006	812	262	1	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2008	804	261	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2010	811	260	3	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2012	790	255	3	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	775	257	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2015	768	249	2	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2002-2015	-18,5	-2,7	100,0	0	0,0	0,0	0,0	0,0

Od 2014 r. dopuszczono niepodawanie w formularzu sprawozdawczym m.in. informacji o liczbie pracujących w danym podmiocie gospodarczym, co definitywnie redukuje i tak niezmiernie skąpe informacje o podmiotach gospodarczych.

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Zmiany ogółem i struktura zmian ilościowych podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Piastowie dobrze oddaje profil bazy ekonomicznej miasta: brak dużych, a nawet średniej wielkości, zakładów pracy, relatywnie wysoki udział mikro-małych i małych podmiotów przy względnie niskiej dynamice ich powstawania. Jak wykazano dalej, sytuacja taka wywołuje określone zjawiska na lokalnym rynku pracy

Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON wg form organizacyjno-prawnych

Wśród ogółu podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w Piastowie, podobnie jak całym kraju, zdecydowanie dominowały liczebnie zakłady osób fizycznych. W 2015 r. było ich tu 2729 na 3519 podmiotów zarejestrowanych ogółem (77,6% ogółu) - por. Tabela 29a. Udział takich zakładów wśród ogółu podmiotów był w Piastowie wyższy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim. Tym samym w mieście Piastów było 790 podmiotów pozostałych tj. będących osobami prawnymi, bądź jednostkami organizacyjnymi pokrewnymi, niemającymi osobowości prawnej.

Według ww. rejestru, poza ww. zakładami osób fizycznych w Piastowie w 2015 r., najliczniej występowały następujące grupy podmiotów (por. Tabela 29a):

- spółki cywilne – 336 (9,5% ogółu), przy czym ich liczba w okresie 2012-2015 zmniejszyła się o 9; udział takich spółek wśród ogółu podmiotów był tu wyraźnie wyższy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim oraz w powiecie pruszkowskim,
- spółki handlowe – 292 (8,3% ogółu), a ich liczba w okresie 2012-2015 zwiększyła się o 52; wśród tego typu spółek było w 2015 r. - 58 spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego (1,6% ogółu) - ich liczba w okresie 2012-2015 pozostała prawie niezmienna (56-58); udział obu rodzajów ww. spółek wśród ogółu podmiotów był tu wyraźnie mniejszy niż średnio w kraju, w województwie mazowieckim i w powiecie pruszkowskim,
- spółdzielnie – 7 (0,2% ogółu), przy czym ich liczba w okresie 2012-2015 zmniejszyła się o 1; udział spółdzielni wśród ogółu podmiotów był w Piastowie niższy niż średnio w kraju i w województwie mazowieckim a podobny jak w powiecie pruszkowskim.

Niezwykle istotne, z punktu widzenia wykazania aktywności gospodarczej na obszarze Piastowa, jest określenie nasycenia ww. formami organizacyjno-prawnymi podmiotów gospodarczych rejestrowanych w systemie REGON w porównaniu do poziomu analogicznych mierników średnio dla kraju, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego - w 2015 wynosiło to odpowiednio (por. Tabela 29a):

- wśród podmiotów gospodarczych ogółem 1535 na 10 tys. ludności (wobec 1089 w kraju, 1432 w woj. mazowieckim i 1687 w powiecie pruszkowskim);
- wśród zakładów osób fizycznych 1190 na 10 tys. ludności (wobec 773 w kraju, 940 w woj. mazowieckim i 1235 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółek cywilnych 147 na 10 tys. ludności (wobec 75 w kraju, 106 w woj. mazowieckim i 157 w powiecie pruszkowskim);

- wśród spółek handlowych ogółem 127 na 10 tys. ludności (wobec 119 w kraju, 267 w woj. mazowieckim i 223 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego 25 na 10 tys. ludności (wobec 22 w kraju, 63 w woj. mazowieckim i 67 w powiecie pruszkowskim);
- wśród spółdzielni 3,1 na 10 tys. ludności (wobec 4,6 w kraju, 5,8 w woj. mazowieckim i 3,5 w powiecie pruszkowskim).

Tabela 29a. Podmioty gospodarki narodowej (bez indywidualnych gospodarstw rolnych) wpisane do rejestru REGON wg form organizacyjno-prawnych: struktura, nasycenie - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2012-2015.

Jednostka terytorialna		Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Liczba ludności ogółem	2012	38533299	5301760	156807	22914
	2013	38495659	5316840	158183	22826
	2014	38478602	5334511	159515	22870
	2015	38437239	5349114	160776	22927
w liczbach bezwzględnych					
Podmioty ogółem	2012	3975334	699212	25593	3483
	2013	4070259	724997	26247	3514
	2014	4119671	742172	26627	3525
	2015	4184409	766030	27125	3519
Przedsiębiorstwa państwowe ogółem	2012	177	70	1	0
	2013	165	69	1	0
	2014	160	67	1	0
	2015	151	62	1	0
Spółdzielnie ogółem	2012	17155	3110	59	8
	2013	17422	3116	58	7
	2014	17605	3121	58	7
	2015	17561	3117	57	7
Spółki handlowe ogółem	2012	348952	104836	2947	240
	2013	382526	116949	3099	255
	2014	413813	127823	3298	272
	2015	456910	142530	3582	292
w tym: z udziałem kapitału zagranicznego	2012	74729	28770	1057	56
	2013	78926	30911	1048	61
	2014	83552	33332	1063	59
	2015	85552	33919	1079	58
Spółki cywilne ogółem	2012	279732	55391	2381	345
	2013	284009	55952	2404	340
	2014	285448	56380	2428	341
	2015	286759	56916	2430	336
Zakłady osób fizycznych	2012	2917272	482381	19179	2755
	2013	2961733	493319	19618	2775
	2014	2961239	496480	19683	2752
	2015	2972144	503036	19852	2729
w % ogółu					
Podmioty ogółem	2012	100,0	100,0	100,0	100,0
	2013	100,0	100,0	100,0	100,0
	2014	100,0	100,0	100,0	100,0
	2015	100,0	100,0	100,0	100,0
Przedsiębiorstwa państwowe ogółem	2012	0,0	0,0	0,0	0,0
	2013	0,0	0,0	0,0	0,0
	2014	0,0	0,0	0,0	0,0

Jednostka terytorialna		Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
	2015	0,0	0,0	0,0	0,0
Spółdzielnie ogółem	2012	0,4	0,4	0,2	0,2
	2013	0,4	0,4	0,2	0,2
	2014	0,4	0,4	0,2	0,2
	2015	0,4	0,4	0,2	0,2
Spółki handlowe ogółem	2012	8,8	15,0	11,5	6,9
	2013	9,4	16,1	11,8	7,3
	2014	10,0	17,2	12,4	7,7
	2015	10,9	18,6	13,2	8,3
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2012	1,9	4,1	4,1	1,6
	2013	1,9	4,3	4,0	1,7
	2014	2,0	4,5	4,0	1,7
	2015	2,0	4,4	4,0	1,6
Spółki cywilne ogółem	2012	7,0	7,9	9,3	9,9
	2013	7,0	7,7	9,2	9,7
	2014	6,9	7,6	9,1	9,7
	2015	6,9	7,4	9,0	9,5
Zakłady osób fizycznych	2012	73,4	69,0	74,9	79,1
	2013	72,8	68,0	74,7	79,0
	2014	71,9	66,9	73,9	78,1
	2015	71,0	65,7	73,2	77,6
na 10 tys. ludności					
Podmioty ogółem	2012	1031,7	1318,8	1632,1	1520,0
	2013	1057,3	1363,6	1659,3	1539,5
	2014	1070,6	1391,3	1669,2	1541,3
	2015	1088,6	1432,1	1687,1	1534,9
Przedsiębiorstwa państwowe ogółem	2012	0,0	0,1	0,1	0,0
	2013	0,0	0,1	0,1	0,0
	2014	0,0	0,1	0,1	0,0
	2015	0,0	0,1	0,1	0,0
Spółdzielnie ogółem	2012	4,5	5,9	3,8	3,5
	2013	4,5	5,9	3,7	3,1
	2014	4,6	5,9	3,6	3,1
	2015	4,6	5,8	3,5	3,1
Spółki handlowe ogółem	2012	90,6	197,7	187,9	104,7
	2013	99,4	220,0	195,9	111,7
	2014	107,5	239,6	206,8	118,9
	2015	118,9	266,5	222,8	127,4
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2012	19,4	54,3	67,4	24,4
	2013	20,5	58,1	66,3	26,7
	2014	21,7	62,5	66,6	25,8
	2015	22,3	63,4	67,1	25,3
Spółki cywilne ogółem	2012	72,6	104,5	151,8	150,6
	2013	73,8	105,2	152,0	149,0
	2014	74,2	105,7	152,2	149,1
	2015	74,6	106,4	151,1	146,6
Zakłady osób fizycznych	2012	757,1	909,9	1223,1	1202,3
	2013	769,4	927,8	1240,2	1215,7
	2014	769,6	930,7	1233,9	1203,3
	2015	773,2	940,4	1234,8	1190,3

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Podsumowując należy podkreślić, iż w Mieście Piastowie zdecydowanie dominowały podmioty małe, tj. o liczbie pracujących 0-9 osób. Miasto to wykazywało wyraźnie wyższy

udział małych podmiotów gospodarczych wśród ogółu, niż miało to miejsce średnio w kraju ogółem, w województwie mazowieckim, a także w powiecie pruszkowskim.

Odnosząc liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON do liczby mieszkańców, stwierdza się, iż w latach 2012-2015:

- w Piastowie liczba podmiotów gospodarczych na 10 tys. mieszkańców zwiększyła się nieznacznie z poziomu 1520 do 1534;
- w całym okresie 2012-2015 liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców była w Piastowie wyższa niż średnio w Polsce ogółem, i w grupie podmiotów małych wyższa niż w województwie mazowieckim ogółem, natomiast niższa niż w powiecie pruszkowskim.

Powyższe fakty wydają się wskazywać na relatywną słabość lokalnej bazy ekonomicznej miasta

Podmioty zarejestrowane w REGON wg sekcji PKD

Istotną informacją dla określenia profilu społeczno-ekonomicznego, w tym zwłaszcza stricte gospodarczego gminy, jest rozpoznanie branżowo-gałęziowej struktury działających na jej terenie podmiotów gospodarczych. Niestety, statystyka publiczna dostarcza informacji z ww. zakresu tylko podając liczbę zarejestrowanych podmiotów ujmowanych wg tzw. sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD). Tak więc, dane tego typu nie pozwalają ocenić rozmiarów działalności podmiotów zaliczanych do różnych branż i gałęzi gospodarki, choćby poprzez informacje o liczbie osób w nich pracujących. Ponadto, ww. PKD jest okresowo zmieniana co powoduje, iż w dłuższym okresie nie można ocenić przekształceń struktury branżowo-gałęziowej gospodarki lokalnej. Klasyfikacja ta jest zbyt mało szczegółowa - w niezadawalający sposób uwzględnia specyfikę gospodarczą lokalnych systemów gospodarczych. Mimo tych braków, określenie struktury branżowo-gałęziowej poprzez liczbę funkcjonujących podmiotów gospodarczych w poszczególnych tzw. sekcjach PKD pozwala zarysować specyfikę gospodarczą przedmiotowego terytorium, choć możliwe jest to na dość dużym poziomie ogólności.

W przypadku Miasta Piastowa analizę taką przeprowadzono dla roku 2014, posługując się obowiązującą Polską Klasyfikacją Działalności w wersji współcześnie obowiązującej tj. PKD 2007. Analizując ogół podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w REGON w Piastowie w 2014 r. (tj. 3525 jednostek). Najliczniej reprezentowane są podmioty działające w handlu i naprawach (31,6% ogółu), w budownictwie (11,1%), w szeroko rozumianym przetwórstwie przemysłowym (10,7%), w szeroko rozumianych wyspecjalizowanych usługach „technicznych” i „społecznych” (9,6%), w „transporcie i gospodarce magazynowej” (6,4%), "pozostałych usługach" (4,9%), "informacji i komunikacji" (4,5,0%), oraz „opiece zdrowotnej i pomocy społecznej” (4,2%). W sumie ww. grupy obejmowały 83% ogółu podmiotów działających w mieście Piastów. W granicach 3,5-2,6% ogółu podmiotów działających w Piastowie funkcjonowało w zakresie: działalności finansowej, ubezpieczeniowej, usług administrowania, edukacji, działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości oraz hotelarsko-gastronomicznej. Od 1,0 do 0,1% ogółu podmiotów funkcjonowało w sekcjach związanych z: działalnością kulturalno-rekreacyjną, rolnictwem, usługami komunalnymi, energetyką i administracją publiczną.

Z powyższych zestawień wynika, iż w Piastowie najliczniej reprezentowane były podmioty prowadzące działalność handlową i produkcyjną, a w wyraźnej mniejszości znajdowały się podmioty świadczące szeroko rozumiane usługi komunalno-bytowe oraz te działające w zakresie szeroko rozumianej kultury, sportu, rekreacji, rozrywki. Łącząc powyższe informacje z przedstawioną na wstępie strukturą wielkości działających w mieście podmiotów gospodarczych (97,5% ogółu podmiotów zatrudniało 0-9 osób) oraz dominacji zakładów osób fizycznych (48,5% ogółu podmiotów to zakłady osób fizycznych), można stwierdzić, iż o profilu gospodarczym Piastowa w roku 2014 decydowały małe firmy działające w szeroko rozumianym handlu, naprawach, budownictwie i przetwórstwie przemysłowym, transporcie i gospodarce magazynowej, ale i wysoko wyspecjalizowanych usługach "Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (340 podmiotów).

Ocenę powyższą potwierdza analiza struktury branżowo-gałęziowej zakładów osób fizycznych przeprowadzona wg sekcji ww. PKD 2007. W 2015 r., jak stwierdzono na wstępie, funkcjonowało 2729 zakładów osób fizycznych. Najliczniej reprezentowane były w tej grupie podmiotów następujące sekcje (w kolejności od największej do najmniejszej ich liczby - por. Tabela 30a):

- Sekcja G: Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 791 podmiotów (29,0% ogółu);
- Sekcja M: Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna – 315 podmiotów (11,5% ogółu);
- Sekcja F: Budownictwo – 309 podmioty (11,3% ogółu);
- Sekcja C: Przetwórstwo przemysłowe – 275 podmioty (10,1% ogółu);
- Sekcja H: Transport i gospodarka magazynowa – 194 podmioty (7,1% ogółu);
- Sekcja Q: Opieka zdrowotna i pomoc społeczna - 139 podmioty (5,1% ogółu);
- Sekcja J: Informacja i komunikacja – (dane dla 2014 r.) - 130 podmioty (4,7% ogółu);
- Sekcja N: Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca - 116 podmioty (4,3% ogółu);
- Sekcja S, T, U: Pozostała działalność usługowa - 114 podmioty (4,2% ogółu);
- Sekcja P: Edukacja - 79 podmioty (2,9% ogółu);
- Sekcja K: Działalność finansowa i ubezpieczeniowa - 110 podmioty (4,0% ogółu);
- Sekcja I: Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi - 72 podmioty (2,6% ogółu);
- Sekcja L: Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości- 47 podmioty (1,7% ogółu);
- Sekcja R: Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją - 24 podmioty (0,9% ogółu);
- Sekcja A: Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo – 4 podmioty (0,1% ogółu);
- Sekcja E: Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją - 1 podmiot (0,0% ogółu);
- Sekcja B: Górnictwo i wydobywanie - 1 podmiot (0,0% ogółu);
- Sekcja D: Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych - 1 podmiot (0,0% ogółu).

Tabela 30a. Zakłady osób fizycznych wg sekcji PKD 2007 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2012-2015

Rok	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Ogółem								
2012	2 917 272	482 381	19 179	2 755	100,0	100,0	100,0	100,0
2013	2 961 733	493 319	19 618	2 775	100,0	100,0	100,0	100,0
2014	2 961 239	496 480	19 683	2 752	100,0	100,0	100,0	100,0
2015	2 972 144	503 036	19 852	2 729	100,0	100,0	100,0	100,0
Sekcja A								
2012	74 863	10 438	122	9	2,6	2,2	0,6	0,3
2013	73 385	9 762	118	8	2,5	2,0	0,6	0,3
2014	58 221	6 980	82	4	2,0	1,4	0,4	0,1
2015	57 570	6 882	78	4	1,9	1,4	0,4	0,1
Sekcja B								
2012	2 110	343	14	0	0,1	0,1	0,1	0,0
2013	2 218	352	13	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2014	2 331	363	13	1	0,1	0,1	0,1	0,0
2015	2 310	362	12	1	0,1	0,1	0,1	0,0
Sekcja C								
2012	272 862	39 902	1 871	280	9,4	8,3	9,8	10,2
2013	275 519	40 194	1 870	283	9,3	8,1	9,5	10,2
2014	277 343	40 298	1 861	283	9,4	8,1	9,5	10,3
2015	277 547	40 025	1 837	275	9,3	8,0	9,3	10,1
Sekcja D								
2012	1 628	191	8	1	0,1	0,0	0,0	0,0
2013	1 848	225	8	1	0,1	0,0	0,0	0,0
2014	1 880	234	10	1	0,1	0,0	0,1	0,0
2015	1 892	226	9	1	0,1	0,0	0,0	0,0
Sekcja E								
2012	7 217	1 166	45	2	0,2	0,2	0,2	0,1
2013	7 681	1 286	53	2	0,3	0,3	0,3	0,1
2014	7 714	1 283	52	2	0,3	0,3	0,3	0,1
2015	7 631	1 290	51	1	0,3	0,3	0,3	0,0
Sekcja F								
2012	402 590	54 744	2 202	344	13,8	11,3	11,5	12,5
2013	406 133	54 403	2 174	333	13,7	11,0	11,1	12,0
2014	404 505	53 986	2 105	317	13,7	10,9	10,7	11,5
2015	408 305	54 147	2 079	309	13,7	10,8	10,5	11,3
Sekcja G								
2012	840 357	130 558	5 454	879	28,8	27,1	28,4	31,9
2013	839 004	130 965	5 502	854	28,3	26,5	28,0	30,8
2014	827 639	130 007	5 417	839	27,9	26,2	27,5	30,5
2015	807 406	127 542	5 341	791	27,2	25,4	26,9	29,0
Sekcja H								
2012	228 841	40 092	1 553	209	7,8	8,3	8,1	7,6
2013	227 480	39 510	1 513	200	7,7	8,0	7,7	7,2
2014	226 336	39 101	1 477	197	7,6	7,9	7,5	7,2
2015	227 418	38 958	1 481	194	7,7	7,7	7,5	7,1
Sekcja I								
2012	96 543	11 784	462	67	3,3	2,4	2,4	2,4
2013	97 170	12 135	490	70	3,3	2,5	2,5	2,5
2014	97 727	12 333	525	76	3,3	2,5	2,7	2,8
2015	97 394	12 515	521	72	3,3	2,5	2,6	2,6

Rok	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Sekcja J								
2012	79 080	21 663	807	101	2,7	4,5	4,2	3,7
2013	84 317	23 568	892	119	2,8	4,8	4,5	4,3
2014	88 412	25 120	961	130	3,0	5,1	4,9	4,7
Sekcja K								
2012	112 563	18 533	716	131	3,9	3,8	3,7	4,8
2013	113 030	18 714	700	129	3,8	3,8	3,6	4,6
2014	109 062	18 146	676	117	3,7	3,7	3,4	4,3
2015	106 085	17 881	681	110	3,6	3,6	3,4	4,0
Sekcja L								
2012	33 674	7 851	339	43	1,2	1,6	1,8	1,6
2013	34 721	8 127	358	42	1,2	1,6	1,8	1,5
2014	35 935	8 342	372	51	1,2	1,7	1,9	1,9
2015	37 365	8 733	369	47	1,3	1,7	1,9	1,7
Sekcja M								
2012	285 729	62 202	2 413	280	9,8	12,9	12,6	10,2
2013	299 817	66 710	2 583	296	10,1	13,5	13,2	10,7
2014	310 387	70 022	2 655	287	10,5	14,1	13,5	10,4
2015	320 960	73 765	2 823	315	10,8	14,7	14,2	11,5
Sekcja N								
2012	82 388	17 662	693	93	2,8	3,7	3,6	3,4
2013	88 136	18 852	732	97	3,0	3,8	3,7	3,5
2014	92 596	19 508	776	104	3,1	3,9	3,9	3,8
2015	94 920	20 233	811	116	3,2	4,0	4,1	4,3
Sekcja O								
2012	70	18	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2013	73	18	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2014	75	17	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
2015	91	21	0	0	0,0	0,0	0,0	0,0
Sekcja P								
2012	65 147	13 558	542	63	2,2	2,8	2,8	2,3
2013	67 679	14 429	569	69	2,3	2,9	2,9	2,5
2014	68 514	14 764	599	77	2,3	3,0	3,0	2,8
2015	69 379	15 341	612	79	2,3	3,0	3,1	2,9
Sekcja Q								
2012	180 839	26 907	954	135	6,2	5,6	5,0	4,9
2013	188 708	28 253	1 009	142	6,4	5,7	5,1	5,1
2014	195 052	29 445	1 044	138	6,6	5,9	5,3	5,0
2015	201 769	30 656	1 067	139	6,8	6,1	5,4	5,1
Sekcja R								
2012	30 702	5 647	198	23	1,1	1,2	1,0	0,8
2013	31 729	6 053	218	26	1,1	1,2	1,1	0,9
2014	32 137	6 303	222	22	1,1	1,3	1,1	0,8
2015	32 537	6 513	227	24	1,1	1,3	1,1	0,9
Sekcje S, T, U								
2012	120 069	19 122	786	95	4,1	4,0	4,1	3,4
2013	123 085	19 763	816	103	4,2	4,0	4,2	3,7
2014	125 373	20 228	836	106	4,2	4,1	4,2	3,9
2015	127 201	20 629	838	114	4,3	4,1	4,2	4,2

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Analiza dynamiki działalności podmiotów gospodarczych

Niejako podsumowaniem ogólnej charakterystyki działalności gospodarczej poza rolnictwem indywidualnym ujmowanym poprzez charakterystykę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON, jest analiza przedmiotowej sytuacji, z wykorzystaniem wybranych mierników aktywności podmiotów gospodarczych w Piastowie w długim okresie na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego.

W latach 2012-2015 niezmiennie obszar Miasta Piastowa wykazywał wyższy poziom nasycenia podmiotami gospodarczymi ogółem od średnich dla Polski ogółem i województwa mazowieckiego, natomiast niższy od średnich dla powiatu pruszkowskiego. Trzeba zauważyć, iż w tym okresie nasycenie podmiotami gospodarczymi w Piastowie ciągle utrzymywało się na wysokim poziomie, jednak od roku 2014 zaczęło ono maleć. Tym samym Piastów wykazywał dość wysokie tempo aktywizacji gospodarczej, w porównaniu do średniej krajowej oraz części obszarów województwa mazowieckiego, gdzie o poziomie nasycenia decydowały najaktywniejsze gospodarczo gminy obszaru metropolitalnego Warszawy. Liczbą podmiotów gospodarczych przeliczonych na 1 tys. mieszkańców w wieku produkcyjnym, miasto Piastów w całym okresie 2003-2015 przewyższało odpowiednie miary dla Polski ogółem i województwa mazowieckiego - jedynie lepsze wyniki uzyskał powiat pruszkowski - por. Tabela 31a.

W roku 2009 w Piastowie wskaźnik liczby podmiotów nowo zarejestrowanych na 10 tys. ludności wynosił 84 i było to mniej niż poziom osiągany na innych, przywoływanych tu do porównań obszarach. Dopiero od 2010 r. do 2015 r. omawiany wskaźnik był wyższy w Piastowie niż średnio w kraju, jednak niższy niż w województwie mazowieckim i powiecie pruszkowskim. Przedstawioną sytuację w zakresie tworzenia nowych podmiotów gospodarczych w okresie od 2009 r. potwierdza liczba nowo zarejestrowanych podmiotów w odniesieniu do ludności w wieku produkcyjnym (lata 2009-2015). Na podkreślenie zasługuje również fakt, iż liczba podmiotów gospodarczych wykreślonych z rejestru REGON w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców kształtuje się w Piastowie w okresie 2011-2014 z kolei na poziomie wyższym niż ma to miejsce średnio w kraju, a także w województwie mazowieckim. Powiat pruszkowski najczęściej ma wyższy odnośny wskaźnik niż Piastów (z wyjątkiem roku 2013) - por. Tabela 31a. Sytuacja ta potwierdza relatywna słabość lokalnej bazy ekonomicznej.

Tabela 31a. Podmioty gospodarcze w rejestrze REGON – podstawowe mierniki aktywności - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2002-2015

Jednostka terytorialna	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności														
Polska	907	938	937	948	954	967	985	981	1 015	1 004	1 032	1 057	1 071	1 089
Woj. mazowieckie	1 080	1 121	1 138	1 167	1 179	1 209	1 248	1 238	1 293	1 277	1 319	1 364	1 391	1 432
Pow. pruszkowski	1 300	1 368	1 421	1 457	1 477	1 516	1 566	1 578	1 639	1 601	1 632	1 659	1 669	1 687

Piastów	1 191	1 266	1 312	1 346	1 351	1 378	1 433	1 450	1 531	1 496	1 520	1 539	1 541	1 535
Jednostki nowo zarejestrowane w rejestrze REGON na 10 tys. ludności														
Polska	-	66	61	69	78	77	83	92	104	90	93	95	93	-
Woj. mazowieckie	-	77	74	79	91	92	96	100	126	109	115	123	120	-
Pow. pruszkowski	-	93	84	89	109	102	106	102	148	124	121	130	127	-
Piastów	-	0	0	0	0	0	0	84	130	104	103	107	102	-
Jednostki wykreślone z rejestru REGON na 10 tys. ludności														
Polska	-	38	51	56	71	64	64	94	62	100	65	70	79	-
Woj. mazowieckie	-	36	43	48	76	59	55	103	64	121	72	77	90	-
Pow. pruszkowski	-	20	27	48	87	55	47	81	61	150	83	90	109	-
Piastów	-	0	0	0	0	0	0	71	45	140	76	92	92	-
Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców														
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Polska	-	-	-	21	22	24	25	26	27	28	30	32	33	35
Woj. mazowieckie	-	-	-	26	27	29	30	32	33	35	37	39	41	43
Pow. pruszkowski	-	-	-	13	14	15	16	17	18	19	21	22	23	25
Piastów	-	-	-	11	12	12	12	13	15	17	17	18	21	21
Nowo zarejestrowane fundacje, stowarzyszenia, organizacje społeczne na 10 tys. mieszkańców														
Polska	-	2	2	1	2	1	1	1	1	2	2	2	2	-
Woj. mazowieckie	-	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	-
Pow. pruszkowski	-	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1	2	-
Piastów	-	0	0	0	0	0	0	1	2	1	1	0	2	-
Podmioty nowo zarejestrowane na 10 tys. ludności w wieku produkcyjnym														
Polska	-	105	96	107	121	120	129	142	162	140	146	150	147	150
Woj. mazowieckie	-	123	118	124	142	144	151	156	198	172	182	197	194	208
Pow. pruszkowski	-	143	129	137	168	156	163	157	231	195	192	208	206	214
Piastów	-	0	0	0	0	0	0	129	202	164	166	175	169	168
Podmioty na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym														
Polska	-	149,0	147,6	148,2	148,5	150,2	152,8	152,0	157,5	156,4	161,6	166,7	170,0	174,3
Woj. mazowieckie	-	178,9	180,2	183,8	185,1	189,5	195,6	194,3	203,5	201,9	209,7	218,4	224,6	233,4
Pow. pruszkowski	-	211,6	219,1	224,4	227,5	234,0	242,8	245,4	256,8	253,2	260,4	267,5	271,9	277,6
Piastów	-	188,2	194,3	200,3	202,1	207,2	217,2	222,4	238,1	236,0	243,4	250,9	255,1	257,8
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 1000 ludności														
Polska	71	73	72	73	73	73	75	74	76	75	76	77	77	77
Woj. mazowieckie	81	84	84	86	86	87	91	89	92	89	91	93	93	94
Pow. pruszkowski	100	106	110	112	113	115	120	120	126	121	122	124	123	123
Piastów	97	103	106	109	109	110	116	117	124	120	120	122	120	119
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym														
Polska	11,4	11,6	11,4	11,4	11,3	11,4	11,6	11,4	11,9	11,6	11,9	12,1	12,2	12,4
Woj. mazowieckie	13,0	13,4	13,3	13,5	13,5	13,7	14,2	13,9	14,5	14,1	14,5	14,9	15,0	15,3
Pow. pruszkowski	15,5	16,3	16,9	17,3	17,4	17,8	18,5	18,7	19,7	19,1	19,5	20,0	20,1	20,3
Piastów	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	17,9	19,2	18,9	19,3	19,8	19,9	20,0

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Według dostępnych danych w latach 2005-2014, nasycenie fundacjami, stowarzyszeniami i organizacjami społecznymi w przeliczeniu na 10 tys. mieszkańców było w mieście Piastów na niższym poziomie niż w Polsce ogółem, w województwie mazowieckim oraz powiecie pruszkowskim. Fakt ten może wskazywać na niedostatki w zakresie aktywizacji społeczności lokalnej, a pośrednio świadczyć może o konieczności wzmacniania kapitału społecznego w mieście.

Specyfika gospodarcza Piastowa sprawia, iż w całym badanym okresie (dla którego są dostępne dane) wykazuje ona wyższe nasycenie zakładami osób fizycznych w przeliczeniu na tysiąc osób ogółem oraz w przeliczeniu na 100 osób w wieku produkcyjnym od średniej dla kraju, województwa mazowieckiego, jedynie w odniesieniu do powiatu pruszkowskiego ta przewaga nie występuje.

Gospodarstwa rolne

Określenie profilu gospodarczego Miasta Piastowa, ze względu na niewielkie rozmiary występującego tu sektora rolniczego jest możliwe, gdy analizuje się tylko działalność podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON. System ten nie uwzględnia gospodarstw rolnych, które nie są zarejestrowane w formie podmiotów gospodarczych, czyli przede wszystkim pomija indywidualne gospodarstwa rolne. Aby jednak uzyskać w miarę kompletny obraz tutejszej bazy ekonomicznej i rynku pracy w skróconej formie przeanalizowano tu również działanie tutejszego rolnictwa.

Mimo, iż od przeprowadzenia Spisu Rolnego 2010 r. minęło ok. pięć lat i zapewne zmieniły się analizowane wielkości charakteryzujące gospodarstwa rolne, to jednak ze względu na relatywnie długookresowy charakter przekształceń w rolnictwie, odnośne podstawowe struktury charakteryzujące elementy rolnictwa Miasta Piastowa rozpatrywane na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego zachowały swą aktualność jeszcze w roku 2016 - por. Tabela 32a.

W Powszechnym Spisie Rolnym 2010 stwierdzono, iż w mieście Piastów funkcjonowały 63 gospodarstwa rolne, w tym 34 były to w zasadzie działki rolne o powierzchni do 1 ha łącznie. Stanowiły one 54% ogółu tutejszych gospodarstw rolnych i oznaczało, iż odsetek takich gospodarstw był tu wyższy niż średnio w powiecie pruszkowskim (32,3%), w kraju (31%) i województwie mazowieckim (14%).

W grupie obszarowej od 1 do 5 ha, w Piastowie występowało 16 gospodarstw rolnych (25,4% ogółu) i był to odsetek takich gospodarstw niższy niż średnio w kraju (38%), w województwie mazowieckim (40%) i w powiecie pruszkowskim (37,4%). W grupie obszarowej od 5 do 10 ha, miasto Piastów posiadało 6 gospodarstw (9,5%) i był to odsetek niższy niż średnio w kraju (15%), w województwie mazowieckim (25%) oraz w powiecie pruszkowskim (21%). O ile w grupie gospodarstw o powierzchni 10-15 ha nie było w Piastowie żadnego gospodarstwa rolnego (lub nie były ujmowane w statystyce publicznej ze względu na tajemnicę statystyczną), to w grupie obszarowej powyżej 15 ha było ich 7 (11,1% ogółu) i był to odsetek takich gospodarstw wyższy niż średnio w kraju (8,6%), w województwie mazowieckim (10,4%) i w powiecie pruszkowskim (5,3%).

Reasumując, pod względem powierzchni gospodarstw rolnych o powierzchni 1 ha i mniej, w mieście Piastów sytuacja jest mniej korzystna niż w Polsce ogółem, woj. mazowieckim oraz w powiecie pruszkowskim. Z kolei zdecydowanie częściej niż na porównywanych obszarach występowały w Piastowie występowały gospodarstwa o powierzchni powyżej 15 ha – por. Tabela 32a.

Tabela 32a. Gospodarstwa rolne ogółem wg grup obszarowych na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	ogółem	do 1 ha włącznie	1 - 5 ha	5 - 10 ha	10 - 15 ha	15 ha i więcej
Gospodarstwa rolne w szt.						
Polska	2 277 613	715 008	861 791	351 742	152 343	196 729
Woj. Mazowieckie	272 726	38 760	109 791	67 019	28 890	28 266
Pow. Pruszkowski	1 447	468	541	303	59	76
Piastów	63	34	16	6	0	7
w % ogółu						
Polska	100,0	31,4	37,8	15,4	6,7	8,6
Woj. Mazowieckie	100,0	14,2	40,3	24,6	10,6	10,4
Pow. Pruszkowski	100,0	32,3	37,4	20,9	4,1	5,3
Piastów	100,0	54,0	25,4	9,5	0,0	11,1

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Istotnym elementem charakteryzującym działalność gospodarstw rolnych jest określenie struktury użytkowania gruntów będących w ich posiadaniu. W 2010 r. w mieście Piastów użytki rolne stanowiły 94% ogółu gruntów rolnych i było to więcej niż średnio w kraju (86%), w województwie mazowieckim (85%) i mniej niż w powiecie pruszkowskim (90%). W Piastowie udział użytków rolnych pod zasiewami – 52,2% był niższy w porównaniu z 58% średnio w kraju i 58,9% w powiecie pruszkowskim, a nieco wyższy niż 52% w województwie mazowieckim. Piastów udziałem powierzchni upraw trwałych (5,3%) przewyższał odnośne wielkości w skali kraju (2,2%), województwa mazowieckiego (4,6%) oraz powiatu pruszkowskiego (2,3%). Nieco odmienna sytuacja występowała w zakresie udziału powierzchni sadów ogółem: w Piastowie 2,5%, w kraju 2,1%, w województwie mazowieckim 4,5%, a w powiecie pruszkowskim 2,1% - por. Tabela 33a.

Powierzchni łąk trwałych w Piastowie (6,4%) było mniej w porównaniu ze średnimi w kraju 15%, w województwie mazowieckim 18%, a w powiecie pruszkowskim 16,1%. Pod względem udziału pastwisk trwałych Piastów (0%) ustępował odnośnym średnim: kraj 3,6%, województwo mazowieckie 4,1% oraz powiat pruszkowski - 2,2%. W ogólnym areale gruntów rolnych Piastowa udział lasów i gruntów leśnych (3,1%) był mniejszy niż średnio w kraju (7,2%), województwie mazowieckim (9,8%), a wyższy niż w powiecie pruszkowskim (2,8%). Dla tzw. pozostałych gruntów odnośny wskaźnik w Piastowie był niższy, niż na porównywanych obszarach. - por. Tabela 33a.

Tabela 33a. Użytkowanie gruntów wg siedziby gospodarstwa na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Liczba gospodarstw rolnych				
Grunty ogółem	2275862	272501	1444	63
Użytki rolne ogółem	2264657	271480	1431	63
Użytki rolne w dobrej kulturze	1867558	241999	1084	29
Pod zasiewami	1448678	193925	784	15
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	230506	28315	198	11
Uprawy trwałe	314315	42767	143	9
Sady ogółem	284556	41477	138	9
Ogrody przydomowe	423110	25565	72	0
Łąki trwałe	1167383	168057	518	9
Pastwiska trwałe	267320	43373	33	0
Pozostałe użytki rolne	660542	59883	467	40
Lasy i grunty leśne	898528	150198	240	13
Pozostałe grunty	1844576	216774	833	11
Powierzchnia w ha				
Grunty ogółem	18069778,28	2284910	9544,03	348,67
Użytki rolne ogółem	15502974,83	1945393	8569,63	327,15
Użytki rolne w dobrej kulturze	14603243,85	1843375	8152,4	312,43
Pod zasiewami	10427710,76	1175811	5620,92	182,15
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	449848,82	51155,72	553,29	89,5
Uprawy trwałe	397965,09	105659,1	220,61	18,57
Sady ogółem	374169,02	103336	198,72	8,73
Ogrody przydomowe	44189,96	3634,64	15,71	0
Łąki trwałe	2629234,12	412787,9	1531,89	22,2
Pastwiska trwałe	654295,11	94326,86	209,99	0
Pozostałe użytki rolne	899730,98	102018,6	417,24	14,72
Lasy i grunty leśne	1293538,97	224539,6	264,09	10,8
Pozostałe grunty	1273264,48	114977	710,31	10,72
Powierzchnia %				
Grunty ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
Użytki rolne ogółem	85,8	85,1	89,8	93,8
Użytki rolne w dobrej kulturze	80,8	80,7	85,4	89,6
Pod zasiewami	57,7	51,5	58,9	52,2
Grunty ugorowane łącznie z nawozami zielonymi	2,5	2,2	5,8	25,7
Uprawy trwałe	2,2	4,6	2,3	5,3
Sady ogółem	2,1	4,5	2,1	2,5
Ogrody przydomowe	0,2	0,2	0,2	0,0
Łąki trwałe	14,6	18,1	16,1	6,4
Pastwiska trwałe	3,6	4,1	2,2	0,0
Pozostałe użytki rolne	5,0	4,5	4,4	4,2
Lasy i grunty leśne	7,2	9,8	2,8	3,1
Pozostałe grunty	7,0	5,0	7,4	3,1

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Dodatkowych informacji na temat produkcji roślinnej rozwijanej w 2010 r. w gospodarstwach rolnych znajdujących się w Piastowie, dostarcza analiza struktury zasiewów - por. Tabela 34a.

Tabela 34a. Struktura zasiewów w gospodarstwach rolnych na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
Powierzchnia w ha				
ogółem	10427710,76	1175810,6	5620,92	182,15
zboża razem	7646399,11	904126,86	2445,06	111,46
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	7186746,26	864030,05	2265,37	17,71
pszenica ozima	1882019,04	94498,27	716,25	0
pszenica jara	259523,01	26207,3	312,72	3
żyto	1063214,02	194415,78	507,28	5,81
jęczmień ozimy	249816,69	16830,56	80	0
jęczmień jary	724679,62	40900,84	46,42	0
owies	577326,41	108433,91	300,25	0
pszenżyto ozime	1193756,89	179760,05	178,82	8,9
pszenżyto jare	136138,65	18274,07	27,11	0
mieszanki zbożowe ozime	108160,93	18901,64	33,24	0
mieszanki zbożowe jare	992111	165807,64	63,28	0
kukurydza na ziarno	342924,17	32123,08	174,94	93,75
ziemniaki	388273,25	51885,38	1071,06	2
uprawy przemysłowe	1172374,6	55371,32	222,68	0
buraki cukrowe	206407,93	11812,6	36,28	0
rzepak i rzepik razem	946147,75	43139,76	0	0
strączkowe jadalne na ziarno razem	43728,76	2019,73	30,19	0
warzywa gruntowe	139489,24	19261,26	1278,42	63,8
w % ogółem				
ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0
zboża razem	73,3	76,9	43,5	61,2
zboża podstawowe z mieszankami zbożowymi	68,9	73,5	40,3	9,7
pszenica ozima	18,0	8,0	12,7	0,0
pszenica jara	2,5	2,2	5,6	1,6
żyto	10,2	16,5	9,0	3,2
jęczmień ozimy	2,4	1,4	1,4	0,0
jęczmień jary	6,9	3,5	0,8	0,0
owies	5,5	9,2	5,3	0,0

pszenżyto ozime	11,4	15,3	3,2	4,9
pszenżyto jare	1,3	1,6	0,5	0,0
mieszanki zbożowe ozime	1,0	1,6	0,6	0,0
mieszanki zbożowe jare	9,5	14,1	1,1	0,0
kukurydza na ziarno	3,3	2,7	3,1	51,5
ziemniaki	3,7	4,4	19,1	1,1
uprawy przemysłowe	11,2	4,7	4,0	0,0
buraki cukrowe	2,0	1,0	0,6	0,0
rzepak i rzepik razem	9,1	3,7	0,0	0,0
strączkowe jadalne na ziarno razem	0,4	0,2	0,5	0,0
warzywa gruntowe	1,3	1,6	22,7	35,0

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Występuje tu ogólnie niższy udział arealki zajmowanego przez zboża (61,2% powierzchni zasiewów) niż średnio w Polsce (73,3%) i w województwie mazowieckim (76,9%), a wyższy niż w powiecie pruszkowskim (43,5%). Udział w zasiewach ogółem pszenicy, na terenie Piastowa (1,6%) jest niższy niż w województwie mazowieckim (10,2%), w Polsce (20,5%) i w powiecie pruszkowskim (18,3%). Natomiast udział w zasiewach ogółem żyta, na terenie Piastowa (3,2%) jest niższy niż w województwie mazowieckim (16,5%), w kraju (10,2%) i w powiecie pruszkowskim (9,0%). Bardzo wysoki, w zestawieniu z obszarami porównywanymi, jest tu udział upraw kukurydzy na ziarno (51,5%) i warzyw gruntowych (35,0%). Natomiast relatywnie niski jest w Piastowa udział gruntów zajmowanych przez uprawę ziemniaków (1,1%) - por. Tabela 34a. Przedstawiona struktura zasiewów jest determinowana, z oczywistych względów jakością rolniczej przestrzeni produkcyjnej (RPP), a przede wszystkim specyfiką miejskiego położenia. Piastowie Spis Rolny 2010 gospodarstw utrzymujących zwierzęta nie wykazywał.

Przedstawiona tu, specyficzna struktura powierzchni gospodarstw rolnych Piastowa z dominacją gospodarstw najmniejszych i małych (gospodarstwa 5 i mniej ha stanowią tu ponad 70% ogółu gospodarstw), relatywnie wyspecjalizowana produkcja roślinna zdają się sugerować, iż pod względem dochodowym średnio biorąc rolnictwo tutejsze nie jest relatywnie zbyt atrakcyjnym źródłem utrzymania - por. Tabela 35a. Fakt ten znajduje potwierdzenie w analizie struktury dochodów tutejszych gospodarstw rolnych.

W 2010 r. na 63 gospodarstwa ogółem 34 (ponad 54,0% ogółu) wskazywało, iż nie uzyskuje żadnych dochodów z działalności rolniczej. Był to wskaźnik wyższy niż średnio w kraju (17,2%) i powiecie pruszkowskim (24,6%) oraz w województwie mazowieckim (10,4%). Jednocześnie więcej było tu gospodarstw rolnych nieprowadzących żadnej pozarolniczej działalności gospodarczej (85,7%) - w kraju (83,6%), w województwie mazowieckim (83,2%) i powiecie pruszkowskim (83,8%). W Piastowie udział gospodarstw rolnych wykazujących posiadanie dochodów z emerytury i renty (9,5%) był znacznie niższy od średniej w kraju (27,4%), w woj. mazowieckim (20,8%) i w powiecie pruszkowskim (16,1%).

Tabela 35a. Źródła dochodów w gospodarstwach domowych z użytkownikiem gospodarstwa rolnego na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego

Jednostka terytorialna	w sztukach	w % ogółu
Gospodarstwa rolne ogółem		
Polska	2 277 613	100,0
Woj. mazowieckie	272 726	100,0
Pow. pruszkowski	1 447	100,0
Piastów	63	100,0
w tym:		
z dochodem z działalności rolniczej		
Polska	1 886 888	82,8
Woj. mazowieckie	244 314	89,6
Pow. pruszkowski	1 091	75,4
Piastów	29	46,0
z dochodem z emerytury i renty		
Polska	624 491	27,4
Woj. mazowieckie	56 644	20,8
Pow. pruszkowski	233	16,1
Piastów	6	9,5
z dochodem z pozarolniczej działalności gospodarczej		
Polska	372 487	16,4
Woj. mazowieckie	45 800	16,8
Pow. pruszkowski	234	16,2
Piastów	9	14,3
z dochodem z pracy najemnej		
Polska	899 598	39,5
Woj. mazowieckie	111 628	40,9
Pow. pruszkowski	420	29,0
Piastów	7	11,1
z dochodem z innych niezarobkowych źródeł poza emeryturą i rentą		
Polska	129 832	5,7
Woj. mazowieckie	13 468	4,9
Pow. pruszkowski	141	9,7
Piastów	13	20,6
bez dochodów z działalności rolniczej		
Polska	390 725	17,2
Woj. mazowieckie	28 412	10,4
Pow. pruszkowski	356	24,6
Piastów	34	54,0
bez dochodów z emerytury i renty		
Polska	1 653 122	72,6
Woj. mazowieckie	216 082	79,2
Pow. pruszkowski	1 214	83,9
Piastów	57	90,5
bez dochodów z pozarolniczej działalności gospodarczej		

Polska	1 905 127	83,6
Woj. mazowieckie	226 926	83,2
Pow. pruszkowski	1 213	83,8
Piastów	54	85,7
bez dochodów z pracy najemnej		
Polska	1 378 015	60,5
Woj. mazowieckie	161 098	59,1
Pow. pruszkowski	1 028	71,0
Piastów	56	88,9
bez dochodów z innych niezarobkowych źródeł poza emerytura i rentą		
Polska	2 147 781	94,3
Woj. mazowieckie	259 258	95,1
Pow. pruszkowski	1 306	90,3
Piastów	50	79,4

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Osoby pracujące w tutejszych gospodarstwach rolnych poszukiwały też dodatkowej pracy poza gospodarstwem, jednak udział takich gospodarstw był tu niższy (11,1%) niż średnio w kraju 39,5%, w województwie mazowieckim 40,9% oraz w powiecie pruszkowskim 29,0%.

W Powszechnym Spisie Rolnym z 2010 r. określono także liczbę pracujących w gospodarstwach rolnych ogółem i wg grup obszarowych użytków rolnych - por. Tabela 36a. Niestety, dane tego typu są dostępne tylko do poziomu powiatu włącznie. Można uznać, iż średnia liczba pracujących w gospodarstwach rolnych powiatu pruszkowskiego wynosząca 2,4 osoby na statystyczne gospodarstwo jest zbliżona do wielkości występującej średnio w gospodarstwach rolnych Miasta Piastowa. Jeśli zatem w Piastowie w 2010 r. zarejestrowano 63 gospodarstwa, to można szacować, iż pracowało w nich ok. 160 osób.

Tabela 36a. Pracujący w gospodarstwach rolnych wg grup obszarowych użytków rolnych w 2010 r. na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego 2010 r. – powiat pruszkowski na tle województwa mazowieckiego oraz Polski ogółem

	Liczba osób pracujących			Liczba gospodarstw			Liczba pracujących na 1 gospodarstwo		
	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski
Gospodarstwa indywidualne - rodzinna siła robocza									
Ogółem	4 449 899	567 365	3 514	2 277 613	272 726	1 447	2,0	2,1	2,4
do 1 ha włącznie	780 450	37 281	469	715 008	38 760	468	1,1	1,0	1,0
powyżej 1 ha razem	3 669 449	530 084	3 045	1 562 605	233 966	979	2,3	2,3	3,1
1 - 5 ha	1 833 730	209 372	1 694	861 791	109 791	541	2,1	1,9	3,1
5 - 10 ha	892 334	163 546	932	351 742	67 019	303	2,5	2,4	3,1
10 -15 ha	406 649	76 853	184	152 343	28 890	59	2,7	2,7	3,1
15 ha i więcej	536 736	80 313	235	196 729	28 266	76	2,7	2,8	3,1
Gospodarstwa indywidualne - pracownicy najemni stali									
ogółem	47 130	6 810	104						
Gospodarstwa osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej - pracownicy najemni stali									
ogółem	42 091	1 903	71						

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Lokalny rynek pracy – podaż i popyt na pracę w Piastowie

W Narodowym Spisie Powszechnym z 2011 r. oszacowano poziom aktywności zawodowej oraz zatrudnienia ludności, lecz niestety informacje te dostępne są tylko na poziomie powiatu, bądź wyższym. Jak powszechnie wiadomo współczynnik aktywności zawodowej określa udział pracujących i bezrobotnych w ogólnej liczbie ludności w wieku tzw. zdolności do pracy, czyli dla mężczyzn 15-64 lata, a dla kobiet 15-60 lat, zaś wskaźnik zatrudnienia to udział tylko ludności pracującej w ogólnej liczbie ludności w ww. grupach wieku. Tak liczony wskaźnik zatrudnienia w 2011 r. wynosił na obszarach powiatu pruszkowskiego 54,3%, zaś wskaźnik aktywności zawodowej 58,5% - por. Tabela 37a oraz 38a.

W roku 2011 w mieście Piastów zamieszkiwało 15189 osób w ww. wieku tzn. zdolności do pracy, a w roku 2015 takich osób było 14212. Przyjmując zatem, iż poziom wskaźnika zatrudnienia oraz aktywności zawodowej w mieście Piastów utrzymałyby się na poziomie z roku 2011, to wówczas spośród ogółu mieszkańców Piastowa pracowałoby odpowiednio w roku 2011 ok. 8536 osób, a wraz z bezrobotnymi gotowymi do pracy byłoby to ok. 9113 osób. W roku 2015 liczbę mieszkańców pracujących można by tu szacować także na ok. 7987 osób, a wraz z bezrobotnymi gotowymi do pracy byłoby to ok. 8527 osób.

Jak stwierdzono wcześniej, liczbę pracujących osób w gospodarstwach rolnych można by szacować na ok. 160 osób, z tym jednak, iż część ww. pracuje również poza

gospodarstwami rolnymi na terenie miasta lub poza nim. W 2014 r. poza rolnictwem indywidualnym w podmiotach gospodarczych o liczbie pracujących powyżej 9 osób, pracowało w Piastowie r. 2498 osób (por. Tabela 38a) osób, ale było tu zarejestrowanych 3428 podmiotów o liczbie pracujących do 9 osób. Oczywiście należy uwzględnić fakt, iż wiele spośród ww. małych podmiotów jest prowadzonych przez osoby pracujące w dużych jednostkach. W 2011 r. wyjeżdżało do pracy poza Piastów 3238 osób a przyjeżdżało 725 osób. W sumie więc, można szacować, iż w Piastowie mieszka pracuje ok. 5 tys. jej mieszkańców, a ponad 3 tys. wyjeżdża do pracy poza granice miasta – porównaj Tabele 38a-40a.

Tabela 37a. Ludność wg grup „zdolności do pracy”: 0-14 lat, 15-64/60 lat oraz 65/60 i więcej lat – Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2008-2015

	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski	Piastów
ogółem								
2008	38 135 876	5 204 495	148 619	23 082	100,0	100,0	100,0	100,0
2009	38 167 329	5 222 167	150 270	23 018	100,0	100,0	100,0	100,0
2010	38 529 866	5 267 072	153 930	22 972	100,0	100,0	100,0	100,0
2011	38 538 447	5 285 604	155 495	22 936	100,0	100,0	100,0	100,0
2012	38 533 299	5 301 760	156 807	22 914	100,0	100,0	100,0	100,0
2013	38 495 659	5 316 840	158 183	22 826	100,0	100,0	100,0	100,0
2014	38 478 602	5 334 511	159 515	22 870	100,0	100,0	100,0	100,0
2015	38 437 239	5 349 114	160 776	22 927	100,0	100,0	100,0	100,0
w wieku przedprodukcyjnym - 14 lat i mniej								
2008	5 829 440	788 356	22 318	3 238	15,3	15,1	15,0	14,0
2009	5 782 777	790 100	22 744	3 255	15,2	15,1	15,1	14,1
2010	5 855 766	809 508	24 279	3 327	15,2	15,4	15,8	14,5
2011	5 818 977	813 434	24 787	3 310	15,1	15,4	15,9	14,4
2012	5 796 614	819 592	25 081	3 333	15,0	15,5	16,0	14,5
2013	5 771 426	825 206	25 619	3 344	15,0	15,5	16,2	14,6
2014	5 764 151	833 375	26 038	3 383	15,0	15,6	16,3	14,8
2015	5 754 564	841 577	26 539	3 457	15,0	15,7	16,5	15,1
w wieku produkcyjnym: 15-59 lat kobiety, 15-64 lata mężczyźni								
2008	26 110 704	3 511 704	100 959	15 870	68,5	67,5	67,9	68,8
2009	26 072 937	3 514 185	101 561	15 629	68,3	67,3	67,6	67,9
2010	26 218 474	3 524 870	102 997	15 395	68,0	66,9	66,9	67,0
2011	26 066 101	3 514 532	102 976	15 189	67,6	66,5	66,2	66,2
2012	25 875 712	3 498 052	102 891	14 936	67,2	66,0	65,6	65,2
2013	25 646 082	3 478 808	102 591	14 613	66,6	65,4	64,9	64,0
2014	25 409 007	3 459 377	102 392	14 399	66,0	64,8	64,2	63,0
2015	25 149 399	3 435 523	102 118	14 212	65,4	64,2	63,5	62,0
w wieku poprodukcyjnym								
2008	6 195 732	904 435	25 342	3 974	16,2	17,4	17,1	17,2
2009	6 311 615	917 882	25 965	4 134	16,5	17,6	17,3	18,0
2010	6 455 626	932 694	26 654	4 250	16,8	17,7	17,3	18,5

2011	6 653 369	957 638	27 732	4 437	17,3	18,1	17,8	19,3
2012	6 860 973	984 116	28 835	4 645	17,8	18,6	18,4	20,3
2013	7 078 151	1 012 826	29 973	4 869	18,4	19,0	18,9	21,3
2014	7 305 444	1 041 759	31 085	5 088	19,0	19,5	19,5	22,2
2015	7 533 276	1 072 014	32 119	5 258	19,6	20,0	20,0	22,9

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 38a. Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej – powiat pruszkowski na tle Polski ogółem i województwa mazowieckiego na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 r

	Jednostka	Polska	Woj. mazowieckie	Powiat pruszkowski
Ogółem	osoba	32 679 614	4 459 909	129 868
Aktywni zawodowo ogółem	osoba	17 100 695	2 464 099	73 819
Aktywni zawodowo pracujący	osoba	15 050 641	2 224 549	68 485
Aktywni zawodowo bezrobotni	osoba	2 050 054	239 550	5 334
Bierni zawodowo	osoba	13 907 468	1 853 449	52 410
Nieustalony status na rynku pracy	osoba	1 671 450	142 361	3 639
Współczynnik aktywności zawodowej	%	55,1	57,1	58,5
Wskaźnik zatrudnienia	%	48,5	51,5	54,3
Stopa bezrobocia	%	12,0	9,7	7,2

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 39a. Pracujący w głównym miejscu pracy - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2007-2014.

Jednostka terytorialna	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
w liczbach bezwzględnych								
Polska	8 372 169	8 624 189	8 492 588	8 611 367	8 640 456	8 589 779	8 681 877	8 864 415
Woj. mazowieckie	1 378 232	1 448 416	1 421 120	1 430 064	1 449 032	1 443 054	1 446 775	1 489 754
Pow. pruszkowski	33 992	39 431	36 377	35 527	35 835	36 740	38 059	39 174
Piastów	2 415	2 503	2 404	2 564	2 546	2 405	2 416	2 497
na 1000 ludności								
Polska	219,7	226,1	222,5	223,5	224,2	222,9	225,5	230,4
Woj. mazowieckie	265,6	278,3	272,1	271,5	274,1	272,2	272,1	279,3
Pow. pruszkowski	230,6	265,3	242,1	230,8	230,5	234,3	240,6	245,6
Piastów	104,1	108,4	104,4	111,6	111,0	105,0	105,8	109,2

Bez pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, duchownych oraz pracujących w organizacjach, fundacjach i związkach; bez zakładów osób fizycznych o liczbie pracujących do 5 osób, (dla lat 1995-1998); bez zakładów osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą o liczbie pracujących do 9 osób (dla 1999 r.); bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób (od 2000 r.). W 2004 i 2005 r. dla gmin miejsko-wiejskich sporządzane jest jedno sprawozdanie, brak informacji dla części miejskiej i części wiejskiej. Wg faktycznego miejsca pracy (dla lat 1995-2003); wg faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności (od 2004 r.)

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 40a. Bezrobocie rejestrowane - Miasto Piastów na tle Polski ogółem, województwa mazowieckiego oraz powiatu pruszkowskiego w latach 2008-2015

Jednostka terytorialna	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
w osobach								
Polska	1 473 752	1 892 680	1 954 706	1 982 676	2 136 815	2 157 883	1 825 180	1 563 339
Woj. mazowieckie	178 028	224 480	238 341	246 739	271 927	283 196	249 777	216 527
Pow. pruszkowski	2 528	3 865	4 125	4 275	5 039	5 505	4 701	4 229
Piastów	356	556	579	604	759	770	671	616
Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym								
Polska	6,0	7,7	7,9	8,0	8,7	8,8	7,5	6,5
Woj. mazowieckie	5,4	6,7	7,1	7,4	8,2	8,5	7,6	6,6
Pow. pruszkowski	2,6	4,0	4,2	4,3	5,1	5,6	4,8	4,3
Piastów	2,3	3,7	3,9	4,2	5,3	5,5	4,9	4,5

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

W roku 2006 przeprowadzono w GUS jednorazowe badanie rozmiarów wyjazdów i przyjazdów do pracy na poziomie gmin, i podobne badanie przeprowadzono w ramach Narodowego Spisu Powszechnego w 2011 r. Pierwsze z ww. badań wykazało, iż w 2006 r. z Miasta Piastowa wyjeżdżało do pracy ponad 2490 osób, a w roku 2011 ponad 3238 osób. Z oczywistych względów głównym kierunkiem wyjazdów do pracy z Piastowa była Warszawa (ok. 2405 osób czyli ok. 74% ogółu wyjeżdżających) oraz ościennie miejscowości takie jak m.in.: Pruszków, Michałowice, Raszyn. W rzeczywistości liczba wyjeżdżających do pracy poza granice miasta była nieco większa, ponieważ w badaniu z 2011 r. nie uwzględniano wyjazdów do miejscowości, jeśli ta liczba wyjazdów była mniejsza od 9. – por. Tabela 41a, 42a, 43a.

Określenie profilu gospodarczego gminy, jak stwierdzono tu na wstępie, jest zadaniem bardzo trudnym ze względu na zasadniczy brak informacji opisujących wprost strukturę gospodarcze jednostek podstawowego poziomu podziału administracyjnego kraju. Niezbędnym zatem okazuje się posługiwanie informacjami pośrednio określającymi istotne składowe profilu gospodarczego badanej jednostki terytorialnej. Dodatkowo, informacje te są niespójne ze względu na bezustanne zmiany metodyki pozyskiwania i opracowywania danych statystycznych, zwłaszcza ze sfery gospodarki. Stąd też każda bardziej szczegółowa analiza profilu gospodarczego gminy ma raczej charakter szacunków niż jednoznacznych stwierdzeń.

Tabela 41a. Wyjazdy i przyjazdy do pracy „z” i „do” Piastowa na podstawie jednorazowego badania GUS 2006 r.

Wyszczególnienie	Piastów
Liczba osób wyjeżdżających do pracy	3 385
Liczba osób przyjeżdżających do pracy	895
Saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy	-2 490
Liczba osób przyjeżdżających do pracy przypadająca na 1 osobę wyjeżdżającą do pracy	0,26

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 42a. Wyjazdy do pracy z Piastowa na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 roku

Liczba osób	Gmina zamieszkania	Województwo pracy	Powiat pracy	Gmina pracy
Wyjazdy do pracy				
Razem z Piastowa: 3238 osób				
2405	Piastów	Mazowieckie	Powiat m. st. Warszawa	M. st. Warszawa
351	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Pruszków
134	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Michałowice
66	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Raszyn
38	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Ożarów Mazowiecki - obszar wiejski
37	Piastów	Mazowieckie	Powiat grodziski	Grodzisk Mazowiecki - miasto
25	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Brwinów - obszar wiejski
23	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Brwinów - miasto
23	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Nadarzyn
22	Piastów	Mazowieckie	Powiat piaseczyński	Piaseczno - miasto
18	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Ożarów Mazowiecki - miasto
16	Piastów	Dolnośląskie	Powiat m. Wrocław	Wrocław
15	Piastów	Małopolskie	Powiat m. Kraków	Kraków
14	Piastów	Mazowieckie	Powiat piaseczyński	Lesznowola
14	Piastów	Pomorskie	Powiat m. Gdańsk	Gdańsk
13	Piastów	Mazowieckie	Powiat grodziski	Milanówek
13	Piastów	Wielkopolskie	Powiat m. Poznań	Poznań
11	Piastów	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Stare Babice

Dane obejmują tylko ruch powyżej 9 osób.

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

Tabela 43a. Przyjazdy do pracy do Piastowa na podstawie Narodowego Spisu Powszechnego 2011 roku

Liczba osób	Województwo zamieszkania	Powiat zamieszkania	Gmina zamieszkania	Gmina pracy
Przyjazdy do pracy do Piastowa				
Razem do Piastowa: 725 osób				
234	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Pruszków	Piastów
233	Mazowieckie	Powiat m. st. Warszawa	M. st. Warszawa	Piastów
41	Mazowieckie	Powiat żyrardowski	Żyrardów	Piastów
33	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Michałowice	Piastów
32	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Brwinów - miasto	Piastów
26	Mazowieckie	Powiat grodziski	Grodzisk Mazowiecki - miasto	Piastów
23	Mazowieckie	Powiat grodziski	Jaktorów	Piastów
19	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Brwinów - obszar wiejski	Piastów
14	Mazowieckie	Powiat żyrardowski	Wiskitki	Piastów
13	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Raszyn	Piastów
12	Mazowieckie	Powiat grodziski	Baranów	Piastów

12	Mazowieckie	Powiat grodziski	Grodzisk Mazowiecki - obszar wiejski	Piastów
12	Mazowieckie	Powiat pruszkowski	Ożarów Mazowiecki - obszar wiejski	Piastów
11	Mazowieckie	Powiat grodziski	Milanówek	Piastów
10	Mazowieckie	Powiat żyrardowski	Puszcza Mariańska	Piastów

Dane obejmują tylko ruch powyżej 9 osób.

Źródło: opracowanie i układ - własne na podstawie danych BDL GUS

W przypadku Miasta Piastowa, najogólniej można stwierdzić, iż dominują tam małe podmioty gospodarcze, w tym zakłady osób fizycznych, a średnie przedsiębiorstwa występują sporadycznie. Jednocześnie, dzięki takiej strukturze wielkości tutejszych podmiotów gospodarczych, mają one charakter głównie usługowy, natomiast dominuje wśród nich działalność z zakresu szeroko rozumianego handlu, budownictwa, przetwórstwa przemysłowego oraz transportu. Pomimo pewnych predyspozycji przestrzenno-środowiskowych, zaskakująco słabo reprezentowana jest wśród tych podmiotów sfera usług z zakresu kultury, rekreacji, sportu, wypoczynku, gastronomii, turystyki czy szeroko rozumianego hotelarstwa. Co więcej, miasto wykazuje słabnącą dynamikę kreowania nowych podmiotów gospodarczych, a ponad 35% ogółu pracujących mieszkańców Piastowa wyjeżdża do pracy poza granice miasta. A wszystko to w warunkach położenia w bezpośredniej bliskości Warszawy i niewykorzystania znacznej części (co prawda ograniczonych powierzchniowo) obszarów „przemysłowych” miasta. Podjęcie programu rewitalizacji społeczno-gospodarczej, jako skoncentrowanej przestrzennie interwencji publicznej, wydaje się tu zatem działaniem niezbędnym.

ANEKS 2

Zestawienie odpowiedzi na pytanie 9 ankiety (pisownia oryginalna)

9. Na jakim obszarze w mieście Piastów występuje Pani/Pana zdaniem koncentracja negatywnych zjawisk społecznych oraz gospodarczych/środowiskowych/przestrzenno-funkcjonalnych/technicznych (proszę podać nazwę ulicy lub osiedla, można wskazać kilka obszarów):			
	Odpowiedzi	%	Liczba odp.
1)	nie wiem	2,00%	4
2)	Nie wiem	1,50%	3
3)	-	1,00%	2
4)	Wysockiego	1,00%	2
5)	W całym Piastowie	1,00%	2
6)	Cały Piastów	1,00%	2
7)	północna część miasta	1,00%	2
8)	.	1,00%	2
9)	Bema	1,00%	2
10)	Ogińskiego	1,00%	2
11)	Harcerska	1,00%	2
12)	ul. Lwowska, Al. Krakowska, Popiełuszki,	0,50%	1
13)	Tereny wokół gimnazjum nr 2 Blokowiska	0,50%	1
14)	P.Wysockiego i okolice- o innych nie wiem	0,50%	1
15)	Osiedle Harcerska	0,50%	1
16)	osiedla pomiędzy ul. Dąbrowskiego i Wysockiego, boisko i przyległe tereny przy ul. Sowińskiego	0,50%	1
17)	ul.Warszawska , Al.Krakowska, ul.Lwowska, ul.Popiełuszki	0,50%	1
18)	Ogólnie miasto wygląda na zaniedbane. Bardzo zły stan techniczny dróg!!!! Tylko główne drogi (zapewne nie gminne) są dość dobre, a zdecydowana większość jest fatalna. W rejonie ulic Asnyka, Słowackiego, Niecała nawierzchnie są fatalne. Zapewne w północnej części też jest podobnie. Jak na to wszystko mogą patrzeć radni miasta, którzy podobno zasiadają już od kilku kadencji "stołki"? Mnóstwo jest działek lub starych zapuszczonych budynków, które straszą swoim wyglądem i są źródłem wylęgania gryzoni. Brak miejsc rozrywki dla dzieci i młodzieży - typu skatepark, place zabaw.	0,50%	1
19)	Dworcowa od wysokości poczty w stronę Reguł; Mickiewicza, Słowackiego,	0,50%	1
20)	B.dużo pijanych osób przy Biedronce!! oraz przy sklepie "ALKOHOLE 24h"!!!! Bloki ciągnące się od ul. Skorupki na północ przez ul. Dąbrowskiego, Łukasiewskiego, aż do końca Woj. Polskiego	0,50%	1

21)	okolice boisk - ul. Sowińskiego, kamienice komunalne ul. Dworcowa; "kolejaki" - ul. Harcerska -teren z wieżą ciśnień (ul.Popiełuszki); obszary zielone - wymagają modernizacji lub zabezpieczenia przed aktami wandalizmu;	0,50%	1
22)	Wysockiego, Moniuszki	0,50%	1
23)	W okolicy Al. Wojska Polskiego, którą należałoby zwęzić i zagospodarować połowę terenu na ścieżki rowerowe i tereny zielone. Taka duża ulica nie ma sensu po wybudowaniu obwodnicy Warszawy, nie ma na niej już takiego ruchu. Na terenie domków jednorodzinnych w zimie nie da się oddychać bo wypalane są śmieci, dlatego należałoby kontrolować i karać mieszkańców, zachęcać do wymiany pieców węglowych, itd.	0,50%	1
24)	Osiedle przy bema	0,50%	1
25)	Obszar przy ul. Piłsudskiego, obszar przy kortach przy ul. Warszawskiej, ruina przy ul Reja, plac Zgody + plac Słoneczny	0,50%	1
26)	Tereny między Dworcową a Orzeszkową - brak infrastruktury drogowej, brak ogólnodostępnych miejsc dla dzieci starszych, boiska są zarezerwowane, brak miejsc do odpoczynku (bardzo mały, zaniedbany park), brak instytucji kulturalnych (tylko jedna filia biblioteki)	0,50%	1
27)	ul.Harcerska, ul.Orzeszkowej, ul.Reja	0,50%	1
28)	nie mam zdania	0,50%	1
29)	brzydki park przy kościele MB Częstochowskiej brak ładnej zieleni miejskiej w północnej części miasta brak ścieżek rowerowych w całym mieście	0,50%	1
30)	ul. Piłsudskiego, osiedle przy ul. Wojska Polskiego, ul. Sułkowskiego	0,50%	1
31)	nie ma koncentracji	0,50%	1
32)	W Piastowie głównie poruszam się samochodem. Wyłumaczę zatem jak to wygląda z perspektywy mieszkańca ulicy Godebskiego. 1. Godebskiego od Dworcowej do Orzeszkowej - od lat stan drogi to jeden wielki dramat dramat i jeszcze raz dramat. Droga, którą rodzice wożą dzieci do przedszkola? Przepraszam bardzo. Klnę za każdym razem jeżdżąc tą drogą, a jednocześnie mieszkając przy niej. 2. Popiełuszki - zrobiono fajny asfalt do skrzyżowania z Kosińskiego, ale dalej?... 3. Harcerska jw. 4. Uważam, że możliwe byłoby zrobienie zjazdu z al. Jerozolimskich w ul. Godebskiego 5. Wjazd/zjazd z autostrady przy węźle Konotopa 6. Nie wiem jaki jest stan prawny ulicy Regulskiej, ale Ursus swoją część zrobił, dalej jest dramat. 7. Mieszkańcy południowego Piastowa poruszają się ulicą Orzeszkową do Regulskiej przecinając Sienkiewicza. Od Sienkiewicza do Regulskiej - kolejny dramat nawierzchniowy z niewidoczną muldą, która nie wiadomo po co tam stoi 8. Na ulicy Ujejskiego ja rozumiem konieczność postawienia muld przy skrzyżowaniu z ul. Norwida, bo często tamtędy chodzą dzieci, ale pozostałe uważam że są zbyt ostre i niepotrzebne, bo tam nie ma praktycznie ruchu. Przynajmniej powinny być gładsze. 9. Na ulicy Sienkiewicza przez całą długość poprowadzone są kanaliki wodne. Uważam że popełniono błąd przeciągając je również przez skrzyżowania. Powinny razem ze skrzyżowaniem wchodzić w boczne uliczki. Dlaczego o tym piszę? Jeżdżąc na rowerze kolarskim z twardymi oponami to jest na prawdę jak próg, bardzo niewygodny do pokonywania, a samochodem również czuć to przy każdym przejeździe. 10. Nie wiem od ilu lat, ale kolejna kwestia stanu technicznego dróg. Przykro mi, ale to	0,50%	1

	jedna z głównych dróg, którą dziennie pokonuje kilkadziesiąt jeśli nie kilkaset samochodów - ulica Dworcowa od skrzyżowania Sienkiewicza - stan techniczny drogi dramat nad dramatami. 11. Podobny problem - Witosa od Sienkiewicza - dramat 12. Kolejna kwestia - Sienkiewicza od skrzyżowania Dworcowa do Witosa - stan techniczny mógłby być znacznie lepszy. Poza tym te muldy na prawdę nie są uważam konieczne, albo przynajmniej gładsze.. 13. Parking przy Gimnazjum nr 2 - jest to na prawdę niebezpieczne miejsce. Wyjeżdżać stamtąd to strach. Wystarczyłoby zrobić parkowanie skośne i od razu ludzie byłiby bardziej szczęśliwi. Więcej zastrzeżeń nie pamiętam.		
33)	Słowackiego, Reja, W. Pola	0,50%	1
34)	Ul. Żbikowska, domki przy ul. Paderewskiego	0,50%	1
35)	ul. Siemiradzkiego, Zakład produkujący akumulatory	0,50%	1
36)	trudno mówić o koncentracji, bo w zależności od punktu dotyczą one całego miasta lub jego różnych fragmentów	0,50%	1
37)	Obszar gimnazjum nr 1 oraz biedronki	0,50%	1
38)	Park Brak miejsc parkingowych na ulicy Skorupki	0,50%	1
39)	Ulice dojazdowe do posesji ale to się poprawia. Dużo zniszczonych, niezamieszkałych budynków.	0,50%	1
40)	Dzieci i młodzież nie mają gdzie spędzać wolnego czasu. Spotykają się na osiedlach siedząc do późnych godzin nocnych. Grodzisk Mazowiecki posiada basen skatepark tor rolKarski.i to niestety prawda że to usypialnia warszawy nie dzieje się nic. Nie myślicie przyszłościowo o młodzieży która będzie uciekać bo nic ich tu nie trzyma.	0,50%	1
41)	Pd-Wsch	0,50%	1
42)	Występuje wysoka demoralizacja młodzieży na boiskach przy szkołach (największa patologia występuje w szczególności przy Gimnazjum nr 1, nie jednokrotnie byłem świadkiem palenia papierosów (...)).	0,50%	1
43)	Dąbrowskiego, Łukasiewskiego, Dworcowa, Harcerska	0,50%	1
44)	Piastów generalnie jest zacofany względem innych miast. Przez ostatnie lata nic się nie działo. Brakuje nowoczesnych parków dla dzieci takich jak w Pruszkowie, Grodzisku, czy nawet Błoniu. Zniszczone nawierzchnie, duże natężenie zabudowy np w okolicach Żbikowskiej, Bema, Wysockiego. Ład przestrzenny nie istnieje: np budowa wieżowców w szarym polu przy ulicy Toruńskiej. Mieszkam tu ze względu na rodzinę. Inaczej już bym uciekł.	0,50%	1
45)	Okolice dworca PKP	0,50%	1
46)	Osiedla reja tysiąclecia	0,50%	1
47)	Na całosci	0,50%	1
48)	Różne problemy występują w różnych lokalizacjach. Duża koncentracja problemów społecznych i gospodarczych wg mnie występuje głównie na dużych osiedlach-blokowiskach. W terenach z zabudową jednorodzinną występują braki infrastruktury (np. drogi/chodniki) oraz brak miejsc ogólnodostępnych i rozwojowych (parki, place zabaw).	0,50%	1
49)	Tysiąclecia	0,50%	1
50)	ul.Mickiewicza	0,50%	1

51)	Wiele obszarów w różnych częściach miasta. Niewystarczająca liczba i powierzchnia miejsc przeznaczonych do rekreacji	0,50%	1
52)	okolice stacji kolejowej, obrzeża miasta	0,50%	1
53)	..	0,50%	1
54)	na terenie całego Miasta Piastowa. Piastów powinien zmienić nazwę na Dziurowo.	0,50%	1
55)	Skorupki, Dąbrowskiego, Wojska Polskiego, Bema, Wysockiego, Ogińskiego	0,50%	1
56)	stary Piastów - okolice Popiełuszki, Harcerskiej - działka/budek po przedszkolu Kolejowym, wieża na starym osiedlu kolejowym, działka/budynek przy Popiełuszki (po sklepie, klubie kolejarza)	0,50%	1
57)	cały obszar	0,50%	1
58)	Dworcowa, Sienkiewicza, Godebskiego - "Biały Pałac", Plac Zgody, Dygasińskiego.	0,50%	1
59)	Pkp i czesc polnocna. B.duze zanieczyszczenia powietrza	0,50%	1
60)	Bardzo zły stan ulic w okolicy mojego miejsca zamieszkania	0,50%	1
61)	Al.krakowska przy kinie podczas deszczu zamienia się w rzekę, notorycznie roczny brak. torebek n apsie nieczystości, brak koszy na śmieci wzdłuż krakowskiej, warszawskiej, Piłsudskiego i wielu wielu innych, to tak po krotce	0,50%	1
62)	Popieluszki	0,50%	1
63)	Okolice ul. Żbikowskiej 30.	0,50%	1
64)	Dworcowa, Harcerska, Popiełuszki- okolica wieży ciśnień	0,50%	1
65)	ulica Dworcowa, okolice dworca i Urzędu Miasta	0,50%	1
66)	Osiedle Dąbrowskiego	0,50%	1
67)	Południowa część	0,50%	1
68)	BRANDTA, TETMAJERA, STYKI -BRAK UŻYTECZNYCH DRÓG, PARKINGÓW, ŻŁOBKA. UL.DWORCOWA -PARK- BRAK PLACU ZABAW DLA DZIECI, MOŻLIWOŚCI RELAKSU DLA RODZINY	0,50%	1
69)	Powstancow Warszawy - stan ulicy, chodnik Al. Wojska Polskiego , pijaczki przed Olczakiem	0,50%	1
70)	centrum	0,50%	1
71)	okolice ul.Godebskiego, Przerwy Tetmajera, Fałata, Brandta, Szarych Szeregów	0,50%	1
72)	Żbikowska i okolice - fatalny stan kanalizacji i dróg, brak ścieżek rowerowych i infrastruktury rekreacyjnej, dworzec PKP i okolice – miejsce zaniedbane mimo remontu, nieczynna fontanna, zdewastowane oświetlenie; w mieście: brak miejsca odpoczynku i rekreacji z dala od głównych ulic (większy park, kafejki czynne w godzinach wieczornych także w soboty i niedziele, ścieżki rowerowe, piesze, itp.)	0,50%	1
73)	Wszędzie	0,50%	1
74)	PKP	0,50%	1
75)	Menelstwo na przeciwko cukierni Olczaka	0,50%	1
76)	Od wiaduktu nad torami w strone Konotopy	0,50%	1
77)	PÓLNOCNEJ	0,50%	1

78)	OBSZAR W OKOLICY PRZYCHODNI PRZY UL. WYSOCKIEGO I W OKOLICACH SKLEPU BIEDRONKA	0,50%	1
79)	Części północna oraz okolice UM	0,50%	1
80)	Trudno określić jedno miejsce	0,50%	1
81)	PROSZĘ O ZABUDOWANIE TERENÓW NA ULICY WRZOSOWEJ, ZMIENIĆ PLANY I DAJCIE LUDZIOM MOŻLIWOŚĆ ZABUDOWANIA DZIAŁEK PRZY WRZOSOWEJ OD STRONY RZECZKI. POROBILIŚCIE ŁADNE ULICE, CHODNIKI, KANALIZACJE, WODOCIĄGI A BRONICIE MŁODYM BUDOWAĆ DOMY, PRZECIEŻ TO SĄ MIESZKAŃCY TEJ GMINY.	0,50%	1
82)	Zmiana planów zagospodarowania przestrzennego i zabudowanie terenów usytuowanych nad KANAŁEM KONOTOPA a znajdujący się przy ulicy Wrzosowej	0,50%	1
83)	Przedłużenie KS.Skorupki, żbikowska	0,50%	1
84)	Halas samolotów nad całym Piastowem	0,50%	1
85)	miasto wygląda na pozbawione dobrego gospodarza- na każdym kroku są poważne zaniedbania	0,50%	1
86)	Przy ulicy wrzosowej od strony rzeczki znajduje się kilka niezabudowanych działek, które straszą . Spacerujemy tam całą rodziną bo jest tam dobre połączenie z drogą serwisową i mamy gdzie wychodzić na rower i rolki ale boimy się tych zarośniętych działek i dzikich zwierząt wybiegających z zarośli (dziki, sarny, lisy, kuny itp). Zgłaszam ten teren do rewitalizacji i zamknięcia w bezpieczny sposób granic miasta.	0,50%	1
87)	Godebskiego, Piłsudskiego	0,50%	1
88)	Główną bolączką mojego rejonu zamieszkania jest bardzo zły stan ciągów pieszych i drogowych, w szczególności ulic Kossaka, Aksentowicza, Chełmońskiego i Słowiańskiej. Poza ogromną liczbą dziur i nierówności, w porze suchej ulice te, ze względu na rodzaj nawierzchni, emitują dużą ilość pyłu i kurzu, a w porze deszczowej, są stale zalewane, tworzą się ogromne kałuże, błoto, itp. Drugim problemem jest brak w tym rejonie odpowiedniej sieci wodociągowej (ul. Kossaka).	0,50%	1
89)	okolice Biedronki, przy PKP	0,50%	1
90)	Okolice pkp	0,50%	1
91)	Żbikowska, wysockiego	0,50%	1
92)	Sułkowskiego	0,50%	1
93)	W okolicach tesco zaczepiają bezdomni. Prawie w całym Piastowie drogi i chodniki są w kiepskim stanie np. Ul. Moniuszki, chodnik przy al. Józefa Piłsudskiego. Brakuje parku w okolicy ul. Wieniawskiego. Brakuje miejsc w przedszkolach. Warto sprowadzić inwestorów, przedsiębiorstwa do Piastowa, aby były większe wpływy do budżetu	0,50%	1
94)	Prawie cały Piastów za wyjątkiem centrum miasta	0,50%	1
95)	rejon wokół ronda	0,50%	1
96)	Piłsudskiego, Wojska Polskiego, Sułkowskiego, Żółkiewskiego, Lisa Kuli	0,50%	1
97)	Uważam, że w całym mieście występują takie zjawiska , szczególnie przestrzenno-funkcjonalne i techniczne.	0,50%	1
98)	Ul.Lwowska,osiedle Bema. ul. Lelewela	0,50%	1

99)	Największy problem to katastrofalny stan chodników i dróg.	0,50%	1
100)	Róg harcerek i 11 listopada	0,50%	1
101)	Rejon Biedronki	0,50%	1
102)	Krakowska	0,50%	1
103)	po tej stronie Piastowa co jest Tesco, okolice stacji pkk	0,50%	1
104)	osiedle Piasta, Łukasińskiego, Sowińskiego.	0,50%	1
105)	Okolice ulicy 11 listopada i harcerek	0,50%	1
106)	Wojska Polskiego, Dworcowa	0,50%	1
107)	cały obszar miasta po trochu	0,50%	1
108)	Łukasińskiego, Wysockiego, Harcerska	0,50%	1
109)	Na większości osiedli z blokami	0,50%	1
110)	Południowa część Piastowa	0,50%	1
111)	Blokowiska	0,50%	1
112)	Obszar zielony przy pętli autobusowej brak jakiegokolwiek aranżacji. Nie ma możliwości odpoczynku na łonie natury. Ławki trzy na krzyż i to w zaroślach tylko dla meneli, a matki z dziećmi czy ludzie starsi nie mają gdzie się podziać. Obrzeżne place zabaw po byłych przedszkolach także pamiętają wczesny PRL. Moim zdaniem są nawet niebezpieczne. Trochę wstyd patrząc na miasta ościenne.	0,50%	1
113)	Harcerska, Dworcowa, Paderewskiego(drogi)	0,50%	1
114)	Okolice ronda	0,50%	1
115)	Parki, ul.Lwowska,	0,50%	1
116)	Południowa część miasta	0,50%	1
117)	Okolice ul. Harcerskiej i okolice dworca kolejowego od strony liceum.	0,50%	1
118)	os. Bema, os. Skorupki	0,50%	1
119)	okolice dworca PKP, ul. Lwowska	0,50%	1
120)	Odkąd pamiętam Piastów się nie rozwija. Braki są powszechne wobec rozwoju ościennych miast. Kultura, sport, rekreacja, parki leżą. Brak widocznych zmian ze środków unijnych....	0,50%	1
121)	Mało aktywny, kiepsko zarządzany i kierowany MOK Niewielka ilość zajęć jakoś tych zajęć pozostawia wiele do życzenia. Oprócz sali kinowej warto byłoby powiększyć warunki lokalowe	0,50%	1
122)	dworzec PKP, ogródki działkowe Witosa,	0,50%	1
123)	ul. Sienkiewicza od ul. Dworcowej do ul. Witosa, ul Witosa, ul. Dworcowa od ul. Sienkiewicza granicy z Regulami, park przy ul Dworcowej, ul. Godebskiego,	0,50%	1
124)	targowisko i jego okolice,	0,50%	1
125)	Osiedle bloków kolejowych ,	0,50%	1
126)	rejon. Dworcowa, Godebskiego, Orzeszkowej, Tysiąclecia	0,50%	1
127)	wszędzie	0,50%	1
128)	zachodnia część ul. Warszawskiej osiedla ul. Harcerskiej i Skorupki targowisko okolice Białego Pałacu	0,50%	1
129)	północ	0,50%	1

130)	ul. Wysockiego	0,50%	1
131)	Dworzec kolejowy	0,50%	1
132)	Negatywne zjawiska środowiskowe ul Błońska i Sochaczewska, Techniczne: Al. Krakowska, Błońska, Wrzosowa, Północna	0,50%	1
133)	Reja, Julii Pióro	0,50%	1
134)	Tzw baraki	0,50%	1
135)	Brak obszarów rekreacyjnych lub ich słaby stan techniczny na całym terenie Piastowa. Niebezpieczna strona Piastowa od strony ratusza. Mała ilość ścieżek rowerowych, a dodatkowo słaby stan chodników.	0,50%	1
136)	Praktycznie cała powierzchnia miasta	0,50%	1
137)	Najwięcej tego typu zjawisk można zauważyć przy ulicy Harcerskiej i okolicach	0,50%	1
138)	centrum Piastowa, mieszkania socjalne, komunalne, baraki Al. krakowska (pod koniec ulicy) pijaństwo w tej okolicy	0,50%	1
139)	Piłsudskiego Piasta Brak przejścia dla pieszych i chodników	0,50%	1
140)	Zaniedbane place zabaw dla dzieci. Brak przykrytych piaskownic. Beznadziejny park pełen psów i ich odchodów. Policji nie interesują poza stawiane przez samochody chodniki. Ogólnie nie ma jak i gdzie spędzać wolnego czasu z dziećmi. Ulica skorupki zmasakrowana.	0,50%	1
141)	Ul. Piłsudskiego, Warszawska	0,50%	1
142)	bloki przy pętli autobusowej, kwadrat harcerska-orzeszkowej-godebskiego-11 listopada, park w okolicach dworca po południowej stronie wraz z okolicami poczty i kortów	0,50%	1
143)	Okolice Dworca - wiele bezdomnych i pijanych; okolice boisk przy pętli - w nocy przesiadują tam ludzie pijacy alkohol	0,50%	1
144)	tereny rekreacyjne przy ul. Sobieskiego	0,50%	1
145)	~okolice ronda - brak jakichkolwiek funkcji społeczno-kulturowych w niby-centrum miasta ~al wojska polskiego - strona wschodnia - tragiczny stan chodników ~stacja PKP - "szata" stacji od strony na północ od torów pozostawia wiele do życzenia. naprawdę. ~całe miasto - brak ścieżek rowerowych łączących "centrum" z Warszawą/innymi miastami okalającymi Piastów ~całe miasto - brak miejsc ogólnodostępnej integracji społecznej	0,50%	1
146)	Nwm	0,50%	1
147)	Mazurska, Bema, Dworcowa,	0,50%	1
148)	społ./środowiskowe: Ujejskiego, Popiełuszki, Harcerska techniczne: Wyspiańskiego, Konopnickiej, Słońskiego, Norwida, Pokoju itd. przestrz.-funk. - część ograniczona Sienkiewicza do Harcerskiej ogólnie: brak parku, ścieżek rowerowych	0,50%	1
149)	Po stronie Piastowa od Tesco	0,50%	1
150)	Piłsudskiego	0,50%	1
151)	Na osiedlu Wieniawskiego brak terenów zielonych. Niezagospodarowany park(?) obok zespołu szkół (chemika).	0,50%	1
152)	okolice Zakł. "Stomil", targowisko miejskie	0,50%	1

153)	dawne baraki przy ul. E.Plater, Piłsudskiego i Skorupki; okolice dworca pkp, brak miejsc parkingowych na starych osiedlach - Ogińskiego, Dąbrowskiego; brak zieleni, miejsc gdzie można spacerować z dziećmi w całym mieście, za dużo nowych budynków mieszkalnych np. przy ul. Warszawskiej czy na zakręcie ul. Wojska Polskiego i Łukasińskiego; brak żłobków, przedszkoli, szkół podstawowych, za duże zagęszczenie ludności - dotyczy całego miasta; pustostan przy ul. Piłsudskiego i Skorupki - są tam częste podpalenia, zamieszkują tam bezdomni i młodzież tych bezdomnych prześladowuje etc	0,50%	1
154)	Osiedle Sowińskiego	0,50%	1
155)	Tragiczny stan ulicy SIENKIEWICZA, zerowy wkład w park tzw Plac zgody, fatalny stan dróg, mało chodników, brak dogodnego przejścia do stacji PKP URSUS NIEDZWIĄDEK,	0,50%	1
156)	Osiedla od Skorupki po Łukasińskiego	0,50%	1
157)	al wojska polskiego od Dąbrowskiego w kierunku północnym	0,50%	1
158)	tesco, krakowska i okolice pkp, orzeszkowej - okolice sklepów przy gimnazjum, w głębi osiedla - noclegowni daw. ursusa	0,50%	1
159)	Łukasińskiego	0,50%	1
160)	Blokowiska produkują patologie społeczne, przestępczość młodocianych, wandalizm. Osiedla domów jednorodzinnych odpowiadają za ogromne zanieczyszczenie powietrza w Piastowie. Nieustanny wandalizm w rejonie dworca kolejowego oraz nieustanne "okupowanie" ul. Lwowskiej przez miejscowych "meneli". Źle zagospodarowany teren pod targowisko miejskie.	0,50%	1
161)	Boisko przy Sowińskiego, wieczorami pełno tam pijaków.	0,50%	1
162)	Okolice przy 4 – techniczne Centrum miasta - społeczne	0,50%	1
163)	między ulicami Piłsudskiego-Wysockiego –Wojska Polskiego - Skorupki	0,50%	1
164)	Dworcowa,kujawska,oginskiego,mickiewicza,słowackiego,reja,popieluszki	0,50%	1
165)	Wszędzie :(brak parku. kiepskie chodniki. Zamordowany wiadukt. Brak żłobka za mało przedszkoli. Szkola po drugiej stronie wiaduktu. Brak egzekucji przepisów odnośnie spalania śmieci	0,50%	1
166)	Paderewskiego	0,50%	1
167)	Okrzei -brak wody , brak asfaltu.	0,50%	1
168)	Popiehuszki, Al. Tysiąclecia, Ogińskiego	0,50%	1
169)	Niezagospodarowany obszar między ul.Warszawską a Wojska Polskiego przy rondzie oraz wzdłuż parkingu przy WPol. Brak nawierzchni np.na ul.Godebskiego, Sułkowskiego. Fatalny stan ul. Dąbrowskiego i Skorupki - brak miejsc parkingowych dla mieszkańców w/w ulic.	0,50%	1

170)	W całym Piastowie. Chuligaństwo to jedno. Brak atrakcji dla dzieci i młodzieży. Brak ścieżek rowerowych, dobrze wyposażonej siłowni, basenu lub innego miejsca rekreacyjnego	0,50%	1
171)	na terenie całego miasta widać negatywne zjawiska, ciężko wskazać pojedyncze miejsce, jedynie zadbane wydają się być: al, Krakowska i al, Wojska Polskiego	0,50%	1
172)	ul. Dworcowa, stacja kolejowa, przystanki autobusowe, okolice sklepów, teren zajmowany przez stiska targowe,	0,50%	1
173)	Okolice Biedronki, Siemiradzkiego, okolice dworca, godebskiego i okolice	0,50%	1
174)	okolice Biedronki, okolice Tesco, chodnik wzdłuż Al. Tysiąclecia,	0,50%	1
175)	Osiedle Dąbrowskiego	0,50%	1
176)	stara część Piastowa	0,50%	1
177)	Al. Tysiąclecia, Harcerska	0,50%	1
178)	Główny problem z mojej perspektywy to potworne zanieczyszczenie powietrza, a ono występuje na całym terenie.	0,50%	1
179)	Proszę o ścieżkę rowerową łączącą Pruszków z Ursusem, a także w mieście do szkół i po mieście. Marzeniem wielu osób było by przejazd przez Piastów i połączeniem z ścieżkami w Ursusie. .	0,50%	1
180)	Sułkowskiego, Lisa-Kuli, Okrzei	0,50%	1
181)	Popiełuszki, Harcerska	0,50%	1
182)	Tereny boisk przy sowinskiego	0,50%	1
183)	Odnoszę wrażenie, że na całej powierzchni Miasta Piastowa. Ale może jestem zbyt krytyczny..	0,50%	1
184)	???	0,50%	1
185)	Brak placów zabaw dla dzieci i terenów zielonych. Te co są w słabym stanie, np. Żwirek na placu zabaw niezgodny z normami. Młodzież nie ma gdzie spędzać czas wolny.	0,50%	1
186)	ul. Warszawska w stronę Pruszkowa, od strony torów - dużo terenu do wykorzystania, opuszczone, straszące aktualnie, klimatyczne budynki, można by pomyśleć o rewitalizacji - kręgielnia?, albo nawet bazarek całotygodniowy (zapotrzebowanie na pewno jest - widać w środy i soboty, były by miejsca pracy ... opuszczone kamienice na rogu Słowiańskiej i Al. Krakowskiej - straszą i grożą zawaleniem podczas burz, wyburzyć i coś wybudować w tym miejscu wieża ciśnień - rozpisac konkurs na wykorzystanie - knajpka? klub? galeria prac?	0,50%	1

ANEKS 3

REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W WARSZAWIE

WOŚ-I.410.569.2016.ARM

Warszawa, dnia 30 września 2016 r.

URZĄD MIEJSKI W PIASTOWIE WPŁYNĘŁO KANCLARIA OGÓLNA
2016-10-10
Ilość załączników 7140/16
podpis

N112/1000016
P. Rykacz

Burmistrz Piastowa
ul. 11 Listopada 2
05-820 Piastów

W odpowiedzi na pismo z dnia 29.08.2016 r., w sprawie przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Miasta Piastowa, po zapoznaniu się z przedłożoną dokumentacją, stwierdzam co następuje.

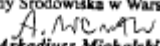
Przedmiotowy projekt nie jest dokumentem, dla którego, zgodnie z art. 46 i 47 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.) wymagane jest przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, ponieważ:

- a) przedmiotowy dokument nie ustala ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko,
- b) realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszar Natura 2000,
- c) realizacja postanowień dokumentu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na środowisko.

Realizacja projektów zaproponowanych w dokumencie tj.:

1. Rewitalizacja terenu składów przy ul. J. Poniatowskiego,
2. Modernizacja skweru przy ul. Warszawskiej,
3. Rewitalizacja Pomnika przy ulicy Warszawskiej wraz z bezpośrednim otoczeniem,
4. Rewitalizacja Willi Millera wraz z otaczającym parkiem,
5. Rewitalizacja rejonu ulicy Lwowskiej,
6. Rewitalizacja Osiedla Kolejowego,
7. Rewitalizacja Osiedla Tysiąclecia,
8. Rewitalizacja zespołu starych kamienic,
9. Zmiana wizerunku ulicy Z. Gęsickiego wraz z założeniem skweru,
10. Rewitalizacja ulic. Al. Wojska Polskiego/Al. Tysiąclecia,
11. Rozbudowa kompleksu oświatowo-kulturalnego z siedzibą Liceum Ogólnokształcącego,
12. Remont i modernizacja Gimnazjum nr 2,
13. Rewitalizacja terenów po dawnym przedszkolu PKP,
14. Budowa i modernizacja placów zabaw w sąsiedztwie obiektów edukacyjnych,
15. Modernizacja i rozbudowa Stadionu Miejskiego,
16. Modernizacja parku miejskiego,
17. Odbudowa Białego Pałacu,
18. Rewitalizacja przestrzeni publicznej o funkcjach rekreacyjno-społecznych przy ul. Sowińskiego,
19. Lokalizacja Piastowskiego Centrum Kultury na terenie miasta,
20. Rewitalizacja Placu Zgody,

przyczyni się do ożywienia gospodarczego, wzrostu potencjału gospodarczego Piastowa, zmniejszenia poziomu ubóstwa i wykluczenia społecznego, poprawy warunków zamieszkania oraz poprawy jakości środowiska przyrodniczego Piastowa.

Z up. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Warszawie

Arkadiusz Michalski
Główny Specjalista

6.

Otrzymują:
1) adresat
2) aa.

28 + ~~11/12~~ sekretar
16.09.2016
p. Pętkowski

PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI INSPEKTOR SANITARNY W WARSZAWIE

WOJEWÓDZKA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA W WARSZAWIE

ul. Żelazna 79, 00-875 Warszawa, NIP: 527-020-98-30, REGON 000291799

Centrala: (022) 620 90 01/06; 654 79 21/24; Dyrektor: tel. (022) 620 37 19

www.wsse.waw.pl; e-mail: sekretariat@wsse.waw.pl

URZĄD MIEJSKI W PIĄSTOWIE
W P Ł Y N E W a r s z a w a ,
KANCELARIA OGÓLNA

2016 -09- 1,5

Ilość załączników

podpis

Warszawa, dn. 08 września 2016 r.

65 28/16

ZS.9022.1638.2016
MK

Burmistrz Miasta Piastowa
ul. 11 Listopada 2
05-820 Piastów

Odpowiadając na wniosek z dnia 29.08.2016 r., w sprawie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu dokumentu pn.: „Gminny Program Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+”, Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Warszawie wyjaśnia, co następuje.

Zgodnie z art. 46 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.) przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty:

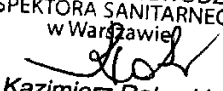
- 1) koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz strategii rozwoju regionalnego;
- 2) polityk, strategii, planów lub programów w dziedzinie przemysłu, energetyki, transportu, telekomunikacji, gospodarki wodnej, gospodarki odpadami, leśnictwa, rolnictwa, rybołówstwa, turystyki i wykorzystywania terenu, opracowanych lub przyjmowanych przez organy administracji, wyznaczających ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 3) polityk, strategii, planów lub programów innych niż wymienione w pkt. 1 i 2, których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.

Przeprowadzenie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko jest wymagane także w przypadku projektów innych niż wymienione w art. 46 ww. ustawy, jeżeli w uzgodnieniu z właściwym organem, o którym mowa w art. 57, organ opracowujący projekt dokumentu, stwierdzi, że wyznaczają one ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco

oddziaływać na środowisko lub że realizacja postanowień tych dokumentów może spowodować znaczące oddziaływanie na środowisko.

Rozpatrywane opracowanie omawia projekty rewitalizacyjne obszarów zdegradowanych oraz przedstawia zintegrowane działania, których celem jest pobudzenie aktywności środowisk lokalnych, stymulowanie współpracy zainteresowanych osób lub organizacji (biorących udział w realizacji ww. Programu) na rzecz rozwoju społeczno-gospodarczego, a także przeciwdziałanie zjawiskom wykluczenia społecznego, szczególnie na obszarach koncentracji negatywnych zjawisk społecznych.

Z przedłożonych dokumentów wynika, że „Gminny Program Rewitalizacji Miasta Piastowa 2016+” nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, zatem nie wymaga - zdaniem Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Warszawie - przeprowadzenia procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, o której mowa w dziale IV ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2016 r., poz. 353, z późn. zm.).

ZASTĘPCA
PAŃSTWOWEGO WOJEWÓDZKIEGO
INSPEKTORA SANITARNEGO
w Warszawie

Kazimierz Rakocki

(dokumentację pozostawiono w aktach WSSE)

Otrzymuje:

Adresat